

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-MANAGEMENT ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ

**ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΟΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΤΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ**

ΛΥΜΠΕΡΟΠΟΥΛΟΣ ΣΩΤΗΡΙΟΣ

Επιβλέπουσα Καθηγήτρια: Σινανιώτη Αριστέα

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2014

Σημαντικοί Όροι

Εναλλακτικός Τουρισμός, Νομοθεσία, Περιβάλλον, Εγκαταστάσεις

Περίληψη

Η παρούσα διπλωματική εργασία εκπονήθηκε στο πλαίσιο του Μεταπτυχιακού Προγράμματος << Μάνατζμεντ Τουρισμού>> του Πανεπιστημίου Πειραιώς και αναφέρεται στο νομοθετικό πλαίσιο και τις ιδιαιτερότητες που διέπουν τις μονάδες του εναλλακτικού τουρισμού . Ο εναλλακτικός τουρισμός αποτελεί μια νέα πραγματικότητα στο τουριστικό γίγνεσθαι και μπορεί να δημιουργήσει προστιθέμενη αξία στο τουριστικό προϊόν της Ελλάδας προσελκύνοντας μία νέα μερίδα τουριστών, υψηλότερου οικονομικού, μορφωτικού κλπ. επιπέδου.

Σκοπός της μελέτης είναι να καταγραφούν με αναλυτικό, κατά το δυνατόν, τρόπο οι κανόνες δικαίου που αφορούν στις μονάδες του εναλλακτικού τουρισμού. Ειδικότερα η μελέτη αναφέρεται στο σύνολο των κανόνων δικαίου που αφορούν στους όρους, τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες για την ίδρυση και λειτουργία των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού, αλλά και των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις αφενός των επιχειρηματιών, και αφετέρου των πελατών αυτών, όπως επίσης και τα του ελέγχου και της εποπτείας της Πολιτείας επί των καταλυμάτων αυτών.

Η μελέτη αποτελείται από δέκα κεφάλαια:

Στο πρώτο κεφάλαιο παρατίθενται ο ορισμός και τα είδη του εναλλακτικού τουρισμού ενώ καταγράφονται και αίτια της στροφής των τουριστών σε αυτό το είδος τουρισμού.

Το δεύτερο κεφάλαιο αναφέρεται στην περιβαλλοντική πολιτική που ασκεί η Πολιτεία στις υπό ανέγερση μονάδες εναλλακτικού τουρισμού με σκοπό τη πρόληψη δυσμενών περιβαλλοντικών επιπτώσεων στην περιοχή ανέγερσης.

Στο τρίτο κεφάλαιο παρουσιάζονται όλες οι νομοθετικές ρυθμίσεις που αφορούν τις περιφράξεις των γηπέδων των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού.

Στο τέταρτο, πέμπτο, έκτο, έβδομο, όγδοο και ένατο κεφάλαιο παρουσιάζονται αναλυτικά οι κανόνες δικαίου που διέπουν τα συνεδριακά κέντρα, τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα, τις μονάδες αθλητικού τουρισμού, τις μονάδες

ιαματικού τουρισμού, τα αγροτουριστικά καταλύματα και τις εμπλεκόμενες επιχειρήσεις στο θαλάσσιο τουρισμό αντίστοιχα.

Τέλος στο δέκατο κεφάλαιο παρουσιάζονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν από την παρούσα μελέτη, γίνεται μία κριτική προσέγγιση του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού και παρατίθενται κάποιες προτάσεις για τη βελτίωση αυτού.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά σε όσους έμμεσα ή άμεσα συμμετείχαν στην ολοκλήρωση της διπλωματικής μου εργασίας.

Ιδιαίτερες ευχαριστήριες στην επιβλέπουσα καθηγήτρια κ. Σινανιώτη Αριστέα για τη συνολική βοήθεια και καθοδήγηση καθώς και για το γεγονός ότι καθ' όλη τη διάρκεια της εκπόνησης της διπλωματικής μου εργασίας συνεργαστήκαμε με αγαστή σύμπνοια.

Επίσης θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Βιβλιοθήκη του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών για την παροχή πολύτιμου υλικού για την εκπόνηση της παρούσης διπλωματικής μου εργασίας.

Τέλος ένα μεγάλο ευχαριστώ στους γονείς μου και στην αδερφή μου για την αμέριστη βοήθεια και στήριξη σε όλα τα φοιτητικά μου χρόνια.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Περιεχόμενα

Περίληψη	2
Ευχαριστίες	4
Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή στον Εναλλακτικό Τουρισμό	9
1.1 Ορισμός Εναλλακτικού Τουρισμού.....	9
1.2 Τα αίτια της εμφάνισης του εναλλακτικού τουρισμού	10
Κεφάλαιο 2: Δίκαιο Περιβάλλοντος και Εναλλακτικός Τουρισμός	12
2.1 Διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης	12
2.2 Η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης	12
2.2.1 Τα στάδια της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.....	12
2.2.2 Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ)	13
2.2.3 Διαδικασία Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ)	14
2.2.4 Διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ).....	17
2.3 Ειδικές Διαδικασίες Αδειοδότησης.....	17
Κεφάλαιο 3: Περιφράξεις Γηπέδων	19
3.1 Άδεια περιφράξης	19
3.2 Απόσταση – Διακοπή και Ύψος περιφράξης	20
Κεφάλαιο 4: Συνεδριακός Τουρισμός	21
4.1 Γενικά	21
4.2 Συνεδριακά κέντρα.....	22
4.3 Διαδικασία Έγκρισης και Ανέγερσης Συνεδριακών Κέντρων	23
4.4 Επιλογή Θέσης Συνεδριακού Κέντρου	26
4.5 Κτηριοδομικές Προδιαγραφές	26
4.6 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας	28
4.7 Διακριτικός Τίτλος	30
Κεφάλαιο 5: Θεματικός Τουρισμός	32
5.1 Ψυχαγωγικά Θεματικά Πάρκα.....	32
5.2 Προϋποθέσεις Ίδρυσης.....	33
5.3 Χαρακτηριστικά Λειτουργίας	34
5.4 Προδιαγραφές Έγκρισης.....	34
5.5 Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων	36
5.6 Διαδικασία Έγκρισης Εγκατάστασης Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου	39
5.7 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας	43
Κεφάλαιο 6: Αθλητικός Τουρισμός	45

6.1 Γενικά	45
6.2 Γήπεδα Γκολφ.....	46
6.2.1 Έννοια	46
6.2.2 Στόχοι προδιαγραφών	47
6.2.3 Έγκριση γηπέδου γκολφ.....	47
6.2.4 Στοιχειώδεις προδιαγραφές.....	49
6.2.5 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας.....	50
6.3 Ορειβατικά καταφύγια	51
6.3.1 Έννοια	51
6.3.2 Φορέας διαχείρισης	52
6.3.3 Εγκατάσταση	52
6.3.4 Κανονισμός.....	54
6.3.5 Διακριτικός τίτλος	56
6.3.6 Επιτροπή ελέγχου.....	56
6.3.7 Άδεια λειτουργίας	57
6.4 Αυτοκινητοδρόμια	57
6.4.1 Έννοια	57
6.4.2 Προϋποθέσεις	57
6.4.3 Προδιαγραφές για την επιλογή θέσης αυτοκινητοδρόμιου χωροταξικά- Πολοδομικά κριτήρια και αναγκαίες εξυπηρετήσεις.....	58
6.4.4 Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων.....	59
6.5 Χιονοδρομικά Κέντρα.....	62
6.5.1 Έννοια	62
6.5.2 Διαδικασία έγκρισης χιονοδρομικών κέντρων	63
6.5.3 Χαρακτηριστικά Περιοχής Χιονοδρομίας.....	65
6.5.4 Προδιαγραφές εγκαταστάσεων Χιονοδρομίας	65
6.5.5 Προδιαγραφές Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού	67
6.5.6 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας.....	68
6.6 Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕ.Π.Α.Τ.).....	70
6.6.1 Έννοια	70
6.6.2 Ίδρυση των ΚΕΠΑΤ	71
6.6.3 Οργάνωση και Λειτουργία των ΚΕΠΑΤ.....	72
6.6.4 Έγκριση , Ίδρυση ή Επέκταση ΚΕΠΑΤ	72
6.6.5 Επιλογή Θέσης ΚΕΠΑΤ	76

6.6.6	ΚΕΠΑΤ συνδυαζόμενα με άλλη τουριστική εγκατάσταση.....	78
6.6.7	Προδιαγραφές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων	79
6.6.8	Ειδικές προϋποθέσεις για την κατασκευή ΚΕΠΑΤ.....	80
6.6.9	Εξοπλισμός ΚΕΠΑΤ	81
6.6.10	Στελέχωση του ΚΕΠΑΤ	82
6.6.11	Σήμα λειτουργίας.....	82
Κεφάλαιο 7: Ιαματικός Τουρισμός		84
7.1	Γενικά	84
7.2	Αναγνώριση ιαματικών φυσικών πόρων	85
7.3	Κυριότητα ιαματικών φυσικών πόρων.....	87
7.3.1	Γενικό Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων	89
7.4	Προστασία ιαματικών φυσικών πόρων	90
7.5	Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων	91
7.6	Προδιαγραφές εγκαταστάσεων	92
7.6.1	Προδιαγραφές Κέντρων Θαλασσοθεραπείας.....	93
7.7	Ειδικό Σήμα Λειτουργίας	99
7.7.1	Δικαιολογητικά.....	101
7.8	Έλεγχος- Κυρώσεις	102
7.9	Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας των Μονάδων και των Κέντρων	102
7.9.1	Πιστοποιητικό καλής λειτουργίας.....	103
7.9.2	Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας	104
7.9.3	Γενικοί όροι λειτουργίας και υγιεινής.....	105
7.9.4	Προσωπικό	108
Κεφάλαιο 8:Αγροτουρισμός		111
8.1	Γενικά	111
8.2	Στήριξη της αγροτουριστικής ανάπτυξης.....	112
8.3	Βασικά στοιχεία του LEADER 2	113
8.3.1	Μορφές αγροτουρισμού.....	113
8.3.2	Μορφές καταλυμάτων	113
8.3.3	Όροι.....	114
8.3.4	Έννοιες	114
8.3.4.1	Επενδύσεις που ενισχύονται.....	119
Κεφάλαιο 9:Θαλάσσιος Τουρισμός.....		123
9.1	Γενικά	122
9.2	Πλοία αναψυχής	123

9.2.1 Όροι.....	123
9.2.2 Επαγγελματικό γιώτινγκ.....	124
9.2.3 Άδεια επαγγελματικών πλοίων αναψυχής	126
9.2.4 Ναύλωση.....	127
9.2.5 Στελέχωση επαγγελματικών πλοίων αναψυχής.....	132
9.2.6 Μητρώο και αρχείο επαγγελματικών πλοίων αναψυχής	133
9.3 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής	133
9.3.1 Γενικά.....	133
9.3.2. Τέλη κυκλοφορίας.....	134
9.3.3 Δασμολογικές απαλλαγές.....	135
9.3.4 Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας.....	136
9.3.5 Επιθεωρήσεις.....	137
9.3.6 Κυρώσεις.....	139
9.4 Τουρισμός κρουαζιέρας	140
9.4.1 Γενικά.....	140
9.4.2 Έννοια	141
9.4.3 Ρυθμίσεις που αφορούν τις κρουαζιέρες.....	141
9.4.5 Ρυθμίσεις που αφορούν το ημερήσιο θαλάσσιο ταξίδι.....	142
9.5 Τουριστικοί λιμένες	143
9.5.1 Έννοιες.....	143
9.5.2 Δημιουργία τουριστικών λιμένων.....	145
9.6 Λειτουργία μαρίνων.....	152
9.6.1 Ελλιμενισμός σκαφών	152
9.6.2 Αγκυροβόλια.....	152
9.6.3 Υπευθυνότητα	153
9.6.4 Απαγορεύσεις.....	154
9.6.5 Δικαιώματα μαρίνων.....	154
Κεφάλαιο 10: Συμπεράσματα-Προτάσεις	156
Βιβλιογραφία	160
Νομοθεσία.....	161
Πηγές Διαδικτύου	164

Κεφάλαιο 1: Εισαγωγή στον Εναλλακτικό Τουρισμό

1.1 Ορισμός Εναλλακτικού Τουρισμού

Με τον όρο εναλλακτικός τουρισμός ορίζεται το σύνολο εκείνων των τουριστικών υπηρεσιών που διακρίνονται από εξειδίκευση. Οι Eadington & Smith ορίζουν τον εναλλακτικό τουρισμό ως ' μορφές τουρισμού που είναι συμβατές με τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές αξίες της περιοχής και οι οποίες επιτρέπουν τόσο στην κοινωνία υποδοχής όσο και στους επισκέπτες να απολαύσουν μια θετική και αξιόλογη αλληλεπίδραση και κοινές εμπειρίες'. Οι Εναλλακτικές Μορφές Τουρισμού καλύπτουν ένα ευρύτερο φάσμα ειδικών προϊόντων που είτε στοχεύουν σε ειδικά τμήματα της αγοράς είτε είναι, ταυτόχρονα, και εμπλουτιστικά προϊόντα στο βασικό τουριστικό προϊόν της Ελλάδας τον Ήλιο και τη Θάλασσα («Προϊόν Ήλιος και Θάλασσα Συν», όπως π.χ. ο Πολιτιστικός Τουρισμός).

Τα σημαντικότερα είδη τουρισμού που συνθέτουν αυτό που ονομάζουμε εναλλακτικό τουρισμό είναι:

- Αθλητικός τουρισμός (πεζοπορία, ράφτινγκ, σνόουμπορντ, 4x4, καγιάκ, κανό, ποδηλασία, ιστιοπλοΐα, καταδύσεις)
- Οικοτουρισμός
- Γεωτουρισμός
- Τουρισμός περιπέτειας
- Περιήγηση στα εθνικά πάρκα
- Γνωριμία με τα μουσεία κάθε περιοχής της Ελλάδας
- Επίσκεψη στα κάστρα
- Διαμονή σε παραδοσιακά ξενοδοχεία και ξενώνες
- Θρησκευτικός τουρισμός
- Ιαματικός τουρισμός
- Θαλασσοθεραπεία-spa
- Σιδηροδρομικός τουρισμός

- Αγροτουρισμός
- Αρχαιολογικός τουρισμός
- Γευστική επαφή με τις γαστρονομικές ιδιαιτερότητες κάθε τόπου και τα βιολογικά προϊόντα
- Οι δρόμοι του κρασιού
- Συνεδριακός τουρισμός
- Θεματικά πάρκα

1.2 Τα αίτια της εμφάνισης του εναλλακτικού τουρισμού

Την περίοδο 1960-1980 η τουριστική ανάπτυξη στηρίχτηκε σε σχεδόν απόλυτο βαθμό στη ζήτηση για τουρισμό διακοπών. Το μαζικό και επαρκώς τυποποιημένο, σε πολλά χαρακτηριστικά του, τουριστικό ταξίδι γίνεται σε αυτή την περίοδο αναπόσπαστο τμήμα του ετήσιου οικογενειακού προϋπολογισμού της μέσης αστικής τάξης των αναπτυγμένων χωρών, συμβάλλοντας καθ' αυτό τον τρόπο στην περαιτέρω γεωγραφική επέκταση και οικονομική γιγάντωση του τουρισμού. Στην παραπάνω εξέλιξη συνέβαλε και το γεγονός ότι ιδιαίτερα το ταξίδι των διακοπών αποτελεί πλέον βασικό σύμβολο των νέων καταναλωτικών και κοινωνικών προτύπων της διευρυμένης μεσαίας τάξης των αναπτυγμένων χωρών.

Η υιοθέτηση του προτύπου του μαζικού οργανωμένου τουρισμού είναι συνυφασμένη με την << έντονη χρήση >> των τουριστικών πόρων προκαλώντας σημαντικές αλλοιώσεις και περιβαλλοντικές επιπτώσεις σε ευαίσθητα οικοσυστήματα των τόπων υποδοχής, μετασχηματίζοντας ριζικά τον κοινωνικό, περιβαλλοντικό, πολιτιστικό και οικονομικό ιστό του τόπου. Σαν συνέπεια έχουμε ο τουρισμός να λειτουργεί παρασιτικά στα μακροπρόθεσμα συμφέροντα και οφέλη των τοπικών κοινωνιών για τη διαφύλαξη των διακριτών τους χαρακτηριστικών και πόρων.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 σαν αντιστάθμισμα στην παραπάνω κατάσταση, άρχισε να αναζητείται ένα διαφορετικό/ εναλλακτικό πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης¹ το οποίο αφενός θα ήταν <<ήπιο>> κοινωνικά και περιβαλλοντικά, αφετέρου θα διέθετε σε μικρότερο βαθμό προκατασκευασμένα χαρακτηριστικά,

¹ Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π. (2001), Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική.

επιτρέποντας την αυτονομία των τουριστών κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στον τόπο υποδοχής.

Ταυτόχρονα, την ίδια περίοδο παρατηρείται μεταστροφή στις προτιμήσεις των τουριστών οι οποίοι αναζητούν <<ενεργητικές>> διακοπές δηλαδή πολλές και διαφορετικές δραστηριότητες στις διακοπές. Προς αυτή την κατεύθυνση τα ξενοδοχεία πρόσθεσαν σταδιακά υποδομές και υπηρεσίες που να ανταποκρίνονται στο νέο τύπο τουρίστα.

Οι κυριότεροι παράγοντες που οδήγησαν στην εμφάνιση των μορφών εναλλακτικού τουρισμού εστιάζουν:

- στην ικανοποίηση των βασικών αναγκών για ξεκούραση και αναψυχή μέσω της αναζήτησης πιο σύνθετων τρόπων ικανοποίησης και νέων εμπειριών.
- στην ευαισθητοποίηση σε θέματα προστασίας και ανάδειξης της τοπικής πολιτιστικής ταυτότητας κάθε τόπου.
- στη συνειδητοποίηση της αλληλεξάρτησης ανθρώπινων δραστηριοτήτων και φυσικού περιβάλλοντος.
- στην ευρύτερη άνοδο του βιοτικού επιπέδου και στον επαναπροσδιορισμό των αξιών, αναγκών, και προτεραιοτήτων της κοινωνίας, με πρωταρχική σημασία στα θέματα ποιότητας ζωής.
- στη διαρκή υποβάθμιση της ποιότητας του περιβάλλοντος εξαιτίας των αρνητικών επιπτώσεων που πηγάζουν από τις αλόγιστες ανθρώπινες δραστηριότητες.

Πρόκειται για ένα πρότυπο τουριστικής ανάπτυξης που επιβάλλει την ποιότητα σε κάθε δραστηριότητα, ενέργεια, υπηρεσία, προϊόν. Εγγυάται την προστασία των φυσικών, κοινωνικών, πολιτιστικών χαρακτηριστικών της τοπικής κοινωνίας, ενώ ταυτόχρονα ανταποκρίνεται απόλυτα στις απαιτήσεις της τουριστικής ζήτησης των ειδικών μορφών.

Κεφάλαιο 2: Δίκαιο Περιβάλλοντος και Εναλλακτικός Τουρισμός

2.1 Διαδικασία Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης

Η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης στοχεύει στην πρόληψη δυσμενών επιπτώσεων στο περιβάλλον κατά την άσκηση δραστηριοτήτων ή την κατασκευή έργων, καθώς και στη διασφάλιση της αειφόρου ανάπτυξης και στην ενημέρωση των πολιτών.

Μέσω της εν λόγω διαδικασίας:

- α) ενημερώνονται και γνωμοδοτούν το κοινό και οι φορείς,
- β) ελέγχονται όλα τα στοιχεία που σχετίζονται με την επικείμενη έναρξη λειτουργίας μιας δραστηριότητας ή με την επικείμενη κατασκευή ενός έργου και, ειδικότερα, εξετάζονται με λεπτομέρεια οι ενδεχόμενες επιπτώσεις τους στο περιβάλλον.

Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται η λήψη προληπτικών μέτρων για την αποτροπή οποιαδήποτε μορφής ρύπανσης ή σε κάποιες περιπτώσεις, ο επανασχεδιασμός και ο επανακαθορισμός της επίμαχης δραστηριότητας του έργου.

Με το ΠΔ 1180 θεσμοθετήθηκε για πρώτη φορά, η υποβολή Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων για την εγκατάσταση ορισμένων βιομηχανικών δραστηριοτήτων. Εν συνεχεία και μετά την οδηγία του Συμβουλίου 85/337/ΕΟΚ της 27^{ης} Ιουνίου 1985, εκδόθηκε ο Ν.1650/86 για την προστασία του περιβάλλοντος, ο οποίος τροποποιήθηκε από το Ν. 3010/02. Σύμφωνα με τους παραπάνω νόμους τέθηκαν οι προδιαγραφές για την περιβαλλοντική αδειοδότηση. Κατ' εφαρμογή των προαναφερθέντων νόμων, εκδόθηκε σειρά Υπουργικών Αποφάσεων που καθορίζουν ένα ειδικό πλαίσιο για την περιβαλλοντική αδειοδότηση των έργων και των δραστηριοτήτων των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού.

2.2 Η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης

2.2.1 Τα στάδια της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης

Η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

α) τη διαδικασία αρχικής εκτίμησης και χωροθέτησης του έργου, που υλοποιείται με τη μελέτη Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ).

β) τη διαδικασία εκτίμησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων που υλοποιείται με τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), και τέλος

γ) την έκδοση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ).

2.2.2 Διαδικασία Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Αξιολόγησης (ΠΠΕΑ)

A) Φορέας

Η αίτηση και τα, κατά περίπτωση, απαιτούμενα δικαιολογητικά, τα οποία συνοδεύουν το φάκελο για τη διενέργεια Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης Αξιολόγησης, υποβάλλονται από τον ιδιώτη ή από τον φορέα στην αρμόδια υπηρεσία.

B) Περιεχόμενο

Ο φάκελος που υποβάλλεται για τη διενέργεια ΠΠΕΑ περιέχει Προμελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία περιγράφει λεπτομερώς το μέγεθος, το είδος, τη θέση και την εφαρμοζόμενη τεχνολογία, αξιολογεί την προκαλούμενη ρύπανση, την παραγωγή αποβλήτων κ.λπ.. αλλά και τις εφικτές εναλλακτικές λύσεις χωροθέτησης του έργου βάσει των κατ' αρχήν εκτιμώμενων περιβαλλοντικών συνεπειών.

Γ) Διαδικασία

Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει την ΠΠΕ και, εντός συγκεκριμένου χρονικού πλαισίου, είτε αποστέλλει το φάκελο στις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη γνωμοδότηση του έργου ή της δραστηριότητας είτε τον παραπέμπει στην αρμόδια Διεύθυνση Περιβάλλοντος της Περιφέρειας. Στη συνέχεια και αφού προβεί στη συγκέντρωση και αξιολόγηση των γνωμοδοτήσεων των αρμόδιων οργάνων και φορέων, προχωρά σε ΠΠΕΑ, δηλαδή εκδίδει θετική γνωμοδότηση ή αρνητική απόφαση, την οποία και αποστέλλει προς δημοσιοποίηση.

Δ) Δημοσιοποίηση

Τα οικεία Νομαρχιακά Συμβούλια παραλαμβάνουν από την αρμόδια υπηρεσία αντίγραφο θετικής γνωμοδότησης ή της αρνητικής απάντησης μαζί με την ΠΠΕ με σκοπό τη δημοσιοποίηση και την ενημέρωση των πολιτών.

2.2.3 Διαδικασία Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων(ΜΠΕ)

A) Φορέας

Εφόσον εγκριθεί η ΠΠΕΑ, ο ιδιώτης ή ο φορέας υλοποίησης του έργου τη συνυποβάλλει μαζί με τη ΜΠΕ, προς έγκριση και έκδοση ΠΟ από την αρμόδια υπηρεσία.

B) Περιεχόμενο ΜΠΕ

Η ΜΠΕ περιλαμβάνει:

α) εξέταση των περιβαλλοντικών συνθηκών στην περιοχή πέριξ του γηπέδου ή της έκτασης στην οποία θα κατασκευαστεί το έργο.

β) λεπτομερή ανάλυση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου στη φύση, στον άνθρωπο, στα ύδατα, στον αέρα κτλ.

γ) πλήρη περιγραφή του έργου.

δ) περιγραφή όλων των προβλεπόμενων μέτρων που θα ληφθούν, με σκοπό να αποφευχθούν δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον τόσο στο στάδιο της κατασκευής όσο και στο στάδιο της λειτουργίας.

Γ) Διαδικασία

Η αρμόδια υπηρεσία εξετάζει το φάκελο της ΜΠΕ, ζητά συμπλήρωση από το φορέα και τις παρατηρήσεις των συναρμοδίων υπηρεσιών. Μετά την περάτωση αυτής της διαδικασίας, αποστέλλει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για τη δημοσιοποίηση του φακέλου και γνωμοδότηση.

Δ) Δημοσιοποίηση

Το Περιφερειακό Συμβούλιο προβαίνει σε ανάρτηση της ΜΠΕ στα γραφεία της και σε δημοσίευση της στον τοπικό τύπο. Εντός τριάντα ημερών παρέχεται η δυνατότητα στο κοινό να:

α) να λάβει γνώση της ΜΠΕ και

β) να διατυπώσει εγγράφως γνώμη καθώς και τεκμηριωμένες προτάσεις.

Εν συνεχεία το Περιφερειακό Συμβούλιο διαβιβάζει στην αρμόδια υπηρεσία φάκελο που περιλαμβάνει τη γνωμοδότησή της, αλλά και τις διατυπωθείσες προτάσεις και απόψεις πολιτών που έχει συγκεντρώσει.

2.2.3.1 Περιβαλλοντικές παράμετροι και συνθήκες στον ευρύτερο περιβάλλοντα χώρο

Οι κυριότερες περιβαλλοντικές παράμετροι που εξετάζονται σχετικά με τον περιβάλλοντα χώρο είναι οι εξής:

- Περιγραφή των χρήσεων γης στην περιοχή που περιβάλλει το γήπεδο στο οποίο θα κατασκευαστεί το έργο σε ακτίνα τουλάχιστον ενός χιλ.
- Περιγραφή των δικτύων και των λοιπών έργων υποδομής και ανωδομής που υπάρχουν στην περιοχή που περιβάλλει το γήπεδο (οδικό δίκτυο, μεταφορικοί κόμβοι, δίκτυο ύδρευσης, αποχέτευσης, κτίσματα, κλπ.).
- Αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης σε ότι αφορά το περιβάλλον.
- Συνοπτική περιγραφή της χλωρίδας και της πανίδας στη γύρω περιοχή.

2.2.3.2 Περιβαλλοντικές παράμετροι και συνθήκες του έργου

Οι κυριότερες περιβαλλοντικές παράμετροι και συνθήκες που εξετάζονται σχετικά με το έργο είναι οι εξής:

- Περιβαλλοντικές αλλοιώσεις και οχλήσεις στο στάδιο της κατασκευής όπως π.χ. επιχωματώσεις, έργα προσπέλασης εργοταξίου, απόβλητα, απορρίμματα, κλπ.

- Διάταξη και όγκοι των κτισμάτων και των λοιπών κατασκευών στην τελική τους μορφή.
- Χωρητικότητα και χρήσεις των κτισμάτων και των εγκαταστάσεων.
- Τα σημεία εκπομπής αερίων, υγρών, και στερεών αποβλήτων καθώς επίσης και θορύβου.
- Τεχνικά στοιχεία σχετικά με την ύδρευση και αιτιολόγηση της προτεινόμενης λύσης.
- Τεχνικά στοιχεία για την ηλεκτροδότηση και προτεινόμενη λύση.
- Επιπτώσεις στην χλωρίδα.
- Επιπτώσεις στην πανίδα.
- Θετικές ή αρνητικές αισθητικές επιπτώσεις της επέμβασης στον άμεσο και ευρύτερο χώρο.
- Θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες.
- Πηγές, ποσότητα και ποιότητα των αερίων αποβλήτων πριν από ενδεχόμενη επεξεργασία τους.
- Ποσότητες νερού που χρησιμοποιούνται κατά χρήση και στοιχεία υγρών αποβλήτων χωριστά για κάθε τμήμα της εγκατάστασης πριν και μετά από επεξεργασία.
- Προσδιορισμός των ενδιάμεσων και των τελικών αποδεκτών των υγρών αποβλήτων και πραγματοποιούμενες ή τυχόν προβλεπόμενες χρήσεις νερού των αποδεκτών.
- Στοιχεία για στερεά απόβλητα, ύλες ή απορρίμματα (τύποι, ποσότητες και ποιότητα,) και θέσεις απόρριψης.
- Αναμενόμενα επίπεδα θορύβου ανάλογα με την ένταση της χρήσης και τη χρονική κατανομή και σημεία εκπομπών (π.χ. αντλιοστάσια, εγκαταστάσεις κλιματισμού, νυκτερινό κέντρο).

2.2.4 Διαδικασία Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΕΠΟ)

A) Φορέας

Η έγκριση ή μη των Περιβαλλοντικών Όρων εκδίδεται εντός δεκαπέντε ημερών, κατόπιν απόφασης ΓΓ Περιφέρειας ή Υπουργού, ανάλογα με το είδος της δραστηριότητας και του έργου, και έχει καθορισμένη χρονική διάρκεια.

B) Περιεχόμενο

Στην απόφαση ΕΠΟ περιλαμβάνονται όροι, προϋποθέσεις, επιβολή μέτρων, διαφοροποιήσεις για την ολοκλήρωση της δραστηριότητας ή του έργου.

Εάν διαπιστωθούν περιβαλλοντικές επιπτώσεις κατά την αδειοδότηση ή λειτουργία του έργου μη προβλεφθείσες στη ΜΠΕ, με όμοια απόφαση μπορεί να επιβάλλονται επιπλέον όροι ή να τροποποιούνται οι υφιστάμενοι.

Γ) Δημοσιοποίηση

Η αδειοδοτούσα υπηρεσία διαβιβάζει την απόφαση στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο για τη δημοσιοποίησή της. Επιπροσθέτως η αρμόδια υπηρεσία περιβάλλοντος διαβιβάζει αντίγραφο της σχετικής απόφασης στην κεντρική υπηρεσία Περιβάλλοντος του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

2.3 Ειδικές Διαδικασίες Αδειοδότησης

Στις προστατευόμενες περιοχές προβλέπεται, πριν από τη διαδικασία υποβολής και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, να έχει εκπονηθεί ειδική περιβαλλοντική διαχειριστική μελέτη, οποία θα καθορίζει τις δραστηριότητες που είναι εφικτό να αναπτυχθούν στην περιοχή ανάλογα με τα προστατευόμενα είδη.

Σε μεγάλα διαπεριφερειακά ή διασυνοριακά προγράμματα σχέδια ή έργα, τα οποία πραγματοποιούνται εξ ολοκλήρου ή εν μέρει εντός προστατευόμενων περιοχών η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης περιλαμβάνει:

α) υποβολή Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης, στο πλαίσιο διαδικασίας περιβαλλοντικού προελέγχου και

β) υποβολή Στρατηγικής Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

Κατά τη διάρκεια των προαναφερθέντων διαδικασιών προβλέπονται διευρυμένες γνωμοδοτήσεις και διαβουλεύσεις υπηρεσιών.

Η απόφαση για την έγκριση του σχεδίου ή προγράμματος εκδίδεται:

α) από τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής , ύστερα από πρόταση της Υπηρεσίας Περιβάλλοντος του εν λόγω Υπουργείου, εάν πρόκειται για σχέδιο, έργο ή πρόγραμμα, εθνικό, διασυνοριακό ή σε περιοχή Natura 2000.

β) από το Γενικό Γραμματέα της αρμόδιας Περιφέρειας, κατόπιν εισήγησης της περιφερειακής υπηρεσίας περιβάλλοντος, εάν πρόκειται για διαπεριφερειακό πρόγραμμα ή έργο.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφαλαίο 3: Περιφράξεις Γηπέδων

3.1 Άδεια περίφραξης

Με ειδικό προεδρικό διάταγμα έχει επιτραπεί η περίφραξη μέσα σε ζώνη πλάτους 500μ. από την ακτή ή την όχθη δημόσιας λίμνης για την προστασία ορισμένων ειδικών χρήσεων αλλά και ορισμένων ειδικών καλλιεργειών. Μέσα σ' αυτές υπάγονται και οι μονάδες εναλλακτικού τουρισμού.

Για οποιαδήποτε είδος περίφραξης απαιτείται άδεια που εκδίδεται από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία, κατόπιν γνωμοδότησης του φορέα που είναι αρμόδιος για τη χρήση του γηπέδου.

Με την εν λόγω γνωμοδότηση θα πρέπει να αιτιολογείται η αναγκαιότητα της περίφραξης, καθώς και η έκταση που είναι αναγκαίο να περιφραχθεί.

Στην περίπτωση που οι εγκαταστάσεις έχουν αθροιστικά τα παρακάτω χαρακτηριστικά δεν απαιτείται να εκδοθεί άδεια περίφραξης. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι:

- α) Έχουν κτηνοτροφικό ή αγροτικό χαρακτήρα.
- β) Δεν είναι πόλοι τουριστικού ενδιαφέροντος. Επιπροσθέτως δεν βρίσκονται σε εγγύτητα ούτε έχουν λειτουργική εξάρτηση με πόλους τουριστικού ενδιαφέροντος, αστικά κέντρα και παραδοσιακούς οικισμούς.

Για την εφαρμογή των ανωτέρω, ως παραδοσιακοί οικισμοί θεωρούνται όσοι έχουν χαρακτηριστεί παραδοσιακοί με ειδικούς όρους δόμησης και με ειδικά διατάγματα. Επίσης, όσοι είναι παραδοσιακού χαρακτήρα κατά την κρίση του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και Περιβάλλοντος του Νόμου και της Επιτροπής Ενασκήσεως Αρχιτεκτονικού Ελέγχου(Ε.Ε.Α.Ε.).

Ως πόλοι με τουριστικό και παραθεριστικό ενδιαφέρον ορίζονται οι περιοχές που παρουσιάζονται ως πόλοι εποχιακών ή τακτικών συναθροίσεων τουριστών και παραθεριστών.

Οι περιοχές κάθε νομού που υπάγονται στην κατηγορία αυτή προσδιορίζονται με απόφαση του νομάρχη που εκδίδεται έπειτα από πρόταση του οικείου δημοτικού

ή κοινοτικού συμβουλίου και γνώμη του Συμβουλίου Χωροταξίας, Οικισμού και της Ε.Ε.Α.Ε.

Στο ενδεχόμενο η περιοχή να ελέγχεται ή να προστατεύεται από τα υπουργεία Πολιτισμού και Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, ως αρχαιολογικός χώρος, περιοχή ιδιαίτερου φυσικού κάλλους κλπ., είναι απαραίτητη η συναίνεση της Ε.Ε.Α.Ε για το είδος και τον τρόπο της περιφράξης.

3.2 Απόσταση – Διακοπή και Ύψος περίφραξης

Η περίφραξη τουριστικών εγκαταστάσεων τοποθετείται σε απόσταση όχι μεγαλύτερη από πέντε μέτρα γύρω από το περίγραμμα του κτηρίου ή γύρω από τα ακραία κτίσματα του συγκροτήματος των οικισμών όταν πρόκειται για διεσπαρμένα κτήρια.

Η περίφραξη του συνόλου του γηπέδου δεν επιτρέπεται. Αντίθετα επιβάλλεται να αφήνεται απερίφρακτο μέρος του γηπέδου πλάτους τριών μέτρων, τουλάχιστον στο ένα όριο του γηπέδου.

Στις περιπτώσεις όμως που η νομοθεσία προβλέπει ως απόσταση κτίσματος από τα όρια του γηπέδου τα δύομισα μέτρα, τότε το πλάτος του τμήματος του γηπέδου του οποίου δεν πρέπει να γίνει περίφραξη ορίζεται αντίστοιχα στα δύομισα μέτρα. Σε περίπτωση που το πρόσωπο του γηπέδου που κείται προς την ακτή είναι μεγαλύτερο ή ίσο με τριακόσια μέτρα, επιβάλλεται η διακοπή της περίφραξης και να αφήνεται απερίφρακτο τμήμα του γηπέδου κάθετο προς τη ακτή, με πλάτος τουλάχιστον τρία μέτρα, κάθε τριακόσια μέτρα το πολύ. Η θέση της περίφραξης και ο ειδικός προσδιορισμός της έκτασης, υπάγονται στη δικαιοδοσία της αρμόδιας πολεοδομικής αρχής.

Τέλος το συνολικό ύψος της περίφραξης δεν θα πρέπει να υπερβαίνει τα δύομισα μέτρα. Η κατασκευή της περίφραξης δεν δύναται να είναι συμπαγής. Η ανέγερση συμπαγούς περιφράγματος είναι εφικτή μόνο κατόπιν συναίνεσης της αρχαιολογικής υπηρεσίας ενώ για το θέμα του ύψους αποφαινεται η οικεία Επιτροπή Ενάσκησης Αρχιτεκτονικού Ελέγχου ή το Αρχαιολογικό Συμβούλιο. Ο τρόπος κατασκευής, το ύψος και οι ακριβείς διαστάσεις των περιφράξεων ορίζονται από την κατά τόπους αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία.

Κεφάλαιο 4: Συνεδριακός Τουρισμός

4.1 Γενικά

Συνεδριακός τουρισμός είναι οι οργανωμένες συναθροίσεις ατόμων με κοινές επαγγελματικές ιδιότητες ή ενδιαφέροντα και με κύριο σκοπό την επιστημονική ενημέρωση, αλλά και των ανταλλαγή απόψεων μεταξύ των συμμετεχόντων στην εκδήλωση.

Ως πρώτες μορφές του σημερινού συνεδριακού τουρισμού μπορούμε να θεωρήσουμε την προσέλευση στις αμφικτιονίες στην αρχαιότητα. Αντιπρόσωποι των αρχαίων ελληνικών πόλεων ταξίδευαν προκειμένου να συμμετάσχουν σε αυτές για τη λήψη αποφάσεων πολιτικού ή θρησκευτικού χαρακτήρα. Για παράδειγμα η Δελφική Αμφικτυονία ήταν μια ομοσπονδία δώδεκα φυλών της Στερεάς Ελλάδας και της Θεσσαλίας που αποτελούσε αρχικά θρησκευτική ένωση, ενώ αργότερα απέκτησε και πολιτική σημασία. Το Αμφικτυονικό Συνέδριο λάμβανε χώρα δύο φορές τον χρόνο και κάθε φυλή είχε δύο ψήφους.

Η περαιτέρω ανάπτυξη του συνεδριακού τουρισμού καθίσταται επιτακτική για τη χώρα μας εάν λάβουμε υπόψη τα παρακάτω δεδομένα:

- Η μέση δαπάνη ανά συνεδριακό επισκέπτη είναι αρκετά μεγαλύτερη από το μέσο επισκέπτη, αυξάνοντας καθεαυτό τον τρόπο το οικονομικό αντικείμενο.
- Η ένταση της εποχικότητας του συνεδριακού τουρισμού είναι αρκετά μικρότερη από το γενικό τουρισμό, στοιχείο ιδιαίτερα σημαντικό για το βαθμό αξιοποίησης του δυναμικού του τομέα και την αποδοτικότητά του.
- Η κατανομή της συνεδριακής κίνησης κατά τη διάρκεια του έτους λειτουργεί σε μεγάλο βαθμό συμπληρωματικά και όχι ανταγωνιστικά με την κατανομή του γενικού τουρισμού, πράγμα επίσης ιδιαίτερα σημαντικό για το βαθμό αξιοποίησης του δυναμικού του τομέα και την αποδοτικότητά του.
- Οι συνεδριακές εκδηλώσεις δημιουργούν ζήτηση για γενικό τουρισμό με αυξημένη μέση ημερήσια δαπάνη.

- Η χωροταξική διασπορά της συνεδριακής κίνησης μπορεί να την καταστήσει πολύ αξιόλογο εργαλείο για την τουριστική ανάπτυξη των περιοχών συγκέντρωσής της.
- Η συμπεριφορά της ζήτησης συνεδριακών υπηρεσιών διαφέρει από τη συμπεριφορά της ζήτησης του μαζικού φθηνού τουρισμού αιχμής, που αποτελεί την κυρίαρχη συνιστώσα της συνολικής ζήτησης. Έτσι με την αύξηση του μεριδίου του συνεδριακού τουρισμού στο σύνολο, επιτυγχάνεται η άμβλυνση των κυκλικών κυμάνσεων και των πιθανών κλυδωνισμών από αρνητικές διεθνείς εξελίξεις.

4.2 Συνεδριακά κέντρα

Τα συνεδριακά κέντρα είναι στεγασμένοι χώροι συγκέντρωσης κοινού, που καλύπτουν τις ανάγκες αμιγών συνεδριακών εκδηλώσεων ή μικτών εκδηλώσεων, σε διεθνές, εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο. Οι εκδηλώσεις αυτές περιλαμβάνουν κάθε μορφή συνεδριακών και συναφών πολιτιστικών, εκθεσιακών, ψυχαγωγικών και εμπορικών εκδηλώσεων.

Τα συνεδριακά κέντρα υπάγονται σε τρεις κατηγορίες, με γνώμονα τον αριθμό των συνέδρων που δύναται να επωμιστούν στην κύρια συνεδριακή αίθουσα και όχι σαν άθροισμα στο σύνολο των συμπληρωματικών αιθουσών ως εξής: α) συνεδριακά κέντρα μικρού μεγέθους 200-500 συνέδρων, β) συνεδριακά κέντρα μεσαίου μεγέθους 501-1200 συνέδρων και γ) συνεδριακά κέντρα μεγάλου μεγέθους 1201-3000 συνέδρων.

Τα συνεδριακά κέντρα ανεξάρτητα από το μέγεθός τους δύναται να αναγείρονται είτε ανεξάρτητα, είτε σε συνδυασμό με κάποια τουριστική εγκατάσταση. Συνεπώς είναι εφικτό να εντάσσονται σε ξενοδοχείο κλασσικού τύπου, ξενοδοχείο τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων ή ξενοδοχείο μικτής λειτουργικής μορφής της τάξης των τεσσάρων ή πέντε αστέρων και υπό τον όρο ότι η τουριστική αυτή εγκαταστάτη ανεγείρεται με βάση τις εν ισχύ τεχνικές διατάξεις του Ε.Ο.Τ.

Βασική προϋπόθεση για την ανέγερση συνεδριακών κέντρου είναι η ύπαρξη και λειτουργία στην ευρύτερη περιοχή του ξενοδοχειακού καταλύματος πέντε ή τεσσάρων αστέρων που η δυναμικότητά του σε κλίνες να καλύπτει επί δύο τον αριθμό των ατόμων που συμμετέχουν στο συνέδριο. Συγκεκριμένα η απόσταση

πρέπει να βρίσκεται σε ακτίνα 15χλμ για τα συνεδριακά κέντρα μικρού μεγέθους, 20 χλμ. για τα μεσαίου μεγέθους και 30 χλμ. για τα μεγάλου μεγέθους. Θεωρείται αυτονόητο ότι μέρος ή το σύνολο του απαιτούμενου αριθμού κλινών μπορεί να ανεγείρεται, εφόσον οι υφιστάμενες κλίνες στην περιοχή δεν μπορούν να καλύψουν τη ζήτηση, σε συνδυασμό με το συνεδριακό κέντρο, εφόσον με βάση άλλες διατάξεις η δημιουργία νέων κλινών στην περιοχή δεν υπόκεινται σε περιορισμούς (π.χ. μέγιστη δυναμικότητα, κορεσμός κ.λπ.) ή δεν απαγορεύεται.

Κατ' εξαίρεση, συνεδριακά κέντρα με δυναμικότητα έως και 250 συνέδρους δίνεται η δυνατότητα να δημιουργούνται σε παραδοσιακά κτίσματα, μετά από σχετική έγκριση καταλληλότητας των αρχιτεκτονικών σχεδίων από τον Ε.Ο.Τ., τηρουμένων αναλόγως των διατάξεων του Π.Δ. 33/79 (ΦΕΚ 10/Α) << Περί τουριστικών καταλυμάτων εντός παραδοσιακών κτισμάτων>>. Σε αυτή την περίπτωση λαμβάνεται ως προϋπόθεση το αν υπάρχει ανάλογος αριθμός κλινών σε καταλύματα στην ευρύτερη περιοχή.

4.3 Διαδικασία Έγκρισης και Ανέγερσης Συνεδριακών Κέντρων

Προκειμένου να δοθεί έγκριση στην ανέγερση συνεδριακού κέντρου, η νομοθεσία προβλέπει συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει κάποια στάδια. Προβλέπονται τρία διακριτά στάδια ως ακολούθως:

Α' στάδιο: Έγκριση σκοπιμότητας- χωροθέτησης: Η εν λόγω έγκριση αναφέρεται α) στα συνεδριακά κέντρα που βρίσκονται εντός περιοχών όπου δεν απαιτείται προέγκριση χωροθέτησης και β) σε αυτά που βρίσκονται εντός περιοχών όπου απαιτείται προέγκριση χωροθέτησης.

Η προέγκριση χωροθέτησης δεν απαιτείται σε περιπτώσεις, που η χρήση προβλέπεται σύμφωνα με το Ν. 1650/86 άρθρο 4, παρ.6, από εγκεκριμένο ρυμοτομικό, πολεοδομικό, χωροταξικό ή ρυθμιστικό σχέδιο. Διευκρινίζεται ότι στην έννοια των <<σχεδίων>> αυτών περιλαμβάνονται οι οικισμοί προ του 1923 και οι οριοθετημένοι οικισμοί² σύμφωνα με το από 24 Απριλίου/3 Μαρτίου 1985 ΠΔ(ΦΕΚ 181/Δ) << Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2000 κατοίκους, κατηγορίες αυτών και καθορισμός και περιορισμός δόμησής τους>>, όπως

² Σύμφωνα με το Π.Δ. της 24^{ης} Απριλίου διακρίνονται οι εξής κατηγορίες οικισμών α) περιαστικοί β) τουριστικοί δηλαδή όσοι λειτουργούν ως πόλοι τακτικών ή εποχιακών τουριστικών συγκεντρώσεων, γ) αξιόλογοι, δ) παραλιακοί ε) συνεκτικοί, ζ) αδιάφοροι, η) διάσπαρτοι και θ) δυναμικοί.

τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Επίσης οι περιοχές εντός εγκεκριμένων Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) που προβλέπουν την τουριστική χρήση, τα σχέδια πόλης, εφόσον δεν εξαιρούν την τουριστική χρήση, οι Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου που επιτρέπουν την χρήση τουρισμός ως αποκλειστική ή κύρια χρήσης, οι αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος εφόσον έχουν καθοριστεί ζώνες για τουριστική χρήση και οι ζώνες που προβλέπονται με το άρθρο 24 του Ν, 1650/86 (ΦΕΚ 160/Α) << Για την προστασία του περιβάλλοντος>> για ανάπτυξη τουριστικών δραστηριοτήτων.

Στην περίπτωση που δεν απαιτείται προέγκριση χωροθέτησης ο ενδιαφερόμενος προσκομίζει στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ., τοπογραφικό διάγραμμα με τη θέση του γηπέδου, θεωρημένο από την αρμόδια πολεοδομική υπηρεσία σχετικά με τη δυνατότητα ανέγερσης συνεδριακού κέντρου με βάση τις θεσμοθετημένες χρήσεις γης στην περιοχή. Επιπροσθέτως υποβάλλεται τεχνική έκθεση σχετικά με την απόσταση του συνεδριακού κέντρου από ξενοδοχειακή επιχείρηση με δυναμικότητα κλινών διπλάσια του αριθμού των συνέδρων και τις πολεοδομικές και χωροταξικές προδιαγραφές της θέσης του συνεδριακού κέντρου.

Ο Ε.Ο.Τ. σε αυτό το στάδιο ελέγχει τη σκοπιμότητα δημιουργίας του υποψήφιου προς ανέγερση συνεδριακού κέντρου. Η έγκριση σκοπιμότητας γίνεται με υπογραφή του Γενικού Γραμματέα Ε.Ο.Τ. και είναι προαπαιτούμενη για την έγκριση καταλληλότητας του γηπέδου/οικοπέδου.

Β' στάδιο: Καταλληλότητα οικοπέδου/γηπέδου: Για τη έγκριση καταλληλότητας του γηπέδου ή του οικοπέδου κατατίθεται πλήρης φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής, που περιλαμβάνει την ακριβή θέση του οικοπέδου/γηπέδου, τη χιλιομετρική απόσταση από τον πλησιέστερο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και τη σύνδεση του με το οδικό και τα λοιπά δίκτυα τεχνικής υποδομής της ευρύτερης περιοχής.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου/οικοπέδου με υψομετρικές καμπύλες, όπου καταγράφονται τα όρια της ιδιοκτησίας και οι όμοροι ιδιοκτήτες, ο Βορράς, οι διαστάσεις και ο υπολογισμός του εμβαδού της ιδιοκτησίας, το οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, οι εν ισχύ όροι δόμησης, κτίσματα που ενδεχομένως να βρίσκονται εντός του γηπέδου, ο δρόμος προσπέλασης, το πλάτος και ο χαρακτηρισμός του. Σε περίπτωση που η πρόσβαση γίνεται από δημοτικό, κοινοτικό ή κοινόχρηστο αγροτικό δρόμο, απαιτείται ο αρμόδιο δήμος να βεβαιώσει

το πλάτος και τη κατάσταση βατότητάς του. Σε περίπτωση που υπάρχουν στο γήπεδο κτίσματα, απαιτείται δήλωση από το μηχανικό για το αν πρόκειται να διατηρηθούν και να ενταχθούν στο συνεδριακό κέντρο ή να κατεδαφιστούν.

γ) Εάν πρόκειται για γήπεδα που βρίσκονται εκτός ορίων οικισμών και εκτός σχεδίου πόλης, πρέπει να υποβληθεί από διπλωματούχο μηχανικό υπεύθυνη δήλωση, ότι η οδός προσπέλασης έχει το προβλεπόμενο από τις προδιαγραφές επιλογής θέσης πλάτος ασφάλτωσης. Στο ενδεχόμενο να μην είναι ασφαλτωμένη η οδός προσπέλασης είτε συνολικά είτε σε τμήμα της ή να μην έχει το προβλεπόμενο πλάτος, ο επενδυτής υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση, ότι έχει εξασφαλίσει έστω και με προσύμφωνο αγοράς, τις απαιτούμενες ιδιοκτησίες κατά μήκος της οδού, μέχρι τη συμβολή της με το κύριο δημοτικό, κοινοτικό ή επαρχιακό δίκτυο, όπως ορίζουν οι διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης.

δ) Σειρά φωτογραφιών με επισήμανση του οικοπέδου-γηπέδου της εγκατάστασης καθώς και φωτογραφίες της ευρύτερης περιοχής, για πλήρη φωτογραφική τεκμηρίωση.

ε) Τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει το νομικό καθεστώς δόμησης, τη θέση του γηπέδου, τα χαρακτηριστικά εγκατάστασης, έκθεση για την υπάρχουσα υποδομή και ανωδομή με ιδιαίτερη αναφορά στη δυνατότητα υδροδότησης, ηλεκτροδότησης και τηλεφωνοδότησης και στη συμβατότητα της προτεινόμενης εγκατάστασης με τις υφιστάμενες χρήσεις γης.

στ) Υπεύθυνη δήλωση για την ιδιοκτησία του οικοπέδου-γηπέδου που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα.

ζ) Λοιπές βεβαιώσεις και έγγραφα από συναμόρδιους φορείς σχετικά με την τοποθεσία του οικοπέδου γηπέδου δηλ. αν υπάρχει εγγύτητα με δασική έκταση ή αρχαιολογικό χώρο απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας ότι συναινεί στην ανέγερση της μονάδας, βεβαίωση για την κυκλοφοριακή σύνδεση και για την υδροδότηση.

Γ' στάδιο: Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης: Για την έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης υποβάλλεται φάκελος με τα εξής δικαιολογητικά:

α) Τεχνική έκθεση όπου αναφέρονται τα βασικά υλικά που θα χρησιμοποιηθούν κατά περίπτωση.

β) Αρχιτεκτονικά σχέδια ανά τα τύπο κτιρίου.

γ) Φωτοαντίγραφο του εγγράφου έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου.

δ) Διάφορες βεβαιώσεις και εγκρίσεις συναρμόδιων φορέων.

Για την έγκριση ή την απόρριψη τηρείται η διαδικασία που προβλέπεται για τις τουριστικές εγκαταστάσεις.

4.4 Επιλογή Θέσης Συνεδριακού Κέντρου

Σχετικά με την επιλογή της θέσης συνεδριακού κέντρου η υπουργική απόφαση ορίζει προδιαγραφές και κριτήρια, πέρα από τα κριτήρια που θέτει η περιβαλλοντική και η χωροταξική πολιτική. Έτσι, ειδικότερα καθορίζονται α) χωροταξικές-πολεοδομικές προδιαγραφές π.χ. η ύπαρξη αεροδρομίου σε ακτίνα 70χλμ για τα μεσαία και μεγάλα συνεδριακά κέντρα, η ύπαρξη πλήρους δικτύου συγκοινωνιών κλπ β) αναγκαίες εξυπηρετήσεις σε απόσταση 30χλμ π.χ. κέντρο υγείας ή νοσοκομείο, σταθμός πρώτων βοηθειών, φαρμακείο, εγκαταστάσεις που σχετίζονται με αναψυχή, διασκέδαση και αθλητισμό κλπ. γ) προδιαγραφές οικοπέδου-γηπέδου π.χ. εξασφάλιση υδροδότησης τουλάχιστον 60 λίτρα ανά σύνεδρο την ημέρα, δρόμος προσπέλασης με ελάχιστο πλάτος 6 μέτρα μέχρι το επαρχιακό ή εθνικό δίκτυο κλπ. Πιο συγκεκριμένα για τα μεγάλα συνεδριακά κέντρα είναι αναγκαία κατά της διάρκεια της διεξαγωγής του συνεδρίου η ύπαρξη σε ετοιμότητα πυροσβεστικού οχήματος και ασθενοφόρου.

4.5 Κτηριοδομικές Προδιαγραφές

Από την υπουργική απόφαση προβλέπονται οι προδιαγραφές σχετικά τους συνεδριακούς χώρους, τους χώρους εστίασης και αναψυχής, τους χώρους στάθμευσης, τους χώρους διοίκησης και ασφάλειας του συνεδριακού κέντρου, το χώρο υποδοχής, τους χώρους λοιπών εξυπηρετήσεων και τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις, τους εκθεσιακούς χώρους, τον εξοπλισμό και την κυκλοφορία των συνέδρων. Έτσι ειδικότερα:

- **Συνεδριακοί χώροι.** Απαιτείται κύρια αίθουσα συνεδρίων, εφόσον αυτή είναι επίπεδη θα πρέπει να χωρίζεται σε τμήματα. Στην επιφάνειά

της συγκαταλέγονται ο χώρος που καταλαμβάνει η σκηνή και το βήμα των ομιλητών και ο χώρος των μονίμων ή κινητών καθισμάτων. Επιπροσθέτως απαιτούνται μικρότερες αίθουσες συσκέψεων, θάλαμοι προβόλων, φουαγιέ, χώροι υποδοχής επισήμων, βεστιάρια προσωπικού, γραφείο τεχνικής υποστήριξης αιθουσών, χώροι υγιεινής, αίθουσα ανακοινώσεων, αποθήκη γραφικής ύλης και συνεδριακού υλικού, γραφεία γραμματειακής υποστήριξης συνεδρίων, καμαρίνια και μεταφραστικοί θάλαμοι.

- **Χώροι εστίασης και αναψυχής.** Για την εστίαση και αναψυχή των συνέδρων προβλέπονται να υπάρχουν εστιατόρια, με τη βασική προϋπόθεση να είναι άμεσα προσβάσιμα από την αίθουσα που διεξάγεται το συνέδριο. Επίσης για τη κάλυψη των αναγκών των συνέδρων απαιτείται η ύπαρξη καφετέριας ενώ για το προσωπικό των επισιτιστικών μονάδων προβλέπεται η ύπαρξη τραπεζαρίας προσωπικού, χώρων υγιεινής και αποδυτηρίων.
- **Χώροι στάθμευσης.** Είναι αναγκαία η ύπαρξη δυο θέσεων για λεωφορεία και η ύπαρξη θέσεων στάθμευσης για αυτοκίνητα σε ποσοστό του ¼ των συνέδρων.
- **Χώρος διοίκησης και ασφάλειας.** Για τη διοίκηση του συνεδριακού κέντρου απαιτούνται δύο ή τρία γραφεία με προθαλάμους, βεστιάριο και χώρους υγιεινής για το προσωπικό. Επίσης για την ασφάλεια του συνεδριακού κέντρου απαιτείται η ύπαρξη γραφείου ασφαλείας καθώς και η ύπαρξη γραφείου ελέγχου πυρκαγιάς.
- **Χώρος υποδοχής.** Στον ειδικό χώρο που περιλαμβάνει για την υποδοχή των συνέδρων υπάρχουν καθιστικά και τηλεφωνικοί θάλαμοι ενώ παρέχονται και πληροφορίες.
- **Λοιπές εξυπηρετήσεις.** Είναι απαραίτητο να υπάρχουν γραφεία παροχής τραπεζικών υπηρεσιών και ταχυδρομικών υπηρεσιών, γραφείο ενοικίασης αυτοκινήτων, γραφείο πληροφοριών, ιατρείο, φαρμακείο κλπ. Επίσης θα πρέπει να υπάρχουν υποδομές που να διασφαλίζουν την πρόσβαση στα παραπάνω των ατόμων με αναπηρία.

- **Εκθεσιακοί χώροι.** Προβλέπεται η ύπαρξη εκθεσιακών χώρων που είναι δυνατόν να συνδυάζονται λειτουργικά με άλλους χώρους όπως αίθρια, φουαγιέ, διάδρομοι κυκλοφορίας κλπ.
- **Εξοπλισμός.** Αφορά στο θάλαμο μετάφρασης, την ηχοπροστασία και ηχομόνωση των αιθουσών του συνεδριακού κέντρου, την ακουστική, το ηλεκτροακουστικό σύστημα των αιθουσών. Για την υλοποίηση των παραπάνω υποβάλλεται τεχνική έκθεση από ειδικευμένο σε θέματα ηχοπροστασίας και ηχομόνωσης διπλωματούχο μηχανικό. Σε αυτή περιγράφεται η μέθοδος ηχοπροστασίας-ηχομόνωσης, τα υλικά και τα ελάχιστα πάχη για την κατασκευή των δαπέδων, τοίχων, κουφωμάτων, ορόφων και τα λοιπά μέσα ηχοπροστασίας που θα ληφθούν και αναφέρεται για κάθε οικοδομικό στοιχείο η επιταχυνόμενη τιμή ηχομόνωσης όπως προκύπτει από έντυπα κατασκευαστών ή εγκεκριμένους κανονισμούς.

Επίσης απαιτείται η υποβολή μελέτης ηχομόνωσης-ηχοπροστασίας και ακουστικής των αιθουσών και πρωτοκόλλου μετρήσεων από ειδικευμένα συνεργεία που πιστοποιούν την επίτευξη των τιμών στάθμης θορύβου, χρόνου αντήχησης και καταληπτότητας που απαιτούνται.

4.6 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

Για τη λειτουργία του συνεδριακού κέντρου προβλέπεται η χορήγηση Ειδικού Σήματος Λειτουργίας. Το σήμα χορηγείται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με την υπουργική απόφαση με αριθμό Τ/4486/1999 (ΦΕΚ 2202/Β) << Προϋποθέσεις χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις Συνεδριακών Κέντρων>>, όπως τροποποιήθηκε με την κοινή υπουργική απόφαση με αριθμό ΔΙΑΠ/ Φ.Α. 2.1.1/1621(ΦΕΚ 29/Β) << Απλούστευση της διαδικασίας χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε επιχειρήσεις συνεδριακών κέντρων. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης.>> στα συνεδριακά κέντρα. Το ειδικό σήμα χορηγείται από τον Ε.Ο.Τ. εφόσον με βάση τις τεχνικές προδιαγραφές της ΥΑ 23908/91(ΦΕΚ 208/Β) έχει εφαρμοστεί η εγκεκριμένη από τον Ε.Ο.Τ. αρχιτεκτονική μελέτη. Τα δικαιολογητικά που θα πρέπει να υποβληθούν είναι τα παρακάτω:

α) Οικοδομική άδεια

β) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας

γ) Συμφωνητικό μίσθωσης, εφόσον η επιχείρηση ασκείται σε μισθωμένο ακίνητο

δ) Αίτηση – υπεύθυνη δήλωση, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος, το Α.Φ.Μ. και η Δ.Ο.Υ. στην οποία ανήκει. Για τα νομικά πρόσωπα την αίτηση την υποβάλλει ο νομικός εκπρόσωπος και συνοδεύεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη λειτουργία και τη νομική σύστασή τους. Στην αίτηση περιλαμβάνεται επίσης δ1) η εφαρμογή των εγκεκριμένων αρχιτεκτονικών σχεδίων από τον Ε.Ο.Τ. βάση των οποίων εκδόθηκε η σχετική οικοδομική άδεια και δ2) ο προς έγκριση διακριτικός τίτλος.

ε) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, που να έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο συμπεραίνεται ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί τελεσίδικα για κακούργημα ή για κάποια από τα πλημμελήματα της υπεξαίρεσης, κλοπής, εκβίασης, απάτης, παραχάραξης, πλαστογραφίας, βαριάς σωματικής βλάβης, παράβασης των διατάξεων περί ναρκωτικών ή των διατάξεων που αναφέρονται στα ήθη. Το ποινικό μητρώο αναζητείται υπηρεσιακά με την προϋπόθεση να εκδίδεται από ημεδαπή αρχή. Για φυσικά πρόσωπα τα οποία φέρουν ιθαγένεια άλλου κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπεται η υποβολή ισοδύναμου εγγράφου με το οποίο βεβαιώνεται η μη καταδίκη για τα προαναφερθέντα αδικήματα, το οποίο έχει εκδοθεί από αρμόδια διοικητική ή δικαστική αρχή του κράτους- μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην περίπτωση που η χώρα προέλευσης ή καταγωγής δεν προβλέπει την έκδοση ισοδύναμου προς το απόσπασμα ποινικού μητρώου, θα πρέπει να υπάρξει αντικατάσταση αυτού από ένορκη βεβαίωση. Στα κράτη που δεν υφίσταται τέτοια βεβαίωση, αντικαθίσταται από υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον της αρμόδιας διοικητικής ή δικαστικής αρχής ή κατά περίπτωση ενώπιον συμβολαιογράφου της χώρας προέλευσης ή καταγωγής, οι οποίοι χορηγούν βεβαίωση περί παροχής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης³.

ζ) Παράβολα υπέρ του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ) και του Ε.Ο.Τ.

ε) Εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών όρων

³ Άρθρο 1, παρ.2 της ΥΑ ΔΙΑΠ/ Φ.Α.Α2.1/1621/19.1.2011(ΦΕΚ 29/Β)

η) Εγκεκριμένη μελέτη ηχοπροστασίας – ηχομόνωσης και ακουστικής των αιθουσών και του πρωτοκόλλου μετρήσεων από ειδικευμένα συνεργεία

θ) Βεβαίωση της Διεύθυνσης Υγιεινής, για το πόσιμο νερό και για την καλή λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος.

Το Ε.Σ.Λ. εκδίδεται από τον Ε.Ο.Τ. εντός πενήντα ημερών από την πλήρη επιβολή των προαναφερθέντων δικαιολογητικών. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της άνω προθεσμίας τεκμαίρεται ή έκδοση του Ε.Σ.Λ., και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να απευθυνθεί στην αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. αρχή και να ζητήσει σχετική βεβαίωση.⁴

Το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται στην περίπτωση που έχει λήξει η ισχύς των δικαιολογητικών και δεν έχουν αντικατασταθεί. Το σήμα επαναχορηγείται με την υποβολή των δικαιολογητικών που έληξαν. Σε περίπτωση που συμβεί κάποια αλλαγή στο νομικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το συνεδριακό κέντρο, θα πρέπει να εκδοθεί νέο ειδικό σήμα λειτουργίας, αφού υποβληθούν εκ νέου τα δικαιολογητικά γ, δ, ε και ζ.

Το χορηγούμενο ειδικό σήμα λειτουργίας καταχωρείται σε ειδικό βιβλίο, που τηρείται από τον Ε.Ο.Τ. Περιλαμβάνει τον αριθμό φορολογικού μητρώου της επιχείρησης, τον αύξοντα αριθμό βιβλίου καταχώρησης, τα στοιχεία της περιοχής δραστηριοποίησης του συνεδριακού κέντρου, τη νομική μορφή της επιχείρησης και το διακριτικό τίτλο του συνεδριακού κέντρου και της ξενοδοχειακής μονάδας, σε περίπτωση που αυτό βρίσκεται εντός ξενοδοχειακής μονάδας.

4.7 Διακριτικός Τίτλος

Ο διακριτικός τίτλος εγκρίνεται με απόφαση του Ε.Ο.Τ. Ο αιτούμενος τίτλος θα πρέπει να συνοδεύεται από το διακριτικό <<συνεδριακό κέντρο>> με το οποίο θα υποδηλώνεται υποχρεωτικά το είδος της τουριστικής επιχείρησης. Εάν το συνεδριακό κέντρο βρίσκεται ή ανεγείρεται εντός ξενοδοχειακής μονάδας, ο επιχειρηματίας δύναται να χρησιμοποιεί τον τίτλο της ξενοδοχειακής μονάδας ή να ζητήσει την έγκριση νέου τίτλου μετά από σχετική έγκριση του Ε.Ο.Τ. Σ' αυτή την περίπτωση,

⁴ Άρθρο 1,παρ.3 της ΥΑ ΔΙΑΔΠ/Φ.Α.Α.2.1/1621/19.1.2011(ΦΕΚ 29/Β)

στα κάθε είδους έντυπα και στις συναλλαγές ο τίτλος της ξενοδοχειακής επιχείρησης χρησιμοποιείται παράλληλα με αυτόν του συνεδριακού κέντρου.

Η χρησιμοποίηση τίτλου που έχει χορηγηθεί σε ξενοδοχείο, ή σε άλλη τουριστική μονάδα, στον ίδιο νομό απαγορεύεται, εκτός και αν ο χορηγηθείς διακριτικός τίτλος ανήκει στο ίδιο νομικό ή φυσικό πρόσωπο.

Ο τίτλος εγκρίνεται στην ελληνική γλώσσα και μεταφρασμένος σε μια γλώσσα που ο ενδιαφερόμενος επιλέγει.

Οι εγκεκριμένοι διακριτικοί τίτλοι καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο, της αρμόδιας υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. Μετά την καταχώρηση, ο δικαιούχος αποκτά δικαιώματα για την αποκλειστική χρήση και κυριότητα του τίτλου.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφάλαιο 5: Θεματικός Τουρισμός

5.1 Ψυχαγωγικά Θεματικά Πάρκα

Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα είναι ειδικού τύπου μουσεΐα ή πάρκα που έχουν ως σκοπό να ψυχαγωγήσουν μεγάλες ομάδες με ομοειδή χαρακτηριστικά. Τα εν λόγω πάρκα συγκεντρώνουν ένα ευρύ φάσμα στοιχείων, όπως αξιοθέατα και καταστήματα, σε ένα ενιαίο σύνολο. Μπορούν να οργανώνονται με άξονα ένα κεντρικό θέμα ή περισσότερα, από τα πεδία της ψυχαγωγίας, του θεάματος, της ιστορίας, της λογοτεχνίας, του κινηματογράφου, των τεχνών, του πολιτισμού, της παράδοσης, της μυθολογίας, της τεχνολογίας και της οικολογίας.

Τα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα διακρίνονται στα παρακάτω είδη:

- Ιστορικά πάρκα.
- Πάρκα διασκέδασης.
- Πάρκα σαφάρι.
- Λοιπές μορφές πάρκων

Βασικό πλεονέκτημα των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων είναι το στοιχείο της αλληλεπίδρασης που δίνει τη δυνατότητα στον τουρίστα να έρχεται σε άμεση επαφή με το έκθεμα ή την υπηρεσία, συμμετέχοντας και αυτός στην όλη διαδικασία.

Η αρχιτεκτονική, ο σχεδιασμός και η εσωτερική διαμόρφωση των υπαίθριων χώρων πρέπει να έχουν υψηλό επίπεδο αισθητικής και πολιτισμικής υπεροχής και να είναι φιλικά προς το περιβάλλον. Επιπροσθέτως είναι εφικτό να συνδέεται με το κεντρικό θέμα ή τα επιμέρους θέματα του πάρκου. Στην έννοια των θεματικών πάρκων συγκαταλέγονται και τα υδροψυχαγωγικά πάρκα σε αντίθεση με τα <<καταδυτικά πάρκα>>, με την προϋπόθεση ότι αυτά πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές των θεματικών πάρκων.

Η ίδρυση θεματικών πάρκων γίνεται, είτε αυτοτελώς, είτε σε συνδυασμό με κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστέρων, με τον όρο ότι η ανέγερση των ξενοδοχείων επιτρέπεται από τις κείμενες διατάξεις που ισχύουν για την περιοχή (χωροταξικοί, πολεοδομικοί ή άλλοι περιορισμοί και ρυθμίσεις για τη χρήση γης). Είναι δυνατόν η συνδυασμένη χρήση να επιτραπεί με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού, Πολιτισμού, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.

Ανασταλτικοί παράγοντες για τη μη ανέγερση του θεματικού πάρκου αποτελούν η κλίμακα του έργου και η χρήση του να μη συγκρούεται με τα εγκεκριμένα χωρικά σχέδια , με την πολιτική περιβαλλοντικής προστασίας της περιοχής και με άλλες προωθούμενες η επιδιωκόμενες χρήσεις.

Στα ψυχαγωγικά θεματικά πάρκα είναι δυνατό να περιλαμβάνονται κτηριακές κατασκευές, δίκτυα υποδομής, εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης επισκεπτών, βοηθητικές εγκαταστάσεις, διαμορφώσεις ελεύθερων χώρων, υπαίθριες εγκαταστάσεις και ελεύθερους χώρους. Οι χώροι και οι εγκαταστάσεις που θα αποτελέσουν τα θέλγητρα των επισκεπτών του θεματικού πάρκου μπορεί να είναι: ενυδρεία, αναβατήρες, χώροι παραστάσεων, διαδραστικοί χώροι, χώροι προβολών, χώροι εκθέσεων, θεματικά διαμορφωμένοι υπαίθριοι χώροι, ειδικές διαδρομές με οχήματα μεταφοράς προσώπων κλπ.

5.2 Προϋποθέσεις Ίδρυσης⁵

Για την ίδρυση ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων απαιτούνται:

α) Η κατάλληλη, ανάλογα με την κλίμακα του πάρκου, κυκλοφοριακή εξυπηρέτηση είτε με ιδιωτικά είτε με δημόσια μέσα, καθώς και η εξασφάλιση επαρκών χώρων στάθμευσης.

β) Η δυνατότητα ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων του κοινού σε υπαίθριους ή κλειστούς χώρους και η ελεύθερη κυκλοφορία μεταξύ των επιμέρους πόλων έλξης. Η παροχή συμπληρωματικών υπηρεσιών όπως η εστίαση καθίσταται δυνατή σε παρακείμενες μονάδες, όταν η δόμησή τους εντός της έκτασης του Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου δεν είναι εφικτή.

γ) Η προσφορά ανάλογα με την κλίμακα του πάρκου, ποικιλίας θέλγητρων με αξιολογικά στοιχεία ενδιαφέροντος και η κατάλληλη σύνθεση τους με βάση ένα ή περισσότερα ευδιάκριτα χαρακτηριστικά θέματα.

δ) Η ύπαρξη της αναγκαίας χρήσης γης, ώστε να μπορεί να καλυφθεί όλο εκείνο το ευρύ φάσμα παροχής υπηρεσιών ψυχαγωγίας. Επίσης όλες οι

---

⁵ ΦΕΚ 2086/Β/29.09.2009 ΚΥΑ υπ' αριθ. 16793/2009 «Προδιαγραφές Ψυχαγωγικών θεματικών Πάρκων για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν. 3299/04».

εγκαταστάσεις και οι υπαίθριες κατασκευές θα πρέπει να είναι συμβατές με το τοπίο ώστε να μην προκαλούν αισθητική όχληση στην περιβάλλουσα περιοχή.

5.3 Χαρακτηριστικά Λειτουργίας

Η λειτουργία των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων μπορεί να είναι εποχιακή ή συνεχής σε όλη τη διάρκεια του έτους, ανάλογα με τις τοπικές συνήθειες και τον χαρακτήρα του πάρκου. Σε κάθε περίπτωση επιδιώκεται η περισσότερο δυνατή αξιοποίηση της επένδυσης, ακόμα και σε μη τουριστική περίοδο, από τους τοπικούς φορείς.

Στους χώρους των ψυχαγωγικών θεματικών πάρκων μπορούν να περιλαμβάνονται:

- α) Εγκαταστάσεις διοίκησης
- β) Βοηθητικές εγκαταστάσεις
- γ) Ελεύθεροι χώροι (χώροι πρασίνου, υδάτινες επιφάνειες κλπ.)
- δ) Εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης κοινού (χώροι υποδοχής και παροχής υπηρεσιών, σνακ-μπαρ, χώροι υγιεινής, κίосκια αναψυκτικών, χώροι στάθμευσης οχημάτων)
- ε) Θεματικοί πόλοι έλξης (ενυδρεία, αμφιθέατρα, χώροι παραστάσεων, αθλητικές εγκαταστάσεις κτλ.)

5.4 Προδιαγραφές Έγκρισης

Οι προϋποθέσεις που εξετάζονται προκειμένου να εγκριθεί η ίδρυση ενός Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου είναι οι κάτωθι:

- α) Αρτιότητα οικοπέδου. Για περιοχές εκτός σχεδίου πόλεως είναι απαραίτητο το ενιαίο οικόπεδο ή γήπεδο να έχει έκταση τουλάχιστον 30 στρέμματα για περιοχές εκτός σχεδίου πόλης. Στις περιοχές εντός σχεδίου ή εντός οικισμού οι διατάξεις περί αρτιότητας ορίζουν την αναγκαία έκταση. Είναι δυνατόν να απαιτηθεί μεγαλύτερη

έκταση μόνο αν κριθεί ότι η προτεινόμενη δεν επαρκεί για την παροχή των ελάχιστων αναγκαίων υπηρεσιών ενός ψυχαγωγικού θεματικού πάρκου μικρής κλίμακας. Θεωρείται ότι εκτάσεις κάτω των 30 στρεμμάτων σε περιοχές εκτός σχεδίου πόλης δεν μπορούν να καλύψουν την προσφορά του φάσματος των υπηρεσιών προς το κοινό. Είναι δυνατό να γίνει δεκτό μικρότερο γήπεδο όταν αιτιολογείται ειδικά ότι θα είναι βιώσιμη η επένδυση μικρής κλίμακας, θα είναι συμβατή με τα περιβαλλοντικά δεδομένα και θα συμβάλλει θετικά στην οικονομία της περιοχής.

β) Χρήσεις γης. Οι προτεινόμενες εγκαταστάσεις δεν θα πρέπει να αντίκειται στις θεσμοθετημένες χρήσεις γης και τους ισχύοντες όρους δόμησης, σύμφωνα με το χωροταξικό πλαίσιο των αρμόδιων υπηρεσιών, καθώς και τη περιβαλλοντική, αρχαιολογική και δασική νομοθεσία.

γ) Συντελεστές δόμησης. Για τις εκτός σχεδίου περιοχές ο μέγιστος συντελεστής δόμησης είναι 0,04 και η μέγιστη κάλυψη 30%. Στην κάλυψη συγκαταλέγονται όλες οι επιφάνειες των κτηρίων και η επιφάνεια που προκύπτει από την προβολή στο έδαφος των ειδικών ψυχαγωγικών εγκαταστάσεων. Στην κάλυψη δεν προσμετρούνται οι υδάτινες εκτάσεις των υδροψυχαγωγικών πάρκων. Τα 8.50 μ. ορίζονται ως το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος για τα κτήρια, ενώ για τις ειδικές ψυχαγωγικές εγκαταστάσεις τα 40μ. Για όσες εκτάσεις διέπονται από ειδικές ρυθμίσεις περιορισμών και όρων δόμησης ακολουθούνται ειδικές ρυθμίσεις.

δ) Χρονοαπόσταση. Το ψυχαγωγικό θεματικό πάρκο πρέπει να βρίσκεται εντός αστικού κέντρου με ελάχιστο όριο τους 40.000 κατοίκους ή σε χρονοαπόσταση μικρότερη των 60χλμ ή μια ώρα από αστικά κέντρα και οικισμούς με συνολικό πληθυσμό 40.000 κατοίκους.

ε) Ευχέρεια πρόσβασης. Ο δρόμος προσπέλασης πρέπει να είναι ασφαλτοστρωμένος και το πλάτος του να είναι τουλάχιστον 8μ.

στ) Διαμόρφωση χώρου. Το πάρκο πρέπει να αναπτύσσεται σε έδαφος με κατάλληλα γεωμορφολογικά στοιχεία (ποιότητα εδάφους, μικρές κλίσεις).

ζ) Χωροταξική ένταξη. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή χωροταξική ένταξη του πάρκου, του σεβασμού στο τοπίο και της προστασίας του περιβάλλοντος, απαιτείται η σύνταξη Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης καθώς και Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων με αντίστοιχη Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων.

η) Απόσταση. Σύμφωνα με τη νομοθεσία το ψυχαγωγικό θεματικό πάρκο απαιτείται να βρίσκεται σε συγκεκριμένη απόσταση από διάφορες εγκαταστάσεις είτε γιατί ελλοχεύει για αυτές ο κίνδυνος της όχλησης που προκαλείται από τις δραστηριότητες του πάρκου, είτε για τη προστασία του ίδιου του πάρκου από οχλούσες δραστηριότητες των εγκαταστάσεων. Έτσι, στην πρώτη περίπτωση, προβλέπεται η τήρηση απόστασης τουλάχιστον 150 μέτρων από νόμιμα υφιστάμενες χρήσεις π.χ. νοσοκομεία, θρησκευτικούς χώρους, σχολεία, ξενοδοχεία, προστατευόμενες περιοχές, υπαίθρια θέατρα και άλλες εγκαταστάσεις που χρίζουν ακουστικής προστασίας. Στη δεύτερη περίπτωση, απόσταση εξαρτάται από τη φύση της όχλουσας δραστηριότητας,

θ) Υπηρεσίες κοινής ωφέλειας. Θα πρέπει να εξασφαλίζεται η επαρκής ποσοτικά και ποιοτικά υδροδότηση και η παροχή ενέργειας. Επίσης, είναι επιβεβλημένη η εξασφάλιση αποχέτευσης και διάθεσης απορριμμάτων και λυμάτων. Για την παροχή των παραπάνω υπηρεσιών απαιτείται η εκπόνηση Προκαταρκτικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και Αξιολόγησης και η χορήγηση βεβαιώσεων από τον αρμόδιο αυτοδιοικητικό φορέα.

ι) Χώρος στάθμευσης. Το ψυχαγωγικό θεματικό πάρκο ανάλογα με το αναμενόμενο όγκο επισκεπτών του πρέπει να διαθέτει επάρκεια χώρων στάθμευσης. Οι χώροι στάθμευσης πρέπει να βρίσκονται εντός του οικοπέδου ή σε μισθωμένη όμορη έκταση, με μακροχρόνια μίσθωση διάρκειας τουλάχιστον 20 ετών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

ια) Ξενοδοχειακό κατάλυμα. Σε περίπτωση ανέγερσης ξενοδοχείου στο ίδιο γήπεδο που βρίσκεται το ψυχαγωγικό θεματικό πάρκο, τα σχετικά δικαιολογητικά που αφορούν στο ξενοδοχειακό κατάλυμα υποβάλλονται μαζί με την αίτηση για την έγκριση καταλληλότητας του θεματικού πάρκου. Διαφορετικά απαιτείται η λειτουργία κύριου ξενοδοχειακού καταλύματος 2 έως 5 αστέρων σε απόσταση 60 χλμ. από το πάρκο.

5.5 Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων

Για τους θεματικούς πόλους έλξης, για τις κύριες εγκαταστάσεις υποστήριξης πάρκου, για τις υπεύθυνες διαμορφώσεις και για τις τεχνικές εγκαταστάσεις και δίκτυα του πάρκου προβλέπονται προδιαγραφές.

Θεματικοί πόλοι έλξης. Στις εγκαταστάσεις των θεματικών εγκαταστάσεων μπορούν να περιλαμβάνονται ανάλογα με την κλίμακα τα παρακάτω:

- α) Καρουσέλ, μεγάλος τροχός
- β) Κολυμβητικές δεξαμενές διαφόρων διαστάσεων
- γ) Εγκαταστάσεις παιχνιδιών νερού
- δ) Συρμοί οχημάτων μεταφοράς προσώπων ή εγκαταστάσεις ανύψωσης προσώπων.
- ε) Κτήρια με μόνιμες ή λυόμενες κατασκευές.
- ζ) Οποιαδήποτε άλλο είδος εγκατάστασης, που συμβάλλει στη διαμόρφωση του θεματικού χαρακτήρα του πάρκου.

Για τις παραπάνω κτηριακές εγκαταστάσεις θα πρέπει να πληρούνται οι ισχύουσες υγειονομικές και αστυνομικές διατάξεις που προβλέπονται για αυτούς τους χώρους. Επίσης θα πρέπει να λαμβάνεται ειδική μέριμνα για την εξυπηρέτηση ειδικών κατηγοριών κοινού, όπως άτομα με κινητικά προβλήματα ή άλλες ειδικές ανάγκες και οργανωμένες ομάδες επισκεπτών. Για παιδιά ηλικίας μικρότερης των 6 ετών θα πρέπει να προβλέπονται ειδικές εγκαταστάσεις με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές.

Τα υλικά κατασκευής καθώς και η μέθοδος συναρμολόγησης και εγκατάστασης πρέπει να πληρούν τις οδηγίες υγιεινής και ασφάλειας της εθνικής νομοθεσίας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου αυτή υπάρχει, ή του κατασκευαστή και να είναι φιλικά προς το περιβάλλον. Τα δάπεδα των χώρων των δραστηριοτήτων πρέπει να είναι επιστρωμένα με κατάλληλο αντιολισθηρό υλικό.

Κύριες κτηριακές εγκαταστάσεις υποστήριξης πάρκου. Για την εξυπηρέτηση των πελατών προβλέπεται στεγασμένος χώρος εισόδου και παροχής πληροφοριών με εμβαδόν τουλάχιστον 100 τ.μ. καθώς και χώρος έκδοσης εισιτηρίων με εμβαδόν τουλάχιστον 50 τ.μ. Επίσης προβλέπονται τηλεφωνικές εγκαταστάσεις για το κοινό στις εισόδους του πάρκου, χώρος φύλαξης αποσκευών, χώρος ερμαριών και χώρος ενοικίασης αμαξιδίων για ΑΜΕΑ και για παιδιά κάτω των 5 ετών. Για την εξυπηρέτηση των επισκεπτών προβλέπονται χώροι στάθμευσης οχημάτων σε αναλογία μια θέση στάθμευσης ανά τέσσερις αναμενόμενους επισκέπτες. Τέλος προβλέπεται υποχρεωτικά η στάθμευση μεγάλων οχημάτων και

μοτοποδηλάτων. Η απαίτηση αυτή μπορεί να μειώνεται μέχρι 50% εάν προσεγγίζουν το πάρκο δημόσια μέσα μαζικής μεταφοράς.

Για την εστίαση των επισκεπτών προβλέπεται αίθουσα απλών γευμάτων με ελάχιστο εμβαδό 80 τμ. Επίσης προβλέπεται κατάστημα πώλησης ειδών σχετικών με τις δραστηριότητες του θεματικού πάρκου με ελάχιστη συνολικά επιφάνεια τα 50 τμ.

Για τη Διοίκηση του πάρκου προβλέπεται γραφείο διεύθυνσης που να διαθέτει προθάλαμο, με ελάχιστο εμβαδόν 7,5 τμ, γραφείο με ελάχιστο εμβαδόν τουλάχιστον 20 τμ και χώρο υγιεινής με εμβαδόν τουλάχιστον 20 τμ.

Για την τεχνική συντήρηση των εγκαταστάσεων προβλέπεται γραφείο με ελάχιστο εμβαδόν 15 τμ , εργαστήριο 50 τμ και αποθήκη 80 τμ. Περαιτέρω για την αποθήκη μηχανημάτων προβλέπεται χώρος τουλάχιστον 100 τμ ενώ για την αποθήκευση των υλικών, των οργάνων κλπ προβλέπεται αποθηκευτικός χώρος τουλάχιστον 100 τμ.

Είναι εφικτό ο επενδυτής να προτείνει τη δημιουργία διάφορων κτηριακών και λοιπών εγκαταστάσεων πχ παιδική χαρά, κολυμβητική δεξαμενή κτλ οι οποίες πρέπει να συνάδουν με τις ισχύουσες προδιαγραφές και να είναι συμβατές με τις υπόλοιπες λειτουργίες του πάρκου.

Υπαίθριες διαμορφώσεις και φύτευση. Οι διαμορφώσεις πραγματοποιούνται κατά τέτοιο τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η υδατοπερατότητα του εδάφους. Οι ελεύθεροι χώροι της έκτασης φυτεύονται υποχρεωτικά με χαμηλή ή υψηλή βλάστηση μετά από φυτοτεχνική μελέτη, η προκαταρκτική φάση της οποίας εγκρίνεται με την Π.Π.Ε.Α.

Τα είδη φύτευσης πρέπει να είναι ενδημικά , να είναι συμβατά με τις τοπικές κλιματολογικές συνθήκες και να μην απαιτούν μεγάλες ποσότητες νερού, ιδιαίτερα σε περιοχές όπου παρατηρείται το φαινόμενο της λειψυδρίας. Όταν στην έκταση εγκατάστασης του ψυχαγωγικού θεματικού πάρκου υπάρχουν δενδροκαλλιέργειες γίνεται προσπάθεια να ενταθούν στη νέα χρήση γης ή να μεταφερθούν σε άλλη θέση όταν υπάρχει η κατάλληλη τεχνογνωσία. Για τη κοπή δένδρων δασικών ειδών απαιτείται έγκριση των αρμόδιων αρχών.

Τεχνικές εγκαταστάσεις και δίκτυα. Οι τεχνικές εγκαταστάσεις και δίκτυα περιλαμβάνουν τις υδραυλικές εγκαταστάσεις, τις αποχετεύσεις, τις ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, τις εγκαταστάσεις διάθεσης και αποθήκευσης φυσικού αερίου και εγκαταστάσεις συλλογής ομβρίων υδάτων από υπαίθριες ή στεγασμένες επιφάνειες

επαρκούς μεγέθους με σκοπό την αξιοποίηση του νερού για καθαριότητα και πότισμα.

Βάση των ισχυόντων κανονισμών και των προδιαγραφών της ελληνικής και της ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για την προστασία του κοινού από τις ειδικές εγκαταστάσεις ηλεκτροφωτισμού και αναπαραγωγής μουσικής, οι οποίες συμβάλλουν στη διαμόρφωση του θεματικού χαρακτήρα του πάρκου και οι οποίες βρίσκονται σε μικρή απόσταση από το κοινό. Επίσης προκειμένου να αποφευχθεί η ηχορύπανση θα πρέπει να διατίθενται ειδικά όργανα μέτρησης του θορύβου.

5.6 Διαδικασία Έγκρισης Εγκατάστασης Ψυχαγωγικού Θεματικού Πάρκου

Προκειμένου να εγκριθεί η ίδρυση ψυχαγωγικού θεματικού πάρκου, προβλέπεται από τη νομοθεσία συγκεκριμένη διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει τέσσερα στάδια. Πιο συγκεκριμένα: α) την έγκριση σκοπιμότητας, β) την έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου- γηπέδου, γ) την έγκριση αρχιτεκτονικών μελετών και μελετών διαμόρφωσης υπαιθρίων χώρων, και δ) τον έλεγχο λειτουργικής ετοιμότητας.

Έγκριση σκοπιμότητας. Η έγκριση της σκοπιμότητας χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Τ.

Κατά τον έλεγχο αυτό εξετάζονται τα κάτωθι: α) η επιλεξιμότητα του κεντρικού θέματος, το οποίο να συγχέεται με τις κοινωνικές και πολιτιστικές συνθήκες, β) η χωροθέτηση, γ) η εφικτότητα υλοποίησης, δ) η αρμονική ένταξη του πάρκου στο οικιστικό και το φυσικό περιβάλλον, ε) η εναρμόνισή του με τον τουριστικό κεντρικό και περιφερειακό σχεδιασμό.

Για την έγκριση σκοπιμότητας υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Αίτηση.
- β) Συνοπτική παρουσίαση του φορέα ίδρυσης.
- γ) Χάρτης της ευρύτερης περιοχής.

δ) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος ότι είναι ιδιοκτήτης του οικοπέδου ή γηπέδου που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα ή ότι έχει την αποκλειστική νομή ή κατοχή για τουλάχιστον 20 έτη από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης. Είναι δυνατόν να γίνει δεκτή και υπεύθυνη δήλωση του ιδιοκτήτη της έκτασης ότι δεσμεύεται να παραχωρήσει τα δικαιώματα νομής και χρήσης στον επισπεύδοντα επενδυτή , μόλις εγκριθεί το 1^ο στάδιο.

ε) Τεχνική έκθεση για την τεκμηρίωση των προτάσεων του φορέα σχετικά με τον καθορισμό της θέσης του πάρκου και τις χωρικές επιπτώσεις της συγκεκριμένης χωροθέτησης.

στ) Τεύχος μελέτης σκοπιμότητας η οποία περιλαμβάνει i) έρευνα αγοράς, ii) στρατηγική ανάπτυξης του πάρκου που περιλαμβάνει την επιλογή του κεντρικού θέματος, την προσδοκώμενη επισκεψιμότητα, τον προσδιορισμό των μεγεθών σχεδιασμού, τους πόρους χρηματοδότησης, τα προσδοκώμενα οφέλη για την τοπική κοινωνία, τη σύνθεση των προσφερόμενων πόλων αναψυχής, τα στάδια της ανάπτυξης και ενδεικτική ανάπτυξη κόστους- οφέλους, iii) επιχειρηματικό σχέδιο οργάνωσης και λειτουργίας, στο οποίο αναλύονται διεξοδικά οι ανθρώπινοι πόροι, οι επιχειρησιακοί στόχοι, η ροή χρηματοδότησης, το σχετικό χρονοδιάγραμμα και τα προσδοκώμενα έσοδα.

ζ) Συνοπτική έκθεση για την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, προκειμένου να διασφαλίζεται η αρμονική ένταξη του πάρκου στο φυσικό και το οικιστικό περιβάλλον, με οδηγό τις ισχύουσες διατάξεις για την προστασία το περιβάλλοντος.

Έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου ή γηπέδου. Η εν λόγω έγκριση χορηγείται με απόφαση του Ε.Ο.Τ. εφόσον δεν αμφισβητηθεί ότι πληρούνται οι προδιαγραφές επιλογής θέσης και τα χωροταξικά κριτήρια. Για τη χορήγηση της έγκρισης καταλληλότητας οικοπέδου ή γηπέδου υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. φάκελος με τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ιδιοκτήτη ή του μισθωτή.

β) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι β) είναι ιδιοκτήτης ή έχει μισθώσει την έκταση για 20 χρόνια τουλάχιστον από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για χορήγηση της έγκρισης καταλληλότητας. Σε περίπτωση περισσότερων του ενός εξ' αδιαιρέτου ιδιοκτητών , υποβάλλονται είτε ανεξάρτητες δηλώσεις είτε κοινή, όπου αναγράφονται τα στοιχεία όλων και υπογράφεται από όλους. Ο κάθε ιδιοκτήτης

δηλώνει το ποσοστό ιδιοκτησίας που του αναλογεί, ενώ όταν υφίσταται εταιρεία η δήλωση υπογράφεται από το νόμιμο εκπρόσωπό της, ββ) το γήπεδο αποτελεί ενιαία έκταση, που εξ ολοκλήρου δεσμεύεται για την ανέγερση του θεματικού πάρκου, βγ) για οποιαδήποτε μεταγενέστερη αποδέσμευση τμήματος του οικοπέδου ή του γηπέδου απαιτείται να συναινέσει ο Ε.Ο.Τ. βδ) αν το γήπεδο ή τμήμα αυτού χαρακτηρίζεται ως δασική έκταση και δεν αποτελεί προϊόν κατάτμησης δασικής έκτασης ή αγροτικού κλήρου.

γ) Τοπογραφικό σχέδιο της ευρύτερης περιοχής.

δ) Τοπογραφικό σχέδιο του γηπέδου ή οικοπέδου.

ε) Φωτογραφίες του οικοπέδου ή γηπέδου.

στ) Σχέδιο γενικής διάταξης των προτεινόμενων κτηριακών και λοιπών εγκαταστάσεων.

ζ) Σύντομη τεχνική περιγραφή του έργου.

η) Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομικής υπηρεσίας για τις αποστάσεις των προτεινόμενων εγκαταστάσεων από οικισμούς, χώρους και άλλες εγκαταστάσεις.

θ) Βεβαίωση της αρμόδιας πολεοδομίας ή άλλης αρμόδιας αρχής(για εκτός σχεδίου γήπεδο), σχετικά με το γήπεδο αν αυτό βρίσκεται ή όχι σε περιοχή προστατευόμενη από την αρχαιολογική υπηρεσία, σε περιοχή χαρακτηρισμένη ως ιδιαίτερου κάλλους κλπ.

ι) Προκαταρκτική Περιβαλλοντική Εκτίμηση και Αξιολόγηση .

Έγκριση αρχιτεκτονικών μελετών και μελετών διαμόρφωσης υπαίθριων χώρων. Η προαναφερόμενη έγκριση χορηγείται με απόφαση του Προέδρου του Ε.Ο.Τ. Ο φάκελος που υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση στην κεντρική υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. προκειμένου να χορηγηθεί η έγκριση περιλαμβάνει τα εξής δικαιολογητικά:

α) Αίτηση του ιδιοκτήτη ή του μισθωτή.

β) Έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων συνοδευόμενη από την σχετική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

γ) Πλήρης αρχιτεκτονική μελέτη. Η μελέτη πρέπει να περιλαμβάνει: γα) γενικό τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο απεικονίζονται οι υψομετρικές καμπύλες, οι

συνδέσεις με το οδικό δίκτυο της περιοχής, η θέση του γηπέδου και οι υψομετρικές καμπύλες, γβ) τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου ή του οικοπέδου, γγ) διάγραμμα κάλυψης του οικοπέδου ή γηπέδου, όπου αναγράφονται το εμβαδόν του οικοπέδου/γηπέδου, οι ισχύοντες στην περιοχή όροι δόμησης, οι επιτρεπόμενες επιφάνειες και οι αντίστοιχες πραγματοποιούμενες, αναλυτικά και συνολικά. Πρέπει να αναγράφεται επίσης το οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου ή γηπέδου, οι αποστάσεις των κτηρίων από τα όρια του οικοπέδου/γηπέδου και από τον δρόμο και το καλυπτόμενο τμήμα, γδ) σχέδια γενικής διάταξης των εγκαταστάσεων, των κτηρίων και της διαμόρφωσης των ελεύθερων χώρων, γε) πλήρη σειρά αρχιτεκτονικών σχεδίων για κάθε κτήριο και για καθεμία από τις ειδικές θεματικές εγκαταστάσεις χωριστά, γστ) σχέδια διαμόρφωσης και εξοπλισμού ελεύθερων χώρων.

δ) Συγκεντρωτικό πίνακα με τις προτεινόμενες ψυχαγωγικές και θεματικές εγκαταστάσεις, τις εγκαταστάσεις του κοινού και τις βοηθητικές εγκαταστάσεις με τα αντίστοιχα εμβαδά.

ε) Τεχνική περιγραφή των κτηριακών εγκαταστάσεων και ειδικών κατασκευών και τεκμηρίωση υπολογισμού των αναγκαίων μεγεθών.

στ) Οδηγίες εγκατάστασης, λειτουργίας, συντήρησης για τις ειδικές εγκαταστάσεις.

ζ) Τεχνική έκθεση και περιγραφή μέτρων για την ασφάλεια του κοινού και του προσωπικού.

η) Τεχνική περιγραφή των τεχνικών εγκαταστάσεων και δικτύων.

θ) Βεβαιώσεις συμμόρφωσης του κατασκευαστή στους ελληνικούς κανονισμούς και στις ευρωπαϊκές ή άλλες έγκυρες διεθνείς προδιαγραφές.

ι) Βεβαιώσεις συμμόρφωσης με τις θεσμοθετημένες απαιτήσεις.

ια) Πρόβλεψη ορισμού υπευθύνου για την εγκατάσταση, τη συντήρηση και τη λειτουργία της κάθε εγκατάστασης.

Έλεγχος λειτουργικής ετοιμότητας. Μετά την ολοκλήρωση της ανέγερσης του ψυχαγωγικού θεματικού πάρκου, γίνεται έλεγχος της λειτουργικής ετοιμότητας της επιχείρησης. Η έγκριση χορηγείται με απόφαση του Ε.Ο.Τ. μετά από έλεγχο από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της κεντρικής υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ.

5.7 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

Για τη λειτουργία του ψυχαγωγικού πάρκου η απόκτηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας είναι επιβεβλημένη. Τα σχετικά με τη χορήγηση Ε.Σ.Λ. προβλέπονται στο άρθρο 7 της ΥΑ 16973/2009 (ΦΕΚ 2086/Β) όπως τροποποιήθηκε με ΚΥΑ αριθμ. ΔΙΑΔΠ/Φ.Α. 2.1./1619 (ΦΕΚ28/Α) <<Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Ψυχαγωγικά Θεματικά Πάρκα. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης>>. Το ειδικό σήμα χορηγείται εφάπαξ από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. και εκδίδεται στην επωνυμία της επιχείρησης, εφόσον διαπιστωθεί μετά από έλεγχο η λειτουργική ετοιμότητα της επιχείρησης και η εφαρμογή της εγκεκριμένης φυτοτεχνικής και αρχιτεκτονικής μελέτης.

Για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας υποβάλλονται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- α) Αίτηση- Υπεύθυνη δήλωση.
- β) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής που να έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου τριμήνου, το οποίο βεβαιώνει ότι στον αιτούντα δεν έχει τελεσιδικήσει εις βάρος του κάποια απόφαση για κακούργημα ή για κάποιο από τα πλημμελήματα της απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, υπεξαίρεσης, παραχάραξης, βαριάς σωματικής βλάβης, παράβασης των διατάξεων περί ναρκωτικών ή των διατάξεων που αναφέρονται στα ήθη.
- γ) Συμφωνητικό μίσθωσης εφόσον προκύπτει για μισθωμένη επιχείρηση.
- δ) Οικοδομική άδεια για το σύνολο των εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
- ε) Πιστοποιητικό Πυρασφάλειας.
- στ) Βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος από τη Διεύθυνση Υγιεινής του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα.
- ζ) Υπεύθυνη Δήλωση του αιτούντος για τον ορισμό υπευθύνων ασφαλείας των επιμέρους ειδικών εγκαταστάσεων.
- η) Πιστοποιητικό εύρυθμης λειτουργίας των ηλεκτρολογικών και μηχανολογικών εγκαταστάσεων καθώς και του εξοπλισμού.

Τα δικαιολογητικά, των οποίων η ισχύς λήγει, θα πρέπει να αντικατασταθούν υποχρεωτικά πριν από τη λήξη τους, διαφορετικά το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται. Σε περίπτωση που συμβεί κάποια αλλαγή στο νομικό ή φυσικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το ψυχαγωγικό πάρκο, εκδίδεται νέο σήμα λειτουργίας.

Το Ε.Σ.Λ. εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία σε προθεσμία πενήντα ημερών από την πλήρη υποβολή των δικαιολογητικών. Στην περίπτωση που παρέλθει άπρακτη η προθεσμία τεκμαίρεται η έκδοση του Ε.Σ.Λ. και ο ενδιαφερόμενος έχει τη δυνατότητα να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. Αρχή.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφάλαιο 6: Αθλητικός Τουρισμός

6.1 Γενικά

Αθλητικός Τουρισμός ορίζεται, η τουριστική δραστηριότητα ατόμων και γκρουπ με βασικά κίνητρα την συμμετοχή σε οργανωμένες αθλητικές δραστηριότητες και προπονητικά προγράμματα, την παρακολούθηση αθλητικών αγώνων και την αθλητική αναψυχή. (Γκουτζιούπας Γεώργιος, 2006)

Υπολογίζεται ότι πάνω από 220 εκατομμύρια τον χρόνο είναι οι τουρίστες που ενδιαφέρονται «να κάνουν κάτι» στις διακοπές τους το οποίο να συνδέεται με αθλητικές δραστηριότητες- όπως γκολφ, περιήγηση, ιππασία, ποδηλασία, κατάδυση ή απλώς περπάτημα.

Ο Αθλητικός Τουρισμός διακρίνεται στα παρακάτω είδη:

- Προπονητικός Τουρισμός:

Περιλαμβάνει την επαγγελματική και ερασιτεχνική ομάδα ή και αθλητή που ταξιδεύει για να συμμετέχει σε ειδικά προγράμματα προετοιμασίας και αποθεραπείας σε προπονητικά κέντρα, διαμένοντας σε καταλύματα (ενσωματωμένα ή ανεξάρτητα στα προπονητικά κέντρα), εξοπλισμένα με gym, spa, ιατρείο/φυσικοθεραπευτήριο, ειδικά γεύματα και τεχνικό προσωπικό.

- Τουρισμός Αθλητικών Διοργανώσεων:

Περιλαμβάνει: α) τον τουρίστα που ταξιδεύει για να παρακολουθήσει ως θεατής αθλητικούς αγώνες, με τουλάχιστον μία διανυκτέρευση στον προορισμό διεξαγωγής του αγώνα, συνδυάζοντας χρονικά τις αθλητικές διοργανώσεις με τις διακοπές του, β) την ομάδα ή τον αθλητή που ταξιδεύει για να λάβει μέρος σε αθλητικούς αγώνες, μόνο στην περίπτωση που παρατείνει την διαμονή του για τουλάχιστον μία διανυκτέρευση - στον προορισμό διεξαγωγής του αγώνα - πέρα από τις καθαρά αθλητικές υποχρεώσεις, καταναλώνοντας τουριστικές υπηρεσίες.

- Τουρισμός Αθλητικών Δραστηριοτήτων:

Περιλαμβάνει τον τουρίστα που ταξιδεύει για να βιώσει την εμπειρία επαγγελματικά παρεχόμενων αθλητικών δραστηριοτήτων (ανταγωνιστικών και μη), που λαμβάνουν χώρα: α) σε φυσικά τοπία (π.χ. διαδρομές σε οικολογικά μονοπάτια, ποτάμια, βουνοκορφές), σε συνδυασμό με ήπια διαμορφωμένες εγκαταστάσεις (π.χ. βάσεις εξοπλισμού, παραδοσιακά καταλύματα, χιονοδρομικά κέντρα), β) σε αστικά τοπία (π.χ. μαραθώνιοι πόλεων, ποδηλατικοί γύροι).

- Τουρισμός Αθλητικής Αναψυχής:

Περιλαμβάνει τον τουρίστα που ταξιδεύει για να απολαύσει τις διακοπές του, βελτιώνοντας παράλληλα την φυσική του κατάσταση και επιλέγει εκείνα τα ξενοδοχεία που: α) παρέχουν ειδικά ψυχαγωγικά αθλητικά προγράμματα / υπηρεσίες / εξοπλισμό (animation, gym, spa, γήπεδα), β) είναι κοντά σε θεματικά πάρκα και οργανωμένες παραλίες. Η διαφορά του αθλητικού τουρίστα με τους υπόλοιπους τουρίστες που διαμένουν στα ίδιου τύπου ξενοδοχεία, είναι η συστηματική, καθημερινή του(και όχι περιστασιακή) ενασχόληση με τις αθλητικές δραστηριότητες, η χρήση του εξοπλισμού και η κατανάλωση των υπηρεσιών.

6.2 Γήπεδα Γκολφ

6.2.1 Έννοια

Ο τουρισμός γκολφ έχει ως ειδικό κίνητρο το γκολφ και τις δραστηριότητες που αυτό συνεπάγεται για τα άτομα τα οποία έχουν αυτό το χόμπι. Συνδυάζεται συχνά με διανομή σε οργανωμένα θέρετρα που διαθέτουν γήπεδα γκολφ. Πάνω από 60 εκατομμύρια υπολογίζονται οι παίκτες του γκολφ που φιλοξενοούνται σε 32.000 γήπεδα γκολφ ανά τον κόσμο, ενώ στην Ευρώπη υπάρχουν σχεδόν 7 εκατ. άτομα που ασχολούνται με το άθλημα.

Γήπεδο γκολφ καλείται η οριοθετημένη και ειδικά οργανωμένη έκταση που η διαμόρφωσή της επιτρέπει την άσκηση του αθλήματος του γκολφ, ύστερα από άδεια του Ε.Ο.Τ. Στην έννοια της οργανωμένης έκτασης εμπεριέχονται όλες οι διαμορφώσεις γηπέδων και χώρων και όλες οι κτηριακές εγκαταστάσεις που διατίθενται, τόσο για την κυρίως, όσο και για τις προβλεπόμενες συμπληρωματικές αυτής αθλητικές δραστηριότητες.

Τα γήπεδα γκολφ ανάλογα με τον αριθμό των οπών , διακρίνονται σε α) γήπεδα γκολφ 18 οπών, β) γήπεδα γκολφ 9 οπών , γ) γήπεδα γκολφ 9 οπών σε συνδυασμό με ένα γήπεδο 18 οπών κ.ο.κ. δ) γήπεδα γκολφ 9 οπών (τύπου executive) ε) γήπεδα γκολφ PAR-3.

Τα γήπεδα γκολφ, όλων των ειδών είναι δυνατόν να λειτουργούν είτε αυτοτελώς, είτε σε συνδυασμό με τουριστική εγκατάσταση και δη ξενοδοχείο τύπου μοτέλ, ξενοδοχείο τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων, ξενοδοχείο κλασσικού τύπου και ξενοδοχείο μικτής λειτουργικής μορφής ΑΑ και Α τάξης, με την προϋπόθεση ότι η τουριστική αυτή εγκατάσταση ανεγείρεται σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές Ε.Ο.Τ. ή έχει ανεγερθεί στο παρελθόν με τις τότε ισχύουσες για την τάξη και τη δυναμικότητα της τεχνικές προδιαγραφές.

6.2.2 Στόχοι προδιαγραφών⁶

Οι προδιαγραφές που έχουν καθοριστεί για τη δημιουργία γηπέδων γκολφ στοχεύουν στο να εξασφαλίσουν την επιλογή θέσεως των γηπέδων με τα παρακάτω κριτήρια:

- Την άρτια διαμόρφωση και διάταξη της επιφανείας στην οποία το γήπεδο γκολφ θα καλύψει, σε συνδυασμό με την ευρύτερη γεωγραφική περιοχή αλλά και τις υπάρχουσες υδρολογικές και εδαφικές δυνατότητες για την πληρότητα εγκαταστάσεων.
- Την πληρότητα εγκαταστάσεων, εξοπλισμού και υπηρεσιών για την οργάνωση αγώνων αλλά και την εξυπηρέτηση αγώνων.
- Την ικανοποιητική κάλυψη και υποστήριξη τους από πλευράς υποδομής και ανωδομής, ώστε είναι αλληλένδετη με τη γενικότερη ανάπτυξη της περιοχής.

6.2.3 Έγκριση γηπέδου γκολφ

Η έγκριση των γηπέδων γκολφ ακολουθεί δύο στάδια:

---

⁶ ΦΕΚ 1927/24-12-03 "Καθορισμός προδιαγραφών Γηπέδων Γκολφ"

- το στάδιο καταλληλότητας του γηπέδου και,
- το στάδιο έγκρισης αρχιτεκτονικής μελέτης

Η έγκριση καταλληλότητας γηπέδου διαρκεί δύο έτη. Αρχικά υποβάλλεται πλήρης φάκελος δικαιολογητικών στην αρμόδια υπηρεσία του ΕΟΤ. Στα δικαιολογητικά αυτά περιλαμβάνονται τοπογραφικά διαγράμματα, τόσο του γηπέδου όσο και της ευρύτερης περιοχής, μετεωρολογικά δεδομένα, τεχνική έκθεση, καθώς και υπεύθυνη δήλωση αυτού που κάνει την αίτηση ότι είναι ο κάτοχος του περιουσιακού οικοπέδου ή γηπέδου. Ακολουθείται δε η διαδικασία που ισχύει γενικότερα για όλες τις τουριστικές εγκαταστάσεις. Πριν από την έγκριση καταλληλότητας θα πρέπει να έχει εκδοθεί προέγκριση χωροθέτησης και Έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής κατά τις κείμενες διατάξεις.

Για την έγκριση ή απόρριψη της αρχιτεκτονικής μελέτης ακολουθείται ή διαδικασία που προβλέπεται για τις αθλητικές εγκαταστάσεις. Η έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης από τον Ε.Ο.Τ. έχει διάρκεια τέσσερα χρόνια. Αν στο μεταξύ έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια, η διάρκεια ισχύος της έγκρισης Ε.Ο.Τ. ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος της οικοδομικής άδειας. Αν μετά την παρέλευση της τετραετίας δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ή η άδεια που έχει εκδοθεί μείνει ανεκτέλεστη και έχει λήξει, χρειάζεται ανανέωση και των δύο σταδίων εγκρίσεων του Ε.Ο.Τ., σύμφωνα με τους όρους δόμησης και τις προδιαγραφές του Ε.Ο.Τ., που θα ισχύουν κατά το χρόνο ανανέωσης.

Η επιλογή θέσης του γηπέδου γίνεται με βάση ορισμένα γενικά κριτήρια και προδιαγραφές. Το γήπεδο του γκολφ πρέπει να εξυπηρετείται με αεροπορική, οδική και θαλάσσια σύνδεση. Επίσης οι μετεωρολογικές συνθήκες πρέπει να είναι τέτοιες που να ευνοούν την τέλεση αγώνων γκολφ στο προς χρήση γήπεδο το μέγιστο δυνατό χρονικό διάστημα. Ακόμη το γήπεδο δεν πρέπει να επηρεάζεται αρνητικά από τις επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, π.χ. χιονόπτωση, υπερβολική βροχόπτωση και ισχυροί άνεμοι, σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από τους κανονισμούς γκολφ του World Amateur Golf Council.

6.2.4 Στοιχειώδεις προδιαγραφές

Κάποιες από τις κυριότερες προδιαγραφές γηπέδου είναι οι ακόλουθες:

- Εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση με το δρόμο προσπέλασης
- Ελάχιστη επιφάνεια ενιαίου γηπέδου, π.χ. 550.000μ² για γήπεδο 18 οπών.
- Εξασφάλιση απαιτούμενης ποσότητας νερού άρδευσης και ύδρευσης, όπως διεξοδικότερα εμφανίζεται στην περιβαλλοντική μελέτη, της οποίας η χρήση είναι εναρμονισμένη με τα εδαφικά αποθέματα της περιοχής και που καθορίζεται από το γενικό μελετητή του έργου με βάση επιστημονικούς υπολογισμούς.⁷
- Έγκριση του υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αν το γήπεδο ή τμήμα του αποτελεί δάσος ή δασική έκταση.
- Στο ενδεχόμενο που το γήπεδο γκολφ, συνδυάζεται με ξεχωριστό τουριστικό κατάλυμα, απαιτείται επιπλέον της ελάχιστης επιφάνειας που προβλέπεται για γήπεδο γκολφ, ενιαία επιφάνεια γηπέδου, που να περιλαμβάνει τόσο το γήπεδο όσο και το γήπεδο του τουριστικού καταλύματος.

Όσον αφορά τα στοιχεία που προβλέπονται για το γήπεδο αναφορικά με τις αθλητικές δραστηριότητες, θα πρέπει να επισημανθεί το γήπεδο προπόνησης και τα green ασκήσεων για εξάσκηση δηλαδή τόσο σε μικρά όσο και σε κανονικά κτυπήματα.

Μεταξύ των προδιαγραφών τόσο του αθλητικού όσο και των συμπληρωματικών χώρων προπόνησης, θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι διάδρομοι (fairways), οι αφετηρίες (tees), οι παγίδες άμμου (bunker), καθώς επίσης και φυτεύσεις άλλα και άλλα εμπόδια π.χ. υδάτινη λίμνη, ή ρυάκι, με την προϋπόθεση βέβαια ότι υπάρχει αρκετό νερό.

Επίσης το γήπεδο γκολφ πρέπει να εξυπηρετείται από διάφορες υπηρεσίες που εδρεύουν στην ευρύτερη περιοχή όπως ταχυδρομείο, τράπεζα, γενικό νοσοκομείο ή κέντρο υγείας, σταθμός Α' Βοηθειών, κέντρα εστίασης και αναψυχής,

⁷ Ενδεικτικά αναφέρεται ότι για την περιοχή της Δ. Ελλάδας η ημερήσια ανάγκη καθορίζεται σε 5 κυβικά μέτρα ανά 1.000τ.μ., για την περιοχή Κρήτης και Δωδεκανήσου σε 11 κυβικά μέτρα ανά 1.000τ.μ. , για την περιοχή της Αν. Πελοποννήσου και τα παράλια της Μακεδονίας και Θράκης σε 8 κυβικά μέτρα ανά 1.000τ.μ. και για την περιοχή της Αττικής και της Χαλκιδικής σε 9 κυβικά μέτρα ανά 1.000 τ.μ.

γραφείο ενοικιάσεως αυτοκινήτων, εμπορικά καταστήματα, πρακτορείο ταξιδιών, σταθμός πυροσβεστικής υπηρεσίας κ.λπ.

Καθορίζονται ακόμα τα δικαιολογητικά επιλογής θέσης, τα στοιχεία που πρέπει να έχει το γήπεδο και επίσης προδιαγραφές των βοηθητικών εγκαταστάσεων που υπάρχουν εντός του γηπέδου και των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων του αθλητικού γηπέδου.

6.2.5 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

Η νόμιμη λειτουργία των γηπέδων γκολφ αρχίζει με τη λήψη του ειδικού σήματος λειτουργίας. Το ειδικό αυτό σήμα χορηγείται εφάπαξ εφόσον έχει εγκριθεί από τον Ε.Ο.Τ. η αρχιτεκτονική μελέτη που αφορά το γήπεδο γκολφ. Οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις γηπέδων γκολφ σύμφωνα με την υπ. Απόφαση 533190/29.7.1996 «Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις γηπέδων γκολφ» είναι οι κάτωθι:

α) Αίτηση- υπεύθυνη δήλωση του επιχειρηματία, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του, η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία στην οποία υπάγεται και ο αριθμός φορολογικού μητρώου. Για τα νόμιμα πρόσωπα η αίτηση υποβάλλεται από το νόμιμο εκπρόσωπο και πλαισιώνεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία τους. Στην αίτηση δηλώνεται επίσης: α) ο προς έγκριση διακριτικός κύκλος και η β) η εφαρμογή των εγκεκριμένων από τον Ε.Ο.Τ. αρχιτεκτονικών σχεδίων σύμφωνα με τα οποία εκδόθηκε η σχετική οικοδομική άδεια.

β) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας.

γ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου του επιχειρηματία ή του νόμιμου εκπροσώπου του της εταιρείας, εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο.

δ) Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

ε) Οικοδομική άδεια

ζ) Κανονισμός λειτουργίας της επιχείρησης, εγκεκριμένης από τον Ε.Ο.Τ. Κάθε μελλοντική τροποποίηση του Κανονισμού θα υποβάλλεται εκ των προτέρων για έγκριση στον Ε.Ο.Τ.

η) Βεβαίωση της Διεύθυνσης Υγιεινής του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα, για την εύρυθμη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος και για το πόσιμο του νερού.

θ) Κατάλογος τιμών της επιχείρησης για θεώρηση.

ι) Παράβολα υπέρ του Ε.Ο.Τ. και υπέρ του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας.

Στο ενδεχόμενο που το γήπεδο συστεγάζεται με ξενοδοχειακή εγκατάσταση και λειτουργεί ως ενιαία με αυτή επιχείρηση, όλα τα δικαιολογητικά υποχρεωτικά θα πρέπει να καλύπτουν το σύνολο των εγκαταστάσεων.

Το Ε.Σ.Λ. εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία σε προθεσμία πενήντα ημερών από την πλήρη υποβολή των δικαιολογητικών που αναφέρονται παραπάνω. Σε περίπτωση άπρακτης παρέλευσης της προθεσμίας των 50 ημερών τεκμαίρεται η έκδοση του Ε.Σ.Λ. και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. Αρχή.

6.3 Ορειβατικά καταφύγια

6.3.1 Έννοια

Ο ορεινός τουρισμός αφορά ταξίδια, συχνά μικρής διάρκειας, σε ορεινούς όγκους για δραστηριότητες, κυρίως στην ύπαιθρό συνήθως σε συνδυασμό με ήπιες περιπατητικές, ορειβατικές ή αθλητικές δραστηριότητες. Ως ορειβασία νοείται η ανάβαση, διάσχιση και κατάβαση σε ορεινές τοποθεσίες (500 μέχρι 1500 μέτρα) ή σε ψηλό (άνω των 1500 μέτρων) βουνό που χαρακτηρίζεται είτε βατό, οπότε δεν απαιτούνται ειδικές τεχνικές γνώσεις και σύνεργα, είτε δύσβατο, οπότε απαιτούνται ειδικές γνώσεις και συγκεκριμένες τεχνικές.

Ορειβατικό καταφύγιο είναι κτιριακή εγκατάσταση με ογδόντα (80) το πολύ κλίνες, σε υψόμετρο πάνω από εννιακόσια (900) μέτρα που εξυπηρετεί την πεζοπορία, την ορειβασία και την αναρρίχηση. Τα ορειβατικά καταφύγια είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής κατά την έννοια της παρ. 3 του άρθρου 2του Ν. 2160/1993.

Η πρόσβαση προς τα ορειβατικά καταφύγια γίνεται από δημόσια ή δασική οδό, όπου ήδη υπάρχουν, ή κυρίως από ορειβατικά μονοπάτια. Την ευθύνη της συντήρησης και της οροσήμανσης των μονοπατιών έχουν οι φορείς διαχείρισης των καταφυγίων σε συνεργασία με τις αρμόδιες δασικές υπηρεσίες και την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.) με εποπτεύοντα φορέα τον Ε.Ο.Τ.

Ως ορειβατικά μονοπάτια θεωρούνται τα μονοπάτια που χαράσσονται και χρησιμοποιούνται για πεζοπορία είτε στην ελληνική επικράτεια (εθνικά μονοπάτια) είτε αποτελούν τμήματα διεθνών μονοπατιών που διέρχονται από διάφορες χώρες (όπως τα ευρωπαϊκά μονοπάτια E4 και E6). Οι τεχνικές προδιαγραφές χάραξης, διάνοιξης, συντήρησης και σήμανσης των ορειβατικών μονοπατιών και κάθε ζήτημα που σχετίζεται με τις τουριστικές δραστηριότητες ρυθμίζονται με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

6.3.2 Φορέας διαχείρισης

Φορέας διαχείρισης του Ο.Κ. δύναται να είναι σωματεία ορειβατών, αναρριχητών, η νομαρχιακή και η τοπική αυτοδιοίκηση. Με Κ.Υ.Α. των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας καθορίζεται ο φορέας διαχείρισης κάθε ορειβατικού καταφυγίου. Για την ασφάλεια και φύλαξη των καταφυγίων προσλαμβάνονται φύλακες, τα προσόντα των οποίων καθορίζονται με υπουργική απόφαση.

6.3.3 Εγκατάσταση

Για την εγκατάσταση ή την επέκταση ορειβατικού καταφυγίου απαιτούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α) η για αόριστο διάστημα παραχώρηση της χρήσης δημόσιας δασικής έκτασης με εμβαδόν από 4 μέχρι 6 στρέμματα, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ή άδεια επέμβασης εάν αφορά ιδιωτική δασική έκταση,

- β) μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- γ) άδεια της αρμόδιας Διεύθυνσης Τουρισμού,
- δ) άδεια οικοδομής.

Η προς παραχώρηση δημόσια δασική έκταση διαφυλάσσει το δασικό της χαρακτήρα δεν επιτρέπεται να ασκηθεί άλλου είδους δραστηριότητα. Ο ίδιος περιορισμός αφορά και τα ορειβατικά καταφύγια που βρίσκονται εντός ιδιωτικών εκτάσεων. Στο ενδεχόμενο εγκατάλειψης ή αχρηστίας των εγκαταστάσεων αίρεται η παραχώρηση ή η άδεια επέμβασης και η παραχωρηθείσα έκταση ανακτά το δασικό της χαρακτήρα και δεν δύναται να χρησιμοποιηθεί για άλλους σκοπούς.

Δεν επιτρέπεται η παραχώρηση ή η άδεια επέμβασης σε προστατευόμενες περιοχές του άρθρου 18 του Ν.1650/1986⁸ και οι όποιες είναι οι παρακάτω:

- Περιοχές απόλυτης προστασίας της φύσης, δηλαδή βιότοποι ή εκτάσεις με ιδιαίτερα ευαίσθητα οικοσυστήματα, απειλούμενες με εξαφάνιση σπάνιων ειδών πανίδας και χλωρίδας, στις οποίες απαγορεύεται κάθε δραστηριότητα, πλην επιστημονικών ερευνών ή εργασιών που αποβλέπουν στη διατήρηση των χαρακτηριστικών.
- Εθνικοί δρυμοί.
- Προστατευόμενοι φυσικοί σχηματισμοί, δηλαδή λειτουργικά τμήματα της φύσης ή δημιουργήματά της που συντελούν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και πόρων ή έχουν ιδιαίτερη οικολογική, επιστημονική και οικολογική αξία.
- Προστατευόμενα τοπία, δηλαδή περιοχές με πλούσια αισθητική ή πολιτιστική αξία και εκτάσεις που ενδείκνυνται για αναψυχή του κοινού ή συμβάλλουν στην προστασία ή αποδοτικότητα φυσικών πόρων λόγω των ιδιαίτερων ανθρωπογενών ή φυσικών χαρακτηριστικών τους.

---

⁸ Ο νόμος 1650/1986 προβλέπει ότι περιοχές με φυσικούς αποδέκτες που παρουσιάζουν κρίσιμα περιβαλλοντικά προβλήματα και δεν πληρούν τις κατευθυντήριες ή και οριακές τιμές των παραμέτρων ποιότητας που καθορίζονται από το νόμο είναι δυνατόν να χαρακτηρίζονται με προεδρικό διάταγμα ως ζώνες περιβαλλοντικών ενισχύσεων. Οι περιοχές αυτές οροθετούνται με το ίδιο π.δ. και καθορίζονται ειδικοί περιορισμοί χρήσεως γης και συντονισμένο πρόγραμμα μέτρων για την προστασία του περιβάλλοντος και πέρα από τους γενικούς περιορισμούς.

- Περιοχές οικοανάπτυξης.

Άρση του παραπάνω περιορισμού μπορεί να γίνει μόνο εάν στα σχέδια του διαχείρισης αυτών των περιοχών περιλαμβάνεται πρόβλεψη για εγκατάσταση και λειτουργία ορειβατικού καταφυγίου.

Η εγκατάσταση και λειτουργία νέων ορειβατικών καταφυγίων επιτρέπεται εφόσον προβλέπεται σε σχέδια τουριστικής ανάπτυξης, σε σχέδια ανάπτυξης ορεινών περιοχών ή σε σχέδια διαχείρισης δασικών συγκροτημάτων.

6.3.4 Κανονισμός

Σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 40 του Ν. 3105/2003 εκδόθηκε η υπουργική απόφαση με αρ. 2868/2004 (ΦΕΚ 398/Β) με την οποία θεσπίζεται ο Κανονισμός Ορειβατικών Καταφυγίων. Ο Κανονισμός σχετίζεται με τη διαχείριση του Ορειβατικού Καταφυγίου, στην πολιτική των τιμών και στους κανόνες εσωτερικής λειτουργίας.

Διαχείριση καταφυγίων. Φορέας διαχείρισης του ορειβατικού καταφυγίου μπορεί να είναι η Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβάσις – Αναρρίχησης (Ε.Ο.Ο.Α.), σωματεία ορειβατών (πεζοπόρων – αναρριχητών), η Νομαρχιακή και η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Ο φορέας διαχείρισης θα ορίζει τον υπεύθυνο για τη λειτουργία του καταφυγίου, ο οποίος θα πρέπει να είναι αποδεδειγμένα γνώστης βουνού, πρώτων βοηθειών και διάσωσης και γνώστης μιας ξένης γλώσσας. Ο υπεύθυνος του ορειβατικού καταφυγίου είναι υποχρεωμένος να τηρεί βιβλίο ημερήσιας κίνησης πελατών.

Πολιτική τιμών. Σε κάθε ορειβατικό καταφύγιο θα πρέπει υποχρεωτικά να είναι αναρτημένα σε εμφανές σημείο του χώρου πινακίδα τιμών διανυκτέρευσης, διημέρευσης και σίτισης, καθώς και ο κανονισμός λειτουργίας. Οι τιμές διανυκτέρευσης και διημέρευσης, προτείνονται από ειδική επιτροπή και εγκρίνονται με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας. Η χρέωση για διημέρευση αντιστοιχεί στο 20% της καθορισμένης τιμής διανυκτέρευσης. Για την κράτηση θέσεων διανυκτέρευσης, πρέπει να προηγείται σχετική ειδοποίηση του υπεύθυνου του καταφυγίου με σχετικό έγγραφο όπου θα αναφέρονται οι ακριβείς ημερομηνίες χρήσης του καταφυγίου, ο αριθμός των ατόμων και ότι άλλο σχετικό

στοιχείο. Ο υπεύθυνος του καταφυγίου υποχρεούται να απαντά, εντός 3 ημερών, για την αποδοχή ή μη της κράτησης. Σε περίπτωση αποδοχής ο υπεύθυνος του καταφυγίου μπορεί να ζητήσει προκαταβολή μέχρι 30% στο σύνολο των διανυκτερεύσεων. Δικαίωμα ακύρωσης της κράτησης και από τις δυο πλευρές είναι εφικτή, εφόσον πραγματοποιηθεί τουλάχιστον 20 ημέρες πριν την ημερομηνία άφιξης, με υποχρέωση επιστροφής της προκαταβολής. Σε διαφορετική περίπτωση ισχύουν τα παρακάτω:

α) εάν η ακύρωση γίνει από την πλευρά του ενδιαφερόμενου υποχρεούται στην καταβολή του 50% της συνολικής τιμής των συμφωνηθέντων ημερών (με συμψηφισμό της τυχόν εισπραχθείσας προκαταβολής),
β. εάν η ακύρωση γίνει από μέρος του διαχειριστή, υποχρεούται στην άμεση επιστροφή της προκαταβολής.

Εσωτερική λειτουργία. Για την εύρυθμη λειτουργία του ορειβατικού καταφυγίου επιβάλλεται η τήρηση κανόνων και περιορισμών που αντλούνται από τις επικρατούσες ειδικές συνθήκες σε αυτό. Σαν επακόλουθο δεν επιτρέπονται τα κάτωθι:

1. Το κάπνισμα σε κανένα χώρο του καταφυγίου.
2. Η χαρτοπαιξία, έστω και αν είναι χωρίς χρήματα, καθώς και παιχνίδια που προκαλούν θορύβους.
3. Η είσοδος σε άτομα που αποδεδειγμένα έχουν μολυσματικές ασθένειες.
4. Η κατάχρηση αλκοολούχων ποτών και η είσοδος σε άτομα υπό την επήρεια οινοπνεύματος ή ναρκωτικών ουσιών.
5. Η τοποθέτηση και χρήση τυχερών μηχανημάτων.
6. Η είσοδος σε κυνηγούς εφόσον φέρουν οπλισμό.
7. Η είσοδος – παραμονή ζώων στο καταφύγιο.
8. Η είσοδος ατόμων με αρβύλες στα υπνοδωμάτια. Οι αρβύλες πρέπει να τοποθετούνται σε ειδικό χώρο
9. Η χρήση μουσικής.

Στο ενδεχόμενο να επικρατούν δυσμενείς καιρικές συνθήκες καθένας που εξέρχεται από το ορειβατικό καταφύγιο οφείλει να ενημερώνει το φύλακα.

Υποχρεώσεις καταφυγίου. Το καταφύγιο πρέπει υποχρεωτικά να διαθέτει φαρμακείο πλήρως εξοπλισμένο για την αντιμετώπιση ατυχημάτων στο βουνό. Επίσης υποχρεούται να διαθέτει τηλεφωνική (ενσύρματη ή ασύρματη) επικοινωνία.

Δεν επιτρέπεται να τοποθετούνται πλησίον των καταφυγίων ή εντός του δάσους διαφημιστικές πινακίδες, παρά μόνο πινακίδες πληροφόρησης, μετά από σχετική έγκριση.

Κυρώσεις. Οι διαχειριστές που δεν τηρούν τον παρόντα κανονισμό υπόκεινται σε ποινές οι οποίες ορίζονται από την τουριστική νομοθεσία για τα τουριστικά καταλύματα.

6.3.5 Διακριτικός τίτλος

Με αίτηση του φορέα διαχείρισης εγκρίνεται από τον Υπουργό Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας η ονομασία των ορειβατικών καταφυγίων. Δεν επιτρέπεται η αλλαγή της ονομασίας του καταφυγίου, εκτός εάν υποβληθεί αίτηση του φορέα διαχείρισης για αλλαγή της.

6.3.6 Επιτροπή ελέγχου

Με απόφαση του Υπουργού Περιφερειακής Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας συστήνεται πενταμελής Επιτροπή, την οποία αποτελούν ένας υπάλληλος του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ένας υπάλληλος της Γενικής Γραμματείας Τουρισμού, δυο εκπρόσωποι της Ελληνικής Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης και ένα εκπρόσωπο της Ομοσπονδίας Εκδρομικών Σωματείων Ελλάδος, με σκοπό να ελέγχει την πιστή τήρηση του Κανονισμού, να προτείνει τιμές διανυκτέρευσης, να εισηγείται την ίδρυση και το χαρακτηρισμό νέων καταφυγίων ως ορειβατικών και να εισηγείται τον αποχαρακτηρισμό όσων δεν τηρούν τις προϋποθέσεις.

6.3.7 Άδεια λειτουργίας

Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης, έπειτα από εισήγηση του Ε.Ο.Τ., καθορίζονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας ορειβατικού καταφυγίου.

6.4 Αυτοκινητοδρόμια

6.4.1 Έννοια

Σύμφωνα με το άρθρο 52 παρ.7 του Ν.3105/2003 αυτοκινητοδρόμιο είναι χώρος κατάλληλα διαμορφωμένος που βρίσκεται σε περιοχή εκτός σχεδίου πόλης ή ορίων οικισμού και προορίζεται για τη διεξαγωγή αγώνων αυτοκινήτου και αποτελείται από το σύνολο υποδομών:

- α) πίστα αγώνων αυτοκινήτου,
- β) κτηριακών εγκαταστάσεων που λειτουργούν υποστηρικτικά για τους αγώνες αυτοκινήτου και
- γ) συμπληρωματικών υποδομών στον περιβάλλοντα χώρο.

6.4.2 Προϋποθέσεις

Η ανέγερση αυτοκινητοδρομίου είναι επιτρεπτή σε ενιαίο γήπεδο επιφάνειας τουλάχιστον 400 στρεμμάτων κείμενο εκτός οικιστικών περιοχών, αρχαιολογικών χώρων, δασικών εκτάσεων και γενικά προστατευόμενων περιοχών, το οποίο είναι άμεσα προσβάσιμο από όλα τα μέσα μεταφοράς και βρίσκεται σε απόσταση μικρότερη των 100 χιλιομέτρων από κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα 3,4 και 5 αστέρων συνολικής δυναμικότητας τουλάχιστον 1.000 κλινών.

6.4.3 Προδιαγραφές για την επιλογή θέσης αυτοκινητοδρόμου χωροταξικά- Πολεοδομικά κριτήρια και αναγκαίες εξυπηρετήσεις

Ο νομοθέτης έχει επιβάλλει στο αυτοκινητοδρόμιο αυστηρές προδιαγραφές με γνώμονα την εξυπηρέτηση των επισκεπτών και την προστασία του περιβάλλοντος.

1. Ικανοποιητικό συγκοινωνιακό δίκτυο- Χερσαίες και θαλάσσιες συγκοινωνίες.

- Απόσταση από το αεροδρόμιο μικρότερη από 120χλμ
- Δρόμος προσπέλασης- σύνδεσης με εθνικό ή επαρχιακό δίκτυο και δυνατότητα κυκλοφοριακής σύνδεσης της εγκατάστασης με το δρόμο προσπέλασης. Το ελάχιστο πλάτος που απαιτείται είναι 8,0μ.

2. Κέντρα υγειονομικής περίθαλψης και σταθμός Πυροσβεστικής.

- Από Περιφερειακό Νοσοκομείο- Απόσταση μικρότερη των 50χλμ.
- Από Κέντρο Υγείας- Απόσταση μικρότερη των 25χλμ.
- Από σταθμό Πυροσβεστικής- Απόσταση μικρότερη των 50χλμ.

3. Θέση γηπέδου.

- Όρια οικισμού ή σχεδίου πόλης- Εκτός ορίων αυτών. Στη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων να υπάρχει πρόβλεψη περί μη πρόκλησης ηχορύπανσης.
- Η ελάχιστη απόσταση από τα όρια παραδοσιακών οικισμών καθορίζεται στα 2.000μ. σε ευθεία γραμμή.
- Η ελάχιστη απόσταση από τους αρχαιολογικούς χώρους και τα νεώτερα μνημεία καθορίζεται στα 1.500 μέτρα σε ευθεία γραμμή από τα όρια των χώρων αυτών ή των τυχόν καθορισμένων ζωνών προστασία τους.
- Η ελάχιστη απόσταση από βιότοπους, εθνικούς δρυμούς και προστατευόμενες περιοχές καθορίζεται στα 2.000μ. σε ευθεία

γραμμή από τα όρια των περιοχών αυτών ή των τυχόν καθορισμένων ζωνών προστασίας τους.

4. Εξασφάλιση υδροδότησης σε πόσιμο νερό, τηλεφωνικής σύνδεσης και ηλεκτροδότησης.

5. Για την εξυπηρέτηση τόσο των συμμετεχόντων στους αγώνες όσο και των θεατών απαιτείται να υπάρχουν ξενοδοχειακά καταλύματα 3,4 & 5 αστέρων με συνολική δυναμικότητα τουλάχιστον 1.000 κλινών σε απόσταση μικρότερη των 100χλμ.

6. Κέντρα διασκέδασης και εγκαταστάσεις αναψυχής πρέπει να βρίσκονται σε απόσταση μικρότερη των 50χλμ.

7. Είναι απαραίτητο πλησίον του αυτοκινητοδρόμου και σε απόσταση μικρότερη των 50χλμ. από αυτό να λειτουργούν γραφεία ενοικίασεως αυτοκινήτων, τράπεζα, ταχυδρομείο, τουριστικά γραφεία, φαρμακεία κτλ.

6.4.4 Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων⁹

Αθλητικοί χώροι. Η έκταση του γηπέδου πρέπει να είναι τουλάχιστον 400.000 τ.μ. ενώ η μορφολογία του εδάφους πρέπει να είναι σχετικά επίπεδη. Ο αγωνιστικός χώρος πρέπει να έχει μήκος από 2,5 χλμ. μέχρι 8 χλμ., ελάχιστο πλάτος πίστας 12μ. (πλην της ευθείας κίνησης- επιτάχυνσης), πλάτος πίστας στην ευθεία εκκίνησης τουλάχιστον 15μ., μήκος ευθείας κίνησης τουλάχιστον 250μ. Οι κλίσεις της πίστας κατά το μήκος και εγκάρσια πρέπει να συμβαδίζουν με τους κανονισμούς της Διεθνούς Ομοσπονδίας (FIA) Αυτοκινήτου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μοτοσυκλετών (FIM).

Ο βοηθητικός δρόμος εξυπηρέτησης της πίστας που κείται παραλλήλως της πίστας για την κίνηση και βαρέων οχημάτων πρέπει να έχει ελάχιστο πλάτος 3μ. Πρέπει να υπάρχουν περιφράξεις και λοιπές κατασκευές για την ασφάλεια της πίστας.

⁹ ΦΕΚ 10/Α/22.01.2007 : Π.Δ.14/2007 «Καθορισμός προδιαγραφών για τη δημιουργία αυτοκινητοδρομίων».

Οι είσοδοι και οι έξοδοι στην πίστα πρέπει να έχουν ελάχιστο πλάτος 8μ. και να υπάρχουν σημεία πρόσβασης από το βοηθητικό δρόμο ανά 500μ.

Ακόμη προβλέπεται η ύπαρξη χώρου συντήρησης και επισκευών (Pits) συνολικής έκτασης 1.800μ. Επιπροσθέτως, προβλέπονται δεκαοχτώ τουλάχιστον χώροι (Boxes), με παροχές ηλεκτρικού ρεύματος, συστήματος πυρόσβεσης, πεπιεσμένου αέρα, ύδρευσης, αποκομιδής σκουπιδιών κλπ., ένας διάδρομος Pits αυστηρά φυλασσόμενος, βάση των προδιαγραφών της Διεθνούς Ομοσπονδίας Αυτοκινήτου και της Διεθνούς Ομοσπονδίας Μοτοσυκλετών και ένας χώρος επιτηρούμενης στάθμευσης, αυστηρότατα φυλασσόμενος, με έκταση τουλάχιστον 500τ.μ.

Για την στάθμευση των ασθενοφόρων, γερανοφόρων και πυροσβεστικών οχημάτων προβλέπεται χώρος με έκταση τουλάχιστον 2.500 τ.μ. που πρέπει να βρίσκεται σε εγγύτητα με το χώρο Διεύθυνσης Αγώνων και σε άμεση πρόσβαση στον βοηθητικό δρόμο.

Για την εξασφάλιση της ορατότητας και της ασφαλούς οδήγησης επιβάλλεται πλήρης σήμανση του χώρου, επαρκής φωτισμός και φωτεινή σηματοδότηση σύμφωνα με τους κανονισμούς των FIA και FIM.

Τέλος, απαιτείται η κατασκευή τούνελ πρόσβασης στο εσωτερικό της πίστας με πλάτος τουλάχιστον 6μ. και καθαρό ύψος 3μ.

Χώροι διοίκησης και φιλοξενίας. Προκειμένου να επιτευχθεί η άριστη οργάνωση των αγώνων προβλέπονται αίθουσες με αντίστοιχους χώρους υγιεινής. Πιο συγκεκριμένα προβλέπεται αίθουσα υποδοχής με έκταση το καθένα τουλάχιστον 20τ.μ., γραφείο για τη διεύθυνση του αγώνα τουλάχιστον 30τ.μ. και γραμματεία αγώνων με δύο γραφεία με έκταση το καθένα τουλάχιστον 20 τ.μ. Επιπλέον προβλέπεται αίθουσα χρονομέτρων συνολικής έκτασης τουλάχιστον 25 τ.μ., αίθουσα ελέγχου οπτικό-ακουστικών μέσων με έκταση τουλάχιστον 40τ.μ., αίθουσα επιθεωρητών πίστας με έκταση τουλάχιστον 30 τ.μ. και έκταση συνεδριάσεων αγωνοδικών συνολικής έκτασης τουλάχιστον 40 τ.μ.

Για την εξυπηρέτηση των πελατών προβλέπεται η λειτουργία εστιατορίου που να έχει έκταση τουλάχιστον 150 τ.μ.

Ειδικά για τη Διοίκηση του αυτοκινητοδρομίου προβλέπονται γραφεία έκτασης τουλάχιστον 150 τμ. Επίσης προβλέπονται αίθουσες φιλοξενίας και επισήμων με

έκταση τουλάχιστον 60 και 80τ.μ. αντίστοιχα. Για την απονομή των επάθλων στους νικητές προβλέπεται βάθρο με έκταση τουλάχιστον 20τ.μ.

Προβλέπεται αίθουσα ιατρείου και παροχής πρώτων βοηθειών καθώς και γραφείο αστυνομικού επιθεωρητή με έκταση τουλάχιστον 50 και 20 τ.μ. αντίστοιχα.

Χώροι τύπου. Για την εξυπηρέτηση των δημοσιογράφων που καλύπτουν το γεγονός προβλέπεται αίθουσα τύπου, αίθουσα ενημέρωσης και αίθουσα συνεντεύξεων με έκταση τουλάχιστον 100, 50 και 40 τ.μ. αντίστοιχα. Επίσης προβλέπονται τουλάχιστον 4 καμπίνες αναμετάδοσης αγώνων, η καθεμία με έκταση τουλάχιστον 16 τ.μ.

Χώροι αγωνιζόμενων. Για τους αγωνιζόμενους προβλέπονται τρεις τουλάχιστον μονάδες αποδυτηρίων με χώρους υγιεινής- ντουζ, με έκταση 25 τ.μ. η καθεμία. Επίσης προβλέπονται χώροι στάθμευσης για τα οχήματα των συμμετεχόντων με ελάχιστο εμβαδόν 15.000τ.μ.

Χώροι κοινού. Προκειμένου να διασφαλιστεί η ασφάλεια των θεατών κατά τη διάρκεια διεξαγωγής των αγώνων, προβλέπεται κύρια κερκίδα στο σημείο εκκίνησης και τερματισμού χωρητικότητας 2.500 θέσεων. Για την εξυπηρέτηση των θεατών προβλέπονται χώροι στάθμευσης κοινού σε δύο ή περισσότερες θέσεις με ελάχιστη επιφάνεια 5.000 τ.μ. Επίσης προβλέπονται χώροι εστίασης (κυλικεία και εστιατόρια) με συνολική έκταση τουλάχιστον 200τ.μ. και χώροι υγιεινής ανά φύλο.

Εγκαταστάσεις υποστήριξης. Είναι απαραίτητο να βρίσκεται εντός του αυτοκινητοδρόμου ελικοδρόμιο, μονάδα συντήρησης της εγκατάστασης όπως στέγαστρα μηχανημάτων συντήρησης και κλειστό αποθηκευτικό χώρο υλικών και θέση συγκομιδής και διαχείρισης υγρών και στερών αποβλήτων. Τέλος, οι πύργοι TV πρέπει να βρίσκονται σε κατάλληλα σημεία κατά μήκος της πίστας.

Ηλεκτρομαγνητικές εγκαταστάσεις. Είναι απαραίτητος ο εξοπλισμός χρονομετρήσεων και επεξεργασίας δεδομένων με σκοπό την κάλυψη της γραμμής εκκίνησης, του ερματισμού και των τριών ενδιάμεσων σημείων με τηλεμετρικά συστήματα αυτόματης χρονομέτρησης και κάμερες τηλεοπτικών λήψεων. Επίσης απαιτείται η λειτουργία ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους, τροφοδοτικά αδιάλειπτης λειτουργίας, μεγαφωνικές εγκαταστάσεις, οθόνες πληροφόρησης και πομποδέκτες υψηλών συχνοτήτων.

Μέσα διάσωσης. Για την έγκαιρη κινητοποίηση σε περίπτωση ατυχήματος, επιβάλλεται η ύπαρξη πλήρους εξοπλισμού φορητών μέσων και ενός τουλάχιστον οχήματος άμεσης επέμβασης απεγκλωβισμού. Κατά τη διάρκεια τέλεσης των αγώνων πρέπει να βρίσκεται στο αυτοκινητοδρόμιο ένα πυροσβεστικό και ένα ασθενοφόρο όχημα. Τέλος εντός του αυτοκινητοδρομίου πρέπει να υπάρχουν πυροσβεστικά μέσα και ένας αυτοκινούμενος γερανός δυνατότητας δύο τόνων.

6.5 Χιονοδρομικά Κέντρα

6.5.1 Έννοια

Τα χιονοδρομικά κέντρα συγκροτούνται από οργανωμένες και πολυσύνθετες υποδομές(ξενοδοχεία, πίστες, εστιατόρια κλπ) και παρέχουν τη δυνατότητα άσκησης στη χιονοδρομία και στις δραστηριότητες του βουνού. Τα χιονοδρομικά κέντρα διαθέτουν άρτιο μηχανολογικό εξοπλισμό, οργανωμένες πίστες χιονοδρομίας, σχολές εκμάθησης διαφόρων ειδών σκι, καταστήματα σχετικά με εξοπλισμό σκι και ενίοτε χώρους εκδηλώσεων και εγκαταστάσεις τουρισμού υγείας.

Τα χιονοδρομικά κέντρα είναι δυνατό να αναγείρονται, είτε αυτοτελώς είτε με δυνατότητα διαμονής σε συνδυασμό με ξενοδοχείο. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ότι οι ξενοδοχειακές κλίνες αναγείρονται σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές προδιαγραφές ή έχουν ανεγερθεί στο παρελθόν με τις τότε ισχύουσες για τη δυναμικότητα και την τάξη τους τεχνικές προδιαγραφές.

Απαραίτητη προϋπόθεση για να δημιουργηθούν οι πίστες των χιονοδρομικών κέντρων είναι η ανέγερση αυτών να γίνει σε περιοχές με υψόμετρο τουλάχιστον 1500μ. από την επιφάνεια της θάλασσας. Σε περιοχές με μικρότερα υψόμετρα είναι δυνατή η χορήγηση άδειας σκοπιμότητας μετά από συγκέντρωση κλιματολογικών στοιχείων της εν λόγω περιοχής που αποδεικνύουν την επαρκή χιόνωση και τη διατήρηση του χιονοστρώματος μέχρι το τέλος Μαρτίου.

Επίσης βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία Χ.Κ. είναι η ύπαρξη της κατάλληλης έκτασης, της οποίας ή ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης για τουλάχιστον 20 χρόνια, αποδεικνύεται με έγγραφο του αρμόδιου φορέα. Εντός της εν λόγω έκτασης, ευθύνης του χιονοδρομικού κέντρου χωροθετούνται το σύνολο των

αναβατήρων, των πιστών σκι, των κτηριακών εγκαταστάσεων και των χώρων στάθμευσης.

Αναγκαία επίσης προϋπόθεση για τη δημιουργία Χ.Κ., είναι η λειτουργία σε ακτίνα 30χλμ από τη χιονοδρομική πίστα, ξενοδοχειακών καταλυμάτων(τουλάχιστον 2 αστέρων) συνολικής δυναμικότητας μεγαλύτερης ή ίσης με το 10% της ωριαίας δυναμικότητας των αναβατήρων του χιονοδρομικού κέντρου.

6.5.2 Διαδικασία έγκρισης χιονοδρομικών κέντρων¹⁰

1^ο Στάδιο: Έγκριση σκοπιμότητας- Χωροθέτησης.

α) Έγκριση σκοπιμότητας: Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει φάκελο δικαιολογητικών και τεχνική έκθεση στην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. ο οποίος περιέχει:

- Αίτηση
- Τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής.
- Τοπογραφικά διαγράμματα των γηπέδων και των ξενοδοχειακών κτηριακών εγκαταστάσεων.
- Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερόμενου ότι είναι ιδιοκτήτης της περιοχής ή ότι έχει την χρήση της για τουλάχιστον πενήντα χρόνια.

β) Προέγκριση χωροθέτησης: Ο ενδιαφερόμενος, εφόσον το επιβάλλει η νομοθεσία (πολεοδομική, χωροταξική και περιβαλλοντική), υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αίτηση συνοδευόμενη από φάκελο με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την έκδοση απόφασης προέγκρισης χωροθέτησης.

2^ο Στάδιο: Καταλληλότητα γηπέδου-περιοχής.

Στην αρμόδια Διεύθυνση του Τουριστικών Εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ. υποβάλλεται πλήρης με δικαιολογητικά (αίτηση, τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής γηπέδων, βεβαιώσεις των αρμόδιων φορέων, τεχνική έκθεση, ειδικά στοιχεία του περιβάλλοντος, σειρά φωτογραφιών της ευρύτερης περιοχής και εγκεκριμένη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων). Η έγκριση καταλληλότητας

¹⁰ ΦΕΚ 959/Β/11-7-2003 ΥΑ υπ' αριθμ. Τ/6888/4-7-2003 «Καθορισμός προδιαγραφών για την ίδρυση Χιονοδρομικών Κέντρων».

γηπέδου περιοχής για τη δημιουργία Χ.Κ. έχει ισχύ δέκα χρόνια και για την ανανέωσή της απαιτείται η υποβολή των στοιχείων που προβλέπονται από τις προδιαγραφές δημιουργίας Χ.Κ. κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης ανανέωσης.

3° Στάδιο: Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων βάση των κείμενων διατάξεων.

4° Στάδιο: Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης.

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση και πλήρη φάκελο στην αρμόδια Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ., για την έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης των κτηριακών εγκαταστάσεων του υπό ίδρυση χιονοδρομικού κέντρου. Στον φάκελο εμπεριέχονται τα παρακάτω δικαιολογητικά:

α) Φωτοαντίγραφο του εγγράφου έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου.

β) Αρχιτεκτονικά σχέδια ανά τύπο κτηρίου και για όλα τα κτήρια ανεξάρτητα από το μέγεθος τους. Πιο συγκεκριμένα:

β1) Τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής όπου σημειώνεται η ακριβής θέση του οικοπέδου/γηπέδου, η σύνδεσή του με το οδικό δίκτυο της ευρύτερης περιοχής, καθώς και η εγγύτητα από τον πλησιέστερο οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης.

β2) Τοπογραφικό διάγραμμα του οικοπέδου/γηπέδου, όπου σημειώνονται τα κτίσματα και η διαμόρφωση του υπαίθριου περιβάλλοντα χώρου, το πλάτος του δρόμου προσπέλασης, οι θέσεις και οι διαδρομές των αναβατήρων και οι πορείες των χιονοδρόμων με τις εξυπηρετούσες εγκαταστάσεις καθώς και ο τυχόν κόμβος κυκλοφοριακής σύνδεσης εγκεκριμένος από τον αρμόδιο αυτοδιοικητικό φορέα.

β3) Κατόψεις, όψεις και τομές, όπου σημειώνονται πλήρεις διαστάσεις, τα εμβαδά των χώρων, εξοπλισμός και στάθμες εσωτερικών χώρων και περιβάλλοντος χώρου.

β4) Διάγραμμα κάλυψης του γηπέδου/οικοπέδου, στο οποίο αναγράφονται το εμβαδόν του γηπέδου/ οικοπέδου, οι επικρατούντες όροι δόμησης της περιοχής και οι επιτρεπόμενες επιφάνειες.

γ) Τεχνική έκθεση, όπου αναφέρονται τα κύρια υλικά που χρησιμοποιούνται κατά περίπτωση.

δ) Πιθανές γνωματεύσεις άλλων φορέων.

Η ισχύς της έγκρισης της αρχιτεκτονικής μελέτης είναι τα πέντε χρόνια. Αν στο ενδιάμεσο χρονικό διάστημα έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια η διάρκεια ισχύος της έγκρισης του Ε.Ο.Τ. ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος της έγκρισης του Ε.Ο.Τ. Αν παρέλθει η πενταετία και δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ή η άδεια που έχει εκδοθεί μείνει ανεκτέλεστη και λήξει, απαιτείται ανανέωση όλων των εγκρίσεων βάση των όρων δόμησης και των προδιαγραφών που ισχύουν όταν απαιτείται η ανανέωση.

6.5.3 Χαρακτηριστικά Περιοχής Χιονοδρομίας¹¹

A/A	ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΑΣ
1	Υψόμετρο περιοχής χιονοδρομίας μεγαλύτερο των 1.500μ. από την επιφάνεια της θάλασσας.
2	Ύπαρξη τριών ειδών πιστών τουλάχιστον μίας ανά κατηγορία(5-15% κλίσεις για αρχάριους, έως 30% για προχωρημένους και πάνω από 30% για πολύ καλούς χιονοδρόμους)
3	Ύπαρξη έκτασης 20 στρεμμάτων τουλάχιστον στη ζώνη αναχώρησης των αναβατήρων κλίσης έως 5% για τις σχολές σκι.
4	Κατάλληλος προσανατολισμός των πιστών (Β,ΒΔ,Δ) και πιστοποίηση μέσω αεροφωτογραφιών της διατήρησης του χιονοκαλύματος μετά το τέλος Μαρτίου.

6.5.4 Προδιαγραφές εγκαταστάσεων Χιονοδρομίας

A/A	ΧΩΡΟΙ-ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΧΩΡΩΝ	ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΕΜΒΑΔΑ Χ.Κ. <<ΧΙΟΝΟΔΡ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ	ΕΛΑΧΙΣΤΑ ΕΜΒΑΔΑ Χ.Κ.<< ΚΕΝΤΡΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ>>
1	Είσοδος ανεμοφράκτης	>2	ΝΑΙ 8 μ2	ΝΑΙ 8 μ2
2	Τηλεφωνικό κέντρο		ΝΑΙ	ΝΑΙ
3	Τηλεφωνικοί θάλαμοι	>2		
4	Γραφείο Διευθυντή	1	16,00 μ2	
5	Γραφείο προϊσταμένου εκμετάλλευσης	1	16,00μ2	

¹¹ ΦΕΚ 1536/Β/17.10.2003, Υπ. Απόφαση Τ/11754/2003 "Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων"

	αναβατήρων			
6	Γραφείο πιστερ	1	10,00 μ2	
7	Πληροφορίες πάγκος/Γραμματεία	1	10,00 μ2	
8	Αίθουσα παραμονής	1	10% σε μ2 του αθροίσματος των ωριαίων παροχών των αναβατήρων	5% σε μ2 του αθροίσματος των ωριαίων παροχών των αναβατήρων
9	Λογιστήριο	1	20 μ2	
10	W.C. αναμονής	3+3/2000 άτομα ωριαίας παροχής αναβατήρων		
11	Ενοικιάσεις εξοπλισμού	1	40,00 μ2	
12	Σνακ-Μπαρ Παρασκευαστήριο και σέρβις	1	25,00 μ2	25,00 μ2
13	Εκδοτήρια καρτών εισιτηρίων	1	Πλέον 1/ 2.000 άτομα ωριαίας παροχής	
14	Χώρος φύλαξης εξοπλισμού με ερμάρια	1	ΟΧΙ	60,00 μ2
15	Εσπιατόριο	1	80,00 μ2 χώρος	ΟΧΙ
16	Δωμάτια προσωπικού διανυκτέρευσης	2+2		
17	Ιατρείο χώρος πρώτων βοηθειών	1	10μ2	
18	Κατάστημα πώλησης εξοπλισμού	1	Προαιρετικό	50,00 μ2
19	Παρατηρητήριο ασφάλειας σκιέρ	1	20,00 μ2	20,00 μ2
20	Γραφείο σχολής σκι	1	20,00 μ2	
21	Αποθήκες διάφορες συνολικά	Αθροιστ.	100 μ2	30 μ2
22	Mini Market	1	5 μ2	10 μ2
23	Χώροι βοηθητικού προσωπικού	1	20 μ2	
24	Χώροι στάθμευσης αυτοκινήτων	>150	θέσεις/1000 άτομα ωριαίας παροχής	30 θέσεις/ 1000 άτομα ωριαίας παροχής

- Επικάλυψη των δαπέδων συνολικά με αντιολισθητικό υλικό, σκάλες τύπου <<ορσογκριλ>>
- Σκαλοπάτια ριχτι/πάτημα 17:30

A/A	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΕΛΑΧΙΣΤΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	Χ.Κ. ΧΙΟΝΟΔΡ. ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΘΛΗΜΑΤΩΝ	Χ.Κ. ΚΕΝΤΡΟ ΧΕΙΜΕΡΙΝΩΝ
1	Ελάχιστη ωριαία παροχή αναβατήρων(άτομα ανά ώρα)	>2	1.000	4.500
2	Διαστροφικά μηχανήματα	1	Πλέον 1/1.500	Πλέον 1/3.000

			άτομα παροχής αναβατήρων	άτομα παροχής αναβατήρων
3	Διαστρωτικά μηχανήματα ισχύος>150 HP με καμπίνα για ασθενοφόρο και απεγκλωβισμούς	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
4	Ασθενοφόρο αυτοκίνητο	1	Υποχρεωτικό	Υποχρεωτικό
5	Συρόμενος αναβατήρας σχολής σκι Baby lift	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
6	Πίστα half pipe	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
7	Πίστα αντοχής	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
8	Εκχιονιστικό μηχάνημα με μαχαίρι ή ανέμη	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
9	Ανεξάρτητη ηλεκτροδότηση για το σύνολο των εγκαταστάσεων	1	Προαιρετικό	Υποχρεωτικό
10	Δίκτυο ασύρματης επικοινωνίας	1	Υποχρεωτικό	Υποχρεωτικό
11	Εξοπλισμός απεγκλωβισμού	Μια σειρά για κάθε εναέριο αναβατήρα	Υποχρεωτικό	Υποχρεωτικό

6.5.5 Προδιαγραφές Ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού

A/A	Η/Μ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΛΑΧΙΣΤΑ	ΕΜΒΑΔΑ-ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
1	Κεντρική θέρμανση κύριων χώρων	1 τουλάχιστον εναλλαγή του αέρα με απόρριψη και είσοδο φρέσκου
2	Κεντρικό μηχανοστάσιο	50,00 μ2
3	Γραφείο τεχνιτών + W.C.	10,00 μ2
4	Εργαστήριο επισκευών	60,00 μ2
5	Αποθήκη υλικού εγκαταστάσεων	100,00 μ2
6	Χώρος ηλεκτροπαραγωγού ζεύγους και υποσταθμού	50,00 μ2
7	Χώρος συνεργείου οχημάτων-αναβατήρων (ισόγειος με άμεση πρόσβαση από τις πίστες και το οδικό δίκτυο)	100,00 μ2

A/A	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ	ΜΕΓΙΣΤΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ (για υπολογισμό δυναμικότητας)
1	Συρόμενος αναβατήρας	500/ώρα
2	Διθέσιος εναέριος σταθερός αναβατήρας	1.000 άτομα/ώρα
3	Τριθέσιος εναέριος σταθερός αναβατήρας	1.500 άτομα/ώρα
4	Τετραθέσιος εναέριος σταθερός	2.000 άτομα/ ώρα

5	Τετραθέσιος εναέριος αποσυμπλεκόμενος αναβατήρας	>1.500 άτομα/ώρα
6	Τηλεκαμπίνες άνω των 4 θέσεων	>1.500 άτομα/ώρα
7	Τελεφερίκ*	**άτομα
8	Διαστρωτικό μηχάνημα πίστας	Ισχύς >150 HP

**παροχή που προκύπτει από τα στοιχεία ανά περίπτωση.

6.5.6 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

Για τη λειτουργία του χιονοδρομικού κέντρου αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση η χορήγηση ειδικού σήματος λειτουργίας. Οι προϋποθέσεις έκδοσης του προβλέπονται στην υπουργική απόφαση με αριθμό Τ/11754/2003 "Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων", όπως τροποποιήθηκε με την 610/16.1.2006. Το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας χορηγείται εφάπαξ στις επιχειρήσεις Χιονοδρομικών Κέντρων μετά από τη διεξαγωγή ελέγχου από τον Ε.Ο.Τ. όπου διαπιστώθηκε η τήρηση των προδιαγραφών και λοιπών προϋποθέσεων της υπουργικής απόφασης.

Για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας υποβάλλονται στη Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

α) Αίτηση-υπεύθυνη Δήλωση, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (Α.Φ.Μ.) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) στην οποία υπάγεται. Για τα νομικά πρόσωπα η αίτηση υποβάλλεται από τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο και συνοδεύεται από τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία τους. Στην εν λόγω αίτηση δηλώνεται ο προς έγκριση διακριτικός τίτλος και ο προϊστάμενος εκμετάλλευσης αναβατήρων.

β) Αντίγραφο ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης, έκδοσης τελευταίου τριμήνου, από το οποίο να προκύπτει ότι εις βάρος του αιτούντος δεν έχει τελεσιδικήσει κάποια απόφαση για κακούργημα ή για κάποιο από τα πλημμελήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης, απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, παραχάραξης, βαριάς σωματικής βλάβης, παράβασης των διατάξεων περί ναρκωτικών ή των διατάξεων που αναφέρονται στα ήθη. Το ποινικό μητρώο αναζητείται υπηρεσιακά εφόσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή.

γ) Συμφωνητικό μίσθωσης εφόσον πρόκειται για μισθωμένη επιχείρηση.

δ) Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

ε) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για τις κτηριακές εγκαταστάσεις του κέντρου.

στ) Βεβαίωση από το Τμήμα Υγιεινής του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα για την εύρυθμη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος της μονάδας και για το πόσιμο νερό.

ζ) Άδεια κυκλοφορίας ασθενοφόρου, στην περίπτωση που αυτό είναι ιδιόκτητο ή βεβαίωση διάθεσης ασθενοφόρου από το εγγύτερο στην επιχείρηση Κέντρο Υγείας ή Νοσοκομείο της περιοχής.

η) Σύμβαση απασχόλησης ιατρού κατά το χρονικό διάστημα λειτουργίας του χιονοδρομικού κέντρου ή βεβαίωση παροχής ιατρικής κάλυψης στις εγκαταστάσεις του κέντρου από νοσοκομείο ή κέντρο υγείας.

θ) Εγκεκριμένο Ειδικό Κανονισμό Εκμετάλλευσης του άρθρου 26 της απόφασης Τ/10004/16-10-2002 (ΦΕΚ 1339/Β) και τα μητρώα του άρθρου 9 της εν λόγω απόφασης δηλαδή μητρώο εκμετάλλευσης, μητρώο συρματόσχοινων και μητρώο παραπόνων και επιβατών.

ι) Αντίγραφο εγκεκριμένου σχεδίου διαβίωσης επιβατών στους εναέριους αναβατήρες.

ια) Κατάλογος τιμών προς θεώρηση.

ιβ) Αίτηση για τον ορισμό προϊστάμενου εκμετάλλευσης των αναβατήρων. Η σχετική απόφαση εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ., εφόσον τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- 1) Δίπλωμα Μηχανολόγου Μηχανικού ή Ηλεκτρολόγου Μηχανικού ή Μηχανολόγου – Ηλεκτρολόγου Μηχανικού σχολής της ημεδαπής ή ισότιμης σχολής της αλλοδαπής και βεβαίωση εγγραφής του στο Τ.Ε.Ε. ή Πτυχίο Τ.Ε.Ι. των προαναφερόμενων ειδικοτήτων ή ισότιμο πτυχίο σχολής της αλλοδαπής, το οποίο έχει αποκτηθεί τουλάχιστον μια δεκαετία πριν από την υποβολή της αίτησης, και αποδεικτικό τριετούς εμπειρίας σε χιονοδρομικές εγκαταστάσεις. Η εμπειρία αποδεικνύεται με βεβαίωση του εργοδότη και βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα ή από αποδεικτικά παροχής υπηρεσιών.
- 2) Δήλωση του Ν. 1599/1986 από τον προϊστάμενο εκμετάλλευσης περί αποδοχής της θέσης του.

3) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, έκδοσης τελευταίου τριμήνου, του προϊσταμένου εκμετάλλευσης αναβατήρων.

ιγ) Δήλωση του άρθρου 8 του Ν. 1599/1986 του υποδεικνυόμενου ως προϊσταμένου εκμετάλλευσης αναβατήρων ότι αποδέχεται τη θέση.

ιδ) Παράβολα υπέρ του Ε.Ο.Τ και του Ταμείου Ασφάλισης Υπαλλήλων Τραπεζών και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφέλειας (ΤΑΥΤΕΚΩ).

Όσα δικαιολογητικά έχουν συγκεκριμένη ημερομηνία ισχύος πρέπει να ανανεώνονται πριν την παρέλευση της ισχύος τους. Τα δικαιολογητικά, των οποίων η ισχύς λήγει, αντικαθίσταται πριν από τη λήξη τους, σε αντίθετη περίπτωση το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται. Στο ενδεχόμενο να επέλθει κάποια αλλαγή στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το χιονοδρομικό κέντρο απαιτείται εκ νέου έκδοση Ε.Σ.Λ. με την υποβολή νέας αίτησης, του ποινικού μητρώου, του συμφωνητικού μίσθωσης και των παραβόλων.

Το Ε.Σ.Λ. εκδίδεται από την αρμόδια υπηρεσία σε προθεσμία πενήντα ημερών από την πλήρη υποβολή των δικαιολογητικών που προβλέπονται από το νόμο. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της ανωτέρω προθεσμίας τεκμαίρεται η έκδοση του Ε.Σ.Λ. και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την αρμόδια για τη χορήγηση των Ε.Σ.Λ. αρχή.

6.6 Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕ.Π.Α.Τ.)

6.6.1 Έννοια

Τα Κέντρα Προπονητικού Αθλητισμού είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής όπως ορίζει η παράγραφος 3 του άρθρου 2 του Ν. 2160/1993. Παρέχουν τη δυνατότητα παραθερισμού ή πραγματοποίησης άλλων μορφών τουρισμού σε συνδυασμό με την άσκηση αθλητικών δραστηριοτήτων. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα ΚΕ.Π.Α.Τ μπορούν να καλύψουν ένα ευρύ φάσμα αθλητικών δραστηριοτήτων και είναι εφικτό να συνοδεύονται από πολιτιστικές, κοινωνικές και ψυχαγωγικές δραστηριότητες οι οποίες πάντως χαρακτηρίζονται ως δραστηριότητες συνοδείας. Ειδικότερα στα ΚΕ.Π.Α.Τ μπορούν να συνδυάζονται:

α) Η διαμονή σε ένα ήρεμο περιβάλλον , που να συνδέεται με μία σειρά αμιγών αθλητικών δραστηριοτήτων ή μικτών δραστηριοτήτων, δηλαδή αθλητικών και συναφών μορφωτικών, ψυχαγωγικών κλπ δραστηριοτήτων.

β) Η ταυτόχρονη καλλιέργεια της υποδομής αθλημάτων και της τεχνικής των αθλημάτων, με τη χρήση των κατάλληλων εγκαταστάσεων, του κατάλληλου τεχνολογικού εξοπλισμού και τη διάθεση εξειδικευμένου αθλητικού και υποστηρικτικού προσωπικού. Τέλος υπάρχει η δυνατότητα παροχής αθλητικών και λοιπών υπηρεσιών σε άτομα με αναπηρία ή σε αθλητές που προέρχονται από τραυματισμό και βρίσκονται σε στάδιο αποθεραπείας-αποκατάστασης.

6.6.2 Ίδρυση των ΚΕΠΑΤ

Τα ΚΕΠΑΤ ιδρύονται από πρόσωπα που δραστηριοποιούνται επιχειρηματικά στο χώρο του τουρισμού ή από εταιρείες, μέτοχοι των οποίων είναι επιχειρηματίες που εμπλέκονται στον τουρισμό.

Τα ΚΕΠΑΤ ιδρύονται αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με εγκαταστάσεις που σχετίζονται με τον τουρισμό. Στην περίπτωση που το ΚΕΠΑΤ συνδυάζεται με ξενοδοχείο η κατηγορία αυτού πρέπει να είναι τουλάχιστον τριών αστέρων και δυναμικότητας τουλάχιστον 100 κλινών για τα ειδικά ΚΕ.Π.Α.Τ., 150 κλινών για τα γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ. και 80 κλινών για τα ορεινά ΚΕ.Π.Α.Τ. Οι λοιπές εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής που είναι δυνατό να υφίσταται μαζί με τα ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να πληρούν τις αντίστοιχες προδιαγραφές όπως αυτές προβλέπονται από τις κοινές υπουργικές αποφάσεις.

Σε μέγιστη ακτίνα τα 30χλμ από την ευρύτερη περιοχή του ΚΕ.Π.Α.Τ. θα πρέπει να λειτουργούν νόμιμα ξενοδοχεία τριών ,τεσσάρων και πέντε αστέρων συνολικής δυναμικότητας 500 κλινών. Στην εν λόγω δυναμικότητα είναι δυνατόν να εντάσσεται και η δυναμικότητα του ξενοδοχείου, το οποίο ενδεχομένως να ανεγείρεται σε συνδυασμό με το ΚΕ.Π.Α.Τ., με την προϋπόθεση ότι το ξενοδοχείο αυτό θα έχει τεθεί σε λειτουργία πριν από την έναρξη λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α.Τ.

Τα ΚΕ.Π.Α.Τ. είναι εφικτό να ανήκουν σε μία από τις παρακάτω κατηγορίες: α) Γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ. ατομικών και ομαδικών αθλημάτων, β) Ειδικά ΚΕ.Π.Α.Τ. ατομικών και ομαδικών αθλημάτων γ) Ορεινά ΚΕ.Π.Α.Τ. μη ανεπτυγμένων τουριστικά περιοχών.

Η έκταση στην οποία ανεγείρονται τα ΚΕ.Π.Α.Τ. διατίθεται στο σύνολο της για τη δημιουργία της συγκεκριμένης τουριστικής εγκατάστασης. Η εν λόγω εγκατάσταση θα πρέπει να απέχει το πολύ 60χλμ από κρατικό νοσοκομείο ή κέντρο υγείας, εκτός εάν λειτουργεί αεροδρόμιο ή ελικοδρόμιο σε ακτίνα 20χλμ από το ΚΕ.Π.Α.Τ. Στην προκειμένη περίπτωση απαιτείται η σύναψη σύμβαση του επιχειρηματία με αεροπορική εταιρεία, διάρκειας τουλάχιστον πέντε ετών, ώστε να εξασφαλίζεται η αεροδιακομιδή των ασθενών σε τυχόν έκτατα περιστατικά.

6.6.3 Οργάνωση και Λειτουργία των ΚΕΠΑΤ

Η διάρθρωση των αθλητικών και λοιπών τμημάτων των ΚΕ.Π.Α.Τ. περιλαμβάνει τα κάτωθι τμήματα:

α) Τμήμα Υποδοχής-Διεύθυνσης.

β) Τμήμα Ανοικτών Αθλητικών Εγκαταστάσεων.

γ) Τμήμα Κλειστών Αθλητικών Εγκαταστάσεων.

δ) Τμήμα Υποστηρικτικών Εγκαταστάσεων. Περιλαμβάνει χώρους που συντελούν στην ανεμπόδιστη λειτουργία των αθλητικών εγκαταστάσεων (αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, αίθουσα σεμιναρίων, γραφεία προπονητών, αποθήκες οργάνων κτλ). Επίσης περιλαμβάνει υπηρεσίες φροντίδας και υγείας με τη υποστήριξη σύγχρονων μέσων και μεθόδων της φυσιοθεραπευτικής αγωγής και εργομετρίας, προληπτικής ή αποκατάστασης.

ε) Τμήμα Ψυχαγωγίας και Εστίασης.

Τα ΚΕ.Π.Α.Τ. λειτουργούν υποχρεωτικά και τους 12 μήνες του έτους, ενώ επιτρέπεται στον τοπικό πληθυσμό να έχει πρόσβαση σε αυτά κατά τις περιόδους χαμηλής ζήτησης.

6.6.4 Έγκριση , Ίδρυση ή Επέκταση ΚΕΠΑΤ

Η διαδικασία έγκρισης ΚΕ.Π.Α.Τ. περιλαμβάνει τέσσερα στάδια δηλαδή την έγκριση σκοπιμότητας, την έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου, την έγκριση περιβαλλοντικών όρων και την έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης.

6.6.4.1 Έγκριση σκοπιμότητας

Για την έγκριση σκοπιμότητας ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αίτηση με όλα τα στοιχεία του ιδιοκτήτη ή των ιδιοκτητών του γηπέδου.

β) Χάρτη της ευρύτερης περιοχής.

γ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου.

δ) Φωτογραφίες του γηπέδου.

ε) Υπεύθυνη δήλωση του ενδιαφερομένου ότι είναι ιδιοκτήτης του γηπέδου που απεικονίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα, ή ότι έχει την αποκλειστική νομή ή κατοχή του για τουλάχιστον 15 χρόνια.

στ) Έκθεση περιβαλλοντικών στοιχείων που θα περιλαμβάνει 1) περιγραφή των υποδομών με αναφορά στην προσπέλαση και στις συγκοινωνιακές υποδομές(οδικό δίκτυο, αεροδρόμια, λιμάνια), στη δυνατότητα ηλεκτροδότησης, αποχέτευσης, ύδρευσης και τηλεφωνοδότησης, 2) περιγραφή του δομημένου περιβάλλοντος και των χρήσεων γης στην ευρύτερη περιοχή, 3) περιγραφή του φυσικού περιβάλλοντος του γηπέδου και της ευρύτερης περιοχής με αναφορά στη χλωρίδα, στις προστατευόμενες περιοχές, στα επιφανειακά ύδατα και στα γεωμορφολογικά στοιχεία.

ζ) Οικονομική και τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει το κτηριολογικό και λειτουργικό πρόγραμμα του ΚΕ.Π.Α.Τ. με ειδίκευση στα αθλητικά τμήματα και στις λοιπές εγκαταστάσεις και εξυπηρετήσεις, στην ξενοδοχειακή μονάδα, την προβλεπόμενη απασχόληση και στο προεκτιμώμενο κόστος για τα επιμέρους τμήματα.

η) Έκθεση σκοπιμότητας που περιλαμβάνει 1)εκτίμηση βιωσιμότητας, 2)στοιχεία της εμπειρίας και της επαγγελματικής δραστηριότητας του ενδιαφερόμενου,3) περιγραφή του επενδυτικού πλάνου με αναφορά στις διατιθέμενες παροχές του ΚΕ.Π.Α.Τ. και στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης, 4) σύνδεση του ΚΕ.Π.Α.Τ. με τις τουριστικές υποδομές της ευρύτερης περιοχής, 5) αναφορά στις πηγές χρηματοδότησης και 6) υπάρχοντα στοιχεία αγοράς στον αθλητικό τουρισμό, αγορές- στόχοι, δυναμική ζήτηση.

Η έγκριση σκοπιμότητας ισχύει για δύο έτη και χορηγείται κατόπιν απόφασης του Γενικού Γραμματέα του Ε.Ο.Τ., μετά από εισήγηση της αρμόδιας Διεύθυνσης του ΕΟΤ.

6.6.4.2 Έγκριση καταλληλότητας οικοπέδου

Προκειμένου να εγκριθεί η καταλληλότητα του οικοπέδου κατατίθεται πλήρης φάκελος με δικαιολογητικά στη Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων του ΕΟΤ. Παράλληλα, τα εν λόγω δικαιολογητικά διαβιβάζονται και στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, προκειμένου η υπηρεσία αυτή εντός 30 ημερών από τη ημερομηνία παραλαβής τους, να μελετήσει το θέμα και να αποστείλει στον Ε.Ο.Τ. , τη συναίνεση της ή τυχόν παρατηρήσεις της. Η αίτηση καταλληλότητας απορρίπτεται εκ μέρους του Ε.Ο.Τ. σε περίπτωση που η υπηρεσία απορρίψει την επέκταση ή ίδρυση του ΚΕ.Π.Α.Τ.

Τα απαιτούμενα για τη χορήγηση έγκρισης καταλληλότητας δικαιολογητικά είναι τα παρακάτω:

α) Αίτηση όπου αναγράφονται όλα τα στοιχεία του ιδιοκτήτη. Σε περίπτωση που έχει συσταθεί εταιρεία, κατατίθεται αντίγραφο του καταστατικού της.

β) Χάρτης της ευρύτερης περιοχής.

γ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου με υψομετρικές καμπύλες.

δ) Σειρά φωτογραφιών με επισήμανση του γηπέδου καθώς και φωτογραφίες της ευρύτερης περιοχής.

ε) Τεχνική έκθεση.

στ) Σκαρίφημα Γενικής Διάταξης σε επίπεδο προσχεδίου, με την ογκομετρία των κτηρίων, που σχηματίζονται με σχηματικές τομές κτηρίων και με περιγράμματα. Ακόμη, πρέπει να διακρίνονται ο αριθμός των ορόφων, τα ύψη των κτηρίων, καθώς και οι στάθμες του φυσικού και τελικά διαμορφωμένου εδάφους.

ζ) Άλλες βεβαιώσεις και έγγραφα από συναρμόδιους φορείς όπως βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας για τον τρόπο ύδρευσης του ΚΕ.Π.Α.Τ. , βεβαίωση πολεοδομικού γραφείου, και βεβαίωση για την κυκλοφοριακή σύνδεση του γηπέδου με τον τρόπο προσπέλασης.

6.6.4.3 Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αίτηση και Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και λοιπά δικαιολογητικά που προβλέπονται για την έγκριση Περιβαλλοντικών Όρων.

6.6.4.4. Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης

Για την εν λόγω έγκριση κατατίθεται στη Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ. πλήρης φάκελος με τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Φωτοαντίγραφο της έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου ή γηπέδου.
- β) Κάτοψη γενικής διάταξης, με όλες τις ελεύθερες διαμορφώσεις και αθλητικές εγκαταστάσεις.
- γ) Αρχιτεκτονικά σχέδια ανά τύπο κτιρίου με κατόψεις, τομές και όψεις.
- δ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου ή οικοπέδου, με υψομετρικές καμπύλες.
- ε) Χάρτης της ευρύτερης περιοχής.
- στ) Διάγραμμα κάλυψης του γηπέδου ή οικοπέδου, όπου σημειώνονται οι όροι δόμησης της περιοχής, το εμβαδόν του γηπέδου ή οικοπέδου, οι επιτρεπόμενες επιφάνειες και οι αντίστοιχες πραγματοποιούμενες, αναλυτικά και συνολικά. Στο διάγραμμα εμφανίζονται τα κτίσματα με τις αποστάσεις τους από τα όρια, η απόσταση από το δρόμο και η απόσταση από τη γραμμή του αιγιαλού καθώς και η απόσταση από το δρόμο.
- ζ) Τεχνική έκθεση
- η) Εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και έγκριση περιβαλλοντικών όρων.
- θ) Έγκριση του βιολογικού καθαρισμού για τη διάθεση των λυμάτων.

Παράλληλα, τα δικαιολογητικά αυτά διαβιβάζονται και στη Διεύθυνση Τεχνικών Υπηρεσιών της Γενικής Γραμματείας Αθλητισμού, προκειμένου να εξετάσει διεξοδικά το θέμα και να αποστείλει στον Ε.Ο.Τ., τη συναινετική γνώμη της ή τυχόν ενστάσεις. Σε περίπτωση που η υπηρεσία δεν συναινέσει στην επέκταση ή την ίδρυση του ΚΕ.Π.Α.Τ. ή οι τυχόν παρατηρήσεις της δεν είναι εφικτό να εφαρμοστούν,

αυτό μπορεί να αποτελέσει τροχοπέδη στην έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης από τον Ε.Ο.Τ. Η έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης διαρκεί τέσσερα χρόνια.

6.6.5 Επιλογή Θέσης ΚΕΠΑΤ¹²

Η θέση εγκατάστασης του ΚΕ.Π.Α.Τ., πρέπει να πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές και κριτήρια ως προς το γήπεδο, ως προς τα κτήρια και ως προς τις ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις.

6.6.5.1 Προδιαγραφές γηπέδου

Στις προδιαγραφές του γηπέδου συγκαταλέγονται:

α) Χωροταξικά και Πολεοδομικά κριτήρια. Δηλαδή το ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να βρίσκεται σε εγγύτητα με αεροδρόμιο σε χρονική απόσταση 2 ωρών και να συνδέεται από επαρκές συγκοινωνιακό δίκτυο. Επίσης δεν επιτρέπεται η ανέγερση ΚΕ.Π.Α.Τ. σε απόσταση εντός των 1000μ. από τα όρια παραδοσιακών οικισμών, στα όρια προστασίας Εθνικών Δρυμών και Βιότοπων, και μέσα σε ζώνη προστασίας αρχαιολογικών χώρων και μνημείων. Τέλος το ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να βρίσκεται σε συγκεκριμένη απόσταση από διάφορες εγκαταστάσεις.

Στα ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να επικρατούν μετεωρολογικές συνθήκες που να καθιστούν την εκμετάλλευση του γηπέδου στο έπακρο και να μην υφίσταται μετεωρολογικό στοιχείο, που να αποτελεί τροχοπέδη για την άσκηση των αθλητικών δραστηριοτήτων.

β) Προδιαγραφές γηπέδου. Το ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να συνδέεται με ασφαλτόστρωτο δρόμο προσπέλασης με ελάχιστο πλάτος ασφάλτωσης 5,50μ. και να έχει εγκεκριμένη κυκλοφοριακή σύνδεση με την οδό προσπέλασης.

Επίσης απαιτείται η εξασφάλιση υδροδότησης 60 λίτρων ανά άτομο ημερησίως για το αυτοτελές ΚΕ.Π.Α.Τ. με εξασφάλιση της απαιτούμενης ποσότητας νερού για άρδευση, όπως εμφανίζεται λεπτομερώς στην περιβαλλοντική μελέτη, ανάλογα με τη διαμόρφωση του περιβάλλοντος χώρου. Στα μη αυτοτελή ΚΕ.Π.Α.Τ η υδροδότηση εξασφαλίζεται με βάση τις ισχύουσες προδιαγραφές των τουριστικών εγκαταστάσεων με τις οποίες συνδυάζονται.

¹² ΦΕΚ 1393/Β/03.08.2007, ΚΥΑ υπ' αριθ. «Προδιαγραφές Κέντρων Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ) για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του 3299/2004»

Παράλληλα θα πρέπει να εξασφαλίζεται η εξυπηρέτηση του ΚΕ.Π.Α.Τ. από υπηρεσίες που εδρεύουν στην περιοχή(τράπεζες, κέντρα εστίασης και αναψυχής κτλ).

Τέλος, πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στάθμευσης, τουλάχιστον 50 θέσεις λεωφορείων και 60 θέσεις Ι.Χ. για τα γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ. και 2 θέσεις λεωφορείων και 40 θέσεις Ι.Χ. για τα ειδικά ΚΕ.Π.Α.Τ.

6.6.5.2 Κτηριοδομικές προδιαγραφές

Τα ΚΕ.Π.Α.Τ. , διακρίνονται σε συνδυαζόμενα με άλλη τουριστική εγκατάσταση ή σε αυτοτελή. Με κριτήριο τις παρεχόμενες αθλητικές υπηρεσίες και τις αντίστοιχες εγκαταστάσεις, τα ΚΕ.Π.Α.Τ διακρίνονται σε:

A) γενικά και

B) ειδικά.

Αυτοτελή ΚΕ.Π.Α.Τ.. Τα αυτοτελή ΚΕ.Π.Α.Τ. περιλαμβάνουν αθλητικές και λοιπές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες και δεν συνδυάζονται με άλλη τουριστική εγκατάσταση.

A) Γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ. . Τα γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να έχουν ως ελάχιστη επιφάνεια γηπέδου τα 60 στρέμματα. Σε αυτά περιλαμβάνονται: α) υποχρεωτικές και β) προαιρετικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις.

Οι **υποχρεωτικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις** περιλαμβάνουν τους χώρους υποδοχής και διοίκησης, τις αθλητικές εγκαταστάσεις, τις εγκαταστάσεις εστίασης και ψυχαγωγίας και τις γενικές υπηρεσίες υποστήριξης.

Οι **προαιρετικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις** υπάγονται στην διακριτική ευχέρεια του επενδυτή και μεταξύ αυτών είναι γήπεδα αντισφαίρισης χώματος και χόρτου, τοίχος αναρρίχησης, αίθουσα μπιλιάρδου, κλειστή δεξαμενή-προπονητήριο κωπηλασίας, στίβος 400μ. ανοιχτό γήπεδο ποδοσφαίρου φυσικού χόρτου, βιβλιοθήκη, υδάτινο πάρκο, εστιατόριο, εργομετρικό κέντρο, αμφιθέατρο και αίθουσα επιτραπέζιων και ηλεκτρονικών παιχνιδιών.

Επιπροσθέτως, σε όλα τα αθλητικά τμήματα του Κ.Ε..Π.Α.Τ., είναι εφικτό να υπάρχουν κερκίδες για περιορισμένο αριθμό θεατών.

B) Ειδικά ΚΕΠΑΤ. Στα ειδικά ΚΕ.ΠΑ.Τ. πρέπει να υπάγονται υπηρεσίες των γενικών ΚΕ.Π.Α.Τ. και υποχρεωτικές εγκαταστάσεις στους τομείς Υποδοχής-

Διοίκησης, των Εγκαταστάσεων Ψυχαγωγίας- Εστίασης και των Γενικών Υπηρεσιών Υποστήριξης, και να καλύπτουν τις ίδιες απαιτήσεις σε ότι σχετίζεται τις προαιρετικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις. Τα ειδικά ΚΕ.Π.Α.Τ. διαφοροποιούνται από τα γενικά ως προς τη σύνθεση των κλειστών και ανοικτών αθλητικών εγκαταστάσεων και ως προς το ελάχιστο εμβαδόν του γηπέδου. Τα ειδικά ΚΕΠΑΤ διακρίνονται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- ΚΕΠΑΤ καλαθόσφαιρας, πετόσφαιρας και χειρόσφαιρας με ελάχιστο εμβαδόν σε αυτά τα 45 στρέμματα.
- ΚΕΠΑΤ αντισφαίρισης με ελάχιστο εμβαδό τα 40 στρέμματα.
- ΚΕΠΑΤ ποδοσφαίρου. Απαιτείται να υπάρχει ελάχιστη επιφάνεια γηπέδου τα 50 στρέμματα.
- ΚΕΠΑΤ κλασικού αθλητισμού με ελάχιστο εμβαδόν τα 45 στρέμματα.
- ΚΕΠΑΤ κολύμβησης. Στην εν λόγω κατηγορία το γήπεδο πρέπει να έχει ελάχιστη επιφάνεια γηπέδου 35 στρέμματα.
- Ειδικά ΚΕΠΑΤ για άλλα αθλήματα είναι εφικτό να ανεγερθούν ύστερα από γνωμοδότηση της αρμόδιας αθλητικής Ομοσπονδίας, η οποία καθορίζει και τη σύνθεση των απαιτούμενων αθλητικών εγκαταστάσεων

6.6.5.2.1 Ορεινά ΚΕΠΑΤ

Τα ορεινά Κ.Ε.Π.Α.Τ. (μη ανεπτυγμένων τουριστικών περιοχών) πρέπει να περιλαμβάνουν τις υποχρεωτικές εγκαταστάσεις και υπηρεσίες των γενικών ΚΕΠΑΤ στους τομείς των Γενικών Υπηρεσιών Υποστήριξης, των Εγκαταστάσεων Ψυχαγωγίας – Εστίασης και στους τομείς Διοίκησης –Υποδοχής, προσαρμοσμένες στον βαθμό που δικαιολογούνται από τις ιδιαιτερότητες που διέπουν τα ορεινά ΚΕ.Π.Α.Τ.

Πρέπει να ικανοποιούν τις ίδιες απαιτήσεις σε ότι αφορά τις προαιρετικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις. Το ελάχιστο εμβαδόν που απαιτείται για τα εν λόγω ΚΕΠΑΤ είναι τα 35 στρέμματα.

6.6.6 ΚΕΠΑΤ συνδυαζόμενα με άλλη τουριστική εγκατάσταση

Σε περίπτωση συνδυασμού του ΚΕ.Π.Α.Τ. με άλλη τουριστική εγκατάσταση, η ελάχιστη επιφάνεια του γηπέδου υπολογίζεται με βάση την ελάχιστη

επιφάνεια του γηπέδου του αντίστοιχου αυτοτελούς ΚΕ.Π.Α.Τ., η οποία προσαυξάνεται αναλόγως, ώστε να διασφαλίζεται ο αναγκαίος συντελεστής δόμησης για την ανέγερση της επιπλέον τουριστικής εγκατάστασης. Σε ενδεχόμενο που το ΚΕ.Π.Α.Τ. συνδυάζεται με ξενοδοχείο, αυτό πρέπει να είναι δυναμικότητας τουλάχιστον 150 κλινών για τα γενικά ΚΕ.Π.Α.Τ, 100 και 80 κλινών για τα ειδικά και ορεινά ΚΕ.Π.Α.Τ. αντίστοιχα. Η κατηγορία του ξενοδοχείου θα πρέπει να είναι τριών αστέρων και άνω, βάση των όσων ορίζει το Π.Δ. 43/2002 για την κατάταξη των ξενοδοχείων σε κατηγορίες αστέρων. Ξενοδοχείο που ανεγείρεται με ΚΕ.Π.Α.Τ. πρέπει να διαθέτει τουλάχιστον στο 25% των δωματίων, κρεβάτια μήκους 2,20 μ, ενώ για τα νεοϊδρυθέντα ξενοδοχεία το οικοδομικό ύψος των θυρών πρέπει να είναι τουλάχιστον 2,40μ.

Στο ενδεχόμενο που το ΚΕ.Π.Α.Τ. συνδυάζεται με εγκατάσταση ειδικής τουριστικής υποδομής, πρέπει οι επιπλέον αυτές εγκαταστάσεις να πληρούν τις οικείες προδιαγραφές όπως αυτές ορίζονται από τις αντίστοιχες υπουργικές αποφάσεις.

6.6.7 Προδιαγραφές ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων

Για την ομαλή λειτουργία κάθε ΚΕ.Π.Α.Τ., καθώς για την ασφαλή διαμονή της πελατείας και του προσωπικού της μονάδας, πρέπει να προβλέπονται εγκαταστάσεις για την αποχέτευση, πυρασφάλεια, ύδρευση, αερισμό, αντικεραυνική προστασία και κλιματισμό. Επιπροσθέτως προβλέπονται οι απαραίτητες ηλεκτρικές εγκαταστάσεις, γραφείο συντηρητή-εργαστήριο μικροσυσκευών, κεντρικό μηχανοστάσιο με ελάχιστο εμβαδόν τα 200τ.μ., αποθήκη υλικού εγκαταστάσεων και χώρος υγιεινής με ελάχιστο εμβαδόν τα 20 τ.μ. Τέλος προβλέπονται ανελκυστήρες, ανάλογα με τη χρήση τους.

Σε γενικές γραμμές ο σχεδιασμός και η εγκατάσταση όλων των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων πρέπει να εξασφαλίζει την εύκολη επίσκεψη για λόγους αντικατάστασης ή συντήρησης και επιθεώρησης. Επιπλέον για όλες τις βασικές παροχές πρέπει να υπάρχει εφεδρεία, ώστε να εξασφαλίζεται ανεμπόδιστα η λειτουργία του ΚΕ.Π.Α.Τ. σε περίπτωση διακοπής της παροχής.

Ο φωτισμός των αθλητικών χώρων θα πρέπει να συνάδει με τις σχετικές προδιαγραφές όπως αυτές ορίζονται από τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού.

Στα ανοιχτά γήπεδα και σε ενδεδειγμένες θέσεις πρέπει να υπάρχουν σταθερά ή φορητά ηλεκτρικά ρολόγια ψηφιακού τύπου, με δυνατότητα τηλεχειρισμού, μεγέθους βάση των προδιαγραφών των αντίστοιχων ομοσπονδιών, στις οποίες αφορά το συγκρότημα.

Πέραν αυτών, πρέπει να υπάρχουν και επιπλέον τρεις μικροί τηλεχειριζόμενοι φορητοί πίνακες σκορ και χρόνου για το ενδεχόμενο του χωρισμού της αίθουσας σε τρία παράλληλα προπονητήρια.

6.6.8 Ειδικές προϋποθέσεις για την κατασκευή ΚΕΠΑΤ

Προκειμένου να επιτευχθούν οι επιθυμητές άριστες λειτουργικές απαιτήσεις, ώστε οι εγκαταστάσεις των ΚΕ.Π.Α.Τ. να καταστούν κατάλληλες για τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της ειδικής πελατείας στην οποία απευθύνονται αλλά και να επιτυγχάνεται το βέλτιστο αισθητικό, αθλητικό και λειτουργικό αποτέλεσμα, ιδιαίτερη έμφαση πρέπει να γίνεται:

- Στο σχεδιασμό των επιμέρους εγκαταστάσεων και χώρων και στη συνδυασμένη χρήση των δύο τμημάτων του ΚΕ.Π.Α.Τ.(πλάτος θυρών, αντιολισθητικά δάπεδα, ανελκυστήρες, ράμπες, κοινόχρηστα WC κλπ.).
- Στην επιλογή των υλικών(υφή, χρώμα, ολισθηρότητα, εύκολος καθαρισμός κλπ.).
- Στη σήμανση.
- Στην αναγκαία ειδική τεχνολογία των ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων.
- Στην πρόσβαση, στη θέση και στο σχεδιασμό των χώρων στάθμευσης.
- Στις περιβαλλοντικές συνθήκες και στην κηποτεχνία.
- Στην κατάλληλη ακουστική και στον ανάλογο φωτισμό

Σε γενικές γραμμές αποβλέπεται ο σχεδιασμός να επιτρέπει την προσαρμοστικότητα και την ευελιξία του κτηρίου σε μελλοντικές απαιτήσεις.

Η ομαδοποίηση ή η ανάπτυξη των επιμέρους λειτουργιών του ΚΕ.Π.Α.Τ σε ζώνες πρέπει να ακολουθεί τις ανάγκες των χρηστών. Τέλος θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι αρχές του εργονομικού σχεδιασμού.

6.6.9 Εξοπλισμός ΚΕΠΑΤ

Στον εξοπλισμό του ΚΕ.Π.Α.Τ. περιλαμβάνονται ο εξοπλισμός του φυσιοθεραπευτηρίου, ο αθλητικός εξοπλισμός καθώς και ο εξοπλισμός του ιατρείου Α' βοηθειών.

Τα ΚΕ.Π.Α.Τ. οφείλουν να έχουν πλήρη και επαρκή εξοπλισμό σε αθλητικό υλικό ανάλογα με τις αθλητικές δραστηριότητες που υποστηρίζουν, όπως η αντίστοιχη Ομοσπονδία καθορίζει για αυτόν.

Ο εξοπλισμός του φυσιοθεραπευτηρίου πρέπει να είναι αυτός που διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 2 του Π.Δ. 29 της 26.1/4.2.87 (ΦΕΚ 8/Α) << Εργαστήρια Φυσιοθεραπείας >>.

Το εργομετρικό κέντρο θα πρέπει να περιλαμβάνει σε ελάχιστο εξοπλισμό δαπεδοεργόμετρο ηλεκτροκίνητο, σύστημα ανάλυσης αναπνευστικών αερίων, ισοκινητικό μηχάνημα, απινιδωτή, συσκευή μέτρησης συγκέντρωσης- προσοχής, σφυγμομανόμετρο, ηλεκτρομυογράφο, χρονόμετρο, ηλεκτροκαρδιογραφικό μηχάνημα, τεστ υπό στρες, ταχύτητας κλπ. καθώς και πλήρη εξοπλισμό εκγύμνασης.

Ο ελάχιστος εξοπλισμός του ιατρείου Α' βοηθειών θα πρέπει να συνάδει με τις σχετικές απαιτήσεις του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τις αίθουσες μικροεπεμβάσεων των Κέντρων Υγείας και για τα εξεταστήρια.

6.6.10 Στελέχωση του ΚΕΠΑΤ

Τα ΚΕ.Π.Α.Τ., εκτός από το διοικητικό προσωπικό και το προσωπικό των άλλων τουριστικών εγκαταστάσεων με τις οποίες ενδεχομένως συσχετίζεται, οφείλουν να στελεχώνονται από γυμναστές-προπονητές-εκπαιδευτές ανά τύπο αθλήματος, φυσιοθεραπευτές, αθλητίατρος κλπ.

Το ανθρώπινο δυναμικό του ΚΕ.Π.Α.Τ. διακρίνεται σε α) αθλητικό προσωπικό, β) προσωπικό ιατρείου, γ) προσωπικό φυσιοθεραπευτηρίου, δ) προσωπικό εργομετρικού κέντρου.

α) Αθλητικό προσωπικό. Τα ΚΕ.Π.Α.Τ. υποχρεούνται να διαθέτουν τουλάχιστον ένα γυμναστή-προπονητή για κάθε αθλητική δραστηριότητα που προβλέπουν. Επιπλέον οφείλουν να διαθέτουν τουλάχιστον έναν γυμναστή-προπονητή ανά τρία ομοειδή γήπεδα και ένα γυμναστή για κάθε ειδική αίθουσα του κλειστού γυμναστηρίου.

β) Προσωπικό Ιατρείου. Το ιατρείο πρέπει να στελεχώνεται από ιατρό ειδικευμένο στις ειδικότητες παθολογία ή φυσική ιατρική και αποκατάσταση ή καρδιολογία ή ενδοκρινολογία ή ορθοπαιδική ή αθλητρίατρική και ένα πτυχιούχο νοσοκόμο.

γ) Προσωπικό φυσιοθεραπευτηρίου. Το ελάχιστο προσωπικό του φυσιοθεραπευτηρίου είναι ένας φυσιοθεραπευτής ανά 75 εξυπηρετούμενες κλίνες.

δ) Προσωπικό εργομετρικού κέντρου. Το ελάχιστο ανθρώπινο δυναμικό του εργομετρικού κέντρου αποτελείται από ένα διαιτολόγο/ διατροφολόγο, ένα εργοφυσιολόγο, ένα αθλητικό ψυχολόγο και ένα Βιοκινητικό.

6.6.11 Σήμα λειτουργίας¹³

Για τη νόμιμη λειτουργία των ΚΕ.Π.Α.Τ. απαιτείται η χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας. Το εν λόγω σήμα χορηγείται εφ' άπαξ από την αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ.

¹³ ΦΕΚ 26/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1626/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ). Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Για την έκδοση του πρέπει να υποβληθούν τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αίτηση- υπεύθυνη δήλωση.

β) Οικοδομική άδεια, την οποία εκδίδει η υπηρεσία Πολεοδομίας του αρμόδιου Ο.Τ.Α.

γ) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης, που να έχει εκδοθεί εντός του τελευταίου τριμήνου, από το οποίο συμπεραίνεται ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή για κάποιο από τα πλημμελήματα υπεξαίρεσης, κλοπής, εκβίασης, παραχάραξης, βαριάς σωματικής βλάβης, απάτης, παράβασης των διατάξεων περί ναρκωτικών ή των διατάξεων που αναφέρονται στα ήθη.

ε) Έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

δ) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας για το σύνολο της εγκατάστασης.

στ) Βεβαίωση καλής λειτουργίας του αποχετευτικού συστήματος του καταλύματος ή βεβαίωση σύνδεσης με το αποχετευτικό δίκτυο του δήμου. Εκδίδουσα αρχή των παραπάνω είναι ο αρμόδιος Ο.Τ.Α.

ζ) Οι απαιτούμενες κατά νόμο εγκρίσεις ίδρυσης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων και χώρων του αθλητικού τμήματος του ΚΕ.Π.Α.Τ.

η) Συμφωνητικό μίσθωσης σε περίπτωση μη ιδιόκτητης εγκατάστασης.

Τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς έχει λήξει, αντικαθίστανται υποχρεωτικά πριν από τη λήξη τους, διαφορετικά το Ε.Σ.Λ. ανακαλείται. Το ειδικό σήμα χορηγείται εκ νέου με τη συμπλήρωση των αναγκαίων δικαιολογητικών που έληξαν. Οποιαδήποτε αλλαγή επέλθει στο φυσικό πρόσωπο ή νομικό πρόσωπο που εκμεταλλεύεται το ΚΕ.Π.Α.Τ., συνεπάγεται έκδοση νέου Ε.Σ.Λ. καθώς και υποβολή των δικαιολογητικών με στοιχεία α, γ και η.

Το Ε.Σ.Λ. εκδίδεται σε προθεσμία πενήντα ημερών από την πλήρη υποβολή των δικαιολογητικών. Σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας τεκμαίρεται η έκδοση του Ε.Σ.Λ. και ο ενδιαφερόμενος μπορεί να αιτηθεί βεβαίωση από την αρμόδια για χορήγηση του Ε.Σ.Λ. Αρχή.

Κεφάλαιο 7: Ιαματικός Τουρισμός

7.1 Γενικά

Ο ιαματικός τουρισμός αποβλέπει στην εκμετάλλευση των ιαματικών πηγών για θεραπευτικούς σκοπούς και αποτελεί μία σημαντική μορφή του τουρισμού με παράδοση πολλών αιώνων¹⁴. Είναι ειδική μορφή παροχής τουριστικών υπηρεσιών σε περιοχές οι οποίες χαρακτηρίζονται από τη χρήση αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων σε ειδικές εγκαταστάσεις. Ως ιαματικούς φυσικούς πόρους εννοούμε φυσικά νερά, ατμοί, φυσικά αέρια ή πηλοί, που έχουν ιαματικές ιδιότητες, αναγνωρισμένες σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου.

Ιαματική πηγή είναι φυσική άντληση ή ανάβλυση ιαματικού φυσικού πόρου με τεχνικό έργο(φρέαρ, τάφρο, γεώτρηση και σήραγγα) ή φυσική δημιουργία ιαματικού πηλού.

Σύμφωνα με το Ν. 3498/2006 (ΦΕΚ 230/Α) << Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και λοιπές διατάξεις>> τα Κέντρα ιαματικού τουρισμού- θερμαλισμού ορίζονται ως ειδικές τουριστικές εγκαταστάσεις παροχής υπηρεσιών ιαματικού με κατάλληλη υποδομή και εξοπλισμό, στις οποίες ανήκουν μονάδες ιαματικής θεραπείας ή και εγκαταστάσεις θαλασσοθεραπείας, στις οποίες γίνεται οπωσδήποτε χρήση ιαματικών φυσικών πόρων.

Μονάδες ιαματικής θεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις με κατάλληλο εξοπλισμό και υποδομή, στις οποίες γίνεται χρήση ιαματικών φυσικών πόρων υπό ιατρική εποπτεία για λόγους υγείας, αναζωογόνησης ή και φυσικής αποκατάστασης ιδίως με ποσιθεραπεία, ρινοπλύσεις, πηλοθεραπεία, εισπνοθεραπεία, υδροθεραπεία, καταιονισμούς ή άλλες επιστημονικώς τεκμηριωμένες μεθόδους.

Κέντρα θαλασσοθεραπείας είναι ειδικές εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται χρήση θερμαινόμενου θαλασσινού ύδατος, λάσπης, φυκιών, άμμου και άλλων θαλασσινών ουσιών για λόγους προληπτικούς, υγείας ή θεραπευτικούς, υπό ιατρική εποπτεία και σε συνδυασμό με το θαλάσσιο περιβάλλον.

---

¹⁴ Βενετσανοπούλου Μ. (2006), Η κρατική συμβολή στον τουρισμό. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Αθήνα, Εκδόσεις INTERBOOKS, σελ 239

Κέντρα αναζωογόνησης(σπα) είναι ειδικές εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται χρήση ή ιαματικών φυσικών πόρων ή θερμαινόμενου θαλασσινού νερού ή θερμού φυσικού νερού με προσθήκες ιαματικών φυσικών πόρων ή ζεστού φυσικού νερού με την προσθήκη βοτάνων, πηλών, αρωμάτων, χαλαζιακής ή ηφαιστειακής άμμου, θερμότητας, φωτός, ατμόλουτρων διάφορων τύπων, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών ευεξίας, αναζωογόνησης και αισθητικής του σώματος.

Τα κέντρα ιαματικού τουρισμού- θερμαλισμού και τα κέντρα θαλασσοθεραπείας είναι εφικτό να εντάσσουν εγκαταστάσεις αναζωογόνησης ή και ειδικές εγκαταστάσεις προετοιμασίας αθλητών και φυσικής αποκατάστασης.

7.2 Αναγνώριση ιαματικών φυσικών πόρων

Η εν λόγω αναγνώριση γίνεται από τον Ε.Ο.Τ. αφού ο κύριος ή επικαρπωτής ή μισθωτής του ακινήτου, στο οποίο αντλείται ή αναβλύζει ο φυσικός πόρος υποβάλλει σχετική αίτηση. Αίτηση για αναγνώριση στον Ε.Ο.Τ. δικαιούται να υποβάλλει και ο Ο.Τ.Α. πρώτου ή δεύτερου βαθμού, στην επικράτεια του οποίου βρίσκεται το ακίνητο, στο οποίο αντλείται ή αναβλύζει ο ιαματικός φυσικός πόρος. Επίσης και ο Ε.Ο.Τ. μπορεί να κινήσει τη διαδικασία αναγνώρισης αυτεπάγγελα.

Σύμφωνα με την υπουργική απόφαση 17414/2009 (ΦΕΚ 2215/Β) <<Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 16655/22.12.2006 απόφασης Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης << Διαδικασία αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων>> (ΦΕΚ 1932/Β)>> για την αναγνώριση φυσικού πόρου ως ιαματικού, υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. φάκελος με τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- 1) Αίτηση του ενδιαφερόμενου
- 2) Τίτλοι ιδιοκτησίας ή δικαιώματος επικαρπίας, που θα συνοδεύονται με πρόσφατα πιστοποιητικά διεκδικήσεων, βαρών, ιδιοκτησίας και κτηματολογικό απόσπασμα.
- 3) Τοπογραφικό διάγραμμα, στο οποίο απεικονίζονται τα κτίσματα ή έργα που υπάρχουν σε ακτίνα διακοσίων μέτρων από το φυσικό πόρο που ζητείται η αναγνώρισή του και η θέση υδροληψίας. Σε περίπτωση που η θέση υδροληψίας βρίσκεται εντός σχεδίου πόλης, το τοπογραφικό

διάγραμμα συνοδεύεται από απόσπασμα πινακίδας ρυμοτομικού σχεδίου, στο οποίο απεικονίζεται η θέση του φυσικού πόρου.

- 4) Λεπτομερής υδρογεωλογική μελέτη.
- 5) Οδοιπορικό σκαρίφημα της περιοχής, στην οποία ανήκει ο υπό αναγνώριση ιαματικός φυσικός πόρος.
- 6) Μικροβιολογικές αναλύσεις για την ιδιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.
- 7) Ραδιολογική έκθεση που περιλαμβάνει τις μετρήσεις ραδονίου που περιέχεται στον φυσικό πόρο και αναλύσεις δειγμάτων από τη φυσικό πόρο ως προς την περιεκτικότητα ουρανίου και ραδίου.
- 8) Υγειονομική έκθεση για τις ευεργετικές ενδείξεις και αντενδείξεις των ιδιοτήτων και στοιχείων του προς αναγνώριση φυσικού πόρου.
- 9) Χημικές και φυσικές αναλύσεις για την ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης.

Ο φάκελος με τα δικαιολογητικά εξετάζεται από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. και διαβιβάζεται στην Επιτροπή Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων. Η Επιτροπή αυτή αφού εξετάσει τον φάκελο, συντάσσει γνωμοδότηση για τον χαρακτηρισμό του φυσικού πόρου ως ιαματικού. Η γνωμοδότηση της Επιτροπής διαβιβάζεται μέσω του Ε.Ο.Τ. στο Υπουργείο Τουρισμού και Πολιτισμού. Η υ.α. αναγνώρισης του φυσικού πόρου ως ιαματικού αναφέρει την τοποθεσία ανάβλυσης ή άντλησης, το είδος του φυσικού πόρου, τα χημικά, φυσικά, βιολογικά και ραδιολογικά χαρακτηριστικά του, τις ενδείξεις και αντενδείξεις για την ασφαλή χρήση του και τις ιαματικές του ιδιότητες και συνοδεύεται από τοπογραφικό διάγραμμα, εγκεκριμένο από τον Ε.Ο.Τ., το οποίο σε φωτοσμίκρυνση συνδημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Σ' αυτό απεικονίζεται η θέση άντλησης ή ανάβλυσης, καθώς και τα έργα ή κτίσματα που ενδεχομένως να υπάρχουν σε ακτίνα διακοσίων μέτρων από την ιαματική πηγή

Είναι εφικτή ή άρση της αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και Πολιτισμού, μετά από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής

Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων και εισήγηση του Ε.Ο.Τ. Οι λόγοι καθιστούν την εν λόγω άρση δυνατή είναι η μεταβολή των φυσικών ή χημικών ή βιολογικών ή άλλων ποιοτικών χαρακτηριστικών του φυσικού πόρου με αποτέλεσμα να εκλείψουν οι αναγνωρισμένες ιαματικές ιδιότητες του και όταν , λόγω ρύπανσης του υδροφόρου ορίζοντα ή της περιοχής στην οποία αντλείται ή αναβλύζει ο ιαματικός φυσικός πόρος, ή αλλοιωθούν τα χαρακτηριστικά του ιαματικού φυσικού πόρου ή απειλείται η δημόσια υγιεινή ή απολεσθούν οι ιαματικές ιδιότητες.

Με τη δημοσίευση της απόφασης για άρση της αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων, ανακαλούνται αυτοδίκαια όλες οι άδειες των κέντρων ιαματικού τουρισμού- θερμαλισμού και των μονάδων ιαματικής θεραπείας και απαγορεύεται οποιαδήποτε χρήση του όρου <<ιαματικός>> από εγκαταστάσεις που εκμεταλλεύονταν τον συγκεκριμένο φυσικό πόρο.

7.3 Κυριότητα ιαματικών φυσικών πόρων

Οι ιαματικοί φυσικοί πόροι που αναγνωρίζονται μετά την ισχύ του νόμου (Ν.3498/2006) ανήκουν κατά κυριότητα στον Ε.Ο.Τ., ανεξαρτήτως της κυριότητας του εδάφους, στο οποίο αξιοποιούνται, αντλούνται ή εμφανίζονται με οποιονδήποτε τρόπο. Εξαιρέση αποτελούν οι πόροι που βρίσκονται σε κοινόχρηστους χώρους παραλίας και αιγιαλού, οι οποίοι εντάσσονται στην κυριότητα του Δημοσίου, ενώ η εκμετάλλευση και η χρήση τους ανήκει στον Ε.Ο.Τ. Από την έναρξη της ισχύος του νόμου η κυριότητα των ήδη αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων που ανήκει στο Δημόσιο περιέρχεται αυτοδικαίως στον Ε.Ο.Τ. Σε ενδεχόμενο διάλυσης του Ε.Ο.Τ. ή κατάργησης του δημόσιου χαρακτήρα του, η κυριότητα των ιαματικών φυσικών πόρων μεταβιβάζεται στο Δημόσιο.

Ο Ε.Ο.Τ. δύναται να προβεί σε αναγκαστική απαλλοτρίωση των ακινήτων, μέσα στα οποία αναβλύζουν αναγνωρισμένες ιαματικές πηγές ή αντλούνται ιαματικοί φυσικοί πόροι, καθώς και των αναγκαίων εκτάσεων, προκειμένου να επιτευχθεί η αιεφορία των αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων και η αποτελεσματική προστασία ή να καταστεί εφικτή η τουριστική αξιοποίηση, περιοχών στις οποίες αναβλύζουν ιαματικές πηγές. Οι απαλλοτριώσεις υπέρ του Ε.Ο.Τ. κηρύσσονται για λόγους δημόσιας ωφέλειας.

Ακίνητα που ανήκουν στην ιδιωτική περιουσία των Ο.Τ.Α. μπορούν να απαλλοτριωθούν αναγκαστικά από τον Ε.Ο.Τ. ή να ενταχθούν σε καθεστώς ανταλλαγής με άλλες εκτάσεις του Δημοσίου ή του Ε.Ο.Τ., βάση των διατάξεων του Ν.2882/2001 ή να μεταβιβαστούν ή να παραχωρηθούν κατά χρήση στον Ε.Ο.Τ. ή να εισφερθούν σε επιχειρήσεις αξιοποίησης των ιαματικών φυσικών πόρων.

Με κοινή υπουργική απόφαση, η οποία μεταγράφεται στο αρμόδιο Κτηματολόγιο και υποθηκοφυλακείο, εκτάσεις που ανήκουν στην περιουσία του Δημοσίου δύνανται να παραχωρούνται κατά κυριότητα ή χρήση στον Ε.Ο.Τ. Εξαιρέση αποτελούν οι εκτάσεις αιγιαλού, που παραχωρούνται μόνο κατά χρήση.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων , Τουρισμού και Πολιτισμού παρέχεται η δυνατότητα για τη δημιουργία εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πόρων μέσω της παραχώρησης δασικών εκτάσεων και δασών στον Ε.Ο.Τ, σύμφωνα με τις διατάξεις του Δασικού Κώδικα.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Ν.3498/2006 , οι διοικητικές πράξεις με τις οποίες είχε παραχωρηθεί η εκμετάλλευση ιαματικών πηγών σε Ο.Τ.Α. παρατείνονται για 10 έτη με τη δημοσίευση του νόμου, εκτός αν δεν συναινεί ο Ο.Τ.Α. Οι Ο.Τ.Α., στους οποίους έχει εκχωρηθεί με οποιονδήποτε τρόπο η εκμετάλλευση ιαματικών φυσικών πόρων, έχουν δικαίωμα και μετά την παρέλευση της δεκαετίας από τη δημοσίευση του νόμου αυτού, να αιτηθούν στον Ε.Ο.Τ. την ανανέωση του δικαιώματος εκμετάλλευσης ιαματικών πηγών άνευ διαγωνισμού και για μέγιστο χρονικό διάστημα τα δέκα έτη. Σε αυτές τις περιπτώσεις, ο Ε.Ο.Τ. συνάπτει με τους ενδιαφερόμενους Ο.Τ.Α. συμβάσεις παραχώρησης της εκμετάλλευσης ιαματικών φυσικών πόρων, ανάλογες με τις περιπτώσεις παραχωρήσεων σε τρίτους μετά από διενέργεια διαγωνισμού. Βασικό κριτήριο για τη σύναψη σύμβασης του Ε.Ο.Τ. με τους ενδιαφερόμενους Ο.Τ.Α. είναι η προηγούμενη συμμόρφωση των Ο.Τ.Α. στις διατάξεις των κανονιστικών πράξεων και του νόμου, που εκδίδονται σε εφαρμογή του, τόσο σε σχέση με τις υφιστάμενες ή παραχωρούμενες εγκαταστάσεις, όσο και σε σχέση με τον υπό εκμετάλλευση ιαματικό φυσικό πόρο.

Οι ιαματικές πηγές που έχουν χαρακτηρισθεί πριν από την ισχύ του νόμου ως πηγές τουριστικής σημασίας και των οποίων η διαχείριση και η διοίκηση περιήλθε στην ανώνυμη εταιρεία << Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.>> υπάγονται στη διαχείριση και διοίκηση αυτής , εκτός αν με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού, εκχωρηθεί η διοίκηση και διαχείριση τους στον Ε.Ο.Τ. Οι συμβάσεις με τις οποίες μισθώθηκαν ή παραχωρήθηκαν ιαματικές πηγές από τον Ε.Ο.Τ. ή την ανώνυμη εταιρεία << Ελληνικά Τουριστικά Ακίνητα Α.Ε.>> σε ιδιώτες εξακολουθούν να

ισχύουν μέχρι τη λήξη του συμβατικού χρόνου με τις προϋποθέσεις του νόμου, η μη τήρηση των οποίων αποτελεί λόγο καταγγελίας της σύμβασης μίσθωσης ή υπομίσθωσης, παραχώρησης.

7.3.1 Γενικό Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων

Στον Ε.Ο.Τ. τηρείται Γενικό Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων. Η τήρηση του Γενικού Μητρώου Ιαματικών Φυσικών Πόρων ρυθμίζεται με την υπουργική απόφαση με αρ.18582/2008(ΦΕΚ 1926Β). Το Μητρώο αποτελεί βάση δεδομένων που ενημερώνεται διαρκώς και τηρείται στην κεντρική υπηρεσία του Ε.Ο.Τ., σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή. Η τήρησή του στοχεύει στην ταξινόμηση, καταγραφή, συλλογή και επεξεργασία κάθε φύσης πληροφοριών σε σχέση με τους ιαματικούς φυσικούς πόρους που αντλούνται, αναβλύζουν ή εξορύσσονται εντός της ελληνικής επικράτειας.

Για κάθε αναγνωρισμένο ιαματικό πόρο καταχωρούνται υποχρεωτικά τα κάτωθι στοιχεία:

- α) Η περιοχή στην οποία αντλείται ή αναβλύζει ο ιαματικός φυσικός.
- β) Το είδος του ιαματικού φυσικού πόρου.

γ) Τα στοιχεία ιδιοκτησίας, οι αναφερόμενες στην υγειονομική έκθεση ευεργετικές ενδείξεις και αντενδείξεις της χρήσης του ιαματικού φυσικού πόρου, τα ειδικά μέτρα προστασίας της περιοχής που αναβλύζει ή αντλείται ο φυσικός πόρος καθώς και του υδροφόρου ορίζοντα και τα αποτελέσματα των αναλύσεων και μετρήσεων.

7.3.1.1 Μητρώο Επιχειρήσεων Ιαματικού Τουρισμού

Στο Γενικό Μητρώο Ιαματικών Φυσικών Πόρων λειτουργεί ως αυτοτελές τμήμα του Μητρώου Επιχειρήσεων Ιαματικού Τουρισμού. Σε αυτό καταχωρείται το σύνολο των επιχειρήσεων που αναπτύσσουν δραστηριότητα στη χρήση Ιαματικών Φυσικών Πόρων δηλαδή Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας, Κέντρα Θαλασσοθεραπείας, Κέντρα Αναζωογόνησης (SPA), Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού.

Στο Μητρώο Επιχειρήσεων Ιαματικού Τουρισμού και για κάθε επιχειρηματία καταχωρούνται τα στοιχεία του επιχειρηματία, ο τίτλος της επιχείρησης, το είδος της επιχείρησης και τα πλήρη στοιχεία της το έτος έναρξης δραστηριοποίησης της, ο αριθμός Γενικού Μητρώου του Ιαματικού Φυσικού Πόρου, ο αριθμός του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας, το πιστοποιητικό καλής λειτουργίας της εγκατάστασης, το είδος του χρησιμοποιούμενου Ιαματικού Φυσικού Πόρου, η διάρκεια λειτουργίας, τα στοιχεία του Διευθυντή, η υποδομή του Κέντρου ή της Μονάδας, ο αριθμός του φακέλου, στον οποίο περιλαμβάνονται τα δικαιολογητικά που υποβάλλονται για τη χορήγηση του ειδικού σήματος λειτουργίας και του πιστοποιητικού καλής λειτουργίας, και ο αριθμός του φακέλου, στον οποίο περιέχονται τα αντίγραφα των εκθέσεων του ελέγχου, που συντάσσονται από τον Ε.Ο.Τ. και τις λοιπές αρμόδιες αρχές και αφορούν στην τήρηση της τουριστικής νομοθεσίας και των διατάξεων του νόμου.

7.4 Προστασία ιαματικών φυσικών πόρων

Η προστασία των ιαματικών πόρων υπάγεται στις αρμοδιότητες του Ε.Ο.Τ. Η προαναφερόμενη προστασία αφορά την προστασία της ποιότητας, της ποσότητας και των χημικών, φυσικών και βιολογικών χαρακτηριστικών των ιαματικών φυσικών πόρων.

Στην απόφαση αναγνώρισης ιαματικών φυσικών πόρων είναι δυνατόν, μετά από εισήγηση του Ε.Ο.Τ. και από γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων, να περιλαμβάνονται και ειδικά μέτρα προστασίας, τόσο για την περιοχή στην επικράτεια της οποίας αναβλύζει ή αντλείται ο ιαματικός φυσικός πόρος, όσο και του υδροφόρου ορίζοντα. Στο ενδεχόμενο που οι φυσικοί ιαματικοί πόροι εμπίπτουν σε κοινόχρηστους αιγιαλού παραλίας, αρμόδιος για την προστασία τους είναι ο Υπουργός Οικονομικών.

Με Προεδρικό Διάταγμα, το οποίο εκδίδεται μετά από πρόταση των Υπουργών Πολιτισμού, Τουρισμού, Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής, καθορίζονται ζώνες προστασίας των ιαματικών φυσικών πόρων, ανάλογα με το περιβάλλον κάθε ιαματικής πηγής και με τα υδρογεωλογικά δεδομένα. Με το ίδιο διάταγμα καθορίζονται τα ειδικότερα μέτρα προστασίας για κάθε ζώνη, ιδίως οι περιορισμοί στις χρήσεις γης εντός της έκτασης κάθε ζώνης προστασίας.

Ο χωροταξικός σχεδιασμός, οι επεκτάσεις ή οι τροποποιήσεις υφιστάμενων σχεδίων πόλεων ή ο πολεοδομικός καθορισμός επιτρεπόμενων χρήσεων όταν αφορούν ζώνες προστασίας ιαματικών πηγών, δεν πρέπει να παραβλάπτουν ή να αναιρούν την προστασία των ιαματικών φυσικών πόρων. Η διατήρηση της ποιότητας ή ποσότητας των ιαματικών φυσικών πόρων δεν θα πρέπει να επηρεάζεται από τη χωροθέτηση ή εγκατάσταση ή επέκταση κτηνοτροφικών, γεωργικών, βιομηχανικών, λατομικών, βιοτεχνικών, τουριστικών μονάδων.

Μετά από γνώμη της Επιτροπής Προστασίας Ιαματικών Φυσικών Πόρων και απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Ε.Ο.Τ., η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής και Πολιτισμού και Τουρισμού, είναι δυνατόν να λαμβάνονται κατά περίπτωση μέτρα για την προστασία αναγνωρισμένων ιαματικών φυσικών πόρων και να εξειδικεύονται οι επιτρεπόμενες ή μη δραστηριότητες και οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί ανά ζώνη προστασίας.

Ο Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού, δύναται με απόφαση του να επιβάλλει προσωρινά περιορισμούς ή τη λήψη μέτρων προστασίας, πέραν των προβλεπόμενων, σε δραστηριότητες ή σε έργα κάθε φύσης εντός των υφιστάμενων ζωνών προστασίας, με σκοπό να αποτρέψει επικείμενο κίνδυνο για τους ιαματικούς φυσικούς πόρους. Οι εν λόγω περιορισμοί και τα μέτρα προστασίας επιβάλλονται με κοινή απόφαση των αρμόδιων Υπουργών. Οι αποφάσεις αυτές έχουν μέγιστη ισχύ τους έξι μήνες από τη δημοσίευσή τους στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως με δυνατότητα εξάμηνης παράτασης.

7.5 Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων

Η διαχείριση των ιαματικών πόρων υπάγεται στη δικαιοδοσία του Ε.Ο.Τ. Η διαδικασία και οι όροι ανάθεσης της διαχείρισης των ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του Ε.Ο.Τ.

Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων περιλαμβάνει την κάθε μορφής αξιοποίηση των ιαματικών φυσικών πόρων, ειδικότερα την αποκλειστική ή μη παραχώρηση εκτάσεων και εγκαταστάσεων σε τρίτους για ορισμένο διάστημα και έναντι ανταλλάγματος, τη χρήση τους σε εγκαταστάσεις του Ε.Ο.Τ., την παραγωγή ή εμφιάλωση ειδικών προϊόντων με βάση τους ιαματικούς φυσικούς πόρους, την

εκμετάλλευση της γεωθερμικής ενέργειας , την τυποποίηση και διάθεση ιαματικών φυσικών πόρων ή προϊόντων τους από τον Ε.Ο.Τ. Τα εν λόγω ανταλλάγματα από τη διαχείριση των ιαματικών πόρων αποτελούν έσοδα του ελληνικού δημοσίου.

Η διαχείριση των ιαματικών φυσικών πόρων λαμβάνει υπόψη τις κατά προτεραιότητα χρήσεις που προαναφέρθηκαν , καθώς και την επάρκεια του διατεθειμένου φυσικού πόρου και πρέπει να εξασφαλίζει την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης ή τις ιαματικές του ιδιότητες.

Ο Ε.Ο.Τ. μετά από προκήρυξη δημόσιου διαγωνισμού, δύναται να προβαίνει στην παραχώρηση της εκμετάλλευσης των ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους. Ο Ε.Ο.Τ. μπορεί να προβαίνει σε περισσότερες από μία παραχωρήσεις για κάθε ιαματική πηγή ανάλογα με την επάρκεια του προς παραχώρηση ιαματικού πόρου. Οι παραχωρήσεις σε τρίτους γίνονται με την προϋπόθεση ότι ο παραχωρησιούχος θα αναλάβει για ορισμένο χρόνο την αποκλειστική ή μερική εκμετάλλευση του διατεθειμένου ιαματικού ή φυσικού πόρου ή και ακίνητων ή εγκαταστάσεων του Ε.Ο.Τ. Ο παραχωρησιούχος αναλαμβάνει την υποχρέωση να προβεί σε επενδύσεις σε νέες ή υφιστάμενες εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού ή κέντρων αναζωογόνησης ή θαλασσοθεραπείας τηρουμένων πάντα των διατάξεων του άρθρου 14 του Ν. 2971/2001 στις περιπτώσεις που αφορούν κοινόχρηστους χώρους παραλίας, αιγιαλού.

Οι βασικοί όροι των διακηρύξεων για την παραχώρηση ιαματικών φυσικών πόρων σε τρίτους καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού(και στις περιπτώσεις κοινόχρηστων χώρων παραλίας ,αιγιαλού) και του Υπουργού Οικονομικών.

7.6 Προδιαγραφές εγκαταστάσεων

Με υπουργική απόφαση, μετά από εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. καθορίζονται οι προδιαγραφές για τη μετατροπή ή ανέγερση ή επέκταση των εγκαταστάσεων μονάδων ιαματικής θεραπείας και των κέντρων θαλασσοθεραπείας, αναζωογόνησης και ιαματικού τουρισμού-θερμαλισμού, καθώς και κριτήρια κατάταξης των εγκαταστάσεων αυτών σε κατηγορίες.

Πριν υποβληθεί ο σχετικός φάκελος στην πολεοδομική υπηρεσία για την έκδοση οικοδομικής άδειας, απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Ε.Ο.Τ. όλων των

μελετών που σχετίζονται με το κτήριο της εγκατάστασης. Στο ενδεχόμενο που η έκδοση άδειας για οικοδομικές εργασίες αναφέρεται σε ακίνητο που απέχει εκατό μέτρα από την ακτογραμμή, απαιτείται να γίνει , με ποινή ακυρότητας της πράξης αυτής, ο καθορισμός της παραλίας και του αιγιαλού στην περιοχή αυτή, βάση των διατάξεων του άρθρου 8 του Ν.2971/2001.

Τα σχετικά δικαιολογητικά, η διαδικασία ελέγχου και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την απόφαση αυτής της διάταξης καθορίζονται με απόφαση του Ε.Ο.Τ.

7.6.1 Προδιαγραφές Κέντρων Θαλασσοθεραπείας

Με την υπουργική απόφαση με αρ.2356/1995 (ΦΕΚ 986/Β) καθορίστηκαν οι προδιαγραφές των κέντρων θαλασσοθεραπείας, προκειμένου να γίνει η υπαγωγή αυτών στο καθεστώς των κινήτρων του αναπτυξιακού Ν.1892/90. Οι προδιαγραφές αυτές στοχεύουν στη χωροθέτηση των κέντρων θαλασσοθεραπείας, με κριτήριο την ικανοποιητική στήριξη και κάλυψη τους από πλευράς γενικής υποδομής και ειδικής τουριστικής υποδομής και ανωδομής, στην άρτια διαμόρφωση και διάταξη των χώρων τους για την κάλυψη των αναγκών των σύγχρονων συστημάτων θαλασσοθεραπείας, με βάση τη διεθνή εμπειρία και την πληρότητα υπηρεσιών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού, λαμβάνοντας ως γνώμονα κέντρα θαλασσοθεραπείας με 10ωρη λειτουργία με δυναμικότητα 100 ατόμων ημερησίως και στην ασφάλεια του προσωπικού και των χρηστών.

Βάση του άρθρου 2 παρ.2.1 της υπουργικής απόφασης, τα κέντρα θαλασσοθεραπείας είναι εγκαταστάσεις ειδικής τουριστικής υποδομής, που εξυπηρετούν τις ανάγκες θεραπείας ατόμων, με παράλληλη χρήση, υπό ιατρική εποπτεία, των ευεργετημάτων του θαλάσσιου περιβάλλοντος, με απώτερο στόχο τη θεραπεία ή την πρόληψη. Ως θαλάσσιο περιβάλλον ορίζεται ο συνδυασμός του θαλάσσιου κλίματος, της λάσπης, των φυκιών, της άμμου, του θαλασσινού ύδατος και λοιπών θαλάσσιων ουσιών.

Τα κέντρα θαλασσοθεραπείας είναι εφικτό να αναγείρονται, είτε αυτοτελώς, είτε συνδυαζόμενα με ξενοδοχείο κλασσικού τύπου, τεσσάρων ή πέντε αστέρων , ξενοδοχείο τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων τεσσάρων ή πέντε αστέρων ή ξενοδοχείο μικτής λειτουργικής μορφής και με την προϋπόθεση ότι τα παραπάνω

ανεγείρονται σύμφωνα με τις ισχύουσες τεχνικές διατάξεις του Ε.Ο.Τ. Τα οικοπέδα ή γήπεδα εντός των οποίων αναγείρονται τα κέντρα θαλασσοθεραπείας, πρέπει να βρίσκονται σε εγγύτητα με τη θάλασσα, Εξαίρεση αποτελεί η παρεμβολή κοινόχρηστων χώρων, όποτε στην προκειμένη περίπτωση είναι δυνατή ή χορήγηση άδειας κέντρων θαλασσοθεραπείας. Προϋπόθεση για την ανέγερση κέντρου θαλασσοθεραπείας είναι ή ύπαρξη στην άμεσα ευρύτερη περιοχή κατάλληλου θαλάσσιου περιβάλλοντος και ιδιαίτερα θαλάσσιου νερού, καθώς και η εξασφάλιση των αναγκαίων μέσων μεταφοράς αυτού χωρίς αλλοιώσεις. Επιπροσθέτως, βασικός παράγοντας για τη δημιουργία κέντρου θαλασσοθεραπείας αποτελεί η λειτουργία σε ακτίνα 5 χιλιομέτρων από το οικόπεδο ή γήπεδο του κέντρου θαλασσοθεραπείας κυρίων ξενοδοχειακών καταλυμάτων 4 ή 5 αστέρων, με συνολική δυναμικότητα υπερδιπλάσια αυτής του κέντρου θαλασσοθεραπείας. Η δυναμικότητά του μπορεί να είναι ίση με τον αριθμό κλινών που έχουν τα κύρια ξενοδοχειακά καταλύματα 5 και 4 αστέρων της ευρύτερης περιοχής σε περίπτωση που το κέντρο θαλασσοθεραπείας βρίσκεται εντός ορίων οικισμού ή εντός σχεδίου πόλης.

7.6.1.1 Διαδικασία έγκρισης¹⁵

Η διαδικασία έγκρισης κέντρου θαλασσοθεραπείας περιλαμβάνει 4 στάδια που τα οποία αναφέρονται παρακάτω.

7.6.1.1.1 Έγκριση σκοπιμότητας- χωροθέτησης.

Για τη χορήγηση έγκρισης σκοπιμότητας, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στη αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ., τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αίτηση.

β) Τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής όπου σημειώνεται με ευκρίνεια η ακριβής θέση του οικοπέδου ή γηπέδου, η χιλιομετρική απόσταση από τον πλησιέστερο οικισμό και η σύνδεσή του με το οδικό και τα λοιπά δίκτυα τεχνικής υποδομής της ευρύτερης περιοχής.

γ) Τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου ή οικοπέδου με υψομετρικές καμπύλες όπου σημειώνονται τα όρια ιδιοκτησίας και οι όμοροι ιδιοκτήτες, ο βορράς,

¹⁵ ΦΕΚ 986/Β/30.11.1995: υπ' αριθ. 2356/24.11.1995 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων και Τουρισμού, "Προδιαγραφές Κέντρων Θαλασσοθεραπείας για την υπαγωγή τους στο καθεστώς των κινήτρων του Ν.1892/90, όπως ισχύει.

οι ισχύοντες όροι δόμησης, οι διαστάσεις και ο υπολογισμός του εμβαδού της ιδιοκτησίας, τα τυχόν υφιστάμενα κτίσματα του γηπέδου και των όμορων ιδιοκτησιών, το οικοδομήσιμο τμήμα του οικοπέδου, ο δρόμος προσπέλασης, το πλάτος και ο χαρακτηρισμός του, οι γωνίες λήψης των φωτογραφιών.

δ) Υπεύθυνη δήλωση του αιτούντα ότι είναι κάτοχος του γηπέδου ή οικοπέδου, που ορίζεται στο τοπογραφικό διάγραμμα. Στο ενδεχόμενο περισσότερων του ενός του εξ αδιαιρέτου ιδιοκτητών υποβάλλονται είτε ανεξάρτητες δηλώσεις, είτε κοινή, όπου αναγράφονται τα στοιχεία όλων και υπογράφεται από όλους. Ο κάθε ιδιοκτήτης δηλώνει το ποσοστό συνιδιοκτησίας του. Επιπλέον θα πρέπει να δηλώνεται, ότι το οικόπεδο ή γήπεδο αποτελεί ενιαία έκταση, που δεσμεύεται επί του συνόλου της για την ανέγερση του κέντρου θαλασσοθεραπείας και ότι μελλοντικά οποιαδήποτε αποδέσμευση τμήματος του οικοπέδου ή της έκτασης θα πρέπει να συναινέσει ο Ε.Ο.Τ. Τέλος υποβάλλεται δήλωση σχετικά με το αν το γήπεδο ή μέρος του αποτελεί προϊόν κατάτμησης αγροτικού κλήρου ή δασικής έκτασης ή με τον αν το οικόπεδο εισχωρεί εντός χαρακτηρισμένης δασικής έκτασης.

ε) Τεχνική έκθεση, που θα αφορά στην ύπαρξη των προϋποθέσεων που αναφέρονται στις προδιαγραφές.

στ) Κριτήρια και προδιαγραφές επιλογής θέσης. Τα εν λόγω κριτήρια είναι:

- 1) Χαρακτηριστικά θαλάσσιου ύδατος, δηλαδή περιεκτικότητα του θαλάσσιου ύδατος σε αλάτι δεν πρέπει να διαφέρει σε ποσοστό μεγαλύτερο του 2% της αντίστοιχης του ύδατος ανοικτής θάλασσας, το χρησιμοποιούμενο θαλάσσιο ύδωρ δεν πρέπει να παρουσιάζει ίχνη υδρογονανθράκων, η περιεκτικότητα του σε ραδιενέργεια πρέπει να είναι εντός φυσιολογικών ορίων και να παρουσιάζει χαμηλή περιεκτικότητα σε υδάτινους μικροοργανισμούς και μικρόβια.
- 2) Προδιαγραφές γηπέδου ή οικοπέδου, δηλαδή η εξασφάλιση στάθμευσης, η εξασφάλιση υδροδότησης και θαλάσσιου ύδατος, η ύπαρξη εγκεκριμένης κυκλοφοριακή σύνδεσης με την οδό προσπέλασης και η ύπαρξη ασφαλτοστρωμένου δρόμου προσπέλασης με ελάχιστο πλάτος 5,50μ, μέχρι το εθνικό επαρχιακό δίκτυο.
- 3) Χωροταξικά και Πολεοδομικά, δηλαδή η απαγόρευση δημιουργίας κέντρου θαλασσοθεραπείας εντός των ορίων προστασίας εθνικών δρυμών και βιότοπων και σε ζώνη προστασίας αρχαιολογικού χώρου και νεώτερων μνημείων, η ύπαρξη δικτύου συγκοινωνιών και η απόσταση μεγαλύτερη από 1000μ. από τα όρια παραδοσιακών οικισμών.

Η έγκριση σκοπιμότητας χορηγείται με απόφαση του Ε.Ο.Τ. μετά από εισήγηση των αρμόδιων Διευθύνσεων.

Ο ενδιαφερόμενος, εφόσον απαιτείται από την περιβαλλοντική, χωροταξική και πολεοδομική νομοθεσία και τις ειδικότερες ρυθμίσεις, που ισχύουν υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αίτηση, με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για προέγκριση χωροθέτησης.

7.6.1.1.2 Καταλληλότητα οικοπέδου ή γηπέδου

Για την έγκριση καταλληλότητας του οικοπέδου ή γηπέδου, υποβάλλεται πλήρης φάκελος στην αρμόδια Διεύθυνση της κεντρικής υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. Στα δικαιολογητικά, εκτός από την αίτηση, το τοπογραφικό διάγραμμα του γηπέδου και το τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής που έχουν ήδη αναφερθεί, υποβάλλονται και:

α) Τεχνική έκθεση που περιλαμβάνει το νομικό καθεστώς δόμησης, τη θέση του γηπέδου, τα χαρακτηριστικά της εγκατάστασης, τα στοιχεία της υπάρχουσας γενικής και τουριστικής υποδομής και ανωδομής της ευρύτερης περιοχής με ειδική μνεία στις δυνατότητες υδροδότησης, ηλεκτροδότησης, τηλεφωνικής σύνδεσης, στην περιγραφή του περιβάλλοντος χώρου και τη συμβατότητα της προτεινόμενης εγκατάστασης με τις υφιστάμενες χρήσεις γης.

β) Σκαρίφημα γενικής διάταξης.

γ) Υπεύθυνη δήλωση για την κυριότητα του γηπέδου ή οικοπέδου, που ορίζεται στο συγκεκριμένο τοπογραφικό διάγραμμα. Σε περίπτωση περισσοτέρων του ενός εξ αδιαιρέτου ιδιοκτητών, υποβάλλονται είτε ανεξάρτητες δηλώσεις, είτε κοινή όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία όλων. Ο εκάστοτε ιδιοκτήτης δηλώνει το ποσοστό ιδιοκτησίας που του αναλογεί. Επίσης πρέπει να γνωστοποιείται ότι το οικοπέδο ή γήπεδο αποτελεί ενιαία έκταση, που δεσμεύεται επί του συνόλου της για τη δημιουργία κέντρου θαλασσοθεραπείας και ότι μελλοντικά οποιαδήποτε αποδέσμευση τμήματος οικοπέδου ή της έκτασης θα πρέπει να υπάρχει συναίνεση του Ε.Ο.Τ. Επιπροσθέτως πρέπει να δηλώνεται αν το γήπεδο ή μέρος του χαρακτηρίζεται ως δασική έκταση και αν το οικοπέδο αποτελεί προϊόν κατάτμησης δασικής έκτασης ή αγροτικού κλήρου. Η ανέγερση κέντρων θαλασσοθεραπείας σε γήπεδα ή οικοπέδα, στα οποία υπάρχει συγκυριότητα δεν είναι εφικτή.

δ) Ειδικά στοιχεία περιβάλλοντος όπως είναι το γεωλογικό και γεωγραφικό περιβάλλον, η χλωρίδα, η θερμοκρασία της θάλασσας, η περιοδικότητα, τα ρεύματα, η μορφή των ακτών, οι κυματισμοί και τα μετεωρολογικά στοιχεία.

ε) Σειρά των φωτογραφιών με επισήμανση της έκτασης που καταλαμβάνει η εγκατάσταση καθώς και φωτογραφίες της ευρύτερης περιοχής, για πλήρη φωτογραφική τεκμηρίωση.

στ) Διάφορες βεβαιώσεις από τους αρμόδιους κατά περίπτωση φορείς όπως βεβαίωση πολεοδομικής υπηρεσίας κλπ.

7.6.1.1.3 Έγκριση περιβαλλοντικών όρων

Ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής αίτηση με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την τήρηση της διαδικασίας έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

7.6.1.1.4 Έγκριση αρχιτεκτονικής μελέτης

Για την έγκριση της αρχιτεκτονικής μελέτης υποβάλλεται πλήρης φάκελος στην αρμόδια Διεύθυνση της κεντρικής υπηρεσίας του Ε.Ο.Τ. με τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Φωτοαντίγραφο του εγγράφου έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου.

β) Τεχνική έκθεση, όπου αναφέρονται τα βασικά υλικά που θα χρησιμοποιηθούν κατά περίπτωση.

γ) Αρχιτεκτονικά σχέδια ανά τύπο κτηρίου με τομές, όψεις και κατόψεις, διάγραμμα κάλυψης του οικοπέδου/γηπέδου και τοπογραφικό διάγραμμα της ευρύτερης περιοχής και του οικοπέδου.

δ) Έγκριση εγκατάστασης βιολογικού καθαρισμού.

ε) Εγκεκριμένη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων.

στ) Άλλα δικαιολογητικά έγγραφα και εγκρίσεις συναρμόδιων φορέων που έχουν ζητηθεί με το έγγραφο έγκρισης καταλληλότητας του οικοπέδου/γηπέδου.

Η εν λόγω έγκριση ισχύει για τέσσερα χρόνια. Εάν εν τω μεταξύ εκδοθεί οικοδομική άδεια, η διάρκεια ισχύος της έγκρισης του Ε.Ο.Τ. ακολουθεί τη διάρκεια ισχύος της οικοδομικής άδειας. Αν δεν έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια ή η άδεια που έχει εκδοθεί μείνει ανεκτέλεστη και λήξει μετά τη παρέλευση της τετραετίας, απαιτείται

ανανέωση των εγκρίσεων του Ε.Ο.Τ. βάση των όρων δόμησης και των προδιαγραφών του Ε.Ο.Τ. που ισχύουν όταν απαιτείται η ανανέωση.

7.6.1.1.5 Κτηριοδομικές προδιαγραφές

Οι προδιαγραφές αφορούν τους χώρους και τις αίθουσες που καλύπτουν τις ανάγκες του προσωπικού, της διοίκησης και των χρηστών. Διακρίνονται σε αυτές που αναφέρονται σε κέντρα θαλασσοθεραπείας σε ξενοδοχειακό κατάλυμα και σε αυτές που αναφέρονται σε αυτοτελή κέντρα θαλασσοθεραπείας. Κατά κανόνα η διαφοροποίηση έγκειται στην έκταση του χώρου.

α) Χώροι διοίκησης. Απαιτείται η ύπαρξη γραφείου Διευθυντή με ελάχιστο εμβαδόν τα 16τ.μ. Επιπρόσθετα, απαιτείται γραφείο υποδιευθυντή με το ίδιο εμβαδόν μόνο για τα αυτοτελή κέντρα θαλασσοθεραπείας. Επίσης απαιτείται γραφείο λογιστηρίου με ελάχιστο εμβαδόν τα 30τ.μ. και γραφείο γραμματειακής υποστήριξης με ελάχιστο εμβαδόν τα 20τ.μ. Για το προσωπικό του κέντρου θαλασσοθεραπείας απαιτείται ανά φύλο, χώροι υγιεινής με καταιωνιστήρα και χώροι αποδυτηρίων με ερμάρια.

β) Χώροι εξυπηρέτησης λουομένων. Προβλέπεται ανά φύλο η ύπαρξη τεσσάρων ξεχωριστών χώρων που να χρησιμοποιούνται ως αποδυτήρια, με ελάχιστο εμβαδόν ο καθένας τα 2 τ.μ. Επίσης απαιτείται χώρος φύλαξης ρούχων με ελάχιστο εμβαδόν τα 60 τ.μ. με 80 ερμάρια και ή ύπαρξη χώρων υγιεινής ανά φύλο.

γ) Χώροι αναμονής πελατών. Απαιτείται η ύπαρξη αίθουσας αναμονής με ελάχιστο εμβαδόν τα 30τ.μ. για τα κέντρα θαλασσοθεραπείας που συνδυάζονται με ξενοδοχειακό κατάλυμα και τα 60τ.μ. για τα αυτοτελή κέντρα θαλασσοθεραπείας. Επιπλέον προβλέπεται η ύπαρξη βεστιαρίου με ελάχιστο εμβαδόν τα 8τ.μ. και χώρου υγιεινής με δύο μονάδες ανά φύλο. Για την κάλυψη των αναγκών του κοινού προβλέπεται η λειτουργία μπαρ με ελάχιστο εμβαδόν τα 40τ.μ. για τα αυτοτελή κέντρα θαλασσοθεραπείας και τα 15τ.μ. για αυτά σε συνδυασμό με ξενοδοχειακό κατάλυμα και η εγκατάσταση δύο τηλεφωνικών θαλάμων.

δ) Ιατρεία. Απαιτούνται να υπάρχουν δυο χώροι που να χρησιμοποιούνται ως ιατρεία με ελάχιστο εμβαδόν ο καθένας τα 25τ.μ. Επίσης προβλέπεται ένα γραφείο ιατρών με ελάχιστο εμβαδόν τα 16τ.μ., ένα εργαστήριο εξετάσεων με ελάχιστον εμβαδόν τα 20τ.μ., ένα γραφείο διαιτολόγων με ελάχιστο εμβαδόν τα 20τ.μ. και ένας χώρος υγιεινής για την εξυπηρέτηση των ιατρών με ελάχιστο εμβαδόν τα 4τ.μ.

ε) Αίθουσες γυμναστικής. Προβλέπονται δύο αίθουσες ατομικής γυμναστικής με ελάχιστο εμβαδόν η καθεμία τα 30τ.μ., μια αίθουσα ομαδικής γυμναστικής με όργανα με ελάχιστο εμβαδόν τα 120τ.μ. και δύο ομαδικά αποδυτήρια ανά φύλο με ελάχιστο εμβαδόν τα καθένα τα 100τ.μ.. Τέλος προβλέπεται αποθήκη οργάνων γυμναστικής με ελάχιστο εμβαδόν τα 20τ.μ., αίθουσα ανάπαυσης με ελάχιστο εμβαδόν τα 40τ.μ. καθώς και χώροι υγιεινής.

στ) Δεξαμενές. Απαιτούνται δύο δεξαμενές υδρομαλάξεων τύπου τζακούζι θερμού ύδατος με ελάχιστο εμβαδόν η καθεμία τα 40τ.μ. δεξαμενές κινησιοθεραπείας με τις αναγκαίες τεχνικές εγκαταστάσεις που να έχουν συνολική επιφάνεια τουλάχιστον 100τ.μ., μια θερμαινόμενη δεξαμενή με ελάχιστο εμβαδόν τα 150τ.μ., και μια δεξαμενή ψυχρού ύδατος με ελάχιστον εμβαδόν τα 20τ.μ. Επιπρόσθετα προβλέπονται δύο καταιωνιστήρες από απόσταση με ελάχιστο εμβαδόν ο καθένας τα 12τ.μ., δύο καταιωνιστήρες υδρομαλάξεων με ελάχιστο εμβαδόν ο καθένας τα 12τ.μ. τέσσερα λουτρά με λουτήρα υδρομαλάξεων με ελάχιστο εμβαδόν το καθένα τα 12τ.μ., δύο χαμάμ με ελάχιστο εμβαδόν το καθένα τα 10τ.μ. και μια σάουνα με ελάχιστο εμβαδόν τα 20τ.μ.

ζ) Ευκολίες ΑμεΑ. Ειδική μέριμνα πρέπει να λαμβάνεται για τα άτομα με αναπηρία, όσον αφορά τα αντιολισθητικά δάπεδα, τις ράμπες, τους ανελκυστήρες και τους χώρους υγιεινής.

η) Χώροι στάθμευσης. Μόνο στα αυτοτελή κέντρα θαλασσοθεραπείας απαιτείται η ύπαρξη στεγασμένων ή υπαίθριων χώρων στάθμευσης με χωρητικότητα τουλάχιστον 20 θέσεις.

7.7 Ειδικό Σήμα Λειτουργίας

Για τη λειτουργία των κέντρων ιαματικού τουρισμού- θερμαλισμού, των κέντρων θαλασσοθεραπείας, των κέντρων αναζωογόνησης και των μονάδων ιαματικής θεραπείας είναι απαραίτητη η χορήγηση ειδικού σήματος λειτουργίας, το οποίο παρέχεται από τον Ε.Ο.Τ. Το ειδικό σήμα αναρτάται σε εμφανές κοινόχρηστο σημείο της επιχείρησης προσιτό στο κοινό, στο χώρο της κύριας εισόδου ή της υποδοχής.

Σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ.2 του Ν.3498/2006 εκδόθηκε η υπουργική απόφαση με αρ.9833/2009(ΦΕΚ 1055/Β) <<Καθορισμός των όρων και των

προϋποθέσεων λειτουργίας και των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, καθώς και των οικονομικών επιβαρύνσεων, της διαδικασίας και των απαραίτητων δικαιολογητικών για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας τους>> με την οποία καθορίζονται οι προϋποθέσεις και οι όροι λειτουργίας των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας και των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού, οι οποίες αποτελούν το γενικό κανονισμό λειτουργίας τους καθώς και οι οικονομικές επιβαρύνσεις, τα απαραίτητα δικαιολογητικά, η διαδικασία και οι αναγκαίες λεπτομέρειες για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας.

Έτσι , βάση του άρθρου 21 της υπουργικής απόφασης, το Ειδικό Σήμα Λειτουργίας χορηγείται εφάπαξ με τους κάτωθι όρους:

α) Καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της επιχείρησης εφαρμόζεται ο Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας της.

β) Τα δικαιολογητικά που έχουν συγκεκριμένη χρονική ισχύ, ανανεώνονται και υποβάλλονται στη λήξη τους.

γ) Το πιστοποιητικό που αφορά τη φυσικοχημική σύσταση του ιαματικού φυσικού πόρου και το αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης του επιχειρηματία, η υπεύθυνη δήλωση του Διευθυντή της επιχείρησης για τα στοιχεία και την ειδικότητα του υπεύθυνου γιατρού, το πιστοποιητικό πυρασφάλειας, ο εγκεκριμένος κανονισμός λειτουργίας της επιχείρησης και τα παράβολα υποβάλλονται ανά πενταετία.

δ) Για κάθε μεταβολή στα δικαιολογητικά που υποβάλλονται για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. θα υπάρχει υποβολή νέων στον Ε.Ο.Τ.

Για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Λειτουργίας απαιτείται να συντρέχουν οι παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Να έχουν εγκριθεί από τον Ε.Ο.Τ. οι αρχιτεκτονικές μελέτες των εγκαταστάσεων.

β) Να έχει εκδοθεί απόφαση αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου, του οποίου θα γίνει χρήση.

γ) Να έχει διενεργηθεί από τον Ε.Ο.Τ. αυτοψία στις εγκαταστάσεις της επιχείρησης και να έχει διαπιστωθεί ότι τηρήθηκαν οι προβλεπόμενες προδιαγραφές και εφαρμόστηκαν οι εγκεκριμένες μελέτες.

7.7.1 Δικαιολογητικά

Για τη χορήγηση του Ε.Σ.Λ. υποβάλλεται στην αρμόδια Διεύθυνση του Ε.Ο.Τ. αίτηση του νόμιμου εκπροσώπου σε περίπτωση νομικού προσώπου ή του επιχειρηματία. Στην αίτηση περιέχεται και αίτημα για έγκριση του επιθυμητού τίτλου, κατ' αναλογική εφαρμογή όσων ισχύουν για τίτλους ξενοδοχείων. Την αίτηση πλαισιώνουν τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Βεβαίωση της υγειονομικής υπηρεσίας του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα για την ομαλή λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος, για την καλή λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας των χρησιμοποιηθέντων ιαματικών φυσικών πόρων ή θαλασσινού ύδατος προ της διάθεσης των λυμάτων και για την υγιεινή διάθεση των λυμάτων των χώρων υγιεινής.

β) Πιστοποιητικό ή βεβαίωση μικροβιολογικού ελέγχου του θαλασσινού νερού ή του ιαματικού φυσικού πόρου του οποίου γίνεται χρήση. Εκδίδουσα αρχή είναι η Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα ή από διαπιστευμένα εργαστήρια μετά τη διενέργεια δειγματοληψιών και ελέγχων.

γ) Εάν πρόκειται για νομικό πρόσωπο, Φ.Ε.Κ. σύστασης, οργανισμός ή καταστατικό και απόφαση του νομικού ή πρακτικό του Δ.Σ. με το οποίο θα προτείνεται το φυσικό πρόσωπο, στο όνομα του οποίου θα εκδίδεται το Ε.Σ.Λ. και ο επιθυμητός κύκλος.

δ) Έγγραφο με το οποίο πιστοποιείται ότι η φυσικοχημική σύσταση του ιαματικού φυσικού πόρου του οποίου γίνεται χρήση, βρίσκεται εντός ορίων φυσιολογικής διακύμανσης συγκριτικά με τις φυσικές και χημικές αναλύσεις που πλαισιώνουν την απόφαση αναγνώρισης του ιαματικού φυσικού πόρου.

ε) Συμφωνητικό μίσθωσης, εφόσον πρόκειται για μη ιδιόκτητη εγκατάσταση.

στ) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας από την αρμόδια Πυροσβεστική Υπηρεσία.

ζ) Πιστοποιητικό καταλληλότητας από την άποψη της ακτινοπροστασίας.

η) Έγκριση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την αρμόδια υπηρεσία.

θ) Οικοδομική άδεια για όλες τις εγκαταστάσεις της επιχείρησης.

ι) Βεβαίωση με την οποία πιστοποιείται ότι η περιεκτικότητα του θαλασσινού νερού, που θα χρησιμοποιηθεί, σε αλάτι δεν διαφέρει σε ποσοστό μεγαλύτερο του 5% της αντίστοιχης του νερού της ανοικτής θάλασσας.

ια) Αντίγραφο ποινικού μητρώου γενικής χρήσης του επιχειρηματία ή σε περίπτωση νομικού προσώπου, του νομικού εκπροσώπου.

ιβ) Παράβολα υπέρ του Ε.Ο.Τ.

ιγ) Εγκεκριμένος Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας της Επιχείρησης.

ιδ) Υπεύθυνη δήλωση του Διευθυντή της επιχείρησης, στην οποία θα αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και η ειδικότητα του υπεύθυνου γιατρού και του αναπληρωτή του και ο αριθμός μητρώου τους στον οικείο ιατρικό σύλλογο.

7.8 Έλεγχος- Κυρώσεις

Ο Ε.Ο.Τ. έχει την αρμοδιότητα να διεξάγει ελέγχους σε όλες τις μονάδες ιαματικής θεραπείας, στα κέντρα θαλασσοθεραπείας, αναζωογόνησης και ιαματικού-θερμαλισμού, ακόμα και αν αυτές λειτουργούν ως τμήματα άλλων επιχειρήσεων ή είναι εγκατεστημένες σε κτήρια τρίτων, προκειμένου να διαπιστώνει τη συμμόρφωσή τους στη νομοθεσία.

Ο Ε.Ο.Τ. στις επιχειρήσεις ιαματικής θεραπείας, κέντρων θαλασσοθεραπείας, ιαματικού τουρισμού-θερμαλισμού ή κέντρων αναζωογόνησης που λειτουργούν χωρίς το ειδικό σήμα λειτουργίας, επισύρει πρόστιμο και σφραγίζει την επιχείρηση. Σε περίπτωση κάθε νέας υποτροπής επιβάλλει πρόστιμο και εκ νέου σφράγιση της εγκατάστασης, ενώ σε όσους εμπλέκονται με τη διαχείριση ή τη διοίκηση ή την κατοχή της εγκατάστασης, επιβάλλεται ποινή φυλάκισης τουλάχιστον ενός έτους.

Οι εκμεταλλευόμενοι τις προαναφερόμενες επιχειρήσεις στην αρχή κάθε έτους, υποχρεούνται να γνωστοποιούν στον Ε.Ο.Τ. τις τιμές των παρεχόμενων από αυτά υπηρεσιών και να τις τηρούν αμετάβλητες για ένα έτος. Η ανακριβής γνωστοποίηση στον Ε.Ο.Τ. ή η παράλειψη των τιμών των παρεχόμενων υπηρεσιών επισύρει πρόστιμο, το οποίο επιβάλλεται με απόφαση του Ε.Ο.Τ.

Το πρόστιμο βεβαιώνεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ., εισπράττεται βάση των διατάξεων του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και αποτελεί έσοδο του Δημοσίου.

7.9 Γενικός Κανονισμός Λειτουργίας των Μονάδων και των Κέντρων

Με τον Κανονισμό αυτό που εγκρίθηκε με την ΥΑ 9833/2009 (ΦΕΚ 1055/Β) καθορίστηκαν οι προϋποθέσεις και οι όροι για τη λειτουργία των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού, των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας και των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας. Έτσι επιτυγχάνεται η παροχή υπηρεσιών ιαματικού τουρισμού υψηλού

επιπέδου και επιδιώκεται να διασφαλίζονται οι ευεργετικές ιδιότητες των ιαματικών φυσικών πόρων , ανταγωνιστικότητα των προσφερομένων υπηρεσιών και η βιώσιμη διαχείρισή τους, καθώς και η προστασία του περιβάλλοντος και της δημόσιας υγείας.

Τα Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού και οι Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας δύναται να λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή σε τμήμα του. Η περίοδος της ετήσιας λειτουργίας τους δηλώνεται στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. από το Διευθυντή της εκάστοτε μονάδας, το αργότερο 30 ημέρες πριν της έναρξη της λειτουργίας τους.

Η λειτουργία τους είναι συνεχής χωρίς καμία αργία, καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου λειτουργίας τους. Το ωράριο λειτουργίας κάθε Κ.Ι.Τ. και Μ.Ι.Τ. υποδεικνύεται από το γιατρό που υπηρετεί σε αυτά και καθορίζονται με απόφαση του Διευθυντή τους. Εάν κατά τη διάρκεια της λειτουργίας της Μονάδας ή του Κέντρου προκύψει λόγος αλλαγής του ωραρίου, η μεταβολή γίνεται με απόφαση του Διευθυντή μετά από συναίνεση του γιατρού. Οι αποφάσεις αυτές ανακοινώνονται στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. και αναρτώνται στην είσοδο της Μονάδας ή του Κέντρου.

7.9.1 Πιστοποιητικό καλής λειτουργίας

Κάθε Κ.Ι.Τ. ή Μ.Ι.Τ. απαιτείται να πληροί, καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας του, τις προϋποθέσεις και τους όρους βάση των οποίων χορηγήθηκε το ειδικό σήμα λειτουργίας.

Για τον παραπάνω λόγο, η αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ., αφού εξετάσει την πληρότητα των υποβληθέντων δικαιολογητικών και επιθεωρήσει τις εγκαταστάσεις του κέντρου ή της μονάδας, εκδίδει το πιστοποιητικό καλής λειτουργίας και επιμελείται για την καταχώρησή του στο Μητρώο. Το πιστοποιητικό αναρτάται σε εμφανές σημείο στο χώρο υποδοχής του Κ.Ι.Τ ή του Μ.Ι.Θ.

Για τη χορήγηση του εν λόγω πιστοποιητικού καλής λειτουργίας ο Διευθυντής της Μονάδας ή του Κέντρου ή ο επιχειρηματίας υποβάλλει στην αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αίτηση

β) Πιστοποιητικό καλής λειτουργίας των ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού καθώς και των μηχανολογικών εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού.

γ) Πιστοποιητικό πυρασφάλειας.

δ) Πιστοποιητικό ή βεβαίωση μικροβιολογικού ελέγχου του ιαματικού φυσικού πόρου ή του θαλασσινού νερού, του οποίου γίνεται χρήση. Το πιστοποιητικό μικροβιολογικού ελέγχου εκδίδεται και υποβάλλεται στον Ε.Ο.Τ. ανά τρεις μήνες και ειδικά για ορισμένα μικροβιακά στελέχη, ο μικροβιολογικός έλεγχος πρέπει να διεξάγεται κάθε μήνα.

ε) Βεβαίωση της Υγειονομικής Υπηρεσίας του αρμόδιου αυτοδιοικητικού φορέα για την εύρυθμη λειτουργία του αποχετευτικού συστήματος, για την υγιεινή διάθεση των λυμάτων των χώρων υγιεινής ή βεβαίωση του αρμόδιου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης ότι η Μονάδα ή το Κέντρο είναι συνδεδεμένο με το αποχετευτικό δίκτυο του Δήμου και για την καλή λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας των χρησιμοποιηθέντων ιαματικών φυσικών πόρων ή του θαλασσινού νερού πριν από τη διάθεση λυμάτων.

στ) Υπεύθυνη δήλωση του Διευθυντή της Μονάδας ή του Κέντρου, στην οποία θα αναγράφεται το ονοματεπώνυμο, η ειδικότητα του υπεύθυνου ιατρού, καθώς και ο αριθμός μητρώου του στον ιατρικό σύλλογο.

7.9.2 Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας

Κάθε Μονάδα Ιαματικής Θεραπείας και Κέντρου Ιαματικού Τουρισμού οφείλει να έχει εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας, ο οποίος πρέπει να αναρτάται σε εμφανές σημείο του χώρου υποδοχής. Σκοπός του Κανονισμού είναι η προστασία του προσωπικού ή των χρηστών της Μονάδας ή του Κέντρου. Υποβάλλεται για έγκριση στην αρμόδια Υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. πριν από την έναρξη λειτουργίας της Μονάδας ή του Κέντρου. Στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας περιλαμβάνονται:

α) Οδηγίες σχετικά με τη λειτουργία των θεραπευτικών εγκαταστάσεων και με τις παρεχόμενες υπηρεσίες, το σύστημα τήρησης της σειράς προτεραιότητας κατά την ιατρική εξέταση και την πραγματοποίηση των συνεδρίων ανάλογα με το είδος της συνεδρίας, τις ειδικές ανάγκες και με το χρόνο προσέλευσης με στόχο τη εύρυθμη διεξαγωγή της συνεδρίας.

β) Ρυθμίσεις για το προσωπικό.

γ) Κάθε άλλη λεπτομέρεια που είναι απαραίτητη για την ομαλή λειτουργία της Μονάδας ή του Κέντρου και την προστασία του καταναλωτή.

7.9.3 Γενικοί όροι λειτουργίας και υγιεινής

Για την καλή λειτουργία των Μ.Ι.Θ. και των Κ.Ι.Τ. και για την προστασία της υγείας τόσο των χρηστών όσο και του ανθρώπινου δυναμικού επιβάλλεται να παρέχονται οι υπηρεσίες με αυστηρή τήρηση των κανόνων υγιεινής, με ευπρεπή τρόπο και χωρίς θορύβους. Επιπλέον απαγορεύεται η άσκοπη παραμονή ατόμων στις εγκαταστάσεις όπου γίνεται χρήση του φυσικού ιαματικού πόρου, καθώς και των μελών του προσωπικού που δεν βρίσκονται εν υπηρεσία. Μετά την περάτωση της καθημερινής λειτουργίας απαγορεύεται η παραμονή στους χώρους ατόμων, πλην αυτών που εργάζονται για τη συντήρηση, την τακτοποίηση και την καθαριότητά τους.

(α) Δελτίο Άδειας Υδροθεραπείας.

Στο χώρο υποδοχής κάθε Κ.Ι.Τ. ή Μ.Ι.Θ. λειτουργεί Γραφείο Κίνησης, στην αρμοδιότητα του οποίου υπάγονται οι κρατήσεις θέσεων, ο προγραμματισμός των αφίξεων και των αναχωρήσεων των χρηστών, ο καθορισμός της προτεραιότητας και η τήρηση της, καθώς και η έκδοση βεβαιώσεων λουτροθεραπείας. Στο ενδεχόμενο που η Μονάδα Ιαματικής Θεραπείας λειτουργεί εντός ξενοδοχειακής εγκατάστασης, το γραφείο υποδοχής του ξενοδοχείου μπορεί να λειτουργεί και ως γραφείο κίνησης της Μονάδας.

Το Γραφείο Κίνησης, αφού συμπληρώσει στο Δελτίο Άδειας Υδροθεραπείας τα στοιχεία του χρήστη, τον παραπέμπει για την αναγκαία ιατρική εξέταση. Μετά την ιατρική εξέταση, χορηγείται από το γιατρό η άδεια πραγματοποίησης των συνεδρίων και καθορίζεται στο Δ.Α.Υ. η διάρκεια, το πρόγραμμα και ο χρόνος τους. Το Δ.Α.Υ. είναι ενιαίο έντυπο για όλες τις Μονάδες ή τα Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού και μπορεί να τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή.

Ο χρήστης επιδεικνύει το Δ.Α.Υ. στο ταμείο για την καταβολή του αντίτιμου της συνεδρίας και στο λουτρονόμο για την πραγματοποίησή της. Το Δ.Α.Υ. παραδίδεται από το χρήστη στο γραφείο κίνησης και φυλάσσεται στο αρχείο της

επιχείρησης. Για την πραγματοποίηση των συνεδρίων χορηγείται στον χρήστη σχετική βεβαίωση.

(β) Χρήστες.

Για την ελαχιστοποίηση της αναμονής των καταναλωτών, οι Μ.Ι.Θ. και τα Κ.Ι.Τ. πρέπει να διαθέτουν επαρκή αριθμό αποδυτηρίων και να είναι μονίμως εφοδιασμένα με τα απαραίτητα εργαλεία, σκεύη και υλικά, που απαιτούνται για το είδος χρήσης του ιαματικού φυσικού πόρου. Επίσης πρέπει να διατίθενται μηχανικά μέσα μεταφοράς για τα άτομα με κινητικά προβλήματα. Στις Μ.Ι.Θ. και στα Κ.Ι.Τ., στα οποία πραγματοποιούνται λούσεις, απαιτείται να υπάρχει στην είσοδο κάθε καμπίνας λούσης ειδική τερματική συσκευή, ηχητική και φωτιζόμενη, για την ένδειξη της έναρξης και της λήξης της συνεδρίας και εύχρηστο κουδούνι κινδύνου που να είναι συμβαλλόμενα με τον κεντρικό ηλεκτρονικό πίνακα. Ο εν λόγω πίνακας πρέπει να βρίσκεται στο γραφείο του προϊσταμένου ή στο χώρο υποδοχής, ώστε να είναι δυνατός ο έλεγχος της διάρκειας κάθε λούσης και η άμεση επέμβαση σε περίπτωση ανάγκης.

Για την αντιμετώπιση κάθε έκτακτης ανάγκης μεταφοράς ασθενούς στο πλησιέστερο νοσηλευτικό κέντρο, πρέπει να καθ' όλη τη διάρκεια λειτουργίας τους να έχουν στη διάθεσή τους ένα κατάλληλο μεταφορικό μέσο. Στο ενδεχόμενο που δεν υπάρχει μεταφορικό μέσο, η Μονάδα ή το Κέντρο υποχρεούνται να μεριμνήσουν για την άμεση διακομιδή του ασθενούς.

(γ) Ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο.

Κάθε χρήστης εφοδιάζεται με ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο όπου αναγράφονται οι ιδιότητες του ιαματικού φυσικού πόρου, η χημική ανάλυση, οι ενδείξεις και οι αντενδείξεις του, και γίνεται αναφορά για την τυχόν τεχνητή θέρμανση ή ψύξη αυτού, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των χρηστών, οι παρεχόμενες υπηρεσίες και παρέχονται οδηγίες για τη συμπεριφορά του καταναλωτή κατά τις συνεδρίες για την αποφυγή ατυχημάτων. Κάθε αναγραφή στο φυλλάδιο στοιχείων που δεν είναι συμβατά με τα αρχεία που τηρεί ο Ε.Ο.Τ., θεωρείται ως ψευδής δήλωση και επισύρει τις νόμιμες συνέπειες. Στο ειδικό ενημερωτικό φυλλάδιο επισυνάπτεται υποχρεωτικά πρόσθετο έντυπο, το οποίο περιλαμβάνει τις ώρες λειτουργίας της Μονάδας ή του Κέντρου και τον τιμοκατάλογο.

(δ) Τήρηση της καθαριότητας.

Ειδική μέριμνα και προσοχή απαιτείται για την τήρηση της καθαριότητας σε όλους τους χώρους, όπου θα πρέπει να τηρούνται όλοι οι όροι υγιεινής και ασφάλειας. Ο εξοπλισμός πολλαπλών χρήσεων και οι λουτήρες πρέπει να απολυμαίνονται μετά από κάθε χρήση. Η απολύμανση γίνεται με υλικά, που υποδεικνύονται από τον ιατρό και δεν αλλοιώνουν τις ιδιότητες του ιαματικού φυσικού πόρου και βεβαιώνεται ενυπόγραφα από εκείνον που τη διενήργησε σε ειδική καρτέλα, που αναρτάται σε εμφανές σημείο. Ειδικότερα, οι Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας και τα Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού, στα οποία παρέχονται υπηρεσίες ποσιθεραπείας, εισπνοθεραπείας και ρινοπλύσεων, πρέπει να διαθέτουν σε ειδικά διαμορφωμένους χώρους και σε επαρκή αριθμό πτυελοδοχεία με σύστημα συνεχούς απολύμανσης, τα οποία πρέπει να διατηρούνται αυστηρώς καθαρά. Κάθε Μ.Ι.Θ. ή Κ.Ι.Τ. μπορεί να προμηθεύει τον καταναλωτή με τον απαραίτητο μίας χρήσης ή αποστειρωμένο εξοπλισμό για την ολοκλήρωση της συνεδρίας. Ως συνεδρία ορίζεται η διαδικασία εφαρμογής κάθε φορά ιαματικού φυσικού ή άλλου πόρου στις ειδικές εγκαταστάσεις. Οι επισκέπτες των χώρων λουτροθεραπείας είναι υποχρεωμένοι να καλύπτουν τα υποδήματά τους με αποστειρωμένα ειδικά καλύμματα.

Το νερό των δεξαμενών ιαματικής θεραπείας ανανεώνεται ολοκληρωτικά με νέο, ανά 24 ώρες, μετά την πλήρη υγειονομική απολύμανση και εκκένωσή τους. Σε κάθε ενδεχόμενο διαπίστωσης ζωικού οργανικού υλικού σε ιαματικό φυσικό πόρο, ακολουθεί άμεση εκκένωση των εγκαταστάσεων του Μ.Ι.Θ. ή Κ.Ι.Τ., απολύμανση τους και μικροβιολογικός έλεγχος μετά την περάτωση της απολύμανσης, υπό την εποπτεία του ιατρού.

(ε) Ιαματικός φυσικός.

Για κάθε χρήση ιαματικού φυσικού πόρου η θερμοκρασία του καθορίζεται από το γιατρό της Μονάδας ή του Κέντρου. Οι Μ.Ι.Θ. και τα Κ.Ι.Τ. στα οποία, βάση της άδειας χρήσης του ιαματικού φυσικού πόρου, το ιαματικό νερό ψύχεται ή θερμαίνεται τεχνητά λόγω υψηλής ή χαμηλής πηγαίας θερμοκρασίας, υποχρεούνται να γνωστοποιούν την εν λόγω διαδικασία στους καταναλωτές. Στους ομαδικούς ή ατομικούς λουτήρες τοποθετούνται επιπλέοντα θερμόμετρα.

7.9.4 Προσωπικό

Στις μονάδες Ιαματικής Θεραπείας και στα Κέντρα Ιαματικού Προσωπικού το ανθρώπινο δυναμικό που απασχολείται διακρίνεται σε κύριο και σε διοικητικό-τεχνικό προσωπικό. Ο αριθμός του προσωπικού κάθε Μονάδας ή Κέντρου είναι ανάλογος με τη δυναμικότητά του, όπως αυτή προκύπτει από το ειδικό σήμα λειτουργίας του.

Το προσωπικό θα πρέπει να είναι πλήρως κατατοπισμένο από τον ιατρό και το διευθυντή στο τομέα της εργασίας του, και θα πρέπει να εκτελεί την υπηρεσία που του έχει ανατεθεί, σύμφωνα με τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας της Μονάδας ή του Κέντρου.

Η ένδυση και η υπόδηση του προσωπικού ανάλογα με το όνομα και την ειδικότητά του ορίζεται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

Οι εργαζόμενοι με οποιαδήποτε ειδικότητα σε Μονάδες Ιαματικής Θεραπείας ή Κέντρα Ιαματικού Τουρισμού, πρέπει να εφοδιάζονται με βιβλιάριο υγείας, από το οποίο προκύπτει ότι ο κάτοχός του εξετάστηκε ιατρικά και δεν είναι πάσχων από μεταδοτικό ή άλλο νόσημα μη συμβατό με την απασχόλησή του και ότι δεν είναι φορέας ιών, παράσιτων και εντερικών παθογόνων μικροβίων. Ο γιατρός της Μονάδας Ιαματικής Θεραπείας ή του Κέντρου Ιαματικού Τουρισμού παρακολουθεί υπεύθυνα την υγιεινή κατάσταση όλων των εργαζομένων.

A. Κύριο προσωπικό

Το κύριο προσωπικό αποτελείται από τους αισθητικούς, τους λουτρονόμους, τους γυμναστές, τους γιατρούς, τους φυσιοθεραπευτές κλπ., οι οποίοι πρέπει να είναι κάτοχοι επαγγελματικής άδειας.

Ειδικότερα, ο αριθμός του λουτρονομικού προσωπικού κάθε μονάδας κάθε Κέντρου ή Μονάδας καθορίζεται βάση των παροχών κάθε εγκατάστασης και ανά οκτώ λουτρονόμους ορίζεται ένας προϊστάμενος λουτρονόμων.

Κατά τη διάρκεια του ωραρίου λειτουργίας της Μονάδας Ιαματικής Θεραπείας ή του Κέντρου Ιαματικού Τουρισμού πρέπει να βρίσκεται στις εγκαταστάσεις τουλάχιστον ένας γιατρός. Ο γιατρός δύναται να πλαισιώνεται από πτυχιούχους νοσηλευτές.

Ο γιατρός εξετάζει κάθε χρήστη και αφού διαπιστώσει ότι η κατάσταση της υγείας του επιτρέπει του ιαματικού φυσικού πόρου, καθορίζει τη διάρκεια της

συνεδρίας, την επιθυμητή θερμοκρασία και το ατομικό του πρόγραμμα συνεδριών. Στις αρμοδιότητες του γιατρού εντάσσεται και η επιθεώρηση από πλευράς υγιεινής, τις εγκαταστάσεις υδροθεραπείας της Μονάδας ή του Κέντρου τουλάχιστον μία φορά την εβδομάδα.

Οι Λουτρονόμοι πρέπει να έχουν τουλάχιστον α) δίπλωμα μεταδευτεροβάθμιας επαγγελματικής κατάρτισης των ειδικοτήτων << Ειδικός Λουτροθεραπείας-SPA>> ή <<Βοηθός φυσιοθεραπευτή σε λουτρά και ιαματικές πηγές>> ή άλλης παρεμφερούς ειδικότητας, β) βεβαίωση παρακολούθησης προγράμματος παροχής πρώτων βοηθειών από ιδιωτικό ή δημόσιο φορέα γ) πιστοποιητικό γλωσσομάθειας μίας από τις γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Στα καθήκοντα των λουτρονόμων περιλαμβάνονται:

α) Η πιστή εφαρμογή των εντολών του διευθυντή και του γιατρού και των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού.

β) Η εξυπηρέτηση και η παρακολούθηση των χρηστών κατά τη διάρκεια πραγματοποίησης της συνεδρίας, η παροχή υποστήριξης σε αυτούς και η άμεση επέμβαση σε περίπτωση ανάγκης.

γ) Ο έλεγχος της τήρησης της απολύμανσης και της καθαριότητας των μέσων και των εγκαταστάσεων που προορίζονται

δ) Η προετοιμασία και η παρακολούθηση της πραγματοποίησης της συνεδρίας, βάση των διατάξεων του Εσωτερικού Κανονισμού και των οδηγιών του γιατρού στο ατομικό δελτίο του χρήστη.

B. Διοικητικό-τεχνικό προσωπικό

Σε αυτό ανατίθεται όλες οι υποστηρικτικές υπηρεσίες, ανάλογα με τα ουσιαστικά και τυπικά προσόντα του καθενός. Τέτοιες υπηρεσίες είναι η λειτουργία του ταμείου και του λογιστηρίου, η γραμματειακή υποστήριξη, η μηχανοργάνωση, η συντήρηση του μηχανολογικού εξοπλισμού, των ηλεκτρικών εγκαταστάσεων και η καθαριότητα, βάση των κανόνων υγιεινής που προβλέπονται από τον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας.

Ο Διευθυντής είναι πειθαρχικός και υπηρεσιακός προϊστάμενος του προσωπικού(διοικητικού και τεχνικού) και υπέχει κάθε αστική και ποινική ευθύνη που εκπορεύεται από τη νομοθεσία που διέπει την αρτιότητα και λειτουργία του Κέντρου ή της Μονάδας, καθώς και την προστασία των δεξαμενών, των πηγών, των χώρων και

του φυσικού πόρου. Στο τέλος κάθε εξαμήνου ή λουτρικής περιόδου στην ετήσια λειτουργία, ο Διευθυντής υποβάλλει στον Ε.Ο.Τ. έκθεση με στατιστικά στοιχεία και συμπεράσματα από τη γενικότερη κίνηση του Κέντρου ή της Μονάδας καθώς και προτάσεις.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφάλαιο 8:Αγροτουρισμός

8.1 Γενικά

Ο αγροτουρισμός αποτελεί μια εξειδικευμένη μορφή τουρισμού που αναπτύσσεται στην ύπαιθρο, με στόχο την προσπάθεια σύζευξης τουρισμού και αγροτικού τομέα προς όφελος των δύο τομέων . Ως αγροτουρισμό μπορούμε να ορίσουμε τις διάφορες τουριστικές δραστηριότητες μικρής κλίμακας, οικογενειακής ή συνεταιριστικής, μορφής που αναπτύσσονται από ανθρώπους που απασχολούνται στη γεωργία. Με την ανάπτυξη του αγροτουρισμού επιτυγχάνεται η αξιοποίηση του ντόπιου αγροτικού δυναμικού ενώ αποτρέπεται ο μαρασμός της υπαίθρου και η μετακίνηση των κατοίκων στα μεγάλα αστικά κέντρα. Ο αγροτουρισμός βελτιώνει το εισόδημα των αγροτών ενώ αποτελεί τροχοπέδη για την απομόνωση της περιοχής καθώς οι ντόπιοι έρχονται σε επαφή με επισκέπτες- τουρίστες άλλων περιοχών της χώρας και του εξωτερικού.

Οι αγροτουρίστες ανήκουν σε ένα ευρύ ηλικιακό φάσμα, παρουσιάζοντας ιδιαιτερότητες ανάλογα με τους προορισμούς που επισκέπτονται. Βασικό κίνητρο των αγροτουριστών είναι η διαμονή, συχνά σε αγροκτήματα ή ξενώνες και ξενοδοχεία στον αγροτικό χώρο και η γνωριμία με την αγροτική παράδοση και τις αγροτικές παραγωγικές δραστηριότητες. Ως προς την καταναλωτική δαπάνη, αναφέρεται ότι ξοδεύουν 20-30% λιγότερο από όσους επισκέπτονται παραθαλάσσιες ή αστικές περιοχές.

Στη χώρα μας ο αγροτουρισμός έχει αρχίσει να αναπτύσσεται τελευταία με την εφαρμογή σχετικού προγράμματος από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων με το οποίο δίνονται σε γεωργούς οικονομικές ενισχύσεις συγχρηματοδοτούμενες από την Ε.Ε. για την πραγματοποίηση αγροτουριστικών ,αγροβιοτεχνικών δραστηριοτήτων στη γεωργική τους εκμετάλλευση.

Αν λάβουμε υπόψη ότι στη χώρα μας οι περιοχές της υπαίθρου αποτελούν:

α) το 73,9% του εδάφους οι κυρίαρχα αγροτικές περιοχές με ποσοστό 37,2 % του πληθυσμού της χώρας,

β) το 23,2% του εδάφους οι σημαντικά αγροτικές περιοχές με ποσοστό 27,2 % του πληθυσμού της χώρας.

γ) το 2,9 % του εδάφους οι κυρίαρχα αστικές περιοχές με ποσοστό με 35,6% του πληθυσμού της χώρας.

Από τα παραπάνω είναι πρόδηλο ότι η Πολιτεία πρέπει να στρέψει το ενδιαφέρον της στην ανάπτυξη του Αγροτουρισμού.

8.2 Στήριξη της αγροτουριστικής ανάπτυξης

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον αγροτουρισμό επιδεικνύει η Ε.Ε., η οποία θεσπίζει ειδικούς κανόνες στα πλαίσια της στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης των κρατών μελών. Ειδικότερα ο Κανονισμός 1257/1999 κάλυπτε την περίοδο 2001-2006, ενώ οι μεταγενέστεροι Κανονισμοί, ο 1320/2006, ο 1698/2005 και ο 1974/2006 αφορούν την προγραμματική περίοδο 2007-2013. Συγκεκριμένα τα άρθρα 52 και 56 του Κανονισμού 1698/05 αφορούν την παροχή κινήτρων για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού.

Η στήριξη παρέχεται μέσω του Ευρωπαϊκού Ταμείου Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΤΑΑ), ενώ για την αξιοποίηση της ενίσχυσης καταρτίζεται από το Υπουργείο Εθνικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Εθνικό Σχέδιο Στρατηγικής Αγροτικής Ανάπτυξης, το οποίο καθορίζει τις προτεραιότητες της Ελλάδας για την απορρόφηση των κοινοτικών πόρων.

Το 1991 πραγματοποιείται η κοινοτική αυτή πρωτοβουλία στήριξης μέσω της εφαρμογής του προγράμματος LEADER αρχικά κατά την πρώτη προγραμματική περίοδο, του LEADER 2 κατά τη δεύτερη και για την τρέχουσα του LEADER +.

Για την υλοποίηση του Προγράμματος Ανάπτυξης Αγροτουρισμού είναι δυνατή τόσο η διακρατική όσο και η διατοπική συνεργασία. Για το λόγο αυτό συγκροτούνται οι Ομάδες Τοπικής Δράσης που στοχεύουν στην πραγματοποίηση των συνεργασιών και στη προώθηση των δράσεων του προγράμματος. Στη χώρα μας οι ΟΤΔ αποτελούνται από αναπτυξιακές εταιρείες που είναι τοπικοί αναπτυξιακοί μηχανισμοί των κοινωνικών και παραγωγικών φορέων μιας αγροτικής περιοχής.

Κατά το σχεδιασμό της πρότασης τοπικού προγράμματος καθορίζονται οι γενικές απαιτήσεις της περιοχής παρέμβασης που θα εξυπηρετηθούν μέσω της εφαρμογής προσέγγισης LEADER. Η επιλογή των επενδύσεων γίνεται σε μεταγενέστερο στάδιο στο πλαίσιο σχετικής προκήρυξης, στην οποία καθορίζονται οι

προϋποθέσεις και οι όροι συμμετοχής, σύμφωνα με σχετική κοινή υπουργική απόφαση.

8.3 Βασικά στοιχεία του LEADER 2

8.3.1 Μορφές αγροτουρισμού

Στα πλαίσια του προγράμματος αγροτουρισμού καταβάλλεται προσπάθεια για τη λειτουργία και την οργάνωση μιας σειράς δραστηριοτήτων στην περιοχή. Οι δραστηριότητες αυτές παρέχουν στον επισκέπτη δυνατότητες για άθληση, ξεκούραση, αναψυχή, άνετη διαμονή κ.α. και είναι:

- χώροι για άθληση
- πολιτιστικές εκδηλώσεις
- τουριστικά καταλύματα
- εστιατόρια οικογενειακής μορφής με τοπική παραδοσιακή κουζίνα
- εργαστήρια παραγωγής ειδών λαϊκής τέχνης, με χαρακτηριστικά της τοπικής παράδοσης ή ειδών διατροφής που αξιοποιούν τα ντόπια προϊόντα.

Οι αγρότες που ασκούν αγροτουριστικές δραστηριότητες παρακολουθούν υποχρεωτικά εκπαιδευτικά προγράμματα κατάρτισης σε τομείς ανάλογους με την απασχόλησή τους, με σκοπό να αποκτήσουν επαγγελματική ικανότητα, έτσι ώστε να παρέχουν στους τουρίστες ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες.

8.3.2 Μορφές καταλυμάτων

Ειδικότερα εντάσσονται στα διάφορα επιχειρησιακά προγράμματα και εγκαταστάσεις ανάπτυξης αγροτικού τουρισμού όλες οι λειτουργικές μορφές και αρκετές τάξεις τουριστικών καταλυμάτων:

- Τουριστικές επιπλωμένες επαύλεις και κατοικίες, με τουλάχιστον δέκα κλίνες.
- Ενοικιαζόμενα δωμάτια 4 <<κλειδιών>>, δηλαδή ενοικιαζόμενα δωμάτια σε συγκρότημα μέχρι 10 δωματίων. Ο μέγιστος δυνατός αριθμός είναι δέκα ενώ ο ελάχιστος αριθμός δωματίων είναι έξι με αντίστοιχο αριθμό κλινών δώδεκα.

- Ξενοδοχεία κλασικού τύπου 5,4 και 3 αστέρων.
- Ξενοδοχεία τύπου motel 4 και 3 αστέρων με τουλάχιστον δέκα δωμάτια.
- Ξενοδοχεία τύπου επιπλωμένων διαμερισμάτων 5,4, και 3 αστέρων με ελάχιστο αριθμό δωματίων επίσης δέκα.
- Οργανωμένες τουριστικές κατασκηνώσεις β' τάξης και άνω. Οι μεν β' τάξης θα πρέπει να βρίσκονται σε απόσταση άνω των 3χλμ από τις ακτές, σε αντιδιαστολή με τις α' τάξης που μπορούν να υλοποιηθούν οπουδήποτε μπορούν να χωροθετηθούν.

8.3.3 Όροι

Η ίδρυση όμως των εν λόγω τουριστικών καταλυμάτων υπόκεινται σε κάποιους περιορισμούς και όρους. Πιο συγκεκριμένα:

Η μετατροπή διατηρητέων ή χαρακτηρισμένων παραδοσιακών κτισμάτων σε παραδοσιακά καταλύματα ενισχύεται κατά προτεραιότητα στις περιοχές εφαρμογής των προγραμμάτων, χωρίς κανένα επιπρόσθετο περιορισμό.

Σε γήπεδα ή οικόπεδα που βρίσκονται σε ακτίνα μικρότερη των 3χλμ από τις ακτές είναι δυνατή η ανέγερση ξενοδοχείων κλασικού τύπου, τύπου motel, τουριστικών επιπλωμένων επαύλεων, τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών, τουριστικών διαμερισμάτων, καθώς και η μετατροπή διατηρητέων ή παραδοσιακών κτηρίων σε καταλύματα.

Σε παραδοσιακούς οικισμούς, με εξαίρεση τη μετατροπή σε κατάλυμα διατηρητέων ή παραδοσιακών κτηρίων, δεν είναι δυνατή η ίδρυση ξενοδοχείων τύπου motel, επιπλωμένων διαμερισμάτων και κλασικού τύπου.

Η ανέγερση ενοικιαζόμενων επιπλωμένων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων είναι εφικτή μόνο σε οικόπεδα εντός σχεδίου, εντός οικισμών και προϋφίστανται του 1923 ή εντός οριοθετημένων οικισμών με ανώτατο πληθυσμό τους 2000 κατοίκους.

8.3.4 Έννοιες

A. Δικαιούχος ενίσχυσης

Δικαιούχος δύναται να κριθεί το φυσικό και μη φυσικό πρόσωπο, εφόσον πληρούνται οι κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Είναι νόμιμος κάτοχος γεωργικής εκμετάλλευσης που βρίσκεται εντός των ορίων των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, βάση του άρθρου 3 της Οδηγίας 75/268/ΕΟΚ, όπως ισχύει κάθε φορά.

Νόμιμος κάτοχος θεωρείται:

- Ο ιδιοκτήτης. Η ιδιοκτησία αποδεικνύεται με τίτλους κυριότητας νόμιμα μεταγεγραμμένους.
- Ο αγρολήπτης ή ο μισθωτής εφόσον η αγροληψία ή η μίσθωση έχει ελάχιστη διάρκεια πέντε έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των επενδύσεων και έχει συναφθεί με έγγραφο θεωρημένο από την οικεία Διεύθυνση Οικονομικών Υποθέσεων και εφόσον λόγω χαμηλού μισθώματος δεν θεωρείται από τη Δ.Ο.Υ., απαιτείται η θεώρηση βεβαίας χρονολογίας.

β) Είναι νόμιμος κάτοικος του δήμου όπου διεξαχθούν οι αγροτουριστικές-αγροτοβιοτεχνικές επενδύσεις, εφόσον πρόκειται για φυσικό πρόσωπο ή εκεί εδρεύει το νομικό πρόσωπο.

γ) Είναι αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης. Αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης θεωρείται το φυσικό πρόσωπο που έχει την οικονομική και νομική ευθύνη της εκμετάλλευσης και αποδεικνύεται μέσω της έκδοσης όλων των παραστατικών που την αφορούν στο όνομά του. Για τα μη φυσικά πρόσωπα αρχηγός θεωρείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.

δ) Να είναι κατά κύρια απασχόληση γεωργός. Κατά κύρια απασχόληση γεωργός θεωρείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο:

- Έχει κατ' αρχάς κύριο ταμείο ασφάλισης τον ΟΓΑ και λαμβάνει τουλάχιστον το 50% του συνολικού του εισοδήματος από γεωργικές, αγροτοβιοτεχνικές, αγροτουριστικές ή δραστηριότητες διατήρησης του φυσικού περιβάλλοντος, οι οποίες ασκούνται στα όρια της εκμετάλλευσής του, με την προϋπόθεση ότι μέρος του εισοδήματός του που προέρχεται άμεσα από την γεωργική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση δεν θα είναι μικρότερο από το 25% του συνολικού εισοδήματός του και ότι δεν πραγματοποιεί περισσότερα από 115 ημερομίσθια το χρόνο σε εξωγεωργικούς τομείς.

Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω μπορεί να θεωρηθούν <<γεωργοί>> , δηλαδή οι δικαιούχοι:

- Οι νέοι γεωργοί που δεν έχουν συμπληρώσει τριετία από την ημερομηνία της πρώτης τους εγκατάστασης, ανεξαρτήτως των εισοδημάτων τους.
- Επιπλέον οι δασεργάτες, αγρεργάτες, αλλιεργάτες μικροεπαγγελματίες μόνιμοι κάτοικοι δημοτικών ή κοινοτικών διαμερισμάτων πληθυσμού που δεν υπερβαίνουν τους 2.000 κατοίκους ή μικρών νησιών πληθυσμού 3.100 κατοίκων ανεξαρτήτως ταμείου, εφόσον τουλάχιστον το 25% του ατομικού τους εισοδήματος προέρχεται από γεωργικές δραστηριότητες.

Δεν μπορούν να κριθούν δικαιούχοι, έστω και αν πληρούν τις προϋποθέσεις, οι κάτωθι περιπτώσεις:

- Αυτοί που έχουν καταδικαστεί ή εκκρεμεί σε βάρος τους δίωξη(καθώς και τα μέλη της οικογένειάς τους, που έχουν κοινή οικονομία με τον ενδιαφερόμενο):
  - α) για καταστροφή του περιβάλλοντος,
  - β) για εξύβριση και χειροδικία υπαλλήλου,
  - γ) για εξαπάτηση του Δημοσίου
  - δ) για υποθέσεις εμπορίας και καλλιέργειας ναρκωτικών, ζωοκλοπή.
- Οι συνταξιούχοι άμεσα ασφαλισμένοι σε οποιοδήποτε ταμείο, εσωτερικού ή εξωτερικού,
- Εκείνοι που δεν έχουν εκπληρωμένες τις στρατιωτικές τους υποχρεώσεις ή έχουν νόμιμα απαλλαγεί από αυτές.
- Εκείνοι που φοιτούν σε οποιαδήποτε σχολή εσωτερικού ή εξωτερικού.
- Εκείνοι που δεν έχουν την ελληνική υπηκοότητα ή την υπηκοότητα άλλου κράτους-μέλους της Ε.Ε.

B. Νόμιμη κατοχή γεωργικής εκμετάλλευσης

Αρχικά ως γεωργική εκμετάλλευση νοείται η μονάδα παραγωγής προς πώληση ενός ή περισσότερων προϊόντων των κλάδων της γεωργίας, με ενιαία διαχείριση και διοίκηση.

Στις δραστηριότητες της γεωργικής εκμετάλλευσης εκτός από την πρωτογενή γεωργική παραγωγή περιλαμβάνονται ή μεταφορά, διακίνηση, συσκευασία, τυποποίηση, αποθήκευση, μεταποίηση, χονδρική και λιανική πώληση αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η εκμετάλλευση.

Με τον όρο δε νόμιμη κατοχή θεωρείται:

- Η χρηματοδοτική μίσθωση αγροτικών εκτάσεων.
- Η επίμορτος αγροληψία εφόσον κατά περίπτωση είχε συναφθεί με συμβολαιογραφική πράξη.
- Ιδιοκτησία η οποία μπορεί να προέλθει με όλους τους νόμιμους τρόπους.
- Η αγροληψία ή μίσθωση εφόσον κατά περίπτωση είχε συναφθεί με έγγραφο βεβαίας χρονολογίας. Ειδικά σε περιπτώσεις μίσθωσης διάρκειας εννέα ετών και άνω απαιτείται συμβολαιογραφική πράξη που έχει μεταγραφεί νόμιμα.

Γ. Αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης

Ως αρχηγός γεωργικής εκμετάλλευσης νοείται το φυσικό πρόσωπο το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα. Δικαιοπρακτική ικανότητα είναι η ικανότητα του ατόμου να λαμβάνει νομικά έγκυρες αποφάσεις και να συνάπτει δεσμευτικές συμβατικές σχέσεις. Επιπλέον το φυσικό πρόσωπο θα πρέπει να είναι οικονομικά και νομικά υπεύθυνο, να έχει δηλαδή τη φορολογική και αστική ευθύνη της διαχείρισης.

Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός θεωρείται ο νομικός εκπρόσωπος.

Η οικονομική ευθύνη αναφέρεται στη διαχείριση της γεωργικής εκμετάλλευσης και πιστοποιείται με την έκδοση στο όνομα και αριθμό φορολογικού μητρώου του αρχηγού της όλων των παραστατικών που σχετίζονται με την εκμετάλλευση, όπως τιμολόγιο αγοράς εφοδίων, πώλησης προϊόντων, μισθωτήρια, συναλλαγές με πιστωτικά ιδρύματα, φορολογικές υποχρεώσεις, είσπραξη ενισχύσεων κλπ.

Η νομική ευθύνη αναφέρεται στη νόμιμη κατοχή της εκμετάλλευσης.

Σε κάθε μορφή εκμετάλλευσης αναγνωρίζεται ένας μόνο αρχηγός.

Η μεταβίβαση της αρχηγίας μεταξύ προσώπων είναι εφικτή. Εξαιρούνται όμως οι περιπτώσεις μεταβίβασης της αρχηγίας από σύζυγο σε σύζυγο για την ένταξη στο μέτρο της εφάπαξ πριμοδότησης πρώτης εγκατάστασης και εκείνη από νέο ή νεοεισερχόμενο γεωργό σε άλλο γεωργό.

Δ. Τόπος κατοικίας

Βάση του άρθρου 51 του Α.Κ. όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, το πρόσωπο έχει κατοικία τον τόπο της κύριας και μόνιμης εγκατάστασής του.

Κανένας δεν δύναται να έχει ταυτόχρονα περισσότερες από μία μόνιμες κατοικίες. Υπό την έννοια αυτή δεν θα πρέπει να ταυτίζονται και να συγχέονται οι έννοιες της διαμονής και της μόνιμης κατοικίας. Πιο συγκεκριμένα, μόνιμη κατοικία θεωρείται η μόνιμη εγκατάσταση ενός ατόμου και της οικογένειάς του σε ένα τόπο με σκοπό να το χρησιμοποιήσει στη διάρκεια του χρόνου ως κέντρο της οικονομικής και κοινωνικής του δραστηριότητας. Ο σκοπός συμπεραίνεται μετά από την αντικειμενική εκτίμηση της συνολικής συμπεριφοράς του ατόμου και της οικογένειάς του.

Σε αντιδιαστολή με τη διαμονή που είναι πρόσκαιρη εγκατάσταση σε έναν τόπο. Υπάρχει όμως και η έννοια της ευρύτερης περιοχής του τόπου κατοικίας. Ως τέτοια θεωρείται η περιοχή στην οποία ο γεωργός έχει τη δυνατότητα καθημερινής πρόσβασης για την ομαλή λειτουργία της εκμετάλλευσης. Η περιοχή αυτή δεν θα πρέπει να βρίσκεται εκτός ορίων του νομού κατοικίας και των όμορών του.

Ε. Απασχόληση στη γεωργική εκμετάλλευση

Ως απασχόληση στη γεωργική εκμετάλλευση θεωρείται η εργασία που παρέχεται συστηματικά από φυσικό πρόσωπο στη γεωργική του εκμετάλλευση προκειμένου να επιτευχθεί οικονομικό αποτέλεσμα. Η φύση της εργασίας μπορεί να είναι διοικητική ή διαχειριστική, χειρωνακτική ή με τη χρήση μηχανών. Με την έννοια αυτή η προσφορά εργασίας σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις τρίτων δεν μπορεί να προσμετρηθεί στη γεωργική εργασία της εκμετάλλευσης.

ΣΤ. Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας

Για τη μέτρηση της εργασίας χρησιμοποιείται η Μονάδα Ανθρώπινης Εργασίας (ΜΑΕ). Η μία ΜΑΕ αντιστοιχεί σε εργασία 1.750 ωρών που παρέχεται υπό καθεστώς πλήρους απασχόλησης, από φυσικό πρόσωπο κατά τη διάρκεια ενός ημερολογιακού έτους σε όλους τους τομείς της οικονομίας.

Τα ανωτέρω σημαίνουν ότι ο συνολικός ετήσιος, χρόνος απασχόλησης που μπορεί να ληφθεί υπόψη στους υπολογισμούς για εργασία που παρέχεται μέσα και έξω από την εκμετάλλευση δεν μπορεί να ξεπεράσει τις 1.750 ώρες το χρόνο.

Με την έννοια αυτή τα πρόσωπα που δεν έχουν εξωγεωργική απασχόληση, είτε εξαρτημένη είτε όχι, δεν μπορούν, ανεξάρτητα από πραγματικό γεγονός, να

θεωρήσουν ότι προσφέρουν εργασία στη γεωργική τους εκμετάλλευση. Τέτοιες περιπτώσεις προσώπων μπορεί να είναι υπάλληλοι ν.π.δ.δ., ν.π.ι.δ. κλπ.

Εξετάζονται πάντα περιπτώσεις μικροεπαγγελματιών μόνιμων κάτοικων ορεινών μη τουριστικών, δημοτικών διαμερισμάτων πληθυσμού μέχρι 2.000 κατοίκων.

Ο υπολογισμός των απαιτούμενων ΜΑΕ για την κανονική λειτουργία της εκμετάλλευσης εκτελείται σύμφωνα με τα μεγέθη της και τους αντίστοιχους δείκτες που εκδίδονται για το σκοπό αυτό.

Z. Επαρκής επαγγελματική ικανότητα

Επαρκής επαγγελματική ικανότητα υφίσταται εφόσον συντρέχει μία από τις κάτωθι περιπτώσεις.

- Απασχόληση σε γεωργικές δραστηριότητες για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών ετών.
- Απασχόληση σε γεωργικές δραστηριότητες για χρονικό διάστημα μέχρι τριών ετών και βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων αρμοδιότητας υπουργείου Γεωργίας, διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών.
- Βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων διάρκειας τουλάχιστον 150 ωρών.
- Βεβαίωση παρακολούθησης μαθημάτων διάρκειας τουλάχιστον 300 ωρών, αρμοδιότητας υπουργείου Γεωργίας.
- Απολυτήριο/ Πτυχίο ΑΕΙ,ΤΕΙ, ΤΕΕ,ΤΕΣ, ΙΕΚ Δημοσίου ανάλογης κατεύθυνσης.

Η επαρκής επαγγελματική ικανότητα θα πρέπει να υφίσταται κατά την ημερομηνία εξέτασης του φακέλου υποψηφιότητας.

8.3.4.1 Επενδύσεις που ενισχύονται

Στα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και στα πλαίσια του αγροτουρισμού-αγροτοβιοτεχνίας είναι δυνατή η κατασκευή και ανάπτυξη των παρακάτω επενδύσεων:

- Δημιουργία ή και βελτίωση διανυκτέρευσης και εστίασης για τη συμπλήρωση της δυναμικότητας της περιοχής.
- Δημιουργία ή και βελτίωση μονάδων οικοτεχνίας, χειροτεχνίας και ειδών παραδοσιακής τέχνης, για την προώθηση της επιχειρηματικότητας και την αξιοποίηση τοπικών δεξιοτήτων.
- Δημιουργία κέντρων οργάνωσης, πληροφόρησης και προώθησης τοπικών προϊόντων.
- Δημιουργία ή και βελτίωση των υποδομών διημέρευσης, με σκοπό την αύξηση του τουριστικού προϊόντος και την επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου στην περιοχή.

Δεν ενισχύονται όμως οι επενδύσεις οι οποίες:

- Έχουν ενισχυθεί τη 2^η προγραμματική περίοδο και δεν έχει παρέλθει τριετία από την ημερομηνία έγκρισής τους και τουλάχιστον ένα έτος από την ολοκλήρωσή τους.
- Δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της ΚΥΑ 471/02.
- Δεν συνάδουν με την κοινοτική και εθνική νομοθεσία.

Ενισχύεται δε και ο ποιοτικός εκσυγχρονισμός κύριων και μη κύριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων, που ήδη βρίσκονται σε νόμιμη λειτουργία, με ειδικό σήμα λειτουργίας, ανεξαρτήτως από τη λειτουργική μορφή και τάξη τους.

Η χορήγηση της ενίσχυσης είναι εφικτή, εφόσον με την περάτωση των εργασιών, προμηθειών και σχετικών έργων, που συνιστούν τον ποιοτικό εκσυγχρονισμό, τα καταλύματα κατατάσσονται σε λειτουργικές τάξεις και μορφές που προαναφέρθηκαν. Η δυνατότητα μετατροπής της λειτουργικής μορφής και η δυνατότητα κατά τάξη προαγωγής των καταλυμάτων που δεν συγκαταλέγονται στο άρθρο 2, βεβαιώνεται από την αρμόδια υπηρεσία του Ε.Ο.Τ. ή της οικείας Περιφέρειας, η οποία και εγκρίνει την τροποποιητική αρχιτεκτονική μελέτη για τη μετατροπή της λειτουργικής μορφής ή και προαγωγής κατά τάξη και η έγκριση της τροποποιητικής αρχιτεκτονικής μελέτης, όπου απαιτείται, αποτελούν προϋπόθεση για τη χορήγηση ενίσχυσης των επενδύσεων ποιοτικού εκσυγχρονισμού στα οικεία προγράμματα, εφόσον πρόκειται για καταλύματα που δεν συγκαταλέγονται στη σχετική απαρίθμηση.

Όλες πάντως οι ενισχύσεις χορηγούνται με την προϋπόθεση ότι έχουν τηρηθεί οι νόμιμες διαδικασίες και έχουν ληφθεί οι νόμιμες άδειες για την επέκταση,

ίδρυση και εκσυγχρονισμό των αντίστοιχων καταλυμάτων και λοιπών εγκαταστάσεων από τους αρμόδιους φορείς.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφάλαιο 9:Θαλάσσιος Τουρισμός

9.1 Γενικά

Με τον όρο <<θαλάσσιος τουρισμός>> χαρακτηρίζεται κάθε τουριστική δραστηριότητα που έχει ως πρωταρχικό κίνητρο τη θάλασσα και τις ακτές της- είτε ως πεδίο άσκησης τουριστικών δραστηριοτήτων είτε ως ειδικό ενδιαφέρον.

Ο θαλάσσιος τουρισμός αποτελεί σημαντικό τομέας της τουριστικής βιομηχανίας. Για πολλά παράκτια και νησιωτικά κράτη (Μπαχάμες, Κανάριοι Νήσοι κτλ) ο θαλάσσιος τουρισμός είναι ο στυλοβάτης της τουριστικής βιομηχανίας τους. Στην οικονομία της Ε.Ε. η βιομηχανία του θαλάσσιου τουρισμού αποφέρει ετησίως 38 δισ. ευρώ και 327.000 άμεσες και έμμεσες θέσεις εργασίας.

Η ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού συνεπάγεται με την εισροή συναλλάγματος, την αύξηση της απασχόλησης και τη δημιουργία αναπτυξιακών υποδομών. Στην Ελλάδα η ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού ξεκίνησε την δεκαετία του 1960 με τις πρώτες μαρίνες να δημιουργούνται το 1963 στην Βουλιαγμένη, το 1966 στην Ζέα και το 1973 στην Αρετσού.

Η γεωμορφολογία της Ελλάδας ευνοεί την ανάπτυξη του εν λόγω είδους τουρισμού λόγω των ακόλουθων χαρακτηριστικών:

- Η Ελλάδα διαθέτει τη δεύτερη μεγαλύτερη ακτογραμμή στην ΕΕ καθώς στην επικράτεια της ανήκουν περισσότερα από 4.000 νησιά και βραχονησίδες, με 15.000 χλμ. ακτές και 1.600 λιμενίσκους και όρμους.

- Το ποσοστό των καθαρών θαλασσών της κυμαίνεται στο 95%.

- Το κόστος για τα καύσιμα των πλοίων είναι πολύ χαμηλό εξαιτίας της γεωγραφικής εγγύτητας των ελληνικών λιμένων.

- Οι καιρικές συνθήκες που επικρατούν στη χώρα είναι εξαιρετικές(300 ημέρες το χρόνο ετησίως, κατά μέσο όρο, ηλιοφάνεια)

- Ενδιαφέρον και εναλλασσόμενο φυσικό τοπίο.

- Πλούσια ιστορική-πολιτιστική κληρονομιά.

9.2 Πλοία αναψυχής

9.2.1 Όροι

Βάση του ν. 2743/1999 ερμηνεύονται οι παρακάτω όροι:

- Πλοίο αναψυχής είναι κάθε σκάφος ολικού μήκους και άνω των επτά μέτρων, το οποίο είτε διαθέτει είτε όχι χώρους ενδιαίτησης, έχει τη δυνατότητα, από τη γενική κατασκευή του, να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για ταξίδια περιήγησης ή και αναψυχής.
- Επαγγελματικό πλοίο αναψυχής ονομάζεται το πλοίο αναψυχής, που διαθέτει μεταφορική ικανότητα έως και σαράντα εννέα επιβατών, το οποίο διαθέτει χώρους ενδιαίτησης, εκτός από αυτούς του πληρώματος, και χρησιμοποιείται κατά αποκλειστικότητα για την εκτέλεση ταξιδιών περιήγησης ή και αναψυχής με ολική ναύλωση.
- Μηχανοκίνητο επαγγελματικό πλοίο αναψυχής. Το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής, το οποίο διαθέτει μηχανή, ως κύριο μέσο πρόωσης για ναυσιπλοΐα. Επίσης βοηθητικό μέσο πρόωσης, εάν αυτό απαιτείται από τις κείμενες διατάξεις, το οποίο και αναφέρεται στο πιστοποιητικό ασφαλείας.
- Ιστιοφόρο επαγγελματικό πλοίο αναψυχής. Το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής, το οποίο διαθέτει επαρκή ιστιοφορία, ως κύριο μέσο πρόωσης, φέρει βοηθητικό κινητήρα και διαθέτει τα κριτήρια καθορισμού του ως ιστιοφόρου, όπως αυτά ισχύουν.
- Ιδιωτικό πλοίο αναψυχής. Το πλοίο αναψυχής που δεν χρησιμοποιείται για επαγγελματική χρήση, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού.
- Πλοίαρχος. Το πρόσωπο το οποίο έχει προσληφθεί με σύμβαση μίσθωσης υπηρεσιών και έχει ως αρμοδιότητα τη διοίκηση του πλοίου, ασκεί εξουσία επί όλων των προσώπων που επιβαίνουν στο πλοίο, είναι ο νομικός εκπρόσωπος του πλοιοκτήτη και αυτών που επιβαίνουν στο πλοίο και καταρτίζει τις συμβάσεις ναυτολόγησης του πληρώματος σύμφωνα με τις οδηγίες του πλοιοκτήτη.
- Κυβερνήτης. Όσο αφορά τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής, το προσωπικό που τοποθετείται από το ναυλωτή ή ο επιβάτης, που διαθέτει ναυτική

κατάρτιση και εμπειρία και αναλαμβάνει τη διακυβέρνηση επαγγελματικού πλοίου αναψυχής, το οποίο δύναται να εκναυλώνεται χωρίς πλοίαρχο και πλήρωμα, σύμφωνα με τον νόμο αυτό.

Όταν πρόκειται για ιδιωτικά πλοία αναψυχής, κυβερνήτης χαρακτηρίζεται από το νόμο το πρόσωπο το οποίο διαθέτει ναυτική κατάρτιση και εμπειρία και ασκεί τη διακυβέρνηση του πλοίου. Ο κυβερνήτης έχει όλες τις ευθύνες, τις αρμοδιότητες και υποχρεώσεις που προβλέπονται για τον πλοίαρχο.

- Πλήρωμα. Το σύνολο των προσώπων που στελεχώνουν το πλοίο αναψυχής με σύμβαση ναυτολόγησης, πλην του πλοιάρχου.
- Επιβάτης. Κάθε πρόσωπο το οποίο επιβαίνει σε πλοίο αναψυχής είτε ιδιωτικό είτε επαγγελματικό, εκτός του πληρώματος, του πλοιάρχου ή του κυβερνήτη και των παιδιών ηλικίας κάτω του ενός έτους.
- Επιβαίνοντες. Το πλήρωμα και ο πλοίαρχος ή ο κυβερνήτης, οι επιβάτες και τα παιδιά ηλικίας κάτω του ενός έτους που επιβαίνουν σε πλοία αναψυχής.
- Χώροι ενδιαίτησης. Οι κλειστοί χώροι σίτισης, διαμονής και υγιεινής του πλοίου.
- Λιμένας αφετηρίας. Ο λιμένας που βρίσκεται εντός ελληνικής επικράτειας, από τον οποίο αποπλέει το επαγγελματικό πλοίο ταξιδιού και αναψυχής με τους επιβαίνοντες.

9.2.2 Επαγγελματικό γιώτινγκ

Το επαγγελματικό γιώτινγκ είναι ένας τομέας του θαλάσσιου τουρισμού που γνωρίζει τεράστια άνθηση στη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες, εξαιτίας των αναμφισβήτητων πλεονεκτημάτων της.

Το γιώτινγκ πρωτοεμφανίστηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1950 με τη μορφή της ενοικίασης ιδιωτικών σκαφών σε τουρίστες για περιήγηση, με μορφή μάλλον ερασιτεχνική. Στο ελληνικό στόλο του γιώτινγκ ανήκουν πάνω από 4.000 ελληνικά επαγγελματικά σκάφη αναψυχής που διατίθενται για ναύλωση.

Τα ιστιοφόρα επαγγελματικά πλοία αναψυχής διακρίνονται σε επανδρωμένα και χωρίς μόνιμο πλήρωμα.

Τα μεν επανδρωμένα περιλαμβάνουν μικρά ιστιοπλοϊκά αλλά και μηχανοκίνητα σκάφη με μήκος μεγαλύτερο από 100 πόδια.

Αφετέρου, τα σκάφη χωρίς μόνιμο πλήρωμα είναι ως επί το πλείστον ιστιοπλοϊκά και συνήθως φτάνουν τα 50 πόδια, είναι εξοπλισμένα με πανιά αλλά και με βοηθητική μηχανή. Μπορούν να ενοικιαστούν με την προϋπόθεση ότι δύο από τους επιβάτες διαθέτουν δίπλωμα κυβερνήτη ή βεβαίωση από αναγνωρισμένο ναυτικό όμιλο που να αποδεικνύει τις ιστιοπλοϊκές τους γνώσεις στην ανοικτή θάλασσα και τη ναυτική εμπειρία τους. Σε διαφορετική περίπτωση προβλέπεται η πρόσληψη κυβερνήτη με βασικές γνώσεις, ώστε να χειριστεί το γιότ.

Στην κατηγορία των bare boats ανήκουν και οι στολίσκοι σκαφών. Πρόκειται για ομάδες 10-12 σκαφών που συνοδεύονται από ένα σκάφος αρχηγό και συνήθως, ακολουθούν ένα προσχεδιασμένο δρομολόγιο. Στο σκάφος αρχηγό πρέπει υποχρεωτικά να επιβαίνουν ένας μηχανικός, ένας καπετάνιος και ένας ξεναγός.

Υπάρχουν ακόμη και ιστιοπλοϊκά που ναυλώνονται με ή χωρίς κυβερνήτη, τα παραδοσιακά καϊκία, που υπάγονται στα επανδρωμένα και νοικιάζονται στην πλειοψηφία τους από οικογένειες και τα κρούιζερς που αποτελούν πόλο έλξης για γκρουπ τουριστών.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι το σύνολο των προς ενοικίαση σκαφών πρέπει να είναι εγγεγραμμένο στα ελληνικά νηολόγια, να πλέουν με ελληνική σημαία και να έχουν αναγνωριστεί από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας ως επαγγελματικά σκάφη αναψυχής.

Προκειμένου να καταχωρηθεί ένα σκάφος στον Ελληνικό Νηογνώμονα πρέπει πρωτίστως να καταμετρηθεί και να καταχωρηθεί με σκοπό να διαπιστωθεί αν τηρεί τους διεθνείς κανόνες ασφαλείας.

Η υπογραφή ενός συμβολαίου ναυλοσυμφώνου μεταξύ των συμβαλλομένων είναι απαραίτητη για την τελική κράτηση ενός σκάφους. Πρόκειται για ένα έντυπο εις τριπλούν, το οποίο αναφέρει τους όρους ναύλωσης, είναι εγκεκριμένο από το ΥΕΝ, και αναγνωρισμένο από τον ΕΟΤ.

9.2.3 Άδεια επαγγελματικών πλοίων αναψυχής

Ένα πλοίο μπορεί να χαρακτηριστεί σαν πλοίο αναψυχής και επαγγελματικό με άδεια του υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, ή οποία εκδίδεται ύστερα από αίτηση που καταθέτει στην αρμόδια Διεύθυνση του υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας ο εφοπλιστής ή ο πλοιοκτήτης. Η διάρκεια ισχύος της άδειας είναι αορίστου χρόνου με μία επιφύλαξη.

Με την αίτηση υποβάλλονται και τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Επικυρωμένο αντίγραφο πιστοποιητικού ασφαλείας, που είναι σε ισχύ και αναγνωρίζεται, σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία, από το οποίο να βεβαιώνεται ότι το πλοίο αναψυχής είναι κατάλληλο για να χαρακτηριστεί ως επαγγελματικό κατά τις διατάξεις του νόμου αυτού.
- Επικυρωμένο αντίγραφο του εγγράφου εθνικότητας του πλοίου αναψυχής από το οποίο προκύπτει ή οριστική νηολόγησή του σε ελληνικό νηολόγιο ή σε νηολόγια που αναφέρονται στον νόμο.
- Θεωρημένο αντίγραφο της βεβαίωσης έναρξης εργασιών με αντικείμενο την εκμετάλλευση επαγγελματικών πλοίων αναψυχής, που εκδίδεται από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.
- Απόδειξη είσπραξης παραβόλου ή έντυπο παράβολο.
- Βεβαίωση εγγραφής στο Ναυτικό Επιμελητήριο της Ελλάδος και μη ύπαρξης οφειλών.

Η άδεια υπόκειται σε τακτική θεώρηση, από την αρμόδια Διεύθυνση του Υ.Ε.Ν., ανά τριετία και ειδικότερα το τελευταίο τρίμηνο πριν από τη συμπλήρωση τριών από την έκδοση ή την προηγούμενη θεώρηση ή τη λήξη της κατ' εξοχήν θεώρησης που τυχόν έχει θεωρηθεί και εφόσον έχουν τηρηθεί οι απαραίτητοι όροι.

Η άδεια μπορεί, κατ, εξαίρεση, να θεωρηθεί για ένα μόνο έτος, αν δεν πραγματοποιήθηκε το προβλεπόμενο κατώτερο όριο ημερών ναύλωσης και με σκοπό τη συμπλήρωσή του, αν η μη πραγματοποίηση του ορίου οφείλεται σε ανώτερη βία ή σε μεγάλης έκτασης επισκευές ή μετασκευές, που έχουν έγκαιρα και γραπτά αναφερθεί στην εγγύτερη λιμενική αρχή.

Η ισχύς της επαγγελματικής άδειας του επαγγελματικού πλοίου παύει σε περιπτώσεις εάν ο δικαιούχος διαγράψει το πλοίο από το νηολόγιο στο οποίο είναι εγγεγραμμένο ή αν το ζητήσει κ.α.

Παύει δε αυτοδίκαια να ισχύει εφόσον μέσα στις προθεσμίες που προβλέπεται δεν ζητηθεί η καταχώριση αλλαγής ή δεν θεωρηθεί.

9.2.4 Ναύλωση

A. Έννοια

Σύμφωνα με τον Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου ως ναύλωση ορίζεται:

Η σύμβαση με την οποία, ο ένας από τους συμβαλλόμενους ο εκναυλωτής, αναλαμβάνει την υποχρέωση να διαθέσει στον άλλον συμβαλλόμενο, τον ναυλωτή, το πλοίο (στο σύνολο ή στο μέρος του) για την πραγματοποίηση θαλάσσιας μεταφοράς έναντι χρηματικού ανταλλάγματος που λέγεται ναύλος. Η θαλάσσια μεταφορά μπορεί να περιλαμβάνει είτε μεταφορά επιβατών (σύμβαση μεταφοράς επιβατών) είτε πραγμάτων (σύμβαση μεταφοράς πραγμάτων).

Η εκτέλεση ταξιδιών αναψυχής ή και περιήγησης με ολική ναύλωση πραγματοποιείται, βάση των διαδικασιών που καθορίζονται στον νόμο, από πλοία αναψυχής υπό ελληνική σημαία, που έχουν χαρακτηριστεί ως επαγγελματικά.

Το δικαίωμα εκτέλεσης των ταξιδιών αυτών που διενεργούνται μεταξύ ελληνικών λιμένων της ηπειρωτικής ακτογραμμής, χωρίς προσεγγίσεις σε νησιά, παρέχεται και στα πλοία αναψυχής που φέρουν σημαία κράτους- μέλους της Ε.Ε. ή του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, πλην της Ελβετίας, εφόσον στην επικράτεια του κράτους που τηρούνται τα νηολογια στα οποία είναι νηολογημένα, εφαρμόζεται η Συνθήκη της Ε.Κ.

Θα πρέπει όμως τα εν λόγω πλοία να πληρούν τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για να εκτελούν ενδομεταφορές στα παραπάνω κράτη και να έχουν χαρακτηριστεί επαγγελματικά βάση των διατάξεων του νόμου. Τα πλοία αυτά εφόσον η χωρητικότητά τους υπερβαίνει τα εξακόσια πενήντα γκρος τόναζ μπορούν να προσεγγίζουν και σε ελληνικούς νησιωτικούς λιμένες.

Η εκμετάλλευση των επαγγελματικών πλοίων αναψυχής επιτρέπεται μόνο με ολική ναύλωση διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα ωρών και έχει ως αποκλειστικό σκοπό την αναψυχή ή και περιήγηση. Δεν επιτρέπεται δε η μερική ή ολική ναύλωση για μεταφορά προσώπων με εισιτήριο ή πραγμάτων με ναύλο.

Το δικαίωμα της εκναύλωσης εκχωρείται μόνο στους πλοιοκτήτες για τα υπό την πλοιοκτησία τους, και στους εφοπλιστές για τα υπό εφοπλισμό τους επαγγελματικά πλοία αναψυχής.

Το ίδιο δικαίωμα εκχωρείται επίσης στους κάτοχους άδειας λειτουργίας γραφείου γενικού τουρισμού και στους ναυλομεσίτες. Η άσκηση του δικαιώματος εκναύλωσης από το προαναφερθέντα πρόσωπα προϋποθέτει την έγγραφη συγκατάθεση του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή, με τους οποίους καθίστανται υπεύθυνοι για την τήρηση των όρων του ναυλοσυμφώνου και των διατάξεων του νόμου.

Απαγορεύεται η επιβίβαση στο επαγγελματικό πλοίο αναψυχής άλλων προσώπων, πέραν αυτών που αναγράφονται στην κατάσταση επιβαινόντων που είναι θεωρημένη από τη λιμενική αρχή του λιμένα αφετηρίας, εκτός εάν η εν λόγω επιβίβαση προβλέπεται ρητά από το ναυλοσύμφωνο.

Στην περίπτωση που η εκναύλωση γίνεται από αλλοδαπούς, το συνάλλαγμα που εισπράττεται διατίθεται από τον εκναυλωτή βάση των σχετικών ρυθμίσεων της Τράπεζας της Ελλάδας.

B. Όριο ναύλωσης

Τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής πρέπει να συμπληρώνουν ανά τριετία, από την ημερομηνία καταχώρισής τους στο Μητρώο, ελάχιστο αριθμό ημερών ναύλωσης, ο οποίος ορίζεται σε:

- εκατόν πέντε ημέρες όταν εκναυλώνονται χωρίς πλοίαρχο και πλήρωμα,
- εβδομήντα πέντε ημέρες όταν εκναυλώνονται με πλοίαρχο και πλήρωμα,
- είκοσι πέντε ημέρες όταν πρόκειται για χαρακτηρισμένα ως παραδοσιακά, ανεξάρτητα αν εκναυλώνονται με ή χωρίς πλοίαρχο και πλήρωμα.

Ο ανωτέρω ελάχιστος αριθμός ημερών ναύλωσης μειώνεται για τα πλοία που έχουν συμπληρώσει ηλικία πέντε ετών κατά πέντε τοις εκατό (5%), δέκα ετών κατά δέκα τοις εκατό (10%), δεκαπέντε (15) ετών κατά δεκαπέντε τοις εκατό (15%) και για όσα έχουν συμπληρώσει τα είκοσι (20) έτη κατά είκοσι τοις εκατό (20%). Στην περίπτωση που προκύπτει δεκαδικός αριθμός γίνεται στρογγυλοποίηση στην πλησιέστερη ακέραιη μονάδα, ενώ το ήμισυ (0,5) στην αμέσως μεγαλύτερη ακέραιη μονάδα.

Για τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης συνυπολογίζονται οι ημέρες που πραγματοποιούνται εντός και εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, όπως αυτές προκύπτουν από τα αντίστοιχα ναυλοσύμφωνα που έχουν υποβληθεί από τον εκναυλωτή, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Οι ελλείπουσες, για τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού, ημέρες ναύλωσης, είναι δυνατό να συμπληρώνονται από τυχόν πλεονάζουσες ημέρες της αμέσως προηγούμενης τριετίας.

Οι ημέρες κατά τις οποίες το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής δεν εκτελεί σύμβαση ναύλωσης και ιδιοχρησιμοποιείται από τον πλοιοκτήτη ή τον εφοπλιστή, κατά τα οριζόμενα στην παρ. 2 του άρθρου 9, δεν προσμετρώνται για τη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης.

Αν μεταβληθεί η πλοιοκτησία ή ο εφοπλισμός, ο νέος πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής υπεισέρχεται στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του προηγούμενου πλοιοκτήτη ή εφοπλιστή, που απορρέουν από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και αφορούν στη συμπλήρωση του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης, καθώς και στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του προηγούμενου, έναντι της Φορολογικής και Τελωνειακής Διοίκησης, εφόσον αφορούν το πλοίο.

Ο έλεγχος των ημερών ναύλωσης διενεργείται, βάσει των ναυλοσυμφώνων, ανά τριετία, από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, η οποία καταχωρίζει το αποτέλεσμα του υπολογισμού στο Μητρώο του άρθρου 2.

Εάν δεν έχει συμπληρωθεί ο ελάχιστος αριθμός ημερών ναύλωσης, ο πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής μπορεί, πριν από τη λήξη της τριετίας, να υποβάλει στην αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου αίτηση για χορήγηση κατ' εξαίρεση παράτασης ενός (1) έτους προκειμένου να συμπληρωθούν οι ελλείπουσες ημέρες ναύλωσης, εφόσον η αδυναμία οφείλεται σε ανωτέρα βία, εξαιρουμένης της κατάσχεσης, ή σε μεγάλης έκτασης μετασκευές ή επισκευές, που έχουν έγκαιρα και εγγράφως γνωστοποιηθεί από τον ενδιαφερόμενο στην οικεία Λιμενική Αρχή και οι οποίες αποδεικνύονται από σχετική βεβαίωση της αρμόδιας Διεύθυνσης του Κλάδου Ελέγχου Εμπορικών Πλοίων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου ή εξουσιοδοτημένου οργανισμού (νηογνώμονα).

Στην περίπτωση που έχει πραγματοποιηθεί το ογδόντα τοις εκατό (80%) του ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης δύναται, μετά από αίτηση του πλοιοκτήτη ή του εφοπλιστή, η οποία υποβάλλεται πριν από τη λήξη της τριετίας προς την αρμόδια

Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου, να χορηγηθεί παράταση για τη συμπλήρωση των ελλειπουσών ημερών μέσα στην αμέσως επόμενη τριετία. Εφαρμογή της παρούσας διάταξης δεν μπορεί να γίνει δεύτερη φορά για το ίδιο πλοίο, αν δεν έχει μεσολαβήσει τουλάχιστον μία τριετία, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 5 και 6, στην οποία έχει συμπληρωθεί ο απαιτούμενος αριθμός ημερών ναύλωσης.

Η χορηγηθείσα, κατά τα οριζόμενα στις περιπτώσεις β' και γ' παράταση, καταχωρίζεται από την αρμόδια Διεύθυνση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου στο Μητρώο του άρθρου 2. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου μπορεί να καθορίζεται κάθε αναγκαία διαδικασία και λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου.

Επαγγελματικά πλοία αναψυχής υπό σημαία ελληνική ή άλλου κράτους – μέλους της Ε.Ε. για τα οποία έχει καταβληθεί ο αναλογών Φ.Π.Α. κατά την εισαγωγή ή την απόκτηση, χωρίς να έχει εκπέσει ή επιστραφεί, δεν έχουν υποχρέωση εκτέλεσης ελάχιστου αριθμού ημερών ναύλωσης.

Γ. Ναυλοσύμφωνο

Η σύμβαση ολικής ναύλωσης έχει ως αντικείμενο τη χρήση του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής με σκοπό την αναψυχή ή και την περιήγηση. Η σύμβαση αποδεικνύεται εγγράφως με τη σύνταξη ναυλοσυμφώνου.

Τα επαγγελματικά και τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, εφόσον είναι ναυλωμένα, υποχρεούνται να είναι εφοδιασμένα με αντίγραφα των αντίστοιχων ναυλοσυμφώνων και με καταστάσεις επιβαινόντων. Τα αντίγραφα αυτά θεωρούνται από τη λιμενική αρχή του λιμένα αφετηρίας, βρίσκονται πάντα εντός του πλοίου και επιδεικνύονται σε κάθε ζήτηση από τις αρμόδιες αρχές. Αντίγραφα των ναυλοσυμφώνων υποβάλλονται από τον εκναυλωτή, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 5 του άρθρου 3, στις υπηρεσίες της Φορολογικής και Τελωνειακής Διοίκησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4174/2013, Α' 170).

Τα ναυλοσύμφωνα φυλάσσονται, με ευθύνη του εκναυλωτή, επί μια πενταετία από την ημερομηνία θεώρησής τους.

Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, καθορίζεται υπόδειγμα του ναυλοσυμφώνου στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, οι βασικοί όροι αυτού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια. Οι συμβαλλόμενοι δύνανται ελευθέρως να προσθέτουν

οποιοδήποτε άλλο όρο ή συμφωνία, που δεν έρχεται σε αντιδιαστολή με την ισχύουσα νομοθεσία.

Με ειδική άδεια του προϊσταμένου της αρμόδιας λιμενικής αρχής, ένα επαγγελματικό πλοίο αναψυχής μπορεί να αποπλεύσει χωρίς επιβάτες, αν απαιτείται να πλεύσει προς άλλο λιμένα για την παραλαβή επιβατών. Οι λιμένες προσέγγισης αναφέρονται στην ειδική άδεια. Παρέκκλιση είναι εφικτή μόνο για λόγους ανωτέρας βίας ή εκτέλεσης ναυλοσυμφώνου που έχει συναφθεί εκτάκτως. Για τους λόγους αυτούς πρέπει να ενημερωθεί η αρχή που χορήγησε την άδεια.

Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και για το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής, που έχει υποστεί βλάβη και κρίνεται αναγκαίο, από την αρμόδια λιμενική αρχή, να μεταβεί σε άλλο λιμένα για επισκευή. Στην εν λόγω περίπτωση η ειδική άδεια του προϊσταμένου της αρμόδιας λιμενικής αρχής αναφέρει και το είδος της βλάβης.

Ως λιμένας αφετηρίας και ελέγχου της σύμβασης ολικής ναύλωσης, στις περιπτώσεις που πραγματοποιείται έναρξη του ταξιδιού εκτός της ελληνικής επικράτειας, θεωρείται ο πρώτος ελληνικός λιμένας στον οποίο προσεγγίζει το επαγγελματικό πλοίο αναψυχής.

Πριν από τον απόπλου, ο κυβερνήτης ή ο πλοίαρχος επαγγελματικού πλοίου αναψυχής είναι υποχρεωμένος να υποβάλλει στη λιμενική αρχή του λιμένα αφετηρίας, κατάσταση με τα στοιχεία των επιβατών, αντίγραφο της οποίας, θεωρημένο από την ίδια αρχή, πρέπει να φέρει μαζί με τα λοιπά έγγραφα κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Με άδεια της αρμόδιας λιμενικής αρχής, η οποία χορηγείται μετά από αίτηση του δικαιούχου, δύναται να επιτρέπεται η εκτέλεση έως πέντε ταξιδιών κατ' έτος χωρίς το επαγγελματικό πλοίο να τελεί υπό ναύλωση. Τα ταξίδια αυτά δεν μπορούν να έχουν συνολική διάρκεια περισσότερο από τριάντα μέρες, εκ των οποίων μόνο δεκαπέντε μέρες μπορούν να πραγματοποιούνται μεταξύ 1^{ης} Απριλίου μέχρι 31^{ης} Οκτωβρίου. Δεν περιλαμβάνονται κατά των υπολογισμό του ορίου των τριάντα ημερών τα ταξίδια που γίνονται:

- Εάν έχει υποστεί βλάβη και κρίνεται απαραίτητο, από την αρμόδια λιμενική αρχή, να μεταβεί σε άλλο λιμένα για επισκευή,
- Για λογαριασμό φορέων που σχετίζονται με το ευρύτερο δημόσιο τομέα, με σκοπό την ανάπτυξη του θαλάσσιου τουρισμού,

- Αν επιστρέφει χωρίς επιβάτες, στο λιμένα του μόνιμου ελλιμενισμού του, μετά την οριστική αποβίβαση των επιβατών.

Η εκτέλεση των ταξιδιών αναγράφεται στο <<Ειδικό Έντυπο Πληροφοριακών Στοιχείων Επαγγελματικού Πλοίου Αναψυχής>>, που χορηγείται από τη λιμενική αρχή σε λιμένα αρμοδιότητας της οποίας είναι ελλιμενισμένο το πλοίο κατά την έκδοση άδειας επαγγελματικού πλοίου αναψυχής.

9.2.5 Στελέχωση επαγγελματικών πλοίων αναψυχής

Πλοία αναψυχής με ολικό μήκος μέχρι και είκοσι τέσσερα μέτρα, επιτρέπεται να εκναυλώνονται χωρίς να υπηρετεί σε αυτά πλοίαρχος και πλήρωμα. Τα πλοία αναψυχής της παραπάνω κατηγορίας επιτρέπεται να ναυτολογούν πλήρωμα το οποίο υποχρεωτικά ασφαρίζεται στο Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο, χωρίς να υποχρεούνται, έναντι του Ν.Α.Τ. ή των Λιμενικών Αρχών, να τηρούν οποιαδήποτε οργανική σύνθεση.

Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Ναυτικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, καθορίζονται τα προσόντα του κυβερνήτη, ο τρόπος πιστοποίησής τους, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Η οργανική σύνθεση πληρώματος των πλοίων αναψυχής για τα οποία υφίσταται, με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, υποχρέωση τήρησης οργανικής σύνθεσης, καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, αφού ληφθούν υπόψη τα ειδικά χαρακτηριστικά τους.

Για τα πλοία αναψυχής, τα οποία δεν φέρουν την ελληνική σημαία και υπάγονται στις διατάξεις της περίπτωσης α' της παρ. 3 του άρθρου 3, εφόσον έχουν ολική χωρητικότητα κάτω των 650 gt, τα θέματα σχετικά με τη στελέχωση ρυθμίζονται από τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας μόνο ως προς την ειδικότητα και τον αριθμό.

Εταιρείες που έχουν στην ιδιοκτησία ή διαχείρισή τους πλοίο αναψυχής του Ν. Υπ' Αριθμ. 4256, δύνανται να μεταθέτουν άτομα της οργανικής σύνθεσης ή βοηθητικού προσωπικού σε άλλο πλοίο αναψυχής υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

- Να υπάρχει κοινή διαχειρίστρια εταιρεία του Κώδικα Ασφαλούς Διαχείρισης (ISM Code),

- Να υπάρχει σχετική γραπτή σύμβαση διαχείρισης μεταξύ των πλοιοκτητριών εταιρειών των δύο πλοίων.

9.2.6 Μητρώο και αρχείο επαγγελματικών πλοίων αναψυχής

Το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας τηρεί για τα επαγγελματικά πλοία αναψυχής μητρώο και αρχείο ατομικών φακέλων τους. Στο μητρώο περιλαμβάνονται ο αριθμός νηολογίου και το όνομα του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής, καθώς και η επωνυμία ή το όνομα του νομικού ή φυσικού προσώπου που αναγράφεται στην άδεια ως δικαιούχος και ο αριθμός του φορολογικού μητρώου του. Στον ατομικό φάκελο φυλάσσονται τα δικαιολογητικά που σχετίζονται με την άδεια του επαγγελματικού πλοίου αναψυχής, αντίγραφο της και κάθε άλλο έγγραφο που αφορά το πλοίο.

9.3 Ιδιωτικά πλοία αναψυχής

9.3.1 Γενικά

Η εκτέλεση ταξιδιών αναψυχής ή και περιήγησης από ιδιωτικά πλοία αναψυχής με ελληνική σημαία με καταβολή ναύλων απαγορεύεται. Πριν από τον απόπλου ο κυβερνήτης ή ο πλοίαρχος κάθε ιδιωτικού πλοίου αναψυχής με ελληνική σημαία οφείλει να υποβάλλει στην λιμενική αρχή του λιμένα αφετηρίας και κάθε λιμένα προσέγγισης, κατάσταση με τα στοιχεία των επιβαινόντων απλό αντίγραφο της οποίας πρέπει να φέρει κατά τη διάρκεια του ταξιδιού μαζί με τα υπόλοιπα έγγραφα.

Τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής με ελληνική σημαία, καθώς και για τα σκάφη ή άλλα θαλάσσια μέσα αναψυχής τα οποία θεωρούνται ταχύπλοα, έχουν τις ίδιες υποχρεώσεις με τα επαγγελματικά, ως προς την καταχώρηση στο σχετικό μητρώο και αρχείο.

Στα παραπάνω παρέχεται επίσης και Δελτίο Κίνησης Πλοίου Αναψυχής(ΔΕ.Κ.Π.Α.). Σημειώνουμε ιδιαίτερα:

- Με ΔΕ.Κ.Π.Α. εφοδιάζονται τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής, όπως αυτά ορίζονται στις διατάξεις της περίπτωσης α της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του νόμου, δηλαδή κάθε σκάφος ολικού μήκους άνω των επτά μέτρων ιστιοφόρο ή μηχανοκίνητο, το οποίο μπορεί από τη γενική κατασκευή του να χρησιμοποιείται για την εκτέλεση ταξιδιών αναψυχής και το οποίο δεν είναι επαγγελματικό.

- Το ΔΕ.Κ.Π.Α. χορηγείται από οποιαδήποτε Λιμενική Αρχή, ανεξαρτήτως του τόπου ελλιμενισμού του πλοίου ή από τη Λιμενική Αρχή του λιμένα στον οποίο καταπλέει το πλοίο αναψυχής κατά την είσοδό του στην Ελλάδα.

- Το ΔΕ.Κ.Π.Α. είναι αορίστου ισχύος και υπόκειται σε ετήσια θεώρηση από τη Λιμενική Αρχή.

Όσο αφορά τα πλοία αναψυχής με ξένη σημαία κατά κανόνα δεν μπορούν να χρησιμοποιούν ως αφετηρία ελληνικούς λιμένες, ή να παραλαμβάνουν επιβάτες από ελληνικούς λιμένες με στόχο την εκτέλεση ταξιδιών περιήγησης ή και αναψυχής με καταβολή ναύλου μεταξύ λιμένων ή και ακτών της ελληνικής επικράτειας.

Η εξαίρεση αυτή αφορά και τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής που φέρουν σημαία κράτους-μέλους της Ε.Ε., καθώς και των χωρών της Ε.Ζ.Ε.Σ. και του Ε.Ο.Χ.

9.3.2.Τέλη κυκλοφορίας

Για τα ιδιωτικά πλοία αναψυχής ολικού μήκους άνω των επτά μέτρων, ανεξάρτητα από τη σημαία που φέρουν, που δεν ελλιμενίζονται μόνιμα σε λιμένες εντός της ελληνικής επικράτειας, καταβάλλονται για τις διευκολύνσεις που τους παρέχονται κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη χώρα, τέλη κυκλοφορίας υπέρ του Ειδικού Λογαριασμού Κεφαλαίου Λιμενικής Αστυνομίας.

Τα τέλη κυκλοφορίας υπολογίζονται για κάθε μέτρο ολικού μήκους του πλοίου και οφείλονται κάθε φορά που το πλοίο εισέρχεται εντός της χώρας. Καταβάλλονται στην πρώτη λιμενική αρχή που θα προσεγγίσει το πλοίο μόλις εισέλθει στη χώρα.

9.3.3 Δασμολογικές απαλλαγές

Ορισμένες κατηγορίες ειδών απαλλάσσονται από τους δασμούς και υπόλοιπους φόρους που εισπράττονται στα τελωνεία υπέρ του Δημοσίου ή τρίτων εφόσον αυτά παραλαμβάνονται από σκάφη που διεξάγουν θαλάσσιες εργασίες με σκοπό το κέρδος. Τέτοιου είδους εργασίες μπορεί να είναι οι υπηρεσίες που παρέχουν αυτά προς τρίτους με αμοιβή ή η εκμετάλλευση του θαλάσσιου πλούτου με αυτά.

Τα είδη που απαλλάσσονται από του δασμούς είναι τα κάτωθι:

- α) τα τροφοεφόδια.
- β) Τα λιπαντικά και τα καύσιμα.
- γ) Οι μηχανές και κάθε τύπου μηχανήματα, τα μέσα τηλεπικοινωνίας και συνεννόησης, καθώς και τα εξαρτήματα και τα ανταλλακτικά τους.
- δ) Τα κάθε είδους υλικά, εργαλεία και τα υπόλοιπα είδη.
- ε) Τα έπιπλα και σκεύη, καθώς και ο σχετικός εξοπλισμός.

Τα προαναφερόμενα είδη απαλλάσσονται από τους δασμούς εφόσον είναι απαραίτητα είτε για την πλήρωση των αναγκών των επιβαινόντων προσώπων, είτε για την κίνηση, συντήρηση ή επισκευή των πλοίων και για την εκπλήρωση του σκοπού για τον οποίο προορίζονται.

Τα σκάφη που δικαιούνται να παραλαμβάνουν τα ανωτέρω είδη χωρίς δασμούς είναι:

- Τα υπό ελληνική ή ξένη σημαία πλοία, καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εξωτερικού.
- Τα πλοία ή πλοiάρια, που βάση των κείμενων διατάξεων, αναγνωρίζονται ως επαγγελματικά τουριστικά, ανεξάρτητα από τη χωρητικότητά τους.
- Τα υπό ξένη σημαία πλοία καθαρής χωρητικότητας 10 τουλάχιστον κόρων που εκτελούν πλόες εξωτερικού, με εξαίρεση τα τροχοεφόδια.
- Οποιαδήποτε άλλα πλοiάρια και πλωτά ναυπηγήματα υπό ελληνική ή ξένη σημαία, καθαρής χωρητικότητας τουλάχιστον 5 κόρων, που εκτελούν εργασίες με σκοπό το κέρδος, και δεν συμπεριλαμβάνονται στις ανωτέρω κατηγορίες, μπορούν να παραλάβουν με ατέλεια μόνον είδη ορισμένων

κατηγοριών. Το ίδιο ισχύει και για τα σπογγαλιευτικά και τα αλιευτικά ανεξάρτητα από τη χωρητικότητά τους. Κατ' εξαίρεση, οι ίδιες απαλλαγές ισχύουν και για τα πλοία και τουριστικά πλοία ιδιωτικής χρήσης που φέρουν ξένη σημαία.

Ειδικότερα όσον αφορά τα λιπαντικά και τα καύσιμα δικαιούνται ατελούς παραλαβής των ποσοτήτων που τους είναι απαραίτητες οι κάτωθι κατηγορίες πλωτών μέσων:

- Τα σπογγαλιευτικά και αλιευτικά ανεξαρτήτως της χωρητικότητάς τους.
- Τα υπό ξένη σημαία τουριστικά πλοία ή πλοία ιδιωτικής χρήσης, εφόσον η αξία τους καταβάλλεται σε συνάλλαγμα που αποδεδειγμένα έχει εισαχθεί από το εξωτερικό,
- Τα πλωτά μέσα που αναφέρθηκαν στην προηγούμενη περίπτωση για τις υπηρεσίες που προσφέρθηκαν πέραν από την περιοχή του λιμανιού.

Οι φορολογικές και δασμολογικές απαλλαγές παρέχονται με παράλληλη καταβολή σε συνάλλαγμα της αξίας των ειδών που παραλαμβάνονται ατελώς, εφόσον αυτά προορίζονται για πλοία που φέρουν ξένη σημαία.

9.3.4 Απαλλαγή από τέλη κυκλοφορίας

Τα πλοία αναψυχής, επαγγελματικά ή ιδιωτικής χρήσης, με ή χωρίς θαλάμους, καθώς και οι βενζινάκατοι, απαλλάσσονται από την καταβολή των τελών κυκλοφορίας και του ειδικού τέλους, εφόσον κινούνται με βενζινομηχανή ή πετρελαιομηχανή και φέρουν ελληνική σημαία.

Τα παραπάνω ισχύουν και για τα υπό ξένη σημαία σκάφη αναψυχής, ιδιωτικής χρήσης και επαγγελματικά.

Στα προαναφερθέντα σκάφη εφόσον είναι σκάφη αναψυχής ιδιωτικής χρήσης, θεσμοθετείται ετήσια ανταποδοτική εισφορά υπέρ των λιμενικών ταμείων της χώρας, ως αντάλλαγμα για τις παρεχόμενες διευκολύνσεις.

Η βεβαίωση και είσπραξη της παραπάνω εισφοράς, διενεργείται από το λιμενικό ταμείο στην επικράτεια του οποίου ελλιμενίζεται το πλοίο ή και από άλλο

λιμενικό ταμείο, εφόσον αυτό εξακριβώσει ότι η παραπάνω εισφορά δεν καταβλήθηκε.

9.3.5 Επιθεωρήσεις

A. Γενικά

Τα επαγγελματικά τουριστικά σκάφη τα οποία φέρουν ελληνική σημαία και με μέγιστη μεταφορική ικανότητα τα 25 άτομα¹⁶, υπόκεινται σε αρχική, αλλά και σε περιοδικές επιθεωρήσεις από την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων Λιμενική Αρχή ή τον Ελληνικό Νηογνώμονα, προκειμένου να διαπιστωθεί ή συμμόρφωσή τους στις απαιτήσεις που προβλέπει ο σχετικός κανονισμός.

Η περιοδική επιθεώρηση διενεργείται κάθε δύο χρόνια για τα σκάφη που μεταφέρουν μέχρι δώδεκα επιβάτες, ενώ για αυτά που μεταφέρουν περισσότερους κάθε χρόνο.

Μετά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης, τα τουριστικά πλοία εφοδιάζονται με πιστοποιητικά αξιοπλοΐας.

Επιπροσθέτως, κάθε τέσσερα χρόνια γίνεται επίσης σε περιοδικές επιθεωρήσεις, πλην της αρχικής, από τα ίδια όργανα, μετά την ολοκλήρωση της οποίας εφοδιάζονται με Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης. Το εν λόγω πιστοποιητικό έχει ισχύ τέσσερα χρόνια. Υπόκειται δε σε θεώρηση μετά από επιθεώρηση που πραγματοποιείται στο μέσο του χρονικού αυτού διαστήματος(ενδιάμεση επιθεώρηση) ή εντός τριμήνου πριν ή τρεις μήνες μετά τη συμπλήρωση της ημερομηνίας αυτής.

Η ενδιάμεση επιθεώρηση περιλαμβάνει έλεγχο όλων των τομέων, όπως και η τακτική, εκτός από το εξωτερικό της γάστρας, της έλικας και του πηδαλίου.

Τα πλοία αναψυχής με ελληνική σημαία, υπόκεινται και αυτά σε επιθεώρηση¹⁷ κάθε δύο χρόνια, από την Ε.Ε.Π. ή τον Ελληνικό Νηογνώμονα, προκειμένου να διαπιστωθεί αν τηρούν τις απαιτήσεις που προβλέπονται από τον κανονισμό.

¹⁶ Στα επαγγελματικά τουριστικά πλοία, που παραλαμβάνουν περισσότερους από 25 επιβάτες, εφαρμόζονται οι νομοθετικές διατάξεις που αφορούν τα επιβατηγά πλοία. Αφετέρου στα τουριστικά πλοία αναψυχής που παραλαμβάνουν περισσότερους από 25 επιβάτες εφαρμόζονται οι διατάξεις που προβλέπονται για την κατηγορία τους.

¹⁷ Όπως τα επαγγελματικά έτσι και τα τουριστικά σκάφη αναψυχής, σε κάθε αρχική ή ενδιάμεση επιθεώρηση, ελέγχονται εσωτερικά και εξωτερικά, στο κατάστρωμα, τις πόρτες, τις μηχανές, τις

Μετά της συμπλήρωση κάθε επιθεώρησης εφοδιάζονται με το Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης, που έχει ισχύ δύο χρόνια.

Εάν διαπιστωθεί ότι το πιστοποιητικό έχει λήξει ή ότι τα σκάφη δεν διαθέτουν πιστοποιητικό, η αρχή που διενεργεί τον έλεγχο μπορεί είτε να απαγορεύσει τον απόπλου είτε να ορίσει νέα προθεσμία για επίδοση νέου πιστοποιητικού ή συμπλήρωση των ελλείψεων αναλόγως των συνθηκών και την εκάστοτε περίπτωση.

Τα πλοία αναψυχής που φέρουν ξένη σημαία υπόκεινται και αυτά σε έλεγχο από την Επιθεώρηση Εμπορικών Πλοίων και τις Λιμενικές Αρχές προκειμένου να διαπιστωθεί εάν διαθέτουν πιστοποιητικό αξιοπλοΐας σε ισχύ της αρμόδιας Αρχής της χώρας της οποίας φέρουν τη σημαία ή οργανισμού εξουσιοδοτημένου από αυτή, εκτός εάν από τη νομοθεσία της χώρας αυτής δεν προβλέπεται τέτοιο πιστοποιητικό.

B. Κατηγορίες

Τα τουριστικά πλοία κατατάσσονται σε τέσσερις κατηγορίες για την εφαρμογή του κανονισμού για τις επιθεωρήσεις τους:

- Στην κατηγορία i ανήκουν τα τουριστικά πλοία που εκτελούν πλόες. Ορισμένοι εκ των οποίων είναι διεθνείς.
- Στην κατηγορία ii κατατάσσονται εκείνα που εκτελούν πλόες, από τοπικούς μέχρι και μεγάλης ακτοπλοΐας.
- Στην κατηγορία iii όσα εκτελούν όσα εκτελούν από τοπικούς μέχρι και μικράς ακτοπλοΐας και τέλος
- Στην κατηγορία iv κατατάσσονται τα τουριστικά σκάφη που εκτελούν πλόες τοπικούς και περιορισμένης έκτασης.

Τουριστικά πλοία που εκτελούν βραχείς διεθνείς πλόες, εάν μεν μεταφέρουν λιγότερους από δώδεκα επιβάτες, μπορούν να υπαχθούν σε μια από τις προαναφερθείσες κατηγορίες σύμφωνα με κάποια ειδικά κριτήρια. Όταν όμως μεταφέρουν περισσότερους επιβάτες πρέπει να συμμορφώνονται με κάποιες άλλες διατάξεις.

Γ. Υποχρεώσεις

Τα πλοία ανεξαρτήτως της κατηγορίας τους είναι υποχρεωμένα να φέρουν συγκεκριμένα για κάθε χωριστή κατηγορία φωτιστικά σήματα κινδύνου(φωτοβολίδες,

---

ηλεκτρολογικές εγκαταστάσεις, τους ιστούς, τα ανοίγματα, το πηδάλιο, τα μέσα ασφαλείας γενικά, τηλεπικοινωνιακά μέσα και τους χώρους ενδιαίτησης.

βεγγαλικά χειρός), σωστικά μέσα (σωσίβιους λέμβους, σωσίβια) , ναυτιλιακά όργανα (χάρτες και μαγνητική πυξίδα) πυροσβεστικά μέσα και πυρίμαχο προστασία. Επιπρόσθετα οφείλουν να είναι εφοδιασμένα με το απαραίτητο υγειονομικό και φαρμακευτικό υλικό.

Ο αριθμός των επιβατών τους, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης νυκτερινών πλόων, είναι ίσος με αυτόν των κλινών που διατίθενται και των αναπαυτικών ικανοποιητικών διαστάσεων ανάκλιτρων. Όταν εκτελούν πλόες κατά τη διάρκεια της ημέρας, ο αριθμός των επιβατών καθορίζεται ανάλογα με τις διαστάσεις, κυρίως των αιθουσών παραμονής που διατίθενται. Ιδιαίτερες απαιτήσεις προβλέπονται από το σχετικό π.δ. και για τους χώρους ενδιαίτησης, τους χώρους υγιεινής, τις μηχανοηλεκτρικές εγκαταστάσεις, τα μέσα προστασίας κλπ.

Τέλος για τα σκάφη αναψυχής υποχρεούνται και αυτά να πληρούν απαιτήσεις ναυτιλιακού τομέα.

9.3.6 Κυρώσεις

Η εκναύλωση πλοίων ή πλοιαρίων οποιασδήποτε σημαίας κατά παράβαση των διατάξεων του σχετικού του σχετικού νόμου, η διενέργεια ναύλωσης από πρόσωπα που δεν έχουν σχετικό δικαίωμα, καθώς και η ψευδής δήλωση σχετικά με τον ναύλο που εισπράττεται, τιμωρούνται σύμφωνα με το άρθρο 458 του Ποινικού Κώδικα, δηλαδή με χρηματική ποινή ή με φυλάκιση έως έξι μήνες ή και τις δύο ποινές ταυτόχρονα.

Ανεξάρτητα όμως από τις προαναφερθείσες ποινές για κάθε παράβαση των διοικητικών πράξεων που εκδίδονται σε εκτέλεσή του και των διατάξεων του νόμου, από τους εφοπλιστές, πλοιοκτήτες, κυβερνήτες ή εντολοδόχους του, επιβάλλεται από τις κατά τόπους λιμενικές αρχές πρόστιμο. Σε περίπτωση παραβάσεων καθ' υποτροπή, το ποσό του προστίμου διπλασιάζεται ενώ παράλληλα είναι εφικτή και ή άρση της πράξης αναγνώρισης.

Στους παραβαίνοντες δίδεται του δικαίωμα της προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας, η οποία υποβάλλεται εγγράφως είτε απευθείας στο ΥΕΝ, είτε μέσω της λιμενικής αρχής εντός τριάντα ημερών από την κοινοποίηση της απόφασης με την οποία επισύρεται το πρόστιμο.

Η κατάθεση της προσφυγής δεν αποτελεί τροχοπέδη για την εκτέλεση των παραπάνω αποφάσεων. Σχετικά με την προσφυγή, αποφαινεται τελεσίδικα ο υπουργός Εμπορικής Ναυτιλίας, μετά από γνώμη του Συμβουλίου Εμπορικού Ναυτικού.

9.4 Τουρισμός κρουαζιέρας

9.4.1 Γενικά

Ο τουρισμός κρουαζιέρας συνδυάζει σε ένα ταξίδι μεταφορά, εστίαση, πολιτισμό, τουρισμό αναψυχής και δραστηριότητες ψυχαγωγίας εν πλω (Διακομιχάλης Μ. , 2009: 62 , Wild G. και Dearing J., 2000).

Οι τύποι κρουαζιέρας ποικίλουν ανάλογα με τον τουριστικό προορισμό στις παρακάτω κατηγορίες:

- Κρουαζιέρες εσωτερικού ή εγχώριες οι οποίες πραγματοποιούνται στα χωρικά ύδατα μιας χώρας.
- Μικτές κρουαζιέρες οι οποίες πραγματοποιούνται με αφετηρία τη χώρα προέλευσης και κατάληξη τη χώρα προορισμού.
- Κρουαζιέρες εξωτερικού(διεθνείς, υπερατλαντικές κ.ο.κ.) οι οποίες πραγματοποιούνται στα χωρικά ύδατα της χώρας προορισμού.

Η κρουαζιέρα είναι ένας τουριστικός κλάδος που διεθνώς αναπτύσσεται ραγδαία¹⁸. Σε παγκόσμιο επίπεδο ο αριθμός τουριστών κρουαζιέρας ξεπέρασε τα 20 εκατ. το 2011, σημειώνοντας μέσο ετήσιο ρυθμό ανάπτυξης 8% την τελευταία εικοσαετία. Σε αυτή τη θετική εξέλιξη του κλάδου, η Μεσόγειος αναδεικνύεται σε δυναμικό προορισμό, επιτυγχάνοντας να αυξήσει το μερίδιό της στην παγκόσμια αγορά κρουαζιέρας (από 15% το 2004 σε 21% το 2009).

Σύμφωνα με διεθνείς μελέτες η διεθνής ζήτηση θα υπερβεί τα 30 εκατ. τουρίστες το 2016. Στην περίπτωση που η Ελλάδα διατηρήσει σταθερό το μερίδιό της στην παγκόσμια αγορά κρουαζιέρας, τα ετήσια έσοδα του κλάδου θα αγγίξουν τα 0,9% δις το 2016. Για το 2013 η Ελλάδα απορρόφησε 600 εκατ. ευρώ περίπου, από τα 15 δις. ευρώ που παράγει για την Ευρώπη η βιομηχανία της κρουαζιέρας.

¹⁸ Κλαδική Μελέτη για τον κλάδο της Κρουαζιέρας (2012), Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

9.4.2 Έννοια

Στην έννοια των θαλάσσιων περιηγητικών ταξιδιών περιλαμβάνονται τα κυκλικά ταξίδια που εκτελούν αναγνωρισμένα ελληνικά επιβατικά ή πλοία με σημαία τρίτων χωρών με αφετηρία ελληνικό λιμένα με αποκλειστικό σκοπό την περιήγηση και τη θαλάσσια αναψυχή των επιβατών που μεταφέρουν.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ο επιβάτης δεν μπορεί να διακόψει το ταξίδι του και υποχρεούται να ακολουθεί το πλοίο. Μπορεί να αποβιβάζεται από αυτό και να παραμένει στη ξηρά για όσο διάστημα διαρκεί η παραμονή του πλοίου σε κάθε λιμένα. Παρέκκλιση προβλέπεται μόνο για λόγους ασφάλειας ή απρόβλεπτων συμβάντων ή περιπτώσεων ανωτέρας βίας.

9.4.3 Ρυθμίσεις που αφορούν τις κρουαζιέρες

Το εισιτήριο είναι ενιαίο για το σύνολο του ταξιδιού από την αρχική επιβίβαση έως και την τελική αποβίβαση των επιβατών.

Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού ο επιβάτης δεν μπορεί να διακόψει το ταξίδι του και υποχρεούται να ακολουθεί το πλοίο. Μπορεί να αποβιβάζεται από αυτό και να παραμένει στη ξηρά για όσο διάστημα διαρκεί η παραμονή του πλοίου σε κάθε λιμένα. Παρέκκλιση προβλέπεται μόνο για λόγους ασφάλειας ή απρόβλεπτων συμβάντων.

Όταν η διάρκεια ταξιδιού από το λιμένα παραλαβής των επιβατών έως και το λιμένα τελικής αποβίβασής τους είναι έως σαράντα οκτώ ώρες:

Απαραίτητος όρος είναι η τελική αποβίβαση των επιβατών στο λιμένα από τον οποίο αρχικά επιβιβάσθηκαν (κυκλικό ταξίδι).

Όταν η διάρκεια ταξιδιού από το λιμένα παραλαβής των επιβατών έως και το λιμένα αποβίβασής τους είναι άνω των σαράντα οκτώ ωρών, επιτρέπεται η αποβίβαση επιβατών σε λιμένα διαφορετικό από αυτόν στον οποίο επιβιβάσθηκαν. Σε αυτή την περίπτωση καταργείται η κυκλικότητα, δηλαδή η υποχρέωση αποβίβασης του επιβάτη στο λιμάνι από το οποίο αρχικά επιβιβάσθηκε. Κατά την αποβίβαση των επιβατών σε λιμάνι διαφορετικό από αυτό της επιβίβασης τους, οι

Λιμενικές Αρχές ελέγχουν την τήρηση της ανωτέρω προϋπόθεσης (δηλαδή η ημερομηνία αρχικής επιβίβασης του επιβάτη στο πλοίο να απέχει παραπάνω από 48 ώρες από την αποβίβαση).

Επιτρέπεται επίσης η αποβίβαση επιβατών σε ενδιάμεσους λιμένες και η επιβίβασή τους από τον ίδιο ή διαφορετικό λιμένα στο ίδιο ή σε διαφορετικό πλοίο της ίδιας εταιρείας, μετά από έγκριση του Υπουργού Ναυτιλίας και Αιγαίου, υπό τις προϋποθέσεις ότι:

- α) η υφιστάμενη συγκοινωνιακή εξυπηρέτηση δεν είναι επαρκής και
- β) το ταξίδι αποτελεί μέρος ενός συνόλου τουριστικών υπηρεσιών (πακέτο).

9.4.5 Ρυθμίσεις που αφορούν το ημερήσιο θαλάσσιο ταξίδι

Για να δραστηριοποιηθεί το επαγγελματικό τουριστικό ημερόπλοιο, πέραν της καταχώρισής του στο Μητρώο μετά την έναρξη της λειτουργίας του, ο πλοιοκτήτης ή ο εφοπλιστής ή νόμιμα εξουσιοδοτημένο από αυτούς πρόσωπο υποβάλλει υπεύθυνη δήλωση στην Λιμενική Αρχή, στην δικαιοδοσία της οποίας υπάγεται το σημείο εκκίνησης του ταξιδιού. Με τη δήλωση γνωστοποιείται η περιοχή στην οποία πρόκειται να δραστηριοποιηθεί, σύμφωνα με το ισχύον Πρωτόκολλο Γενικής Επιθεώρησης (Π.Γ.Ε.) ή το Πιστοποιητικό Ασφαλείας (Π.Α.) ή την Άδεια Εκτέλεσης Πλόων. Σε περίπτωση τροποποίησης απαιτείται νέα υπεύθυνη δήλωση.

Ιδιαίτερα σημειώνουμε τα κάτωθι :

α) Το ταξίδι διενεργείται μέσα σε χρονικό διάστημα είκοσι τεσσάρων ωρών, από την έναρξή του και επιτρέπεται να πραγματοποιείται μεταξύ λιμένων, ακτών και όρμων της ελληνικής επικράτειας, με δυνατότητα προέκτασής του στην αλλοδαπή. Το πρόγραμμα του περιηγητικού ταξιδιού περιλαμβάνει τουριστικές δραστηριότητες στους λιμένες ή όρμους ή ακτές και θα πρέπει να έχει δημοσιοποιηθεί εκ των προτέρων.

β) Απαραίτητη προϋπόθεση του ταξιδιού είναι η επιστροφή του πλοίου και του επιβάτη στο σημείο από το οποίο ξεκίνησαν, δηλαδή η διενέργεια κυκλικού ταξιδιού με την αποβίβαση των επιβατών στο σημείο επιβίβασής τους.

γ) Επιτρέπεται η απο-επιβίβαση των επιβατών απευθείας από πλοίο που είναι αγκυροβολημένο σε λιμένα ή όρμο.

δ) Το εισιτήριο που εκδίδεται για το ταξίδι είναι ενιαίο, δηλαδή καλύπτει το σύνολο του ταξιδιού από την παραλαβή (αρχική επιβίβαση) έως και την τελική αποβίβαση των επιβατών. Μπορεί να είναι ατομικό ή ομαδικό στην περίπτωση που εκδίδεται για να καλύψει ομάδα (group) επιβατών. Συνοδεύεται από ονομαστική κατάσταση επιβατών στις περιπτώσεις που προβλέπεται από τη νομοθεσία (Π.Δ. 23/1999 όπως ισχύει).

9.5 Τουριστικοί λιμένες

9.5.1 Έννοιες

Σε ότι αφορά τις μαρίνες θα αναλωθούμε ως επί το πλείστον στις διατάξεις των νόμων 2160/1993 και 2971/2001, των οποίων το μεγαλύτερο τμήμα είναι αφιερωμένο στο θέμα αυτό.

Για την εξυπηρέτηση των πλοίων αναψυχής κατασκευάζονται λιμάνια που ονομάζονται μαρίνες.

Ειδικότερα «τουριστικός λιμένας» σκαφών αναψυχής ορίζεται ο χερσαίος και θαλάσσιος χώρος που προορίζεται κατά κύριο λόγο για την εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής και υποστηρίζει λειτουργικά τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και ναυταθλητισμού. Σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία οι τουριστικοί λιμένες χωρίζονται στις εξής κατηγορίες: α) Μαρίνες β) Καταφύγια γ) Αγκυροβόλια.

α) «Μαρίνα» είναι ο τουριστικός λιμένας που διαθέτει χερσαίες και θαλάσσιες εγκαταστάσεις και υποδομές προδιαγραφών που ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού, όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 31 του Ν.2160/1993, για την εξυπηρέτηση των σκαφών αναψυχής και των χρηστών τους.

β) «Καταφύγιο» είναι ο τουριστικός λιμένας με βασικές κτιριοδομικές υποδομές τουλάχιστον 100 τ.μ. με παροχές και εξυπηρετήσεις ύδατος, ρεύματος, τηλεφώνου, καυσίμων, περισυλλογής καταλοίπων και απορριμμάτων, πυρόσβεσης, ενδιαίτησης και υγιεινής.

γ) «Αγκυροβόλιο» είναι ο τουριστικός λιμένας που δημιουργείται εντός προστατευμένου όρμου, εντός λιμνών και ποταμών, με ελαφρύ εξοπλισμό, ο οποίος δεν προκαλεί οριστική αλλοίωση του περιβάλλοντος με περιορισμένο αριθμό θέσεων ελλιμενισμού και βασικές εγκαταστάσεις.

Σε κάθε τουριστικό λιμένα καθορίζεται ή χερσαία και η θαλάσσια ζώνη που συναποτελούν τη ζώνη τουριστικού λιμένα. Εντός της ζώνης επιτρέπεται η εκτέλεση λιμενικών έργων και κατασκευή κάθε είδους χερσαίων κτιριακών και λοιπών εγκαταστάσεων, που είναι απαραίτητοι για τη δημιουργία, τη λειτουργία, την οικονομική βιωσιμότητα και την αξιοποίηση του λιμένα.

Στον νόμο περιέχονται ορισμένοι όροι που αναφέρονται παρακάτω:

Συγκεκριμένα ως <<φορέας διαχείρισης τουριστικού λιμένα>> ορίζεται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου το οποίο έχει αναλάβει μέσω συναφθείσης σύμβασης με το Δημόσιο την κατασκευή, λειτουργία και εκμετάλλευση τουριστικού λιμένα βάση των διατάξεων του νόμου.

Η χερσαία ζώνη του τουριστικού λιμένα αποτελείται από τον αιγιαλό και τους συνεχόμενους χώρους, που είναι αναγκαίοι για την εναπόθεση, συντήρηση και επισκευή σκαφών αναψυχής και λοιπών έργων. Επιτρέπεται η περίφραξη μέρους ή του συνόλου της χερσαίας ζώνης τουριστικού λιμένα, με σκοπό να εξασφαλίζεται η τάξη και η ασφάλεια εντός της ζώνης του λιμένα.

Η θαλάσσια ζώνη του τουριστικού λιμένα περιλαμβάνει τους διάουλους και τις λιμενολεκάνες που ορίζονται από τα εξωτερικά και εσωτερικά λιμενικά έργα ή ταυτίζεται με θαλάσσιους προφυλαγμένους όρμους. Το ανώτερο όριο στο οποίο μπορεί να επεκταθεί η θαλάσσια ζώνη από τα όρια της χερσαίας ζώνης προς την ανοικτή θάλασσα είναι τα πεντακόσια μέτρα. Ο ορισμός της έκτασης αυτής γίνεται από νοητό τόξο κύκλου που γράφεται με κέντρα τα άκρα της χερσαίας ζώνης και ακτίνα πεντακοσίων μέτρων. Στην περίπτωση που η θαλάσσια ζώνη που βρίσκεται μπροστά από τον αιγιαλό είναι αβαθής, είναι εφικτή η επέκτασή της και πέρα από τη γραμμή των πεντακοσίων μέτρων, μέχρι η θάλασσα να αποκτήσει βάθος δέκα μέτρων.

9.5.2 Δημιουργία τουριστικών λιμένων

9.5.2.1 Διοίκηση, εκμετάλλευση και έλεγχος

Η διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και ο έλεγχος των τουριστικών λιμένων υπάγεται στο υπουργείο Εθνικής Οικονομίας. Σε ότι αφορά τη χωροθέτηση, την έγκριση χρήσεων γης και των όρων και περιορισμών δόμησης του τουριστικού λιμένα ή για τη μετατροπή υπάρχοντος λιμένα σε τουριστικό απαιτείται η γνώμη ειδικής επιτροπής η οποία αποτελείται από εννιά μέλη και συγκροτείται με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας. Η επιτροπή δύναται να διεξάγει αυτοψίες, καθώς και να ζητεί πληροφορίες από τη διεύθυνση τεχνικών υπηρεσιών της νομαρχίας στην επικράτεια της οποίας ανήκει ο τουριστικός λιμένας.

Ταυτόχρονα με τον ίδιο νόμο (Ν.1260/93) δημιουργήθηκε στον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού η Διεύθυνση Θαλάσσιου Τουρισμού η οποία έχει την ευθύνη του ελέγχου λειτουργίας των τουριστικών λιμένων.

Σε περίπτωση χωροθέτησης τουριστικού λιμένα εντός ζώνης υφιστάμενου εμπορικού λιμένα, η επιτροπή πριν εκδώσει την απόφασή της, διαβιβάζει το σχετικό φάκελο στο Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Το ΥΕΝ οφείλει να γνωμοδοτήσει μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη λήψη του φακέλου αν από τον υπό χωροθέτηση τουριστικό λιμένα δημιουργούνται προβλήματα στη λειτουργία του εμπορικού λιμένα ή στην κατασκευή προγραμματισμένων έργων επέκτασής του ή παραβλέπεται η ασφάλεια αυτού ή των εγκαταστάσεων του. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία των δύο μηνών, η αιτηθείσα χωροθέτηση θεωρείται αυτοδικαίως εγκεκριμένη.

9.5.2.2 Παραχώρηση χρήσης

Τουριστικός λιμένας μπορεί να δημιουργηθεί με πρωτοβουλία της γραμματείας ή οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο πρέπει να είναι κύριος ή επικαρπωτής του παράκτιου ακινήτου, μπροστά στο οποίο ενδιαφέρεται να χωροθετήσει και κατασκευάσει τουριστικό λιμένα, είτε να έχει με συμβολαιογραφικό προσύμφωνο την κυριότητα ή επικαρπία του παράκτιου ακινήτου.

A. Χωροθέτηση

Για τη δημιουργία και χωροθέτηση τουριστικού λιμένα απαιτείται να υποβληθούν από τον ενδιαφερόμενο τα κάτωθι δικαιολογητικά:

- Γενικό τοπογραφικό διάγραμμα στο οποίο εμφανίζεται η ακριβής θέση του έργου, καθώς και οι χρήσεις γης της ευρύτερης περιοχής.
- Τοπογραφικό διάγραμμα στο οποίο θα εμφανίζονται η αιτούμενη ζώνη του λιμένα, τα όρια ιδιοκτησίας, κλπ.
- Σχέδιο γενικής διάταξης των κατασκευών και έργων που προτείνονται.
- Προβλεπόμενο ύψος επένδυσης.
- Τίτλοι κυριότητας ή δικαιώματα επικαρπίας ή συμβολαιογραφικό προσύμφωνο της παράκτιας έκτασης.
- Έκθεση γενικής περιγραφής που αφορά μεταξύ άλλων την κατάταξη έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες περιεχομένου μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων των λιμενικών έργων που απαιτούνται και προτείνονται για τη δημιουργία του λιμένα.
- Ειδικό ερωτηματολόγιο.

Μέσα σε δυο μήνες από την υποβολή της αίτησης με τα προαναφερθέντα δικαιολογητικά, η αρμόδια επιτροπή αποφασίζει υπέρ ή κατά της σκοπιμότητας δημιουργίας τουριστικού λιμένα. Εάν αν η προθεσμία των δύο μηνών παρέλθει άπρακτη, θεωρείται ότι η χωροθέτηση εγκρίθηκε αυτοδίκαια.

B. Χορήγηση αδειών

Μέσα σε οκτώ μήνες από τη δημοσίευση της υ.α. με την οποία εγκρίνεται η χωροθέτηση ή από την υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης, ο φορέας διαχείρισης τουριστικού λιμένα είναι υποχρεωμένος να υποβάλει στη γραμματεία τα κάτωθι έγγραφα και δικαιολογητικά.

α) Τις μελέτες και τα σχέδια που απαιτούνται για την έκδοση των οικονομικών κλπ αδειών για τα πάσης φύσεως έργα του Τ.Λ. και για τις εγκαταστάσεις αυτού σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις. Οι εν λόγω μελέτες θα πρέπει να έχουν εκπονηθεί και υπογραφεί από αδειούχους μηχανικούς των αντίστοιχων ειδικοτήτων και να προβλέπουν, αναφορικά με τις εγκαταστάσεις του τουριστικού λιμένα, κατ' ελάχιστο τα παρακάτω:

- Εγκαταστάσεις για τη διοίκηση του Τ.Λ., συμπεριλαμβανομένων του λιμενικού σταθμού, τελωνείων και άλλων συναφών αρχών
- Θέσεις πρόσδεσης σκαφών του λιμενικού σώματος και άλλων αρχών
- Καταστήματα διάθεσης ειδών πρώτης ανάγκης
- Εγκαταστάσεις αποθηκών
- Συστήματα ασφαλείας της ζώνης του τουριστικού λιμένα

- Συγκροτήματα αποχωρητηρίων και ντους
- Χώρους στάθμευσης αυτοκινήτων και ρυμουλκών σκαφών αναψυχής
- Εγκαταστάσεις υποδοχής λυμάτων και επεξεργασίας αυτών
- Παροχές τηλεφωνικών γραμμών
- Δίκτυο παροχής νερού και ηλεκτρικού ρεύματος
- Ιατρείο
- Σταθμό ανεφοδιασμού σκαφών
- Εγκαταστάσεις τεχνικής εξυπηρέτησης σκαφών.

β) Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων

γ) Χρονοδιάγραμμα κατασκευής των έργων, του λιμένα και των εγκαταστάσεων.

δ) Αντίγραφα θεωρημένα των συστατικών πράξεων του φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα στην περίπτωση που αυτός από περισσότερα από ένα άτομα.

ε) Υπεύθυνη δήλωση για τον τρόπο χρηματοδότησης του συνόλου των δαπανών που είναι απαραίτητες για την μελέτη και κατασκευή του λιμένα μέχρι να τεθεί σε λειτουργία.

στ) Εγγύηση καλής εκτέλεσης από Τράπεζα που λειτουργεί νόμιμα είτε στην Ελλάδα είτε σε χώρα της Ε.Ε. Το ύψος της εγγύησης αυτής καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

η) Κανονισμό λειτουργίας του Τ.Λ. που να προβλέπει θέματα, όπως ασφάλειας της ζώνης του Τ.Λ., εφαρμογής σχεδίων έκτακτης ανάγκης, οργάνωσης της διοίκησης του Τ.Λ.

Η οκτάμηνη προθεσμία υποβολής των εν λόγω δικαιολογητικών μπορεί να παρατείνεται άπαξ μόνο κατά περίπτωση με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας.

Η γραμματεία οφείλει να προωθήσει εντός δέκα ημερών τις υποβαλλόμενες από το φορέα διαχείρισης Τ.Λ. μελέτες και σχέδια που αναφέρονται στα πάσης φύσεως έργα του Τ.Λ. και των εγκαταστάσεών του, στις αρμόδιες υπηρεσίες προκειμένου να εκδοθούν οι απαραίτητες οικοδομικές και λοιπές άδειες για τη δημιουργία του. Οι άδειες χορηγούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες εντός διμήνου από της υποβολής των σχετικών μελετών και αδειών. Εάν παρέλθει το δίμηνο άπρακτο, θεωρούνται χορηγηθείσες.

9.5.2.3 Σύμβαση παραχώρησης

Η παραχώρηση της χρήσης εκμετάλλευσης της ζώνης του Τ.Λ. στο φορέα διαχείρισης καθορίζεται από τους όρους της σύμβασης, τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα και του τουριστικού νόμου. Η σύμβαση υπογράφεται από τον υπουργό Εθνικής Οικονομίας και το φορέα διαχείρισης Τ.Λ. για λογαριασμό του Δημοσίου.

Ο φορέας διαχείρισης Τ.Λ. οφείλει εντός διμήνου από την ολοκλήρωση του συνόλου των έργων του Τ.Λ. να υποβάλλει αίτηση στη γραμματεία στην οποία θα επισυνάπτεται τοπογραφικό διάταγμα και πλήρης σειρά σχεδίων του Τ.Λ. και των εγκαταστάσεων αυτού, όπως κατασκευάστηκαν, προκειμένου να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας του Τ.Λ. και όλων των εγκαταστάσεων αυτού. Η άδεια λειτουργίας εκδίδεται μέσα σε ένα δίμηνο από τη υποβολή της παραπάνω αίτησης. Η γραμματεία υποχρεούται να μεριμνήσει για τον οριστικό καθορισμό της νέας οριογραμμής αιγιαλού και παραλίας και για την καταγραφή του δημοσίου κτήματος που δημιουργήθηκε με την ολοκλήρωση των έργων του Τ.Λ. Στο φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα είναι δυνατόν να χορηγηθούν και τμηματικές άδειες για τη λειτουργία διακεκριμένων τμημάτων του υπό κατασκευή Τ.Λ. εντός διμήνου από την υποβολή σχετικής αίτησης του, που θα πρέπει να συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που θα απαιτούνται κατά περίπτωση από τη γραμματεία.

Η μέριμνα για τη συντήρηση των έργων και εγκαταστάσεων του τουριστικού λιμένα, η καθαριότητα, με την επιφύλαξη των υποχρεώσεων των οικείων δήμων για την αποκομιδή των απορριμμάτων, η ανανέωση του τεχνικού εξοπλισμού και κάθε άλλη παρεμφερή ενέργεια εμπίπτει στις υποχρεώσεις του φορέα διαχείρισης. Αρμόδια για τον έλεγχο των Τ.Λ. ορίστηκε η Διεύθυνση Τουριστικών Εγκαταστάσεων.

Σε περίπτωση ανεύρεσης αντικειμένων αρχαιολογικού ενδιαφέροντος κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των έργων, πρέπει να ειδοποιείται η αρμόδια αρχαιολογική υπηρεσία, η οποία εντός τριάντα ημερών υποχρεούται να προβεί στις απαιτούμενες ενέργειες, τόσο για τη διαφύλαξη των ευρημάτων, όσο και για την υπόδειξη τρόπων συνέχισης των έργων ώστε να μην κωλυσιεργούν οι σχετικές εργασίες.

Οι οργανισμοί κοινής ωφέλειας καθώς και οι οικείοι δήμοι οφείλουν να εκτελούν τα απαιτούμενα έργα υποδομής για τη σύνδεση του Τ.Λ. με τα δίκτυα τους. Εάν οι εν λόγω φορείς αδυνατούν ή καθυστερούν την εκτέλεση των έργων

υποδομής, δύναται να επιτραπεί με απόφαση του οικείου νομάρχη, χρησιμοποίηση άλλων τρόπων εξυπηρέτησης του τουριστικού λιμένα.

9.5.2.4 Απαλλοτριώσεις

Ιδιοκτησίες που τυχόν υφίσταται εντός χερσαίας ζώνης του Τ.Λ. δύναται να απαλλοτριωθούν υπέρ του Δημοσίου, με δαπάνες του φορέα διαχείρισης τουριστικού λιμένα, εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο για την πραγματοποίηση του σκοπού για τον οποίο γίνεται η παραχώρηση. Η απαλλοτρίωση θεωρείται κατεπείγουσα και κηρύσσεται για δημόσια ωφέλεια με κοινή απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Τουρισμού.

Εάν από την εκτέλεση των έργων του λιμένα σχηματιστούν γήπεδα από πρόσχωση, τεχνητή ή φυσική, στον αιγιαλό ή στη θάλασσα, η κυριότητα τους ανήκει στο Δημόσιο. Τα γήπεδα αυτά περιλαμβάνονται στη ζώνη του Τ.Λ. και μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τις εν γένει ανάγκες του Τ.Λ. και για τα έργα εγκαταστάσεων και λοιπών κατασκευών. Όσον αφορά τη χρήση και την εκμετάλλευση, αυτές εκχωρούνται στο φορέα διαχείρισης του τουριστικού λιμένα.

Μισθώσεις ή άλλα ενοχικά δικαιώματα οποιασδήποτε χρήσεως, που αφορούν με οποιονδήποτε τρόπο τις εκτάσεις που παραχωρούνται από το Δημόσιο για τη δημιουργία και επέκταση Τ.Λ. καταργούνται αυτοδικαίως από τη χωροθέτηση του Τ.Λ. Όποιος έχει τη νομή ή κατοχή της έκτασης που παραχωρείται ή τμήματος αυτής, αποβάλλεται από το φορέα διαχείρισης του τουριστικού λιμένα σύμφωνα με τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

9.5.2.5 Δικαιώματα και υποχρεώσεις του φορέα διαχείρισης

Απαγορεύεται ρητά η χρησιμοποίηση, από το φορέα διαχείρισης του Τ.Λ. ή τους δικαιούχους αυτού, της ζώνης του Τ.Λ. των εγκαταστάσεων και έργων αυτού για σκοπό διαφορετικό από αυτόν που προβλέπεται στη σχετική σύμβαση. Παράβαση της εν λόγω απαγόρευσης συνεπάγεται την έκπτωσή του, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από τη σύμβαση παραχώρησης.

Άλλη υποχρέωση την οποία έχει είναι να καταβάλλει κάθε χρόνο στο δήμο, στην επικράτεια του οποίου ανήκει ο τουριστικός λιμένας, ανταποδοτικά τέλη, φόρους και δικαιώματα για τις υπηρεσίες που παρέχονται σε αυτόν. Το άθροισμα των προαναφερθέντων τελών, φόρων και δικαιωμάτων, στο οποίο συμπεριλαμβάνεται το τέλος ακίνητης περιουσίας, δεν μπορεί να υπερβαίνει το 1% των ετήσιων ακαθάριστων εισπράξεών του. Στο ενδεχόμενο να εμπίπτει η ζώνη του τουριστικού λιμένα στην επικράτεια περισσότερων δήμων το ποσό των ανταποδοτικών τελών επιμερίζεται μεταξύ αυτών με απόφαση του υπουργού Εσωτερικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Τα ίδια ισχύουν και όσον αφορά τις θαλάσσιες ζώνες αγκυροβολήματος μόνο που στην προκειμένη περίπτωση το ποσοστό μειώνεται κατά 80%.

Παράλληλα φορέας διαχείρισης Τ.Λ. μπορεί να παραχωρεί διαρκή ή πολυετή ενοχικά δικαιώματα είτε σε σκάφη αναψυχής που ελλιμενίζονται εντός της ζώνης του Τ.Λ. είτε σε τρίτους που αναλαμβάνουν την εκμετάλλευση των εγκαταστάσεων της χερσαίας ζώνης του. Αυτό ισχύει ως επί το πλείστον σε περιπτώσεις μίσθωσης ή παραχώρησης εκμετάλλευσης μπαρ, εστιατορίου, σταθμού ανεφοδιασμού, τουριστικών καταλυμάτων, οικιών, διαμερισμάτων.

Επίσης δικαιούται να εκχωρεί τα προαναφερθέντα δικαιώματα για το χρονικό διάστημα που ισχύει η παραχώρηση προς το φορέα διαχείρισης του τουριστικού λιμένα με το σύστημα της χρονομεριστικής μίσθωσης.

9.5.2.6 Παραχώρηση προστατευόμενων όρμων

Επιτρέπεται η παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης προστατευμένων όρμων και έκτασης ανοικτής θάλασσα, σε ακτίνα μέχρι πεντακοσίων από την ακτή, προκειμένου να διαμορφωθούν, να οργανωθούν και να λειτουργήσουν θαλάσσιες ζώνες αγκυροβολίου με ελαφρύ εξοπλισμό. Στην εν λόγω παραχώρηση λαμβάνονται υπόψη και οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στη περιοχή.

Οι εγκαταστάσεις και τα έργα που θα κατασκευαστούν από τον ανάδοχο ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο.

Η δημιουργία θαλάσσιας ζώνης αγκυροβολίου, που γίνεται με πρωτοβουλία της Διεύθυνσης, συντελείται με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας που

δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Το ίδιο ισχύει και στο ενδεχόμενο που ο τρίτος ενδιαφερόμενος ζητά τη χωροθέτηση και παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης του προστατευόμενου όρμου.

Εάν υποβληθούν εντός δεκαπέντε ημερών από την υποβολή της πρώτης αίτησης, περισσότερες αιτήσεις για χωροθέτηση και παραχώρηση της χρήσης και εκμετάλλευσης του ίδιου προστατευόμενου όρμου, η παραχώρηση γίνεται μέσω δημόσιου διαγωνισμού.

9.5.2.7 Λιμένες ξενοδοχειακών μονάδων

Επιτρέπεται η δημιουργία Τ.Λ. από ξενοδοχειακές μονάδες στον αιγιαλό και την παραλία που βρίσκεται προ των εγκαταστάσεών τους για την εξυπηρέτηση της πελατείας τους, εξαιρουμένων των περιοχών που προστατεύονται από τις διατάξεις του Ν.1650/86 ΦΕΚ 100 Α' (νόμος πλαίσιο για την προστασία του περιβάλλοντος)¹⁹. Προϋπόθεση είναι ότι η δυναμικότητα ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής δεν θα υπερβαίνει ποσοστό 10% του αριθμού των δωματίων. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται μόνο σε ξενοδοχειακές μονάδες, οι οποίες διαθέτουν άνω των 200 δωματίων και βρίσκονται σε απόσταση πέραν του ενός χιλιομέτρου από υφιστάμενο Τ.Λ.

Οι εγκαταστάσεις και τα έργα που κατασκευάζονται στον αιγιαλό και την παραλία με μέριμνα των ξενοδοχειακών μονάδων, ανήκουν κατά κυριότητα στο Δημόσιο. Η διοίκηση, η χρήση, η διαχείριση και η συντήρησή τους εκχωρείται κατόπιν απόφασης του υπουργού Εθνικής Οικονομίας στις ξενοδοχειακές μονάδες για την εξυπηρέτηση των οποίων κατασκευάστηκαν, χωρίς να καταβάλλεται από αυτές κάποιο αντάλλαγμα. Απαγορεύεται οποιαδήποτε άλλη εκμετάλλευση ή προς τρίτο παραχώρηση των λιμένων αυτών. Παράβαση της υποχρέωσης αυτής διαπιστώνεται με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας μετά από γνώμη της Επιτροπής, και συνεπάγεται αυτοδικαίως τη χωρίς αποζημίωση στέρηση του δικαιώματος χρήσης του Τ.Λ. από τη ξενοδοχειακή μονάδα.

¹⁹ Καράκωστας Ι. (2006), Περιβάλλον & Δίκαιο, Αθήνα- Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα σελ.103

Η διάρκεια της χρήσης έρχεται σε άμεση συνάρτηση με τη λειτουργία της ξενοδοχειακής μονάδας. Για τα πρώτα είκοσι χρόνια λειτουργίας του Τ.Λ. από την ξενοδοχειακής μονάδας δεν καταβάλλεται αντάλλαγμα για τη χρήση της ζώνης του. Είναι δυνατό μετά την πάροδο της εικοσαετίας να παραταθεί η διάρκεια κατόπιν απόφασης του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας για την οποία όμως πλέον θα καθοριστεί χρηματικό αντάλλαγμα.

9.6 Λειτουργία μαρίνων

9.6.1 Ελλιμενισμός σκαφών

Το δικαίωμα ελλιμενισμού σκάφους στη μαρίνα αποκτάται ύστερα από έγγραφη έγκριση της Διεύθυνσης της μαρίνας και εφόσον έχουν συμπληρωθεί τα απαραίτητα έγγραφα για το σκοπό αυτό από τους ιδιοκτήτες ή νόμιμους εκπροσώπους των σκαφών και τους πλοίαρχους.

Τα τέλη ελλιμενισμού υπολογίζονται ανάλογα με το μέγεθος των σκαφών σε κόρους ολικής χωρητικότητας ή σε μέτρα ολικού μήκους, και τη διάρκεια του χρόνου για τον οποίο ζητείται δικαίωμα.

Τα σκάφη που βρίσκονται στη ξηρά, εκτός των τελών ελλιμενισμού, καταβάλλουν και μία επιπλέον επιβάρυνση που ανέρχεται στο 75% των τελών αυτών, για παραμονή μέχρι σαράντα μέρες και 100% μετά την πάροδο του χρόνου αυτού.

9.6.2 Αγκυροβόλια

Οι θέσεις αγκυροβολίας των σκαφών διατίθενται στα σκάφη από τη Διεύθυνση της μαρίνας με έγγραφό της προς τους πλοίαρχους ή ιδιοκτήτες, ύστερα από αίτησή τους, ειδάλως δεν γίνονται δεκτά.

Η υποχρέωση της μαρίνας περιορίζεται στην παροχή οποιασδήποτε θέση κατάλληλης κατά την κρίση της για την πρόσδεση του σκάφους, χωρίς όμως να δημιουργείται δικαίωμα του σκάφους στη συγκεκριμένη θέση.

Οι πλοίαρχοι και οι κυβερνήτες των σκαφών που εισπλέουν στις μαρίνες πρέπει να κοινοποιούν τα χαρακτηριστικά στοιχεία του σκάφους, να συμπληρώσουν το έγγραφο που τους παραδίδεται και να ακολουθούν τις οδηγίες του αρμόδιου προσωπικού για την αγκυροβολία του σκάφους σε ανάλογη θέση.

Πριν από κάθε απόπλου του σκάφους πρέπει να ενημερώνεται έγκαιρα το γραφείο κίνησης, η Διεύθυνση, αλλά και το τεχνικό προσωπικό της μαρίνας για την αποσύνδεση των τηλεφωνικών και ηλεκτρικών παροχών.

Η ημερομηνία της οριστικής αναχώρησης του σκάφους καθώς και η πρόθεση να μην ελλιμενίζεται πλέον στη μαρίνα θα πρέπει να γνωστοποιούνται στη Διεύθυνση με δήλωση του ιδιοκτήτη, πλοίαρχου ή νόμιμου εκπροσώπου του σκάφους.

9.6.3 Υπευθυνότητα

Οποιοσδήποτε χρησιμοποιεί μέρος του χώρου των μαρίνων ή οποιοσδήποτε από τις ευκολίες που παρέχονται από αυτές, για οποιαδήποτε αιτία, με τη θέληση του ή μετά από υπόδειξη της Διεύθυνσης, ενεργεί με δική του ευθύνη.

Η μαρίνα δε φέρει ουδεμία ευθύνη για απώλεια, κλοπή, βλάβη, μερική ή ολική καταστροφή, οποιαδήποτε περιουσιακού στοιχείου του πλοιοκτήτη. Το ίδιο ισχύει και σε ότι αφορά τον τραυματισμό κάποιου από το πλήρωμα ή από τα πρόσωπα που επιβαίνουν σε σκάφος που είναι ελλιμενισμένο στη μαρίνα. Υπεύθυνος για τα ανωτέρω είναι ο πλοιοκτήτης ή κατά περίπτωση ο κυβερνήτης του σκάφους, οι οποίοι δεν απαλλάσσονται από τις ευθύνες τους από τι γεγονός της παροχής ευκολιών και υπηρεσιών στο σκάφος από το προσωπικό των μαρίνων.

Για οποιονδήποτε που κυκλοφορεί ή συναλλάσσεται στον χώρο των μαρίνων, είναι υποχρεωμένος να συμμορφώνεται προ τις εντολές ή τις οδηγίες των φορέων διαχείρισης της μαρίνας.

Σε περίπτωση αλλαγής πλοιοκτησίας-ιδιοκτησίας θαλαμηγού σκάφους που είναι ελλιμενισμένο σε μαρίνα, τόσο ο αγοραστής όσο και ο πωλητής έχουν υποχρέωση να γνωστοποιούν σχετικά με έγγραφο της Διεύθυνσης της μαρίνας, αναφέροντας τη διεύθυνση και το όνομα μόνιμης κατοικίας του αγοραστή, καθώς και την ημερομηνία μεταβίβασης. Ο νέος ιδιοκτήτης μπορεί να ζητήσει εφόσον το επιθυμεί την παραμονή του σκάφους στη μαρίνα.

9.6.4 Απαγορεύσεις

Δεν επιτρέπεται η πρυμνοδέτηση σκάφους, η αγκυροβολία κατά βούληση, η πλαγιοδέτηση σκάφους, καθώς και η κατάληψη οποιασδήποτε θέσης στη μαρίνα, πλην εκείνης που υποδεικνύουν τα αρμόδια όργανα του προσωπικού της.

Απαγορεύεται η παραμονή των κάθε είδους τροχοφόρων στα κρηπιδώματα και τους λοιπούς παραλιακούς χώρους περισσότερο από τον απόλυτα απαραίτητο χρόνο για φορτοεκφόρτωση εφοδίων και αποσκευών ή από-επιβίβαση επιβατών.

Επιπλέον υπάρχει μια σειρά απαγορεύσεων που αναφέρονται ακολούθως:

- Όλες οι εργασίες συντήρησης και μετασκευών μεγάλης κλίμακας στα σκάφη αυτά.
- Η κολύμβηση εντός του λιμανιού της μαρίνας αλλά και στους χώρους αγκυροβολίας σκαφών.
- Η πρόκληση ηχορύπανσης που μπορεί να διαταράξει την ησυχία όσων επιβαίνουν στα σκάφη που είναι ελλιμενισμένα στη μαρίνα.
- Η εκπομπή ραδιοηλεκτρομαγνητικών και ραδιοηλεκτρονικών σημάτων από τις θαλαμηγούς που είναι ελλιμενισμένες στη μαρίνα.
- Η ανέλκυση σκάφους και ο καθορισμός των υφάλων του στους χερσαίους χώρους της μαρίνας.
- Η απόρριψη αντικειμένων που είναι δυνατόν να ρυπάνουν το χερσαίο ή θαλάσσιο χώρο των μαρίνων.
- Η φόρτιση των συσσωρευτών των σκαφών καθώς και οι εργασίες καθημερινής καθαριότητας και συντήρησης, σε ώρες διαφορετικές από αυτές που καθορίζει ο κανονισμός.

9.6.5 Δικαιώματα μαρίνων

Για τις παρεχόμενες υπηρεσίες στα σκάφη από την μαρίνα και την από αυτά χρήση των εγκαταστάσεων του λιμανιού, εισπράττει από τους υπόχρεους τα ανάλογα τέλη ή δικαιώματα. Αυτά διακρίνονται σε τέλη ανέλκυσης σκαφών στην ξηρά, ηλεκτρικού ρεύματος, παροχής νερού, τηλεφωνικής σύνδεσης, χρήσης πλυντηρίου ιστίων, χρήσης αποθήκης τράνζιτ και λοιπών εξυπηρετήσεων.

Από την καταβολή τελών ελλιμενισμού απαλλάσσονται τα ακόλουθα πλοία:

α) Τα περιπολικά σκάφη του Λιμενικού Σώματος και της Δίωξης λαθρεμπορίου του Υπουργείου Οικονομικών, αλλά μόνο ένα αγκυροβόλιο για κάθε υπηρεσία.

β) Τα θαλαμηγά πλοία που λόγω ανωτέρας βίας(κακοκαιρία ή μηχανική βλάβη) κατέφυγαν στη μαρίνα.

γ) Τα θαλαμηγά πλοία που ανήκουν κατά κυριότητα και χρήση, στους αρχηγούς ξένων κρατών. Στην εν λόγω περίπτωση η εξαίρεση δεν είναι υποχρεωτική για τις μαρίνες που δεν εκμεταλλεύεται απευθείας ο Ε.Ο.Τ.

δ) Θαλαμηγά πλοία ή σκάφη αναψυχής που παραμένουν μέσα στη μαρίνα λιγότερο από δύο ώρες, κατά τη διάρκεια της ημέρας από την ανατολή μέχρι τη δύση του ηλίου.

Πανεπιστήμιο Πειραιώς

Κεφάλαιο 10: Συμπεράσματα-Προτάσεις

Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού αποτελούν μια πραγματικότητα στο διεθνές τουριστικό γίγνεσθαι. Ο εναλλακτικός τουρισμός αργά αλλά σταθερά αρχίζει να ενδυναμώνεται ως κρίκος της αλυσίδας του ελληνικού τουρισμού και να αποκτά ένθερμο κοινό. Το πρότυπο του τουρίστα του μαζικού τουριστικού πακέτου που οι ανάγκες του περιορίζονται στα γνωστά <<3S>> (Ήλιος, Θάλασσα, Αμμουδιά) δεν αποτελεί πια το αποκλειστικό τουριστικό προϊόν της χώρας. Οι τουρίστες σήμερα επιθυμούν να κάνουν <<ενεργές>> διακοπές. Έχουν ήδη αποκτήσει εμπειρίες από ταξίδια και τώρα θέλουν να ανακαλύψουν νέα προϊόντα, προσαρμοσμένα στις δικές τους απαιτήσεις. Μέσω της ανάπτυξης του εναλλακτικού τουρισμού μπορεί να επιτευχθεί η άμβλυνση του προβλήματος της εποχικότητας δια της αύξησης της ζήτησης διακοπών προς την Ελλάδα μέσω της ενίσχυσης των αφίξεων εκτός τουριστικής περιόδου αιχμής, η αύξηση της κατά κεφαλή δαπάνης των επισκεπτών καθώς και η διάχυση του τουριστικού ρεύματος σε τουριστικά μη ανεπτυγμένες περιοχές. Οι εναλλακτικές μορφές τουρισμού έχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης λόγω της ποικιλίας της τουριστικής προσφοράς της χώρας μας και ιδιαίτερα των φυσικών και πολιτιστικών πόρων της.

Για την περαιτέρω ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού θα πρέπει να γίνουν συγκεκριμένες παρεμβάσεις. Θα πρέπει να ληφθούν μέτρα για την ταχεία προώθηση των διαθρωπικών αλλαγών και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας. Η εν λόγω ανάπτυξη επιτυγχάνεται με τα απαραίτητα έργα ειδικής τουριστικής υποδομής, την ύπαρξη-όπου απαιτείται- του κατάλληλου εξοπλισμού, λοιπών προϋποθέσεων και κανόνων λειτουργίας, με την άρση αντικινήτρων για την πραγματοποίησή τους και βέβαια, με τη στοχευμένη προβολή και προώθηση των περιοχών. Συνεπώς θα πρέπει να υπάρξει η οριστική αντιμετώπιση των δυσλειτουργιών που παρατηρούνται και σχετίζονται με την πολύπλοκη και χρονοβόρα διαδικασία αδειοδότησης και λειτουργίας των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού και η προσαρμογή της υφιστάμενης τουριστικής νομοθεσίας στις σύγχρονες ανάγκες του τουριστικού προϊόντος.

Δυστυχώς, εξακολουθεί να απουσιάζει ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο για τον τουρισμό και μία ολοκληρωμένη στρατηγική για την οργάνωση, βελτίωση και ανάπτυξη του τουριστικού προϊόντος και την απλούστευση των διαδικασιών για την πραγματοποίηση επενδύσεων στον τουρισμό, ώστε να γίνει η Ελλάδα ελκυστικός

προορισμός για τουριστικές επενδύσεις. Αξίζει να σημειωθεί ότι στον τομέα της αδειοδότησης των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον εναλλακτικό τουρισμό με τον έναν ή τον άλλον τρόπο εμπλέκονται ένδεκα υπουργεία (υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Οικονομικών, Δημοσίας Τάξης και Προστασίας του Πολίτη, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, Πολιτισμού, Ναυτιλίας, Εσωτερικών, Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Τουρισμού και Ενέργειας, Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής).

Το νομοθετικό πλαίσιο των μονάδων εναλλακτικού τουρισμού θα πρέπει να βάζει τέλος σε χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες και εμπόδια που αποτελούν τροχοπέδη στις επενδύσεις και δεύτερον να δημιουργεί ένα συνεκτικό και κυρίως σταθερό πλαίσιο, ώστε ο κάθε υποψήφιος επενδυτής να γνωρίζει εκ των προτέρων τις υποχρεώσεις έναντι της πολιτείας. Το ισχύων νομοθετικό πλαίσιο εξασφαλίζει σε μεγάλο βαθμό την ασφάλεια των εγκαταστάσεων, του προσωπικού, των πελατών καθώς και την ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά χαρακτηρίζεται από μια δαιδαλώδη γραφειοκρατική δομή που καθορίζει την αδειοδότηση και την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας. Σε πολλές περιπτώσεις το νομικό καθεστώς της χώρας αποτελεί τροχοπέδη για την ανάπτυξη μονάδων του εναλλακτικού τουρισμού. Ενδεικτικά να αναφέρουμε ότι στη χώρα μας το ποσοστό της συνολικής έκτασης που βρίσκεται στη φυσική του κατάσταση και δεν χρησιμοποιείται παραγωγικά ή χρησιμοποιείται ελάχιστα είναι το υψηλότερο. Εγγίζει το 50% όταν σε πολλές χώρες το ποσοστό αυτό είναι 20% ή και λιγότερο. Από τα στοιχεία αυτά γίνεται σαφές ότι άλλες χώρες χρησιμοποιούν κατά πολύ υψηλότερο τμήμα της επικράτειας τους για παραγωγικές χρήσεις, χωρίς αυτό να έχει οδηγήσει σε περιβαλλοντική καταστροφή ή σε σοβαρή περιβαλλοντική υποβάθμιση. Οι φυσικοί πόροι που έχουν μεγάλη σημασία για την τουριστική ανάπτυξη και σχετικά με τη χρήση των οποίων η νομοθεσία μας επιβάλλει εκτεταμένους περιορισμούς ή απαγορεύσεις, χάριν της προστασίας του περιβάλλοντος

Μερικές δράσεις που μπορούν να γίνουν για την ανάπτυξη του εναλλακτικού τουρισμού και οι όποιες μέσω ενός ευέλικτου νομοθετικού πλαισίου που θα υιοθετήσει η Πολιτεία να αποτελέσει ένα χρήσιμο εργαλείο προς αυτή την κατεύθυνση είναι οι παρακάτω:

- Νομική θεσμοθέτηση διαδικασιών 'fast track' από το κράτος για πολύ μεγάλες επενδύσεις, γενικότερη απλοποίηση διαδικασιών.

- Συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα. Οι Συμπράξεις ιδιωτικού και δημόσιου τομέα είναι μορφές μακροχρόνιας συνεργασίας κράτους και ιδιωτών που στοχεύουν στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης της κατασκευής, της συντήρησης ή και της λειτουργίας μίας υποδομής ή στην παροχή μίας υπηρεσίας από ιδιωτικούς φορείς. Η θεσμοθέτηση διατάξεων σύμφωνων με τις κοινοτικές διαδικασίες που καθορίζουν ότι οι αναθέσεις των έργων θα γίνονται μέσα από διαγωνιστικές διαδικασίες σε συνδυασμό με την παρακολούθηση των διαδικασιών αυτών από την Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ και την τακτική ενημέρωση της Διυπουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ καθώς και του Κοινοβουλίου, θα επιτρέψουν τη δημιουργία συνθηκών διαφάνειας και υγιούς ανταγωνισμού.
- Επιτάχυνση των χρόνων απονομής δικαιοσύνης και να θεσμοθετηθεί η προέγκριση των επενδύσεων από το Συμβούλιο της Επικρατείας.
- Χωροταξικός σχεδιασμός, που σημαίνει τεκμηριωμένος προγραμματισμός για το που και πως μπορεί να αναπτυχθεί η τουριστική δραστηριότητα. Οι προϋποθέσεις για την επιτυχία αυτού του σχεδιασμού, είναι ότι ο εν λόγω σχεδιασμός πρέπει να βασίζεται στις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης, να συμβάλλει στη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης των επενδυτών, να διασφαλίζει το συντονισμό, τη συμπληρωματικότητα και τη συνέργεια των δράσεων σε κεντρικό και τοπικό επίπεδο και να προωθεί την ορθολογική ανάπτυξη του τουρισμού σε κάθε περιοχή της χώρας σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις δυνατότητες της.
- Προσαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας κατά τρόπο που να υποστηρίζει:
  - α) την εξυγίανση, οργάνωση και γενικότερα την ανάπτυξη τουριστικών περιοχών και ιδιαίτερα των άτυπα διαμορφωμένων, με τις διατάξεις της εκτός σχεδίου δόμησης, τουριστικών περιοχών και β) την αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων οικισμών.
- Ολοκλήρωση του θεσμικού πλαισίου σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων (ΣΤΚ) και απλοποίηση των προϋποθέσεων μετατροπής υφιστάμενου συμβατικού ξενοδοχείου σε σύνθετο τουριστικό κατάλυμα. Επιπλέον για τα ΣΤΚ, να παρέχονται κίνητρα για φιλοξενία εγκαταστάσεων γκολφ,

τουριστικών λιμένων, συνεδριακών κέντρων, αλλά και κέντρων ευεξίας και ιαματικής θεραπείας.

Σε ότι αφορά το θέμα του περιβάλλοντος η νομοθεσία θα πρέπει να αναπτύξει δράσεις οι οποίες θα αποσκοπούν στην προστασία του:

- Απαιτείται η προσαρμογή της τουριστικής νομοθεσίας κατά τρόπο ώστε να μην απαιτούνται έργα υποδομής δυσανάλογης κλίμακας με τις απαιτήσεις ανάπτυξης μικρού μεγέθους καταλυμάτων εναλλακτικού τουρισμού σε περιοχές με βραχώδες και με έντονο ανάγλυφο τοπίο.
- Απαιτείται η ανάγκη προστασίας του τοπίου και η φέρουσα ικανότητα των περιοχών με την ιδιαίτερη επισήμανση ότι η ανεπάρκεια και υπέρβαση της αντοχής των πόρων πρέπει να αποτελεί απαγορευτικό κριτήριο για τη χωροθέτηση ζωνών ή τουριστικών μονάδων.
- Απαιτείται περιορισμός της διάσπαρτης δόμησης τουριστικών εγκαταστάσεων σε περιοχές εκτός σχεδίων πόλεων και ορίων οικισμών μέσω της θεσμοθέτησης ζωνών με χρήση γης «τουρισμός-αναψυχή» και οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων στην κατεύθυνση προστασίας του περιαστικού και παράκτιου χώρου.

Οι στόχοι που έχουν τεθεί προς το 2020 είναι η Ελλάδα να συγκαταλέγεται ανάμεσα στους δέκα πρώτους τουριστικούς προορισμούς στον κόσμο. Επιπροσθέτως βασικός στόχος για το 2020 είναι η άμεση και έμμεση τουριστική Ακαθάριστη Προστιθέμενη Αξία να ανέλθει σε 50δισ ευρώ, με επιπλέον 220.000 θέσεις εργασίας που θα προσφέρει ο κλάδος του τουρισμού. Για να εκπληρωθούν οι παραπάνω στόχοι χρειάζονται νομοθετικές παρεμβάσεις οι σημαντικότερες εκ των οποίων αναφέρθηκαν προηγουμένως. Παρεμβάσεις οι οποίες θα ενισχύσουν το σύνολο του ελληνικού τουρισμού και, φυσικά θα υποστηρίξουν και τις εναλλακτικές μορφές.

Βιβλιογραφία

Ελληνόγλωσση

Αθανασίου Λ.Α. (2002), Ο συνεδριακός τουρισμός στην Ελλάδα: εξελίξεις, προβλήματα, δυνατότητες, και πολιτική, Μελέτες:13, ΙΤΕΠ, Αθήνα

Αθανασίου Λ.Α. (2007), Τουριστική Ανάπτυξη & Περιβαλλοντική Προστασία, ΙΤΕΠ, Αθήνα

Αναγνωστόπουλος Α. (2005), Εμπορικό Δίκαιο, Πάτρα, Εκδόσεις ΔΚ

Ανδριώτης Κ.(2008), Αειφορία και Εναλλακτικός Τουρισμός: Αγροτουρισμός, Ορεινός Τουρισμός, Οικοτουρισμός, Πολιτιστικός Τουρισμός, Αθήνα, Εκδόσεις Σταμούλη

Βενετσανοπούλου Μ. (2006), Η κρατική συμβολή στον τουρισμό. Εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Αθήνα, Εκδόσεις INTERBOOKS

Γεωργακόπουλος Λ, Σωτηρόπουλος Γ. (2000), Τουριστική και Ξενοδοχειακή Νομοθεσία, Νομική Βιβλιοθήκη

Ευθυμιάτου- Πουλάκου Α. (2009), Τουριστικό Δίκαιο, Αθήνα-Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα

Καράκωστας Ι. (2006), Περιβάλλον & Δίκαιο, Αθήνα- Κομοτηνή, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα

Κλαδική Μελέτη για τον κλάδο της Κρουαζιέρας (2012), Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος

Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π., Γκρίμπα Ε. (2011), Ειδικές και εναλλακτικές μορφές τουρισμού, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική

Κοκκώσης Χ., Τσάρτας Π. (2001), Βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη και περιβάλλον, Αθήνα, Εκδόσεις Κριτική

Κουτσουράδης Αχ. (2000), Βασική Τουριστική Νομοθεσία, Αθήνα- Θεσσαλονίκη, Εκδόσεις Σάκκουλα

Μοσχόπουλος Α, Τριαντάφυλλος Κ., Λυμπεροπούλου Ου. (2009), Νομοθεσία Τουριστικών & Ξενοδοχειακών Επιχειρήσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Δεδεμάδης

Μυλωνόπουλος Δ. Πολυξένη Μ. (2005), Θαλάσσιος Τουρισμός, Αθήνα, Εκδόσεις INTERBOOKS

Μυλωνόπουλος Δ. (2011), Τουριστικό δίκαιο, Νομική Βιβλιοθήκη

Σινανιώτη-Μαρούδη Α. (2000), Εμπορικό Δίκαιο, Τόμος 1, Γενικό Μέρος, Αθήνα Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα

Σωτηριάδης Μ., Φαρσάρη Ι (2009), Εναλλακτικές και Ειδικές Μορφές Τουρισμού, Αθήνα, Εκδόσεις INTERBOOKS

Χατζηνικολάου Ε. (2008), Νομοθεσία Τουριστικών Επιχειρήσεων, Αθήνα, Εκδόσεις Προπομπός

WWF Ελλάς, Συνήγορος του Πολίτη (2009), Οδηγός για το περιβάλλον, WWF Ελλάς, Αθήνα

WWF Ελλάς, Οδηγός για το περιβάλλον (2010) , Τουρισμός και Περιβάλλον, WWF Ελλάς, Αθήνα

Ξενόγλωσση

Beeton S. (1998), Ecotourism. A practical guide for rural Communities, Landlinks Press

Coccosis H. and Nijkamp P. (eds) (1995), Sustainable tourism development, Aveburn, London

Maroudas L., Tsartas P. (2005), Alternative Tourism and Regional Development in Greece: Management and Policy Issues, Management Sciences and Regional Development, 5, p. 57-83

Krippendorf, J. (2002), The Holiday Makers. Understanding the impact of leisure and travel, Butterworth-Heinemann

Νομοθεσία

Συνεδριακά Κέντρα

ΦΕΚ 208/Β/91 & ΦΕΚ 298/Β/91: Με αριθ. 23908/91 ΚΥΑ "Τεχνικές προδιαγραφές για τη δημιουργία Συνεδριακών Κέντρων", όπως τροποποιήθηκαν με τις ΚΥΑ Τ/7681/2003 ΦΕΚ 1040/Β/2003 και 11280/2006 ΦΕΚ 1444/Β/2006 των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών – Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων - Τουριστικής Ανάπτυξης.

ΦΕΚ 2202/Β/1999 Υπ. Απόφαση Τ/4486/3.12.1999 "Προϋποθέσεις χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις Συνεδριακών Κέντρων", όπως συμπληρώθηκε με την υπ' αριθ. Τ/2738/2001 Απόφαση του ΥΠΤΑΝ ΦΕΚ 530/Β/2001.

ΦΕΚ 29/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1621/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε επιχειρήσεις συνεδριακών κέντρων. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Κέντρα Θαλασσοθεραπείας

ΦΕΚ 986/Β/30.11.1995: υπ' αριθ. 2356/24.11.1995 Κοινή Απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημ. Έργων και Τουρισμού, "Προδιαγραφές Κέντρων Θαλασσοθεραπείας για την υπαγωγή τους στο καθεστώς των κινήτρων του Ν.1892/90, όπως ισχύει.

ΦΕΚ 551/Β/1997Υπ. Απόφαση Τ/2364/26.6.1997 "Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις κέντρων θαλασσοθεραπείας".

ΦΕΚ 1055/Β/02.06.2009 «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, καθώς και των οικονομικών επιβαρύνσεων, της διαδικασίας και των απαραίτητων δικαιολογητικών για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας τους».

Ψυχαγωγικά Θεματικά Πάρκα

ΦΕΚ 2086/Β/29.09.2009 ΚΥΑ υπ' αριθ. 16793/2009 «Προδιαγραφές Ψυχαγωγικών Θεματικών Πάρκων για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του ν. 3299/04».

ΦΕΚ 1293/Β/12.08.2010 9949/2010 «Υπαγωγή των Θεματικών Πάρκων στην κατηγορία των τουριστικών επιχειρήσεων της παρ. 3 του άρθρου 2 του Ν. 2160/93, όπως ισχύει».

ΦΕΚ 28/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1619/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Ψυχαγωγικά Θεματικά Πάρκα. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ)

ΦΕΚ 1393/Β/03.08.2007, ΚΥΑ υπ' αριθ. «Προδιαγραφές Κέντρων Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ) για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του 3299/2004».

ΦΕΚ 26/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1626/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε Κέντρα Προπονητικού Αθλητικού Τουρισμού (ΚΕΠΑΤ). Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Χιονοδρομικά Κέντρα

ΦΕΚ 959/Β/11-7-2003 ΥΑ υπ' αριθμ. Τ/6888/4-7-2003 «Καθορισμός προδιαγραφών για την ίδρυση Χιονοδρομικών Κέντρων».

ΦΕΚ 1536/Β/17.10.2003, Υπ. Απόφαση Τ/11754/2003 "Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων", όπως τροποποιήθηκε με την 610/16.1.2006, ΦΕΚ 95/Β/31.01.2006 Απόφαση του Υπουργού Τουριστικής Ανάπτυξης.

ΦΕΚ 7/Α/16.01.2004, Π.Δ 12/2004 «Εγκαταστάσεις με συρματοσχοίνα για την μεταφορά προσώπων. Εναρμόνιση της Οδηγίας 2009/9/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ης Μαρτίου 2000 (L 106/3.5.2000 της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

ΦΕΚ 28/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1624/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε επιχειρήσεις χιονοδρομικών κέντρων. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Αυτοκινητοδρόμια

ΦΕΚ 10/Α/22.01.2007 : Π.Δ.14/2007 «Καθορισμός προδιαγραφών για τη δημιουργία αυτοκινητοδρόμων».

ΦΕΚ 25/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1628/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε αυτοκινητοδρόμια. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Γήπεδα Γκολφ

ΦΕΚ 42/Β/26.1.1994, ΦΕΚ 137/Β/2.3.1994: Υπουργική Απόφαση 520010/6/12.1.1994 "Καθορισμός προδιαγραφών Γηπέδων Γκολφ" , όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αριθμ. Τ/15802/2003 Υπουργική Απόφαση ΦΕΚ 1927/24-12-03.

ΦΕΚ 900/Β/1996, Ύπ. Απόφαση 533190/29.7.1996 «Προϋποθέσεις έκδοσης-χορήγησης ειδικού σήματος λειτουργίας σε επιχειρήσεις γηπέδων γκολφ».

ΦΕΚ 29/Β/20.01.2011 ΚΥΑ υπ' αριθ. ΔΙΑΔ/Φ.Α.2.2./1623/2011 «Απλούστευση της διαδικασίας Χορήγησης Ειδικού Σήματος Λειτουργίας σε επιχειρήσεις γηπέδων γκολφ. Ένταξη της διαδικασίας στα Ενιαία Κέντρα Εξυπηρέτησης (Ε.Κ.Ε.)».

Εγκαταστάσεις αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών

ΦΕΚ 1067/Β/3.12.1997 ΚΥΑ υπ' αριθ. Τ.4400/24.11.1997 «Προδιαγραφές Εγκαταστάσεων Αξιοποίησης Ιαματικών Πηγών για την υπαγωγή τους στο καθεστώς κινήτρων του Ν.1892/90, όπως ισχύει».

ΦΕΚ 230/Α/24.10.2006 ν. 3498/2006 «Ανάπτυξη ιαματικού τουρισμού και άλλες διατάξεις».

ΦΕΚ 1055/Β/02.06.2009 «Καθορισμός των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας των Μονάδων Ιαματικής Θεραπείας, των Κέντρων Ιαματικού Τουρισμού και των Κέντρων Θαλασσοθεραπείας, καθώς και των οικονομικών επιβαρύνσεων, της διαδικασίας και των απαραίτητων δικαιολογητικών για την απόκτηση του ειδικού σήματος λειτουργίας τους».

ΦΕΚ 4049/Α/23.02.2012 «Αντιμετώπιση της βίας στα ελληνικά γήπεδα, του Ντόπινγκ, των προσυνηνοημένων αγώνων και λοιπές διατάξεις», άρθρο 39 «Ρύθμιση θεμάτων ιαματικών πηγών».

Λιμένες Σκαφών Αναψυχής (Μαρίνες)

ΦΕΚ 118/Α/19.7.1993: Νόμος 2160/93, Κεφάλαιο Γ' «Ρυθμίσεις για τον Τουρισμό και άλλες διατάξεις».

ΦΕΚ 3105/Α/10.02.2003, άρθρο 38, «Τουριστική εκπαίδευση και κατάρτιση, ρυθμίσεις, για τον τουρισμό και άλλες διατάξεις»

ΦΕΚ 82/Α/10.04.2012 ν. 4070/2012 «Ρυθμίσεις Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Μεταφορών, Δημοσίων Έργων και άλλες διατάξεις», άρθρα 158 – 163 «Τροποποίηση της νομοθεσίας για τη δημιουργία και λειτουργία τουριστικών λιμένων και λοιπές διατάξεις».

Πηγές Διαδικτύου

Ναυτικό Επιμελητήριο Ελλάδος, <http://www.nee.gr/>

Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας – Αναρρίχησης, <http://www.eoaa.gr/>

Ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας ΤΟ ΒΗΜΑ, <http://www.tovima.gr/>

Ηλεκτρονική έκδοση της εφημερίδας Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, <http://www.kathimerini.gr/>

Σύνδεσμος Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ), <http://sete.gr/>

Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ), www.itep.gr/

Υπουργείο Τουρισμού, <http://www.mintour.gov.gr/>

Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας & Κλιματικής Αλλαγής, <http://www.ypeka.gr/>

Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού, <http://www.gnto.gov.gr/>

Κυπριακός Οργανισμός Τουρισμού, <http://www.visitcyprus.com/>

Ημερήσια Ηλεκτρονική Εφημερίδα, <http://traveldailynews.gr/>

Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ., <http://www.sdit.mnec.gr/>